

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

BOKSLUT 2021

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Översikt och organisation	1
1.1. Allmän översikt	1
1.2. Allmän ekonomisk översikt	4
1.3. Raseborgs stads strategi 2018-2021 och förankran det i stadens verksamhet	8
1.4. Tjänsteinnehavarorganisation	11
1.5. Antal anställda	12
2. Resultaträkning, balansräkning och finansieringskalkyl, inklusive affärsverk	13
2.1. Resultaträkning (1 000 €)	13
2.2. Sammandrag av driftsekonomi och resultat	14
2.3. Balansräkning 31.12.2021	15
2.4. Finansieringsanalys	17
2.5. Finansieringsdelens utfall	18
2.6. Totala inkomster och utgifter	19
3. Raseborgs koncern	20
3.1. Koncernens uppbyggnad	20
3.2. Koncernresultaträkning	21
3.3. Koncernbalansräkning	22
3.4. Koncernens finansieringsanalys	23
4. Nyckeltal inklusive affärsverk	24
5. Intern tillsyn och förslag till behandling av resultat	25
5.1. Riskhantering och intern kontroll	25
5.2. Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat	29
6. Budgetens utfall	30
6.1. Resultaträkningens utfall	30
6.2. Tablå över budgetens utfall	31
6.3. Avdelningarnas verksamhet och budgetutfall	33
Sektor: Koncerntjänster	36
Revision	39
Stadskansli	41
Ekonomi	44
Personal	47
Stadsutveckling	49
Kollektivtrafik	56
Sektor: Social- och hälsovård	58
Administration och stödtjänster	64
Hemvård och stödtjänster	66
Dygnet runt boende	71
Hälsoservice	75
Mental- och missbrukarvård	80
Tandvård	83
Specialsjukvård / Bet.andel	85
Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård	89
Barn- och familjetjänster	91
Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå	95
Syssetsättningstjänster	99
Sektor: Bildning	104
Övrig utbildning	107
Småbarnspedagogik	111
Utbildning	115
Gymnasier	119
Muséer	123
Bibliotek	126
Fritid	129

Sektor: Tekniska sektorn	133
Administration	140
Samhällsteknik	144
Mätning- och fastighetsbildning	151
Utrymmesförvaltning	154
Lokalvård och kosthåll	161
Planläggning	168
Bygg och miljö / Miljöenheten	172
Avfallsnämnden	178
6.4. Tablå över investeringsprojektens förverkligande	187
6.5. Finansiering, skatteinkomster, stadsandelar, länestock	188
6.6. Resultaträkning 31.12.2021	189
6.7. Balansräkning 31.12.2021	191
6.8. Finansieringsanalys	192
6.9. Koncernresultaträkning	193
6.10. Koncernbalansräkning	194
6.11. Koncernens finansieringskalkyl	195
7. Noter	195
7.1. Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder	195
7.2. Verksamhetens intäkter	196
7.3. Extraordinära poster samt försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva	197
7.4. Avskrivningsplaner	198
7.5. Bestående aktiva	199
7.6. Aktier och andelar	201
7.7. Rörliga aktiva, fordringar	203
7.8. Förändringar i eget kapital	204
7.9. Avsättningar	206
7.10. Främmande kapital	207
7.11. Passiva resultatregleringar	208
7.12. Ansvarsförbindelser, leasingansvar och övriga ekonomiska ansvar	209
7.13. Löneutgifternas utveckling	212
7.14. Personalkostnader	213
7.15. Arvoden till revisorer	214
7.16. Övriga noter	215
7.17. Förteckning över använda bokföringsböcker	217
8. Noter till koncernen	218
9. Underskrifter och revisionsanteckningar	223

1. Översikt och organisation

1.1 Allmän översikt

Stadsdirektörens översikt 2021

Nu gäller det att förvalta väl den goda ekonomiska situationen

Sedan grundandet av Raseborgs stad 2009 har staden haft ett underskott som började med dryga 25 miljoner euro och som man försökt arbeta till ett överskott. Detta har nu skett och resultatet för år 2021 är ett positivt resultat på ca 7,6 miljoner euro inkluderande affärsverket Raseborgs Vatten. Det betyder att underskottet nu blivit ett överskott på 6,4 miljoner euro. Den ursprungliga budgeten var uppgjord för ett positivt resultat på knappa 300 000 euro, så årsresultatet var mångfalt bättre. Det goda resultatet beror på högre skatteinkomster och statsandelar än budgeterat, lägre kostnader för specialistsjukvården och förverkligandet av de tidigare bestämda sparåtgärderna och effektivisering av verksamheten. Staden har också fått understöd på ca 4 miljoner euro för förverkligade kostnader förorsakade av Covid-19 pandemin, men dessa har inte påverkat årets helhetsresultat utan täckt tilläggskostnaderna.

Verksamhetsbidraget för året blev -173,2 miljoner euro vilket är 3,3 miljoner bättre än den ursprungliga budgeten. Alla sektorer förbättrade sina resultat, konserntjänster med dryga 200 000 euro, social- och hälsovårdssektorn med 600 000 euro, bildningssektorn med 1,6 miljoner euro och tekniska sektorn med 0,8 miljoner euro. Personalkostnaderna inkluderande Raseborgs Vatten var 89,6 miljoner euro och i stort sett i enlighet med budgeten. Den minskning som samarbetsförhandlingarna på hösten 2020 förutsatte har i stort sett förverkligats. Pandemin förorsakade att icke-brådskande fall i specialistsjukvården igen skötsupp så att vårdköen har blivit ännu längre och måste betas av när läget har normaliserats. Resultatet för Raseborgs Vatten var 525 000 euro vilket är ca 150 000 euro bättre än budgeterat.

Fastighetsförsäljningen under 2021 uppgick till 3,1 miljoner euro och försäljningsvinsten till 2,4 miljoner euro mot budgeterat 1,6 miljoner euro. Gamla stadshuset såldes under året. Landskapsreformen som nu heter reformen om välfärdsområden förverkligas börjande från 1.1.2023, vilket betyder att byggnader kommer att hyras av välfärdsområdet i åtminstone tre år efter att reformen trätt i kraft. Avyttring av stadens stora fastighetsmassa bör fortsätta.

I princip var staden efter år 2020 en kriskommun eftersom man inte fått ett överskott på de 4 år som Kommunallagen stipulerar. Finansministeriet beslöt att inte inleda ett utvärderingsförfarande efter tillkännagivande av bokslutet 2020. Även om ett överskott nu uppnåtts uppfylls ändå inte två av de övriga kriskommunkriterierna. Dessa är att stadens inkomstskatteprocent är högre än 1,0 procentenhet än samtliga kommuners vägda genomsnittliga inkomstskatteprocent och att kommunkoncernens relativa skuldsättning är minst 50 procent. Dessa torde inte vara avgörande för att inleda ett utvärderingsförfarande.

Då man nu uppnått ett överskott gäller det att förvalta situation väl. Enligt en analys som gjorts baserat på framtida skatteprognoser, statsandelar, utgifter, befolkningsprognos och utjämnings från övergången till välfärdsområdet är prognoserna för årsresultaten positiva, men resultatet sjunker gradvis de följande åren. Det innebär nollresultat inom 3 - 5 år om ingen anpassning görs. Av denna orsak bör staden fortsättningsvis fortsätta med strukturella förändringar och med en sund hushållning de följande åren gällande allt från köptjänster, personal- och materialkostnader till fastighetskostnader. Medel finns troligtvis att göra satsningar men dessa bör noga övervägas och man bör inte bibehålla sådana funktioner som inte stöds av t.ex. befolkningsutvecklingen. Ett stort osäkerhetsmoment är den geopolitiska situationen som i värsta fall kan förändra allt gällande ekonomin, men eventuellt mycket mer.

Tidigare beslut om servicenätet har verkställts men en ny utredning behövs

Den under år 2019 gjorde servicenätsutredningen och dess åtgärder som stadsfullmäktige beslöt om i juni 2020 har förverkligats under året 2021 och fortsätter under år 2022. Den nya skolbyggnaden och mångaktivitetshuset i Svartå är under uppbyggnad, Klinkbacka skolas verksamhet har upphört på hösten 2021. Gällande Västerby skola utreds när den kan stängas och definition av stängningskriterierna för Bromarv och Snappertuna skolor samt utredningsarbetet om skolorna i Pojo och Fiskars är ännu på hälft. Inget daghem stängs eftersom beläggningsgraden glädjande nog är hög och en utrymmesbrist finns redan och den bör lösas. Kulturinstitutets verksamhet i Ekenäs har flyttat till Ungdomsgården. Sanering av utrymmena på Raseborgsvägen 5 pågår och barn- och familjearbete flyttar till dessa för social- och hälsovården gemensamma utrymmen i juni 2022. Mariahemmets ändring till resurserat serviceboende har

planerats under år 2021 och förverkligas under år 2022. Planeringen av ett äldreboende på Liljedahlgatan har skett under år 2021 och arbetet påbörjas under år 2022. Planeringen av framtida samarbete med Raseborg sjukhus har inte framskridit i önskvärd takt.

I och med att förhållandena ändrat, t.ex. gällande daghemmen, samt att pandemin har fördröjt utredningar och förverkligandet är det skäl att uppdatera servicenätutredningen så att den motsvarar dagens situation och vad staden aviserar för den närmaste framtiden.

Investeringar och lånebördan under år 2021

Bruttoinvesteringarna inklusive affärsverket Raseborgs Vatten år 2021 var 14,4 miljoner euro, vilket var 1,6 miljoner euro mindre än den ursprungliga budgeten. Eftersom gatubelysningen såldes till Raseborgs Energi för 3 miljoner euro blev nettoinvesteringen 10,7 miljoner euro. De största projekten under året var Svartå skolcentrum, 3,2 miljoner euro, och projektet blir klart till hösten år 2022. Andra betydande projekt var omändringsarbeten på Raseborgs vägen 5 för koncentrerad av social- och hälsovårdsverksamheter, grundrenoveringar av byggnader 1,2 miljoner euro, trafikledsarrangemangen vid riksväg 25 vid Läpp, 1,1 miljoner euro samt placering i fastighetsbolaget Fokus 2,2 miljoner euro. Raseborgs Vatten investerade ca 2 miljoner euro i utbyggnad av ledningsnät, sanering av ledningsnät och komplettering av reningsverk.

Planering av ett nytt äldreboende på Liljedahlgatan i Ekenäs påbörjades samt planeringen av Södra vikens muddring. Investeringsnivån år 2021 var på en aning för hög nivå, men nödvändig för upprätthållande av infrastrukturen och för att förverkliga nya projekt. Mera behov finns naturligtvis, men man bör överväga och prioritera med de medel man har råd med så att skuldsättningen inte stiger.

Totalt uppgick skuldbördan 31.12.2021 till 111,2 miljoner euro (110,5 miljoner euro 2020) eller 4 047 euro per invånare (4 014 euro 2020) varav affärsverket Raseborgs Vattens andel av skuldbördan var 3,2 miljoner euro det vill säga 2,9 % (4,0 miljoner euro och 3,6 % 2020). Ökningen av lånebördan är marginell och har hållits på samma nivå som tidigare år. Investeringsbehoven ökar vilket gör att lånebördan stiger de följande åren men det bör eftersträvas att hålla nivån så låg som möjligt.

Personalen har ställt upp i en svår situation

Pandemisituationen som nu pågått i snart två år har varit mycket betungande för hela personalen och man har varit tvungen att ta till specialarrangemang i nästan hela organisationen. Under hela året har vaccinering och smittspårning pågått, munskydd och annan skyddsutrustning har använts i hälsovården, i skolorna och daghem, äldreservice, dagverksamheter osv. Lokalvården har skött om hygieniska förhållanden och simhallen och idrottsutrymmen har tidvis varit stängda. Distansarbete har rekommenderats för de som kan utföra sitt arbete på distans under nästan hela året. Trots dessa besvärliga förhållanden har personalen ställt upp och fått verksamheten att fungera på ett förträffligt sätt. Man har stött sina kolleger och samarbetat bra över enhets-, avdelnings- och sektorgränser. Den onormala situationen med mycket arbete och i vissa fall brist på resurser har gjort att personalen är rätt utmattad. Personalen är värd en eloge för det goda arbetet och ett beslut gjordes att belöna personalen med en 50 euros tillägg per person till e-passi. En belöning har också budgeterats för år 2022.

Situationen har förändrats under årets gång av och till så att personalen har fått anpassa sig till nya direktiv, regler och rekommendationer. Det har varit synnerligen ansträngande och en del av utmaningen har varit att alla verksamheter fått korrekt information.

Lyckligtvis har skolorna kunnat arbeta med närundervisning, dock så att äldre årskurser har använt munskydd. Arbetet som planerats för att förverkligas under år 2021 har delvis skjutits upp på grund av den situation som rått. Utbildningar för personalen om planerats har skjutits upp och utbildningar för samtliga förmän har inte hållits på två år på grund av pandemin. Situationen fortsätter ännu under år 2022, men verkar bli en aning bättre så att man bättre kan förverkliga planerade verksamheter.

Stadens strategi 2018 - 2021

Förverkligandet av strategin har fortsatt med fördröjningar under året. Exempel på handlingar är servicenätutredningens förslag till åtgärder som godkändes av stadsfullmäktige. Andra handlingar som utfördes var en handlingsplan för energi- och miljöprogrammet, marknadsföring av Raseborg och förbättring av den interna kommunikationen. Avsikten var också att utarbeta mera processbeskrivningar för att effektivisera verksamheten, men på grund av pandemin har detta arbete också blivit fördröjt. Nu har i alla fall 400 processer identifierats och 200 skall

vara beskrivna före juli 2022 och resten till slutet av året. Kommunalvalet sköts upp till juni 2021 vilket betydde att de förtroendevalda började arbeta först efter sommaren och då påbörjades även arbetet med en ny strategi för åren 2022 – 2025. Det arbetet har kommit så långt att den torde vara färdig för beslut i fullmäktige i juni 2022. Lagen om ordnande av social- och hälsovård stipulerar att på kommunens ansvar ligger också välfärd och det bör beaktas i strategin.

Inflyttningen till staden har ökat

Befolkningsutvecklingen i Raseborgs stad har tidigare varit negativ under flera år med en minskning med 200 - 250 personer årligen. De senaste åren har minskningen varit måttligare och år 2021 minskade stadens befolkning med 49 personer. Det som är glädjande är att inflyttningen från utlandet har ökat och nettomigrationen är 58 personer. Nativiteten var glädjande nog 224 nyfödda barn. Orsaken till detta torde delvis vara pandemin, men också att det blivit attraktivt att bo i en mindre stad under trygga förhållanden och med god service. Staden bör göra sitt yttersta för att bibehålla den befolkningsmängd man har och också sträva till att få en större inflyttning. Det finns en brist på arbetskraft i vissa branscher trots en stigande arbetslöshet på grund av pandemin och staden bör hjälpa till att locka nya invånare.

Välfärdsområdet i Västra Nyland

Under sommaren 2021 trädde lagen om välfärdsområden i kraft och Raseborg hör nu till Västra Nylands välfärdsområde med 9 andra städer och kommuner med Esbo som den största staden. Under andra halvan av året 2021 har reformen bearbetats och utvecklande av området pågått. Det har krävt tid och resurser på hösten 2021 och det kommer att kräva ännu mera under år 2022. Raseborg har representerat Hangö, Ingå och Sjundeå i det tillfälliga beredningsorganet VATE och det arbetet fortsätter även om välfärdsområdesvalet har genomförts och fullmäktige börjar arbeta i mars 2022. Det gäller att starkt bevaka stadens och regionens intressen för den kommande verksamheten.

Det gäller fortfarande att fokusera på ekonomin

Eftersom årsresultatet ger ett överskott har det största hotet för att förbli en kriskommun avvärjts. Det gäller dock inte att vila på lagrarna utan att fortsätta med att få goda ekonomiska resultat i framtiden också. Prognoserna visar att om 3 – 5 år blir resultatet igen negativt om inte anpassningsåtgärder görs. Av denna orsak bör strukturella förändringar och effektiviseringsåtgärder fortfarande förverkligas. Det är nödvändigt om staden skall klara sig i framtiden.

Eftersom Covid-19 pandemin ännu härjar, men eventuellt i en lättare form, så fortsätter belastningen på personalen. Arbeten, som skjuts upp eftersom hanteringen av pandemin haft prioritet, måste återupptas och man bör komma ifatt. En stor utmaning för år 2022 och eventuellt även 2023 är hur personalen skall orka med kommande utmaningar. Vi står också inför en ny situation när välfärdsområdet börjar sin verksamhet. Man bör se över stadens organisationsstruktur och också de sparmål som satts på staden. Dessutom bör staden följa noggrant med och agera därefter om det geopolitiska läget så kräver.

Så det gäller fortsättningsvis att jobba hårt och att se framåt. Vi är på rätt väg och bör förvalta situationen väl. Jag vill till sist uttrycka mitt tack till personalen för den insats man gett och vi skall kämpa vidare tillsammans.

Raseborg den 10 mars 2022

Ragnar Lundqvist
Stadsdirektör

1.2 Allmän ekonomisk översikt

Budgeten 2021 godkändes med ett överskott om 0,3 miljoner euro. Stadsfullmäktige beviljade under året budgetändringar sammanlagt 2,5 miljoner euro netto. Bokslutet uppvisar ett överskott på 7,6 miljoner euro vilket är 7,3 miljoner euro bättre än det ursprungligen budgeterade och bättre än vad budgeten efter ändringar, som visade på ett underskott om 2,2 miljoner euro, gav vid handen. Orsakerna till det goda resultatet beskrivs nedan samt i de områdesvisa redogörelserna i bokslutsboken.

Covid-19 pandemin som bröt ut i mars 2020 har fortsatt under hela år 2021. Pandemin har haft ekonomisk inverkan på såväl inkomsterna som utgifterna. Verksamheter har på grund av restriktioner varit stängda i flera repriser under året. Det här har medfört bortfall i intäkter, men också i viss mån inbesparing i kostnader. Skötseln av pandemin har medfört ökade kostnader främst inom social- och hälsovården. Staden har erhållit stöd av staten för covid-19-kostnader på totalt 4 miljoner euro. Stöder täcker till stor del de kostnader som pandemin medfört under året. Specialsjukvårdens vårdskuld är inte beaktad i dessa siffror.

Raseborgs stads officiella bokslut består av stadens och affärsverket Raseborgs Vattens räkenskaper. I vidstående verksamhetsberättelse finns dock även uppgifter som behandlar dessa enheter separat för att ge en klar och mångsidig bild av stadens verksamhet och ekonomi.

Ändringar i budgeten ska enligt förvaltningsstadgan § 84 föreläggas fullmäktige under budgetåret. Utgiftsöverskridningar och inkomstunderskott bör motiveras i samband med analysen om hur målsättningar och prestationer uppnåtts i bokslutet för respektive år.

De enskilt största budgetändringarna gjordes för vård i hemmet 0,6 miljoner euro, specialsjukvården 0,5 miljoner euro och sysselsättningstjänster 0,4 miljoner euro samt företagshälsovården 0,4 miljoner euro.

Årsbidraget för år 2021 uppgick till 15,0 miljoner euro, vilket är 2,3 miljoner euro mindre än år 2020. Jämfört med budgeten 2021 efter ändringar blev det slutliga årsbidraget 10,3 miljoner euro mer än budgeterat. Enbart stadens årsbidrag var 13,0 miljoner euro mot 15,3 miljoner euro 2020.

Verksamhetens intäkter uppgick till 66,8 miljoner euro vilket överskred det ursprungligen budgeterade beloppet med 4,9 miljoner euro. Försäljningsvinsterna för såld egendom uppgick år 2021 till 2,4 miljoner euro mot 2,0 miljoner euro år 2020. Försäljningsvinsterna budgeterades till 1,6 miljoner euro. Raseborgs Vattens omsättning var 6,3 miljoner euro, 0,3 miljoner mer än år 2020. Verkets rörelseöverskott uppgick till 1,5 miljoner euro och låg 0,4 miljoner högre än år 2020.

Verksamhetens kostnader var 240,0 miljoner euro mot ursprungligen budgeterade 238,4 miljoner euro. Efter godkända budgetändringar var det budgeterade utgiftsanslaget 241,7 miljoner euro. Verksamhetsbidraget -173,2 miljoner euro blev 3,3 miljoner euro bättre än det ursprungligen budgeterade och 5,8 miljoner euro bättre än budgeterat då man beaktar budgetändringarna.

De bokförda personalkostnaderna uppgår efter periodisering till 89,6 miljoner euro mot 84,3 miljoner euro år 2020. I budgeten för år 2021 beräknades personalutgifterna uppgå till 87,6 miljoner euro, i budgeten efter ändringar uppgick personalkostnaderna till 89,4 miljoner euro. Lönebikostnaderna år 2021 var 18,7 miljoner euro mot 17,4 miljoner euro året innan. Staden har under året tagit över Brukets Vårdhem (tidigare Villa Pentby) och dess personal vilket ökat på personalkostnaderna.

Köp av tjänster ökade med 4,1 miljoner euro mellan 2020 och 2021 och uppgick till 105,9 miljoner euro. I jämförelse med budgeten efter ändringar blev kostnaderna för köptjänsterna 0,3 miljoner euro lägre.

De totala skatteinkomsterna uppgick till 121,4 euro mot de ursprungligen budgeterade 117,4 miljoner euro. Jämfört med år 2020 ökade skatteinkomsterna med 4,1 miljoner euro. Skatteprognoserna förbättrades under året i jämförelse med budgeten; sysselsättningen var bättre och även det allmänekonomiska läget var gynnsamt för utfallet av skatteintäkterna.

Inkomstskattesatsen var oförändrad 22,00 %. Kommunalskatteinkomsterna var 104,1 miljoner euro (102,8 miljoner euro 2020, ökning 1,3 %) och överskred det ursprungligen budgeterade beloppet med 3,0 miljoner euro.

Fastighetsskatten uppgick till 11,5 miljoner euro, i enlighet med budgeterat.

Jämfört med år 2020 ökade fastighetsskatteinkomsterna med 1,2 miljoner euro (11,6%). Fastighetsbeskattningen övergick under år 2020 till ett s.k. flexibelt slutförande av beskattningen vilket ledde till att ca 10 % av fastighetsskatteintäkterna för år 2020 erhöles först i början av år 2021. Av den fastighetsskatt som hänför sig till år 2021 inflyter ca 10 % i början av år 2022. Skattesatserna var oförändrade, allmän skattesats 1,35 %, för stadigvarande bostad 0,41 % och för övriga bostadsbyggnader 1,80 % samt för kraftverk 3,10 %.

Samfundsskatteinkomsterna uppgick till 5,8 miljoner euro, 1,0 miljoner euro mera än budgeterat och var 1,7 miljoner euro högre än år 2020. En förhöjning av samfundsskatteandelen med 10 % har tilldelats kommunerna år 2021 som en del av stödåtgärderna med anledning av covid-19-pandemin. Den förhöjda samfundsskatteandelen var beaktad i budgeten för år 2021.

Beträffande skatteinkomsterna se närmare *punkt 6.5 "Specifikation av skatteinkomsterna"*.

Statsandelarna uppgick till 64,6 miljoner euro, en minskning på 5,1 miljoner euro i jämförelse med föregående år och 0,3 miljoner euro högre än det ursprungligen budgeterade beloppet. Det år 2020 erhållna stödet för covid-19-pandemin erhöles i form av statsandelar (8,7 miljoner euro). Därtill erhöles staden år 2020 behovsprövad statsandel på 1,5 miljoner euro.

Räntekostnaderna var 0,5 miljoner euro, en minskning med 0,3 miljoner euro jämfört med föregående år och 0,1 miljoner euro lägre än budgeterat, främst tack vare en fortsatt låg räntenivå, utnyttjande av kortfristiga krediter i form av kommuncertifikat samt omförhandlade lånevillkor. Kortfristiga krediter utnyttjades i planerad utsträckning. Övriga finansiella intäkter uppgick till 1,1 miljoner euro, helt i enlighet med budget.

Staden hade vid årsskiftet externa kortfristiga krediter om 33 miljoner euro vilket är 10 miljoner mindre än vid motsvarande tidpunkt föregående år (en koncernlimit med ett saldo om 0,7 miljoner euro för stadens hyreshusbolag, där staden står som kontoinnehavare inkluderas inte). De långfristiga främmande krediterna uppgick 31.12.2021 till 78,2 miljoner euro mot 67,5 miljoner euro ett år tidigare.

Raseborgs Vatten hade interna krediter från staden om 2,2 miljoner euro (2,5 miljoner euro 2020), varav inga kortfristiga kassakrediter.

Totalt uppgick skuldbördan 31.12.2021 till 111,2 miljoner euro (110,5 miljoner euro 2020) eller 4 047 euro per invånare (4 015 euro 2020) varav affärsverkets andel av skuldbördan var 3,2 miljoner euro det vill säga 2,9 % (4,0 miljoner euro och 3,6 % 2020).

Kassamedlen uppgick vid årsskiftet till 9,3 miljoner euro jämfört med 5,4 miljoner euro föregående år. Av medlen tillhörde 7,8 miljoner euro Raseborgs stad och 1,5 miljoner euro Raseborgs Vatten.

Raseborgs Vattens avkastning på insatt grundkapital, 949 000 euro, redovisas på skild rad i resultaträkningen. Enligt stadsfullmäktiges beslut i samband med budgetbehandlingen för år 2021 höjdes avkastningen till 949 000 euro. Affärsverkets bokslut presenteras separat i slutet av verksamhetsberättelsen.

Resultatet belastas av planmässiga avskrivningar 7,1 miljoner euro (7,2 miljoner euro 2020). Stadens avskrivningar uppgick till 5,6 miljoner euro (5,7 miljoner euro 2020) och Raseborgs Vattens till 1,5 miljoner euro (1,5 miljoner euro 2020).

Räkenskapsperiodens överskott är enligt resultaträkningen 7,6 miljoner euro (överskott 10,0 miljoner euro 2020). Med affärsverket frånräknat har staden ett överskott om 7,1 miljoner euro jämfört med ett överskott om 9,6 miljoner år 2020.

Stadens egna nettoinvesteringar år 2021 uppgick till 8,5 miljoner euro jämfört med 9,4 miljoner euro år 2020 (ursprunglig budget 2021 10,7 miljoner euro). De största enskilda investeringsposterna var Svartå skolcentrum 3,2 miljoner euro, Fokushuset 2,2 miljoner, trafikledsarrangemang RV 25/Läpp 1,1 miljoner euro samt byggande och grundförbättringar av trafikleder 1,7 miljoner euro.

Raseborgs Vattens investeringar var totalt 2,0 miljoner euro (1,6 miljoner euro 2020), varav 1,2 miljoner euro utgjordes av sanering och utbyggnaden av ledningsnät och ytvattenledningar samt komplettering av reningsverk 0,8 miljoner euro.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde var positivt, 4,5 miljoner euro (positivt 6,3 miljoner euro 2020) medan kassaflödet för finansieringens del var negativt, 0,6 miljoner euro (negativt 4,3 miljoner euro 2020). Förändringen av de likvida medlen var därmed 4,0 miljoner euro och de likvida medlen uppgick 31.12.2021 till 9,3 miljoner euro.

Staden upptog nya lån om 25,0 miljoner euro medan Raseborgs Vatten inte upptog krediter under året. Amorteringarna på långfristiga lån uppgick år 2021 till 16,4 miljoner euro, 3,6 miljoner euro mer än föregående år. De kortfristiga krediterna minskade med 7,8 miljoner euro.

Balansräkningen uppvisade vid årets början ett kumulativt underskott om 1,2 miljoner euro. I och med resultatet om 7,6 miljoner euro 2021 är det kumulativa överskottet per 31.12.2021 6,4 miljoner euro vilket innebär 233 euro per invånare (-44 euro/invånare 31.12.2020). Balansomslutningen var 224,0 miljoner euro (213 miljoner euro 2020).

Koncernen Raseborgs stad

Resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys för koncernen har uppgjorts. Koncernens resultat för år 2021 var ett överskott om 9,2 miljoner euro.

I koncernen ingår Raseborgs stad, affärsverket Raseborgs Vatten, 6 samkommuner i vilka staden är delägare, 4 aktiebolag och 4 fastighetsaktiebolag i vilka stadens ägarandel är mellan 51 och 100 %. Intressebolaget Fastighets Ab Fokus är inte konsoliderat i koncernbokslutet på grund av sin bolagsform ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

Hyreshusbolagens ekonomi är i det stora hela stabil. Stadens interna lånefordringar i Fab Dönsby uppgick till 751 811 euro per 31.12.2021.

Aktiestocken för Raseborgs Elnät och Entreprenad, som varit ett dotterbolag till Raseborgs Energi (fd. Ekenäs Energi Ab), löstes in av staden för 2 500 euro (aktiekapitalet) år 2017 och samtidigt har namnbyte skett så att bolaget nu heter Raseborgs Utveckling Ab. Staden deltar via dotterbolagen Raseborgs Energi Ab och Raseborgs Utveckling Ab i havskabelprojektet Helsingfors-Rostock, C-Lion 1. Som ett delprojekt görs en förgrening med en kabel till Hangö. Raseborgs Utveckling Ab:s enda uppgift är att placera ett kapital om 500 000 euro i bolaget C-Fiber Hanko, vilket skedde i december 2016. Staden lyfte 500 000 euro i utdelning från fonden för fritt eget kapital från Raseborgs Energi Ab vilket finansierades ur bolagets kassamedel. Raseborgs Energi Ab:s aktieinnehav i C-Fiber Hanko är likaså 500 000 euro.

Raseborgs Energi Ab:s vinst innan skatt och bokslutsdispositioner var 0,4 miljoner euro (0,2 miljoner euro 2020). Bokslutet för året visar en vinst om 228 803 euro (124 095 euro år 2020). Bolaget betalade 1,6 miljoner euro i räntor på de långfristiga krediter som bolaget har till modersamfundet Raseborgs stad. Saldot på krediterna per 31.12.2021 var 25 miljoner euro och amorteringarna under året var drygt 1 miljon euro.

Koncernens resultaträkning 31.12.2021 visar ett överskott om 9,2 miljoner euro mot ett överskott om 11,6 miljoner euro året innan. Det kumulativa överskottet per 31.12.2021 var 6,3 miljoner euro, 228 euro per invånare (underskott -2,9 miljoner euro och -106 euro per invånare 31.12.2020).

Staden är även huvudägare i Pojo Servicebostadsstiftelse som besitter servicebostäder för äldre och vilka drivs av staden, ägarandelen är 66,6 %, vilken dock inte ingår i koncernbokslutet. Staden har ett borgensansvar för bolagets krediter till ett belopp som vid årsskiftet uppgick till 430 195 euro (686 481 euro 31.12.2020).

Staden äger vidare Fastighets Ab Pojovägen till 100 procent och har borgat för bolagets externa krediter till ett belopp om 1 534 578 euro (1 657 212 euro 31.12.2020). Staden har också beviljat bolaget interna krediter vilkas sammanlagda saldo per 31.12.2021 var 669 779 euro.

Stadsfullmäktige godkände 6.6.2011 § 63 koncerndirektiv för Raseborgs stad i vilken koncernen, dess syfte och bindande karaktär definieras. Vidare beskrivs de olika organens roller, befogenheter och arbetsfördelning i styrningen, hur rapportering, val av representanter sker och hur revision, finansiering, riskhantering och personalpolitik sköts. Koncerndirektiven uppdaterades i stadsfullmäktige 7.4.2014. Målsättningen är att förnya koncerndirektivet under perioden 2021–2023 då såväl förvaltningsstadgan som stadens interna kontrolldirektiv förnyats sedan koncerndirektivet godkändes.

Övervakningen av koncernen har fungerat så att dottersamfundet rapporterat till ägaren halvårsvis om samfundets huvudsakliga verksamhet och ekonomiska resultat. Raseborgs Energi Ab har rapporterat kvartalsvis och rapporten har framlagts fullmäktige för kännedom tillsammans med stadens egen kvartalsrapportering. Samfundet ska också

rapportera om väsentliga avvikelser från den ordinära verksamheten. För fastighetsbolagens del gäller det specifikt hyresgästbeläggningen och fastigheternas tekniska skick, reparations- och investeringsbehov.

Uppbyggnaden av koncernen framgår av separata scheman i kapitel 3.1 "Koncernens uppbyggnad".

Skuldbördan för hela koncernen Raseborgs stad uppgår till 5 093 euro per invånare (5 026 euro 2020) och lån och hyresansvar till 139,9 miljoner euro (138,4 miljoner euro 2020). Balansomslutningen för koncernen var 279,6 miljoner euro (263,5 miljoner euro 2020).

1.3 Raseborgs stads strategi 2018 – 2021 och dess förankrande i stadens verksamhet

Enligt § 37 i kommunallagen skall fullmäktige gällande kommunsstrategin besluta om de långsiktiga målen för verksamheten och ekonomin så att nuläget och framtida förändringar beaktas i budgetarbetet. Raseborgs stads strategi för åren 2018 – 2021 har godkänts av stadsfullmäktige i juni 2018 varefter bearbetandet av en handlingsplan för åtgärder påbörjades, godkändes av stadsstyrelsen och en del åtgärder beskrivits i budgetboken för år 2021.

Implementeringen av budgeten har fortsatt under året och största delen av åtgärderna fortsätter ännu under budgetåret 2022. Vissa åtgärder kan betraktas som kontinuerliga och kommer att fortsätta långt in i framtiden om inget annat bestäms.

För budgetåret har följande verksamheter som är kopplade till strategin uppföljts och förverkligats, dock med varierande framgång.

Förankrande av strategin i stadens målsättningar (sektorövergripande)

<p>Interna kommunikationen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uppgörande av processbeskrivningar för sektorövergripande och -specifika processer fortsätter 2. Intra-ansvariga i varje sektor fortsätter att arbeta som informatörer på intranätet och stadens nätsidor om verksamheter och händelser i staden 3. Kommunikationsplanen uppdateras så att den gäller extern och intern kommunikation både för tjänsteinnehavare och förtroendevalda. Planen inkluderar förfaringsätt gällande kommunikationen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Processbeskrivningar har gjorts till en del men arbetet blivit fördröjt. Över 400 processer har identifierats. En del finns redan dokumenterade men 200 skall dokumenteras före utgången av juni 2022 och resten till slutet av året. 2. Intra-ansvariga har börjat arbeta men mera deltagande behövs. Pandemin har också bromsat utvecklingen 3. En ny uppdatering planeras men har inte kunnat genom-föras på grund av corona-pandemin. En intern workshop har hållits för kommunikations-planen och en med förtroende-valda avbokades och har inte verkställts ännu
<p>Invånarkommunikation</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Införskaffandet av applikationen avsedd för invånarna är verkställd 2. Utvecklande av kommunikationskanaler med invånare och media 3. Möten med äldrerådet, invandrarrådet, handikapprådet och ungdoms-fullmäktige 4. I beslutsfattandet bör barn och ungdomars synpunkter beaktas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Applikationsleverantören har gått i konkurs. Ett nytt sätt bör utvecklas 2. Kommunikation genom hemsidan och speciellt FB har utvecklats enormt under de senaste två åren, den interna och externa mediabanken för personal och invånare finns på https://raseborgraasepori.mediaflowportal.com/intra/ och https://raseborgraasepori.mediaflowportal.com/ 3. Förhindrats delvis pga pandemin, råden hörts i vissa frågor 4. Höranden förts i vissa fall men bör aktiveras mera

Samarbete mellan tjänstemän och politiker	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fortbildning för tjänstemän och förtroendevalda om nya förvaltningsstadgan fortsätter. Behov finns också efter kommunalvalet 2. Kurser i förvaltning, ekonomi och personalärenden för förtroendevalda och personal 3. Aftonskolor hålls för olika förtroende-organ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tjänstemän utbildning av förvaltningsstadgan förverkligats, för förtroendevalda på hösten 2021, vilket ännu inte förverkligats 2. Förverkligats och förverkligas 3. Hållits och hålls (kollektivtrafiks servicenivå, strategi, ekonomisk analys, tomtbeståndet, nämndspecifika aftonskolor)
Personalens välmående	<ol style="list-style-type: none"> 1. Deltagande i utvecklingssamtal bör öka och överenskomna målsättningar utarbetas 2. Förmansutbildning fortsätter när det är möjligt att ha större möten 3. Genom processbeskrivningar förbättra medarbetarnas arbetsmiljö och så att ansvarsområdena och uppgifterna och är klara 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nivån har sjunkit till 63 %, vilket bör åtgärdas 2. Pandemin förorsakat fördröjning, inga helhetsutbildningar, JET-examen för ca 10 personer, Ledarstigen för ca 10 personer 3. Har fått ny fart. Personalenkätens svar skall granskas och diskuteras vid enhets- och avdelningsmöten. Ett gott resultat och ett med utmaningar skall rapporteras och sammanställas för Samarbetskommittén
Marknadsföring	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brandingarbetet fortsätter genom involverande av invånarna i workshops och genom annan kommunikation 2. En "brandhandbok" utvecklas med råd om hur marknadsföra staden 3. Marknadsföringsplanen blir färdig 2020 och under 2021 färdigställs en handlingsplan. Planen uppdateras årligen 4. Utvecklandet av välkomstpaketet för nyinflyttade har blivit fördröjd 2020 så att förverkligandet sker 2021 5. Utvecklandet av näringslivssidan på stadens hemsidor har förverkligats och uppdateras årligen 6. Utvecklandet av evenemangssidorna sker och dessutom skall synligheten för stadens styrdokument såsom förvaltningsstadgan, energi- och klimatprogrammet, kommunikationsplanen och strategin förstärkas 7. Rörligheten i Raseborg (kollektivt, samåkning, cykling etc.) skall utvecklas och marknadsföras 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Invånarworkshoppar kunde inte förverkligas på grund av den rådande pandemin, i stället genomfördes två invånarundersökningar. Resultaten presenterats för stadsstyrelsen, fullmäktige och stora samarbetsgruppen och har varit basmaterial för strategiarbetet 2. Brandhandboken görs i form av en Tone of voice -manual 3. Marknadsföringsplanen är färdig och godkänd. En skild handlingsplan finns inte men dock en lista på vad som gjorts. 4. Har inte förverkligats 5. Företagandesidan på hemsidan uppdateras kontinuerligt. En sida för utvecklingsprojekt för att framhäva utvecklingen i staden har gjorts. 6. Evenemangskalender, synligheten bör förbättras 7. Buslinjeturer upphandlats, cykelväg Karis-Pojo och delvis förverkligat mellan Karis -Ekenäs och slutförs 2022, kustbanegruppens arbete, kollektivtrafikens servicebehov kartlagt, hyrcyklarna

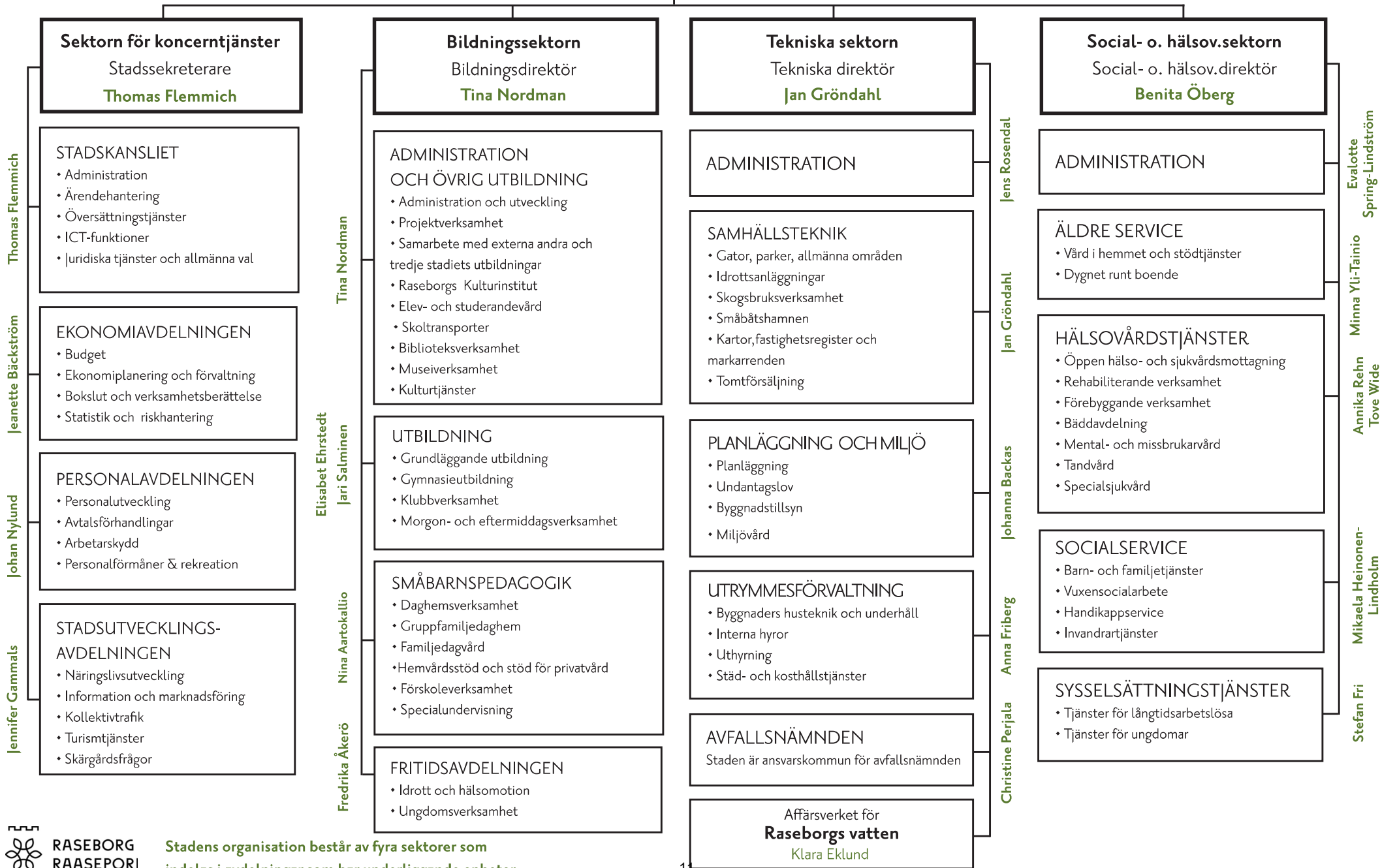
Digitalise- ring	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beredningsprogrammet Dora och tjänsteinnehavarbeslutsprogrammet Valmus användande fortsätter och förstärks 2. Föredragningslistor publiceras för alla organ på en ny digital portal, vilket också möjliggör elektronisk protokolljustering 3. Införande av elektroniska signaturer 4. Staden deltar i pilotering av automatisering och robotik av arbetsflöden 5. Externa formulär digitaliseras i en större utsträckning 6. Introducerande av en applikation för invånare som möjliggör digitalt hörande av invånarnas synpunkter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. I bruk 2. I bruk 3. I bruk 4. Robotik-projektet "Helmi". Två robotar, en gällande personal-förmåner i löneräkningen, testas, en annan gällande diarieföring, inte påbörjad än. 5. Pågår 6. Nytt sätt söks. FB och websidan har utvecklats
Miljö- aspekter	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den pågående uppdateringen av energi- och miljöprogrammet färdigställs inkluderande ett implemen-teringsprogram 2. Energieffektivitetsprogrammet 2020 - 2025 uppföljs, rapporteras och nya effektiva lösningar implementeras 3. En deltid Hinku-koordinator arbetar för kolneutralt Raseborg 2035 4. Utbyggande av solpaneler görs där det är möjligt 5. Nybyggnationer görs i trä när det är möjligt 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energi- och miljö-programmet har godkänts, likaså implementeringsprogrammet 2. Rapporteras för år 2021 i april 2022 3. Anstälts och fortsätter som hållbarhetskoordinator 4. Fokus, 16 byggnader på Ekåsenområdet använder el från solpanelparken, solpaneler på Karis högstadium 5. Askers i Svartå träfasad, konstmuséet Kronan delvis trästomme, evalueras kontinuerligt vid nybyggnationer, äldreboende på Liljedahlsgatan blir inte av trä pga detaljplan
Service- nätsutred- ning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skede I i den färdigställda servicenätsutredningen planeras och implementeras 2. Formuleringen av en utvecklingsbild för markanvändningen baserat på servicenätsutredningen påbörjas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implementering pågår 2. Under arbete, färdig sommaren 2023

De sektorspecifika handlingarna redogörs i texten för varje sektor.

TJÄNSTEINNEHAVARORGANISATIONEN

Stadsdirektör
Ragnar Lundqvist

Intern controller
Fred Eklund

**RASEBORG
RAASEPORI**

Stadens organisation består av fyra sektorer som indelas i avdelningar som har underliggande enheter.

1.5 Anställda (antal)

Antal anställda i huvudtjänst	december 2021	december 2020
Koncerttjänster	65	60
Social- och hälsovård	710	656
Bildning	879	857
Teknik	285	290
Raseborgs Vatten	21	21
Totalt	1960	1884
Antal anställda enligt anställningsform		
Heltid ordinarie	1358	1289
Heltid tidsbundna	249	252
Deltid ordinarie	173	155
Deltid tidsbundna	180	188
Totalt	1960	1884

2. Resultaträkning, balansräkning och finansieringskalkyl, inklusive affärsverk

2.1 Resultaträkning (1 000 €)

extern

	BS 2021	BS 2020
Verksamhetens intäkter	34 662	29 493
Försäljningsintäkter	10 024	9 962
Avgiftsintäkter	9 572	9 148
Understöd och bidrag	7 086	2 313
Övriga verksamhetsintäkter	7 980	8 070
Tillverkning för eget bruk	403	478
Verksamhetens kostnader	-208 269	-201 000
Personalkostnader	-89 559	-84 279
Löner och arvoden	-70 898	-66 868
Lönebikostnader	-18 661	-17 411
Pensionskostnader	-16 082	-15 220
Övriga lönebikostnader	-2 579	-2 191
Köp av kundtjänster	-72 280	-70 715
Köp av övriga tjänster	-20 321	-19 035
Köp av tjänster totalt	-92 601	-89 750
Material, förnödenheter och varor		
Inköp under räkenskapsperioden	-11 640	-10 887
Understöd	-8 931	-8 705
Övriga verksamhetskostnader	-5 538	-7 379
Verksamhetsbidrag	-173 204	-171 029
Skatteinkomster	121 432	117 296
Statsandelar	64 583	69 699
Finansiella intäkter och kostnader	2 210	1 306
Ränteintäkter	1 609	1 642
Övriga finansiella intäkter	1 135	485
Räntekostnader	-529	-816
Övriga finansiella kostnader	-5	-5
Årsbidrag	15 021	17 272
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 395	-7 279
Avskrivningar enligt plan	-7 045	-7 157
Nedskrivningar	-350	-122
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 626	9 993

2.2 Sammandrag av driftsekonomi och resultat

SAMMANDRAG €	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Koncerttjänster						
Intäkter	4 320 561	4 399 940	-7 500	4 883 145	490 705	111,2 %
Kostnader	-13 498 416	-12 539 160	-443 000	-12 803 974	178 186	98,6 %
Netto	-9 177 856	-8 139 220	-450 500	-7 920 829	668 891	92,2 %
Social- och hälsovård						
Intäkter	10 634 427	10 465 850	1 530 000	14 645 489	2 649 639	122,1 %
Kostnader	-119 634 830	-122 850 110	-3 145 500	-126 419 649	-424 039	100,3 %
Netto	-109 000 403	-112 384 260	-1 615 500	-111 774 160	2 225 600	98,0 %
Bildning						
Intäkter	4 406 570	4 524 440	-462 100	4 578 071	515 731	112,7 %
Kostnader	-63 802 233	-66 926 650	718 600	-65 344 528	863 522	98,7 %
Netto	-59 395 663	-62 402 210	256 500	-60 766 457	1 379 253	97,8 %
Tekniska sektorn						
Intäkter	34 871 425	36 305 330	-272 760	36 458 458	425 888	101,2 %
Kostnader	-30 938 691	-32 857 820	-422 740	-32 180 657	1 099 903	96,7 %
Netto	3 932 734	3 447 510	-695 500	4 277 802	1 525 792	155,4 %
Raseborgs Vatten						
Intäkter	5 984 130	6 173 800		6 254 986	81 186	101,3 %
Kostnader	-4 842 566	-4 796 200		-4 728 343	67 857	98,6 %
Netto	1 141 563	1 377 600	0	1 526 643	149 043	110,8 %
Raseborgs stad						
Intäkter	54 232 982	55 695 560	787 640	60 565 163	4 081 963	107,2 %
Kostnader	-227 874 169	-235 173 740	-3 292 640	-236 748 807	1 717 573	99,3 %
Netto	-173 641 187	-179 478 180	-2 505 000	-176 183 644	5 799 536	96,8 %
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	60 217 112	61 869 360	787 640	66 820 149	4 163 149	106,6 %
Kostnader	-232 716 735	-239 969 940	-3 292 640	-241 477 150	1 785 430	99,3 %
Netto	-172 499 623	-178 100 580	-2 505 000	-174 657 001	5 948 579	96,7 %
Räkenskapsperiodens överskott/underskott						
Raseborgs stad	9 549 067	-91 080	-2 219 080	7 101 567	9 411 727	
Raseborgs vatten	443 820	377 000		524 986	147 986	
Totalt	9 992 887	285 920	-2 219 080	7 626 552	9 559 712	
Kumulativt över-/underskott						
		IB 2021		31.12.2021	Förändring	
		-1 213 463		6 413 089	7 626 552	

2.3 Balansräkning

INKL.AFFÄRSVERK

AKTIVA	31.12.2021	31.12.2020
BESTAENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar	887	57
Immateriella rättigheter	887	57
Materiella tillgångar	134 239	134 186
Mark- och vattenområden	18 595	18 860
Byggnader	57 853	60 860
Fasta konststruktioner och anordningar	49 770	51 975
Maskiner och inventarier	306	293
Övriga materiella tillgångar		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	7 715	2 198
Placeringar	43 252	41 023
Aktier och andelar	41 353	39 154
Övriga lånefordringar	1 222	1 222
Övriga fordringar	677	647
FÖRVALTADE MEDEL	1 243	1 238
Statens uppdrag		0
Donationsfondernas särskilda täckning	1 243	1 238
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar	91	96
Material och förnödenheter	91	96
Fordringar	35 001	30 951
Långfristiga fordringar	27 287	25 287
Lånefordringar	25 287	25 287
Övriga fordringar	2 000	0
Kortfristiga fordringar	7 714	5 664
Kundfordringar	2 613	2 655
Lånefordringar		1 017
Övriga fordringar	3 646	1 992
Resultatregleringar	1 455	
Finansiella värdepapper	11	11
Aktier och andelar	11	11
Kassa och bank	9 334	5 367
AKTIVA TOTALT	224 058	212 929

PASSIVA	31.12.2021	31.12.2020
EGET KAPITAL	79 376	71 751
Grundkapital	71 556	71 556
Uppskrivningsfond	801	802
Övriga egna fonder	606	606
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	-1 213	-11 206
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 626	9 993
AVSÄTTNINGAR	205	225
Avsättningar för pensioner	67	67
Övriga avsättningar	138	158
FÖRVALTAT KAPITAL	1 243	1 238
Statens uppdrag		0
Donationsfondernas kapital	1 243	1 238
Övrigt förvaltad kapital		0
FRÄMMANDE KAPITAL	143 234	139 715
Långfristigt	68 585	59 830
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	63 474	54 836
Lån från offentliga samfund	89	158
Lån av övriga kreditgivare		
Erhållna förskott	65	68
Övriga skulder	4 957	4 768
Kortfristigt	74 649	79 885
Masskuldebrevslån	33 000	43 000
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	14 576	12 465
Lån från offentliga samfund	69	70
Lån av övriga kreditgivare	694	641
Erhållna förskott	42	144
Skulder till leverantörer	9 411	6 690
Övriga skulder	4 658	5 150
Resultatregleringar	12 199	11 725
PASSIVA TOTALT	224 058	212 929

2.4 Finansieringsanalys

(1 000 €)

INKL. AFFÄRSVERK

	2021	2020
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	15 022	17 272
Extraordinära poster		
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 401	-942
	<u>12 621</u>	<u>16 330</u>
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	-14 388	-12 737
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	187	426
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	6 102	2 249
	<u>-8 099</u>	<u>-10 062</u>
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	4 522	6 268
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	0	20
Minskning av utlåningen	-30	0
Minskning/Ökning av övriga fordringar/anslutningsavgifter		
	<u>-30</u>	<u>20</u>
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	25 000	10 000
Minskning av långfristiga lån	-16 430	-12 836
Förändring av kortfristiga lån	-7 838	-1 787
	<u>732</u>	<u>-4 623</u>
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital		
Förändring av omsättningstillgångar	5	1
Förändring av fordringar	-4 050	1 672
Förändring av räntefria skulder	2 787	-1 388
	<u>-1 258</u>	<u>285</u>
Kassaflödet för finansieringens del	-556	-4 318
Förändring av likvida medel	3 966	1 950
Förändring av likvida medel		
Likvida medel 31.12.	9 345	5 378
Likvida medel 1.1.	-5 379	-3 428
	<u>3 966</u>	<u>1 950</u>

2.5 Finansieringsdelens utfall

INKL. AFFÄRSVERK

	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter ändringar	Utfall 2021	Avvikelse
Ordinarie verksamhet och investeringar					
Internt tillförda medel					
Årsbidrag +/-	7 244 020	-2 505 000	4 739 020	15 021 590	10 282 570
Extraordinära poster +/-					
Rättelseposter till internt tillförda medel +/-	-1 550 000		-1 550 000	-2 400 566	-850 566
Investeringar					
Investeringar i bestående aktiva -	-16 003 750		-16 003 750	-14 388 271	1 615 479
Finansieringsandelar för investeringsutg. +				187 869	187 869
Försäljningsintäkter av anläggningstillg. +	5 050 000		5 050 000	6 102 207	1 052 207
Ordinarie verksamhet och investeringar, netto	-5 259 730	-2 505 000	-7 764 730	4 522 829	12 287 559
Finansieringsverksamhet					
Förändringar av utlåningen					
Ökning av utlåningen till övriga -					
Minskning av utlåningen till övriga +	1 327 250		1 327 250	-29 975	-1 357 225
Förändringar i lånestocken					
Ökning av långfristiga lån +	25 000 000		25 000 000	25 000 000	
Minskning av långfristiga lån -	-12 864 600		-12 864 600	-16 430 274	-3 565 674
Förändring av kortfristiga lån +/-	-9 130 000		-9 130 000	-7 838 120	1 291 880
Förändringar av eget kapital					
Inverkan på likviditeten	-927 080	-2 505 000	-3 432 080	5 224 460	8 656 540

2.6 Totala inkomster och utgifter ^{x)}

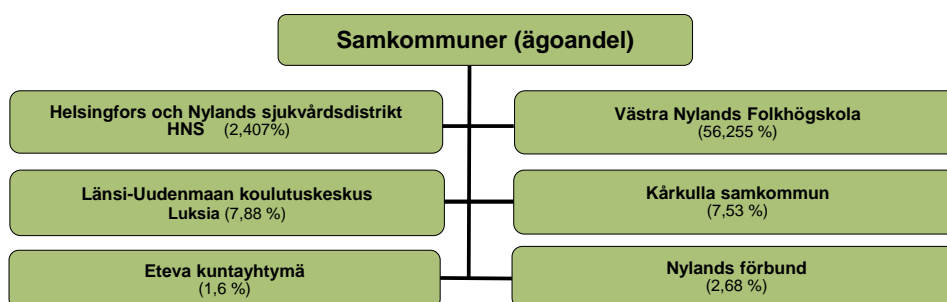
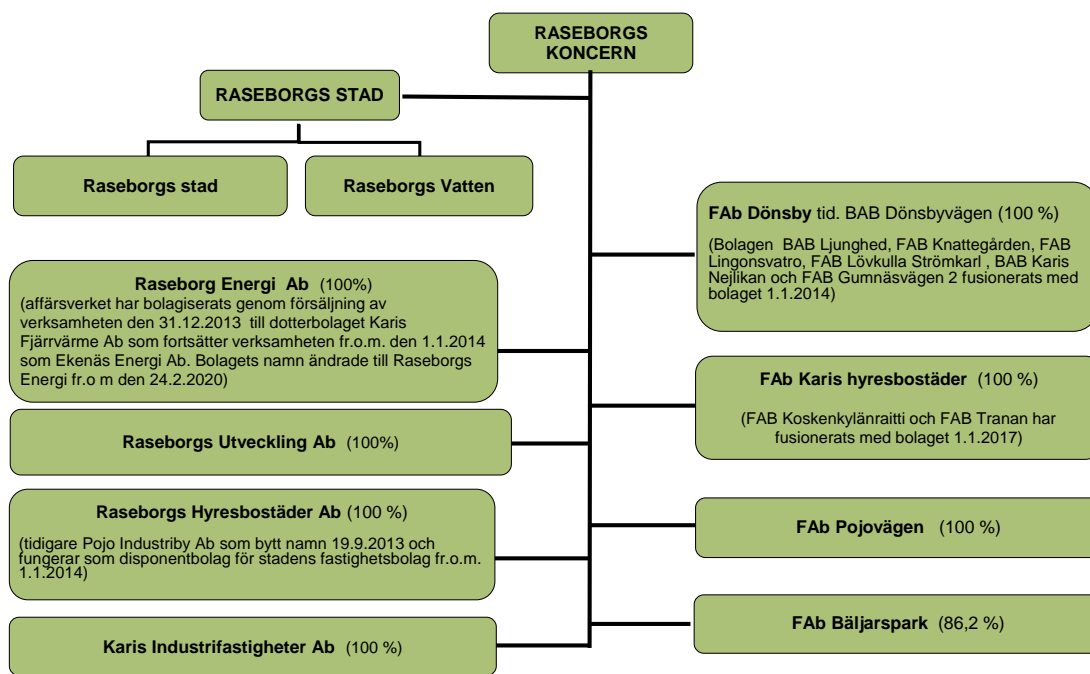
INKL. AFFÄRSVERK

INKOMSTER	m €	%	UTGIFTER	m €	%
Ordinarie verksamhet			Ordinarie verksamhet		
Verksamhetsintäkter	34,7	13,8	Verksamhetskostnader	-208,3	84,3
Skatteinkomster	121,4	48,1	- Tillverkning för eget bruk	0,4	-0,2
Statsandelar	64,6	25,6	Räntekostnader	-0,5	0,2
Ränteintäkter	1,6	0,6	Övriga finansiella kostnader		
Övriga finansiella intäkter	1,1	0,4	Extraordinära kostnader		
Extraordinära intäkter		0,0	Rättelseposter till internt tillförda medel		
Rättelseposter till internt tillförda medel			+/- Förändring av avsättningar		
- Vinst på försäljning av tillgångar bl bestående aktiva	-2,4	-1,0	- Förluster av försäljning av tillgångar bl bestående aktiva	0,0	0,0
Investeringar			Investeringar		
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	0,2	0,0	Investeringar i bestående aktiva	-14,4	5,8
Försäljningsinkomster av tillgångar bl bestående aktiva	6,1	2,4			
Finansieringsverksamhet			Finansieringsverksamhet		
Minskning av utlåningen	0,0		Ökning av utlåningen		
Ökning av långfristiga lån	25,0	9,9	Minskning av långfristiga lån	-16,4	6,6
Ökning av kortfristiga lån	0,0	0,0	Minskning av kortfristiga lån	-7,9	3,2
Ökning av eget kapital			Minskning av eget kapital		
Totala inkomster, sammanlagt	252,3	100,0	Totala utgifter, sammanlagt	-247,2	100,0

X) Exklusive transaktioner utan finansieringsmässig inverkan på stadens ekonomi. Se not 7.16

3. Raseborgs koncern

3.1. Koncernens uppbyggnad 31.12.2021

Intressebolaget Fastighets Ab Fokus är inte konsoliderat i koncernbokslutet på grund av sin bolagsform ömsesidigt fastighetsaktiebolag.

3.2 Koncernresultaträkning

RESULTATRÄKNING (tusen euro)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Verksamhetens intäkter	134 384	120 770
Verksamhetens kostnader	-296 497	-281 698
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	5	-6
Verksamhetsbidrag	-162 108	-160 934
Skatteinkomster	121 368	117 232
Statsandelar	64 582	69 699
Finansiella intäkter och kostnader	-430	-696
Ränteintäkter	53	42
Övriga finansiella intäkter	546	496
Räntekostnader	-636	-935
Övriga finansiella kostnader	-393	-299
Årsbidrag	23 412	25 301
Avskrivningar och nedskrivningar	-14 081	-13 602
Avskrivningar enligt plan	-13 731	-13 474
Räkenskapsperiodens över- och underparivärden		
Nedskrivningar	-350	-128
Extraordinära poster		
Räkenskapsperiodens resultat	9 331	11 699
Bokslutsdispositioner	9	11
Räkenskapsperiodens skatter	-73	-74
Latenta skatter	-48	-49
Minoritetsandelar	-9	7
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 210	11 594
Nyckeltal		
Verksamhetsink./-utgifter, %	45,3	42,9
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	166,3	186,0
Årsbidrag, euro/invånare	0,9	0,9
Antal invånare vid årets slut	27 481	27 530

3.3. Koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2021	31.12.2020
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar	3 191	2 413
Immateriella rättigheter	1 068	388
Övriga utgifter med lång verkningstid	2 123	2 025
Förskottsbetalningar		
Materiella tillgångar	223 893	218 139
Mark- och vattenområden	20 867	21 009
Byggnader	94 771	96 943
Fasta konstruktioner och anordningar	52 829	55 185
Maskiner och inventarier	27 101	24 364
Övriga materiella tillgångar	10 644	10 962
Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	17 681	9 676
Placeringar	13 210	10 643
Andelar i intressesamfund	1 047	934
Övriga aktier och andelar	11 739	9 261
Övriga lånefordringar	411	435
Övriga fordringar	13	13
FÖRVALTADE MEDEL	1 701	1 710
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar	2 559	2 735
Fordringar	17 046	11 800
Långfristiga fordringar	413	582
Kortfristiga fordringar	16 633	11 218
Finansiella värdepapper	941	669
Kassa och bank	17 104	15 398
AKTIVA TOTALT	279 645	263 507
PASSIVA		
EGET KAPITAL	80 177	71 016
Grundkapital	71 556	71 556
Uppskrivningsfond	801	802
Övriga egna fonder	1 557	1 566
Överskott (underskott) från tidigare perioder	-2 947	-14 502
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 210	11 594
MINORITETSANDELAR	64	77
AVSÄTTNINGAR	1 210	1 195
Avsättningar för pensioner	81	87
Övriga avsättningar	1 129	1 108
FÖRVALTAT KAPITAL	1 711	1 720
FRÄMMANDE KAPITAL	196 483	189 499
Långfristigt	102 339	92 662
Kortfristigt	94 144	96 837
PASSIVA TOTALT	279 645	263 507
Nyckeltal		
Soliditetsgrad, %	29,1	27,4
Relativ skulsättningsgrad, %	61,3	61,6
Ackumulerat överskott/underskott, 1 000 €	6 263	-2 908
Ackumulerat överskott/underskott, €/invånare	228	-106
Koncernens lån, €/invånare	5 093	5 026
Koncernens lånestock 31.12, 1 000 €	139 947	138 378
Lån och hyresansvar, 31.12	163 010	165 788
Lån och hyresansvar, €/invånare	5 932	6 022
Koncernens lånefordringar 31.12, 1 000 €	411	435
Kommunens invånarantal	27 481	27 530

3.4. Koncernens finansieringsanalys

Finansieringskalkyl (1 000 euro)	2021		2020	
Kassaflöde av egentlig verksamhet				
Årsbidrag	23 412		25 301	
Extraordinära poster				
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 524	20 888	-1 155	24 146
Kassaflöde av investeringar				
Investeringsutgifter	-25 075		-24 451	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	218		566	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 076	-20 781	2 360	-21 525
Kassaflöde av egentlig verksamhet och investeringar		107		2 621
Finansieringens kassaflöde				
Förändringar i utlåningen				
Ökning av utlåningen (inkl. ansl.avg.)	-30		-131	
Minskning av utlåning	191	161	214	83
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån	27 273		16 860	
Minskning av långfristiga lån	-16 766		-14 007	
Förändring av kortfristiga lån	-10 634	-127	-4 932	-2 079
Förändring i eget kapital				
Övriga förändringar i likviditeten				
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	11		1	
Förändring av omsättningstillgångar	176		-1 021	
Förändring av fordringar	-4 034		4 427	
Förändring av räntefria skulder	5 684	1 837	400	3 807
Finansieringens kassaflöde		1 871		1 811
Förändring av likvida medel		1 978		4 432
Förändring av likvida medel		1 978		4 432
Likvida medel 31.12		18 045		16 067
Likvida medel 1.1.		16 067		11 635 *)
Nyckeltal				
Verksamhetens o investeringarnas kassaflöde, €		-3 774		-2 189
Intern Finansiering av investeringar, %		94,2		105,9
Låneskötselbidrag		1,4		1,8
Likviditet, kassadagar		19,3		18,2

*) Eliminering i ingående balans pga försäljning av Fastighets Ab Knipnäs och att Kårkulla samkommun inte uppgör koncernbokslut fr o m 2020.

4. Nyckeltal inklusive affärsverk

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
INVÄNARE	27 481	27 530
RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Verksamh.intäkternas %-andel av verksamh.kostn. verksamhetsintäkter / (verksamhetskostnader - tillverkning för eget bruk)	16,7	14,7
Årsbidrag i procent av avskrivningarna årsbidrag / avskrivningar	203,1	237,3
Årsbidrag, €/invånare	547	627
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
Intern finansiering av investeringar % årsbidrag / egen anskaffningsutgift för investeringar	105,8	140,3
Låneskötselbidrag (årsbidrag+räntekostnader)/(räntekostnader+amorteringar på lån)	1,1	1,2
Lånestock 31.12, 1 000 €	111 209	110 529
Lån, €/invånare	4 047	4 015
Lånefordringar 31.12, 1 000 € msb-lånefordringar och övr. lånefordr.som bokförts som placeringar	1 222	1 222
Kassautbetalningar/år, 1 000 €	239 183	226 932
Kassamedel 31.12, 1 000 €	9 345	5 367
Likviditet (kassadagar) 365 dagar x kassamedel 31.12 / Kassautbetalningar under räkenskapsperioden	14,3	8,6
BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL		
Soliditetsgrad % (eget kapital + avskrivn.differens och reserver) / (hela kapitalet - erhållna förskott)	35,5	33,8
Relativ skuldsättningsgrad, % (främmande kapital - erhållna förskott) / driftsinkomster	64,9	64,4
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna (främmande kapital - erhållna förskott + hyresansvar) / driftsinkomster	64,9	64,3
Akkumulerat över-/underskott, €/invånare	233	-44
Akkumulerat över-/underskott, 1 000 €	6 413	-1 213
Lån och hyresansvar 31.12	120 298	122 955
Lån och hyresansvar, €/invånare	4 377	4 466

5. Intern tillsyn och förslag till behandling av resultat

5.1. Intern kontroll och riskhantering

Staden arbetar aktivt med intern kontroll för att säkerställa att de mål som ställts upp nås och att stadens verksamhet är lagenlig, ekonomisk och resultatrik. Den interna kontrollen omfattar hantering och förebyggande av risker, utnyttjande av möjligheter och kontinuerlig utvärdering och utveckling av verksamheten.

Enligt stadens förvaltningsstadga beslutar fullmäktige om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen, stadsstyrelsen för ordnandet av den övergripande interna kontrollen och riskhanteringen och nämnderna och direktionerna för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen inom sitt verksamhetsområde och för övervakningen av verkställigheten. Tjänsteinnehavarna och cheferna ansvarar för verkställigheten av den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna verksamhetsområdet.

Stadens förvaltningsstadga och direktivet för intern kontroll styr stadens interna kontroll och riskhantering. Regelverket gäller hela organisationen och varje sektor gör årligen en bedömning av de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt producerar de anvisningar som krävs inom det egna verksamhetsområdet.

Förverkligande av den interna kontrollen och riskhanteringen

Stadens förvaltningsstadga, vilken delvis uppdaterades i maj 2021, fastslår ansvarsfördelningen för den interna kontrollen. Bestämmelserna i förvaltningsstadgan kommuniceras aktivt för att säkerställa att tjänsteinnehavare och chefer är välinsatta i sina uppgifter och befogenheter.

Centralt styrda och övergripande kontroller är bland annat ekonomiförvaltningens processer och förfaranden i anslutning till upphandlingar och utbetalningar. Stadens upphandling sker inom ramen för förvaltningsstadgan och stadens upphandlingsdirektiv. I enlighet med förvaltningsstadgan besluter och verkställer respektive organ om upphandlingar inom det egna verksamhetsområdet. För samtliga utbetalningar har utsetts ansvarspersoner (attesterare) och kontrollörer och för samtliga investeringsprojekt har utsetts ansvarsorgan och - personer. Beträffande löneutbetalningar och personalfrågor finns rutiner och en tydlig ansvarsfördelning. Under år 2022 planerar staden uppdatera sina direktiv för att ytterligare stärka den interna kontrollen. I samband med uppdateringen kommer även interna utbildningstillfällen att ordnas.

I stadens budget har stadsfullmäktige fastställt bindande målsättningar för verksamheten och ekonomin. Dessa bindande målsättningar följs månatligen upp och rapporteras till fullmäktige och ansvarig nämnd kvartalsvis. Även månatlig uppföljning av investeringsbudgeten görs. Stadsstyrelsen har därtill erhållit månatliga uppföljningar om väsentliga nyckeltal. Nödvändiga budgetändringar har verkställts direkt då behov funnits.

Om beslutanderätten inom staden stipuleras i förvaltningsstadgan. Tjänsteinnehavarbesluten i delegerade ärenden har registrerats i stadens ärendehanteringssystem och förelagts vederbörande organ. En avtalsmodul finns där alla stadens avtal registreras. Programmet meddelar automatiskt då det är aktuellt att förnya eller säga upp avtal. Ikraftvarande avtal följs och övervakas kontinuerligt av respektive ansvarsperson. Reklamationer görs vid avvikelser.

Stadens fastigheter är grupperade i portföljer, vilket gör stadens arbete med fastigheter strukturerat och förbättrar möjligheterna till en optimal användning av fastigheterna. Dessa fastighetsportföljer uppdaterades senast i slutet av år 2021. Den interna hyresnivån motsvarar definitionsprinciperna som används av Landskapens lokalcentral. Förvaltningsstadgan reglerar hur anskaffning och avyttrande av fastigheter sker. Målsättningen är att hålla egendomen på en optimal nivå.

För att stöda kontrollen av verksamheten och garantera ett ändamålsenligt och effektivt arbetssätt kartlägger och beskriver staden sin verksamhet i väldefinierade visualiserade processer. Systemet med visualiserade processbeskrivningar stöder att verksamheten håller god kvalitet genom att säkerställa att rätt sak görs vid rätt tillfälle med rätt mängd resurser. Uppgörande av processbeskrivningar fortsatte under år 2021 och planen är att samtliga väsentliga processer för staden skall vara beskrivna i slutet av år 2022. Arbetet är dock kontinuerligt eftersom processerna hela tiden bör följas upp, utvärderas och uppdateras.

För att utveckla och utvärdera den interna kontrollen har staden en resurs, intern controller, vars uppgift bland annat är att verka som en oberoende och objektiv säkrings- och rådgivningsresurs för den operativa ledningen. Genom att systematiskt utveckla och utvärdera styrningen, riskhanteringen och kontroll- samt ledningsprocessen skall intern kontrollerna stöda att stadens målsättningar nås.

Inga väsentliga brister i den interna kontrollen uppdagades år 2021.

Bedömningen av de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna

Riskhanteringen är en del av den interna kontrollen och omfattar identifiering, bedömning, prioritering och hantering av risker som utgör ett hot eller en möjlighet för staden. Syftet med riskhantering är att i rimlig utsträckning trygga att stadens målsättningar nås och att inget som äventyrar stadens verksamhet och kontinuitet inträffar. Riskhanteringen innefattar även osäkerhetsfaktorer och andra omständigheter som kan påverka stadens verksamhet.

Varje år bedömer varje sektor risker och osäkerheter inom det egna verksamhetsområdet. Bedömningen inkluderar iakttagande av bestämmelser, övervakning av anskaffningar, övervakning av förvaltning och avtalsuppföljning.

Stadens risker kan delas in i strategiska risker, operativa risker, ekonomiska risker och skaderisker.

Strategiska risker:

Strategiska risker är de hot och möjligheter som påverkar stadens långsiktiga målsättningar och framgångsfaktorer. Det föreligger för tillfälle fyra väsentliga osäkerhetsfaktorer för framtiden, nämligen Covid-19 pandemins utveckling, osäkerhetsmomentet utgående från Finlands geopolitiska läge, övergången till välfärdsområdet och kommunens allmänna ekonomiska bärkraft.

Dessa är delvis sammankopplade och har verkningar på varandra. Att förutse stadens utveckling under pågående coronavirusepidemi och geopolitiska kris är utmanande då det är svårt att bedöma vilka efterföljderna av dessa kommer att vara såväl nationellt som globalt. Kommunens ekonomiska utveckling och förutsägbarhet är därmed svårt eftersom den beror på hur den globala ekonomin utvecklas. Pandemin resulterar även i en annan osäkerhetsfaktor vilken är den långtida negativa inverkan på välmåendet för invånare, i synnerhet barn och unga. Till dags dato är det redan ett faktum att återställandet av välmåendet kommer att ta tid och resurser.

Välfärdsområdesreformen innebär en stor förändring vars effekter kommer att påverka stadens verksamhet och ekonomi. Rollfördelningen mellan staden och välfärdsområdet kommer att ta tid att bli helt klart etablerad. Klart är dock att staden bör se över sin organisationsstruktur då uppgifterna kommer att koncentreras till bildning, infrastruktur och teknisk service samt administration och stödfunktioner. I denna situation bör stadens strategiska linjer utarbetas för att behärska stadens verksamhet gällande förebyggande arbete och service för invånarna, ekonomi, investeringar och låneupptagning. Välfärdsreformen utgör även en osäkerhetsfaktor vid planering av utrymmesförvaltningens verksamhet på längre sikt.

Operativa risker:

Operativa risker anknyter sig bland annat till den dagliga verksamheten, verksamhetens kontinuitet, ICT och personalfrågor men även till situationer som kan uppstå på grund av otillräcklig intern kontroll eller till följd av externa orsaker. I huvudsak hanteras de operativa riskerna av den operativa ledningen och övrig personal. Vid behov samarbetar staden med andra myndigheter.

Den pågående corona-pandemin utgör en betydande risk och osäkerhetsfaktor då det gäller stadens verksamhet. Arbeten, som skjutits upp eftersom hanteringen av pandemin haft prioritet, måste återupptas och man bör komma ifatt. En stor utmaning för år 2022 och eventuellt även 2023 är hur personalen skall orka med kommande utmaningar. Pandemin har även påverkat satsningar på förebyggande arbete vilket i förlängningen utgör en betydande risk. Antalet långtidsarbetslösa har även ökat i och med pandemin vilket har direkt påverkan för kommunens kostnader.

En central risk som identifierats är tillgången på kompetent personal. Speciellt utmanande för staden är rekryteringen av läkare, socialarbetare, skolpsykologer, vikarier samt samhällsteknisk personal. Semestrar och andra frånvaror samt ökade krav på personaldimensionering bidrar till utmaningen. En stor andel av stadens personal närmar sig

därtill pensionsåldern och vid personalbyten uppstår risker då den s.k. tysta informationen och erfarenheten minskar. Nyrekrytering innebär emellertid även en möjlighet då nya personer kan bidra med ny kunskap. För att även i framtiden vara en attraktiv arbetsplats bör staden aktivt jobba med sin arbetsgivarbild och personalpolitik.

ICT-risker är en central operativ risk. Denna risk hanteras på flera olika sätt, bland annat med interna anvisningar samt tekniska metoder. En del av de identifierade ICT-riskerna gällande verksamhetskritiska tjänster, har åtgärdats med exempelvis modernisering av systemplattformar och ibrukttagande av nya riskförebyggande tjänster. Personalen har även under årets utbildats i dataskydd och datasäkerhet. Staden har även en dataskyddsgrupp som leds av ett dataskyddsombud. Gruppen ger stöd i dataskyddsfrågor och övervakar att dataskyddsförordningen följs.

Inomhusluftproblem i stadens fastigheter utgör även en riskfaktor. Ett välfungerande samarbete inom staden och med företagshälsovården och Sydspetsens miljöhälsa har dock resulterat i fungerande förebyggande åtgärder.

Ekonomiska risker:

De ekonomiska riskerna anknyter till balansen i stadens ekonomi, investeringar och finansiering. En central ekonomisk risk är utvecklingen av stadens skatteintäkter som utgörs av kommunalskatt, samfundsskatt och fastighetsskatt. En annan är den strukturella utmaningen med åldrande befolkning och låg nativitet. Välfärdsområdesreformen medför också en ekonomisk osäkerhet i och med bland annat minskad kommunalskatt, justerat statsstöd och osäkerhet i vilka fastigheter välfärdsområdet efter övergångsperioden kommer att önska hyra.

Enligt nuvarande ekonomiska prognoser har staden ännu några goda ekonomiska år framför sig men redan efter 3-5 år förväntas resultatet utan anpassningsåtgärder bli negativt. Därmed gäller det att redan nu se över organisationen för att effektivisera verksamheten.

En central risk är även kontrollen över investeringsbehovet och stadens skuldsättning. För tillfället räcker inte årsbidraget till att täcka investeringarna, vilka delvis beror på en ackumulerad reparationsskuld, vilket innebär ökad skuldsättning. En ökad skuldsättning innebär även en högre ränterisk. Ränterisken hanteras i dagsläge med räntesäkringsavtal för den del av lånen som är bundna till rörlig ränta. Flertalet av stadens lån är emellertid tagna med fast ränta. Staden säkringsgrad för låneportföljen är i slutet av år 2021 god (över 95%) men på lång sikt föreligger en ränterisk. För att hantera denna risk har nya räntesäkringsavtal tecknats år 2021.

Skaderisker:

Skaderisker kan orsakas av oväntade och plötsliga händelser som kan leda till skada eller avbrott i verksamheten eller att skadestånd måste betalas.

Stadens skade- och ansvarsrisker begränsas genom försäkringar. Staden har, förutom lagstadgade försäkringar, även försäkringar för fastigheter och inventarier samt ansvarsförsäkringar för verksamheten. Därtill har staden frivillig olycksfallsförsäkring och skogsförsäkring.

Arbetarskyddsrisker bedöms regelbundet genom riskkartläggningen. Dess syfte är att bedöma, och genom det kunna minska eller eliminera faror för de anställda. Arbetarskyddspersonalen ger vid behov råd och stöd vid frågor kring riskkartläggningen. Chefer och övrig personal utbildas regelbundet gällande arbetarskydd och säkerhet. Elektroniska räddningsplaner har även införts för stadens fastigheter. Säkerhetsvandringar och granskningar arrangeras i fastigheterna i samråd med räddningsmyndigheterna.

Koncernen

Utgångspunkten för den bolagiserade verksamheten är att bolagen är grundade av staden för att erbjuda invånarna service och att bolagen skall kunna sköta driften och i regel också investeringarna med egna medel. Den bolagiserade verksamheten styrs av stadens koncerndirektiv som främst gäller de samfund där staden innehar en majoritetsposition mätt i röster. I direktivet beskrivs roller, befogenheter och arbetsfördelning i styrningen, hur val av representanter och rapportering sker och hur revision, finansiering, riskhantering och personalpolitik sköts. Målsättningen är att förnya koncerndirektivet under perioden 2022–2023.

Staden äger till 100 % Raseborgs Energi Ab som har eget elnät i Ekenäs centrum samt fjärrvärmenät i Ekenäs, Karis och Pojo. Bolaget säljer el i hela landet och är verksam med entreprenadtjänster i hela västra Nyland. Dessutom äger bolaget egen elproduktion i Ekenäs och andelar i kraftverk i övriga Finland, främst vindkraft. Därtill äger staden 2 aktieföretag (Raseborgs Utveckling Ab, Karis industrifastigheter Ab) och 4 fastighetsaktieföretag (FAB Bäljarspark (ägarandel 86,2 %), FAB Dönsby, FAB Karis hyresbostäder och FAB Pojovägen). Under perioden 2022–2023 är målsättningen att kartlägga möjligheten att effektivisera ledning och administration av bolagen samt överföra en del av de hyreslägenheter som staden nu äger till fastighetsbolagen.

Revisionen av bolagen är förenhetligt genom att det OFR-samfund som staden anlitar också handhar den externa revisionen av bolagen.

Miljöfaktorer

Raseborgs stad har i sin strategi för år 2018–2021 deklarerat att staden skall vara kolneutral år 2035 och arbete för detta sker kontinuerligt. Ett nytt energi- och klimatprogram och dess handlings- och åtgärdsplan har godkänts av stadsstyrelsen och skall nu implementeras. Staden har även ingått ett energieffektiviseringsavtal med Energimyndigheten.

Klimatförändringen har blivit en av de viktigaste miljöfrågorna. Klimatförändringen är ett globalt fenomen vars konsekvenser syns också i Raseborg. Temperaturer, regnmängder och andra väderfenomen uppnår ofta exceptionella siffror jämfört med långtidsmedelvärden, och extrema väderförhållanden blir allt vanligare. I Raseborgsområdet har det på kort sikt bland annat märkts väderrisker i form av allt kraftigare stormvindar, ökande havsvattenöversvämningar, ökade nederbörd (särskilt vintertid) samt allt flera dagar och perioder med hetta. Ändringarna i det lokala vädret kan göra underhållet svårare och påverka bland annat erosionen, kustvattnet, den byggda miljön, hantering av dagvatten och översvämningens risker. Vid nyinvesteringar beaktas därmed klimatförändringens inverkan.

Grundvattensituationen och -kvaliteten i Raseborg är bra och miljörisker elimineras genom god planering och tillståndsförfarande. Luftkvaliteten är god eftersom ingen tung industri existerar i staden. De största utsläppen kommer från fordonstrafiken och kunde reduceras genom övergång till fordon med lägre utsläpp och utökad kollektivtrafik. Dessutom reduceras distansarbete utsläppen eftersom arbetsresorna minskar. En viss övergödning av stadens sjöar och kustvattnen kring staden har förekommit och har en stor betydelse för naturen och resulterat i igenvuxna områden och därigenom inverkat negativt på flora och fauna. Det inverkar också på människors möjligheter till utkomst och rekreation. Staden har uppmärksammat detta t.ex. genom projektet Raseborgs å och inom ramen för Västra Nylands Vatten och miljö rf:s projekt "Kustvattnens vision" med målsättning att förbättra kustvattnets ekologiska tillstånd.

Generellt sätt är staden i en relativt god situation gällande miljöfaktorer.

5.2 Stadsstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat

Bestämmelser

Enligt § 115 kommunallagen ska kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat. Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning, ska det i verksamhetsberättelsen redogöras för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin.

Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat uppvisar ett överskott om 7 626 552,21 euro. Stadsstyrelsen föreslår att överskottet kvarstår på kontot för räkenskapsperiodens över-/underskott. Stadsstyrelsen antecknar dessutom att det kumulativa överskottet i balansräkningen, eget kapital, uppgår till 6 413 089,03 euro.

Åtgärder för balansering av ekonomin

Eftersom årsresultatet ger ett överskott har det största hotet för att förbli en kriskommun avvärijts. Det gäller dock att inte vila på lagrarna utan att fortsätta med att få goda ekonomiska resultat i framtiden också. Prognoserna visar att om 3 – 5 år blir resultatet igen negativt om inte anpassningsåtgärder görs. Av denna orsak bör strukturella förändringar och effektiviseringsåtgärder fortfarande förverkligas. Det är nödvändigt om staden skall klara sig i framtiden.

6. Budgetens utfall

6.1 Resultaträkningens utfall

INKL. AFFÄRSVERK

RESULTATRÄKNING	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter ändringar	Bokslut 2021	Avvikelse
intern/extern					
Verksamhetens inkomster	61 869 360	787 640	62 657 000	66 820 150	4 163 150
Försäljningsinkomster	23 455 220	1 119 650	24 574 870	23 433 931	-1 140 939
Avgiftsinkomster	9 247 270	-31 200	9 216 070	9 571 754	355 684
Understöd och bidrag	2 486 090	0	2 486 090	7 085 738	4 599 648
Övriga verksamhetsinkomster	26 275 280	-300 810	25 974 470	26 325 353	350 883
Tillverkning för eget bruk	405 500		405 500	403 373	-2 127
Verksamhetsutgifter	-238 386 840	-3 292 640	-241 679 480	-240 024 190	1 655 290
Personalutgifter	-87 600 490	-1 819 870	-89 420 360	-89 558 984	-138 624
Köp av tjänster	-105 258 690	-975 640	-106 234 330	-105 889 956	344 374
Material, förnödenheter och varor	-11 474 960	-210 450	-11 685 410	-11 773 576	-88 166
Understöd till övriga	-8 970 080	-400 000	-9 370 080	-8 931 351	438 729
Övriga verksamhetsutgifter	-25 082 620	113 320	-24 969 300	-23 870 323	1 098 977
Verksamhetsbidrag	-176 517 480	-2 505 000	-179 022 480	-173 204 040	5 818 440
Skatteinkomster	117 428 000		117 428 000	121 432 000	4 004 000
Statsandelar	64 272 000		64 272 000	64 582 653	310 653
Finansiella inkomster och utgifter	2 061 500		2 061 500	2 210 977	149 477
Ränteinkomster, externa	1 582 000		1 582 000	1 609 173	27 173
Ränteinkomster, interna	10 600		10 600	10 529	-71
Övriga finansiella inkomster	1 060 500		1 060 500	1 134 893	74 393
Avkastning på grundkapital	949 000		949 000	949 000	0
Ränteutgifter, externa	-579 000		-579 000	-528 557	50 443
Ränteutgifter, interna	-10 600		-10 600	-10 529	71
Ersättn. på grundkapital av affärsverk	-949 000		-949 000	-949 000	0
Övriga finansiella utgifter	-2 000		-2 000	-4 531	-2 531
Årsbidrag	7 244 020	-2 505 000	4 739 020	15 021 590	10 282 570
Avskrivningar och nedskrivningar	-6 958 100		-6 958 100	-7 395 038	-436 938
Avskrivningar enligt plan	-6 958 100		-6 958 100	-7 045 164	-87 064
Nedskrivningar				-349 874	-349 874
Extraordinära poster					
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Räkenskapsperiodens överskott (+) / underskott (-)	285 920	-2 505 000	-2 219 080	7 626 552	9 845 632

6.2 Tablå över budgetens utfall

(1 000 €)	ANSLAG					BERÄKNADE INKOMSTER				
	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter budg.ändr.	Budget- utfall	Avvikelse	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter budg.ändr.	Budget- utfall	Avvikelse
DRIFTSEKONOMIDELEN										
Koncerttjänster										
Revision	-63		-63	-53	10					
Stadskansliet	-6 113	15	-6 098	-5 882	216	3 468	-7	3 461	3 669	208
Ekonomi	-1 351	2	-1 349	-1 318	31	98		98	117	19
Personal	-2 630	-462	-3 092	-3 177	-85	660		660	656	-4
Stadsutveckling	-1 856	2	-1 854	-1 724	130	80		80	230	150
Kollektivtrafik	-526		-526	-650	-124	94		94	211	117
Koncerttjänster, totalt	-12 539	-443	-12 982	-12 804	178	4 400	-7	4 393	4 883	490
Social- och hälsovård										
Administration och stödtjänster	-1 610	6	-1 604	-1 673	-69	4		4	162	158
Vård i hemmet och stödtjänster	-10 702	-586	-11 288	-11 701	-413	2 022		2 022	2 301	279
Dygnet runt boende	-17 877	54	-17 823	-18 079	-256	4 490		4 490	4 507	17
Hälsovårdstjänster	-12 300	23	-12 277	-12 883	-606	910		910	1 922	1 012
Mental- och missbrukarvård	-3 039	-232	-3 271	-3 319	-48	470		470	608	138
Tandvård	-3 614	4	-3 610	-3 388	222	1 183		1 183	1 106	-77
Barn- och familjetjänster	-6 226	6	-6 220	-6 217	3	298		298	287	-11
Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrарbyrå	-14 929	11	-14 918	-15 282	-364	197		197	473	276
Sysselsättningsstjänster	-4 866	-382	-5 248	-5 139	109	892		892	667	-225
Specialsjukvård/Bet.andel	-43 350		-43 350	-42 066	1 284			0	180	180
Specialsjukvård/övrig specialsjukvård	-4 337	-2 050	-6 387	-6 673	-286		1 530	1 530	2 432	902
Social- och hälsovård, totalt	-122 850	-3 146	-125 996	-126 420	-424	10 466	1 530	11 996	14 645	2 649
Bildning										
Övrig utbildning	-9 355	46	-9 309	-8 782	527	1 312		1 312	1 353	41
Småbarnspedagogik	-17 880	60	-17 820	-17 981	-161	1 426		1 426	1 848	422
Utbildning	-29 090	245	-28 845	-28 730	115	723		723	896	173
Gymnasier	-4 400	20	-4 380	-4 257	123	79		79	124	45
Muséer	-1 218	22	-1 196	-1 115	81	81		81	85	4
Bibliotek	-1 468	50	-1 418	-1 394	24	31		31	23	-8
Fritid	-3 515	276	-3 239	-3 086	153	872	-462	410	249	-161
Bildning, totalt	-66 926	719	-66 207	-65 345	862	4 524	-462	4 062	4 578	516
Teknik										
Administration	-3 084	2	-3 082	-3 108	-26	362		362	366	4
Samhällsteknik	-4 931	22	-4 909	-4 940	-31	1 400	-40	1 360	1 388	28
Mätning- och fastighetsbildning	-588	2	-586	-552	34	3 252		3 252	4 162	910
Utrymmesförvaltningen	-12 839	-285	-13 124	-12 403	721	20 685	-202	20 483	20 074	-409
Lokalvård och kosthåll	-9 090	-169	-9 259	-8 912	347	9 373	-31	9 342	9 051	-291
Planläggning	-751	2	-749	-655	94	73		73	92	19
Bygg och miljö	-1 179	4	-1 175	-1 193	-18	701		701	847	146
Avfallsnämnd	-396		-396	-417	-21	460		460	479	19
Samhällsteknik, totalt	-32 858	-422	-33 280	-32 180	1 100	36 306	-273	36 033	36 459	426
Driftsekonomi staden totalt	-235 173	-3 292	-238 465	-236 749	1 716	55 696	788	56 484	60 565	4 081
Raseborgs Vatten	-3 213		-3 213	-3 275	-62	6 173		6 173	6 255	82
DRIFTSEKONOMIDELEN TOTALT	-238 386	-3 292	-241 678	-240 024	1 654	61 869	788	62 657	66 820	4 163
RESULTATRÄKNINGSDEL										
Kommunalskatt						101 086		101 086	104 081	2 995
Fastighetsskatt						11 494		11 494	11 547	53
Andel av samfundsskatt						4 848		4 848	5 804	956
Skatteinkomster						117 428	0	117 428	121 432	4 004
Statsandelar						64 272		64 272	64 583	311
Ränteintäkter						1 593		1 593	1 619	26
Övriga finansiella intäkter						2 009		2 009	2 081	72
Räntekostnader	-535		-535	-483	52					
Övriga finansiella kostnader	-2		-2	-4	-2					
Extraordinära poster										
Finansieringskostnader totalt	-537		-537	-487	50	3 602		3 602	3 700	98
Raseborgs Vatten	-1 003		-1 003	-1 004	-1	3		3	3	0
RESULTATRÄKNINGSDEL TOTALT	-1 540	0	-1 540	-1 491	49	185 305	0	185 305	189 718	4 413
INVESTERINGSDEL										
Mark- och vattenområden	-500		-500	-7	493	3 500		3 500	269	-3 231
Byggnader										
Inköp och försäljning av fastigheter	0		0		0	0		0	452	452
Kosthållsutredning	-100		-100	-44	56					
Grundrenovering av byggnader	-1 400	1 400	0		0					
Langansböle daghem	0	-12	-12	-13	-1					
Led belysning	-110		-110	-91	19					
Solbacka daghem	-11		-11	31 -14	-3					
Grabbegården	-11		-11		11					

6.2 Tablå över budgetens utfall

(1 000 €)	ANSLAG					BERÄKNADE INKOMSTER				
	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter budg.ändr.	Budget- utfall	Avvikelse	Budget 2021	Budget- ändringar	Budget efter budg.ändr.	Budget- utfall	Avvikelse
Hakarinne skolan		-30	-30	-28	2					
Katarina skolan	-75		-75	-4	71					
Svenska högskolan i Karis		-55	-55	-52	3					
Seminarie skolan		-100	-100	-91	9					
Raseborgsv 5		-11	-11	-12	-1					
Fd miljöbyrå i Karis		-50	-50	-16	34					
Ekenäsgården		-150	-150	-129	21					
Höjersgården		-250	-250	-240	10					
Tenala brandstation	-200		-200	-36	164					
Jumbo park		-25	-25	-17	8					
Ekåsen J-huset, arkiv	-50		-50	-27	23					
Iloq-system		-130	-130	-154	-24					
Karis idrottshall		-350	-350	-309	41					
Simmis		-60	-60	-61	-1					
Ekenäs bollhall		-105	-105	-64	41					
Äldre boende i Ekenäs			-300		300					
Utredning av servicenät Raseborgsv 5	-750		-750	-748	2					
Utredning av servicenät Mariahemmet				-4	-4					
Svartå projekt	-3 600		-3 600	-3 211	389					
Anslutningsavgift (Svartå)			0	-21	-21					0
Byggnader, totalt	-6 475	-60	-6 535	-5 386	1 149	0	0	452	452	
Konstruktioner och anordningar										
Idrottsplatser	-249	249								
Skatepark			0	-3	-3					
Ishockeyrink Pojo		-30	-30	-33	-3			30	30	
Karis centralidrottsplan		-12	-12	-11	1					
Västerby idrottsområde		-49	-49	-173	-124			80	80	
Simhall	-50		-50	-32	18					
Spånkana		-40	-40	-48	-8					
Västerby konditionstrappa		-58	-58	-34	24					
Markanvändningsavtal	-300	300	0		0					
Fiskars gatubyggnad		-100	-100	-77	23					
Billnäs		-100	-100	-137	-37					
Järnvägsgatan		-70	-70	-37	33					
Fokus kvarteret		-30	-30	-12	18					
Försäljning av gatubelysning			0		0			3 001	3 001	
Parker	-100		-100	-121	-21			20	20	
Trafikleder	-1 700		-1 700	-1 701	-1					
Gästbåthamn	-150		-150	-117	33					
Pojo centrum		-100	-100	-97	3					
Trafiksäkerhet		-50	-50	-19	31			9	9	
Trafikarrangemang RV25	-1 100		-1 100	-287	813					
Trafikarrangemang RV25 (1010)			0	-852	-852					
Svartå fiskväg	-70		-70		70					
Kärkirahoitus Svartån			0	-133	-133			49	49	
Energiätgärder	-200		-200	-157	43					
Friluftsled Billnäs-Pumpviken		-100	-100	-134	-34					
Södra viken	-100		-100	-36	64					
Landsbro bro	-50		-50	-9	41					
Plankorsning	-350		-350	-306	44					
Anslutningsavgift (Skogby)				-2	-2					
Kommunalteknisk planering	-300	300	0		0					
Horsbäck industritomter		-92	-92	-53	39					
Ollabågen, småhusomter		-100	-100	-50	50					
Bäljars industriområde		-50	-50	-60	-10					
Trollbergsvägen industriområde		-15	-15	-13	2					
Dragsvik			0	-30	-30					
Rödmosse		-35	-35	-39	-4					
Gammelboda småbåthamn		-8	-8	-8	0					
Projekt	-250	250	0		0					
Adresskarta	-60		-60		60					
Konstruktioner och anordningar totalt	-5 029	60	-4 969	-4 821	148	0	0	3 189	3 189	
Placeringar / Aktier och andelar										
Fastighets Ab Fokus	-2 200		-2 200	-2 199	1					
Övriga aktier och andelar										
Aktier och andelar totalt	-2 200		-2 200	-2 199	1	0	0	0	0	
Investeringsdelen staden totalt :	-14 204		-14 204	-12 413	1 791	3 500		3 500	3 910	410
Raseborgs Vatten	-1 800		-1 800	-2 019	-219					
INVESTERINGSDEL TOTALT	-16 004		-16 004	-14 432	1 572	3 500		3 500	3 910	410
FINANSIERINGSDEL										
Förändring av utlåningen										
Ökning av utlåning				-30						
Minskning av utlåning						1 017		1 017	1 017	0
Minskning av utlåningen till affärsverk						310		310	310	0
Förändring av länestocken										
Minskning av långfristiga lån	-12 865		-12 865	-16 430	-3 565					
Ökning av långfristiga lån						25 000		25 000	25 000	0
Förändring av kortfristiga lån (stadens)	-9 130		-9 130	-7 838	1 292					
Förändringar av eget kapital										
TOTALT :	-277 925	-3 292	-281 217	-280 245	1 002	277 001	788	277 789	286 775	8 986

6.3 Avdelningarnas verksamhet och budgetutfall

SAMMANDRAG €	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Revision						
Intäkter						
Kostnader	-52 462	-63 020	170	-52 603	10 247	83,7 %
Netto	-52 462	-63 020	170	-52 603	10 247	83,7 %
Stadskansliet						
Intäkter	3 383 889	3 467 440	-7 500	3 669 204	209 264	106,0 %
Kostnader	-6 555 941	-6 113 250	15 620	-5 881 369	216 261	96,5 %
Netto	-3 172 052	-2 645 810	8 120	-2 212 165	425 525	83,9 %
Ekonomi						
Intäkter	114 118	98 000		117 186	19 186	119,6 %
Kostnader	-1 409 194	-1 350 480	1 850	-1 318 014	30 616	97,7 %
Netto	-1 295 076	-1 252 480	1 850	-1 200 828	49 802	96,0 %
Personal						
Intäkter	668 749	660 000	0	655 969	-4 031	99,4 %
Kostnader	-3 146 607	-2 630 090	-462 950	-3 177 273	-84 233	102,7 %
Netto	-2 477 858	-1 970 090	-462 950	-2 521 304	-88 264	103,6 %
Stadsutveckling						
Intäkter	29 081	80 500		229 701	149 201	285,3 %
Kostnader	-1 671 160	-1 856 270	2 310	-1 724 387	129 573	93,0 %
Netto	-1 642 079	-1 775 770	2 310	-1 494 686	278 774	84,3 %
Kollektivtrafik						
Intäkter	124 724	94 000		211 085	117 085	224,6 %
Kostnader	-663 053	-526 050		-650 328	-124 278	123,6 %
Netto	-538 329	-432 050	0	-439 242	-7 192	101,7 %
KONCERTJÄNSTER TOTALT						
Intäkter	4 320 561	4 399 940	-7 500	4 883 145	490 705	111,2 %
Kostnader	-13 498 416	-12 539 160	-443 000	-12 803 974	178 186	98,6 %
Netto	-9 177 856	-8 139 220	-450 500	-7 920 829	668 891	92,2 %
Administration och stödtjänster						
Intäkter	59 250	4 000		162 531	158 531	4063,3 %
Kostnader	-1 987 487	-1 610 450	5 970	-1 673 044	-68 564	104,3 %
Netto	-1 928 237	-1 606 450	5 970	-1 510 513	89 967	94,4 %
Vård i hemmet och stödtjänster						
Intäkter	2 111 094	2 022 000		2 300 616	278 616	113,8 %
Kostnader	-10 535 666	-10 702 050	-586 440	-11 701 290	-412 800	103,7 %
Netto	-8 424 572	-8 680 050	-586 440	-9 400 675	-134 185	101,4 %
Dygnet runt boende						
Intäkter	4 502 655	4 490 000		4 507 361	17 361	100,4 %
Kostnader	-17 309 117	-17 877 190	54 280	-18 079 168	-256 258	101,4 %
Netto	-12 806 462	-13 387 190	54 280	-13 571 808	-238 898	101,8 %
Hälsovårdstjänster						
Intäkter	843 506	910 460		1 921 932	1 011 472	211,1 %
Kostnader	-10 685 740	-12 300 430	23 670	-12 882 901	-606 141	104,9 %
Netto	-9 842 234	-11 389 970	23 670	-10 960 970	405 330	96,4 %
Mental- och missbrukarvård						
Intäkter	434 680	470 000	0	608 302	138 302	129,4 %
Kostnader	-3 534 341	-3 038 890	-232 530	-3 318 631	-47 211	101,4 %
Netto	-3 099 661	-2 568 890	-232 530	-2 710 330	91 091	96,7 %
Tandvård						
Intäkter	988 623	1 183 000		1 106 581	-98 567	93,5 %
Kostnader	-3 315 915	-3 613 600	4 580	-3 388 481	220 539	93,9 %
Netto	-2 327 292	-2 430 600	4 580	-2 281 900	121 972	94,1 %
Barn- och familjetjänster						
Intäkter	472 720	297 500		286 851	-10 649	96,4 %
Kostnader	-6 522 538	-6 225 820	5 910	-6 216 834	3 076	100,0 %
Netto	-6 049 818	-5 928 320	5 910	-5 929 983	-7 573	100,1 %

SAMMANDRAG €	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Vuxensocialarbetare, handikappservice och invandrarbyrå						
Intäkter	690 491	196 840		472 764	275 924	240,2 %
Kostnader	-14 827 174	-14 929 280	11 720	-15 281 818	-364 258	102,4 %
Netto	-14 136 683	-14 732 440	11 720	-14 809 054	-88 334	100,6 %
Sysselsättningstjänster						
Intäkter	319 688	892 050		666 508	-225 542	74,7 %
Kostnader	-4 254 934	-4 865 600	-382 660	-5 139 235	109 025	97,9 %
Netto	-3 935 246	-3 973 550	-382 660	-4 472 727	-116 517	102,7 %
Specialsjukvård / Bet.andel						
Intäkter	211 720	0		179 830	179 830	0,0 %
Kostnader	-41 613 009	-43 350 000	0	-42 065 555	1 284 445	97,0 %
Netto	-41 401 288	-43 350 000	0	-41 885 725	1 464 275	96,6 %
Specialsjukvård / Övrig specialsjukvård						
Intäkter			1 530 000	2 432 212	902 212	159,0 %
Kostnader	-5 048 909	-4 336 800	-2 050 000	-6 672 689	-285 889	104,5 %
Netto	-5 048 909	-4 336 800	-520 000	-4 240 477	616 323	87,3 %
SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRD TOTALT						
Intäkter	10 634 427	10 465 850	1 530 000	14 645 489	2 649 639	122,1 %
Kostnader	-119 634 830	-122 850 110	-3 145 500	-126 419 649	-424 039	100,3 %
Netto	-109 000 403	-112 384 260	-1 615 500	-111 774 160	2 225 600	98,0 %
Övrig utbildning						
Intäkter	1 449 084	1 311 720		1 352 663	40 943	103,1 %
Kostnader	-9 077 554	-9 354 600	45 400	-8 781 928	527 272	94,3 %
Netto	-7 628 470	-8 042 880	45 400	-7 429 265	568 215	92,9 %
Småbarnspedagogik						
Intäkter	1 512 264	1 426 100		1 848 003	421 903	129,6 %
Kostnader	-17 034 897	-17 880 000	60 300	-17 980 852	-161 152	100,9 %
Netto	-15 522 633	-16 453 900	60 300	-16 132 849	260 751	98,4 %
Utbildning						
Intäkter	807 592	722 720		895 789	173 069	123,9 %
Kostnader	-28 278 699	-29 090 140	245 100	-28 729 848	115 192	99,6 %
Netto	-27 471 107	-28 367 420	245 100	-27 834 059	288 261	99,0 %
Gymnasier						
Intäkter	35 290	79 300		123 613	44 313	155,9 %
Kostnader	-3 905 658	-4 400 360	19 700	-4 256 791	123 869	97,2 %
Netto	-3 870 368	-4 321 060	19 700	-4 133 178	168 182	96,1 %
Muséer						
Intäkter	57 523	81 000		85 776	4 776	105,9 %
Kostnader	-1 185 963	-1 218 300	22 200	-1 114 976	81 124	93,2 %
Netto	-1 128 440	-1 137 300	22 200	-1 029 200	85 900	92,3 %
Bibliotek						
Intäkter	23 842	31 000		23 067	-7 933	74,4 %
Kostnader	-1 513 621	-1 468 100	49 500	-1 394 573	24 027	98,3 %
Netto	-1 489 779	-1 437 100	49 500	-1 371 506	16 094	98,8 %
Fritid						
Intäkter	520 974	872 600	-462 100	249 161	-161 339	60,7 %
Kostnader	-2 805 841	-3 515 150	276 400	-3 085 562	153 188	95,3 %
Netto	-2 284 867	-2 642 550	-185 700	-2 836 401	-8 151	100,3 %
BILDNING TOTALT						
Intäkter	4 406 570	4 524 440	-462 100	4 578 071	515 731	112,7 %
Kostnader	-63 802 233	-66 926 650	718 600	-65 344 528	863 522	98,7 %
Netto	-59 395 663	-62 402 210	256 500	-60 766 457	1 379 253	97,8 %

SAMMANDRAG €	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Administration						
Intäkter	323 025	362 200		365 730	3 530	101,0 %
Kostnader	-2 575 985	-3 084 460	2 440	-3 107 850	-25 830	100,8 %
Netto	-2 252 960	-2 722 260	2 440	-2 742 120	-22 300	100,8 %
Samhällsteknik						
Intäkter	1 366 102	1 399 660	-40 000	1 388 193	28 533	102,1 %
Kostnader	-4 617 066	-4 931 300	21 700	-4 939 802	-30 202	100,6 %
Netto	-3 250 964	-3 531 640	-18 300	-3 551 609	-1 669	100,0 %
Mätning- och fastighetsbildning						
Intäkter	3 557 328	3 251 880	0	4 162 046	910 166	128,0 %
Kostnader	-592 448	-587 340	1 740	-552 302	33 298	94,3 %
Netto	2 964 880	2 664 540	1 740	3 609 745	943 465	135,4 %
Utrymmesförvaltning						
Intäkter	20 217 422	20 684 650	-201 810	20 073 726	-409 114	98,0 %
Kostnader	-11 904 879	-12 838 770	-285 260	-12 403 422	720 608	94,5 %
Netto	8 312 543	7 845 880	-487 070	7 670 304	311 494	104,2 %
Lokalvård och kosthåll						
Intäkter	8 208 979	9 373 140	-30 950	9 050 921	-291 269	96,9 %
Kostnader	-8 573 087	-9 090 350	-168 960	-8 912 373	346 937	96,3 %
Netto	-364 108	282 790	-199 910	138 547	55 667	167,2 %
Planläggning						
Intäkter	66 995	73 000		91 609	18 609	125,5 %
Kostnader	-643 306	-750 770	1 610	-655 366	93 794	87,5 %
Netto	-576 311	-677 770	1 610	-563 757	112 403	83,4 %
Bygg och miljö / Miljöenheten						
Intäkter	685 840	700 800		847 483	146 683	120,9 %
Kostnader	-1 643 956	-1 178 960	3 990	-1 193 008	-18 038	101,5 %
Netto	-958 116	-478 160	3 990	-345 525	128 645	72,9 %
Avfallsnämnden						
Intäkter	445 733	460 000		478 750	18 750	104,1 %
Kostnader	-387 964	-395 870		-416 677	-20 807	105,3 %
Netto	57 770	64 130	0	62 073	-2 057	96,8 %
TEKNISKA SEKTORN TOTALT						
Intäkter	34 871 425	36 305 330	-272 760	36 458 458	425 888	101,2 %
Kostnader	-30 938 691	-32 857 820	-422 740	-32 180 657	1 099 903	96,7 %
Netto	3 932 734	3 447 510	-695 500	4 277 802	1 525 792	155,4 %
Raseborgs stad						
Intäkter	54 232 982	55 695 560	787 640	60 565 163	4 081 963	107,2 %
Kostnader	-227 874 169	-235 173 740	-3 292 640	-236 748 807	1 717 573	99,3 %
Netto	-173 641 187	-179 478 180	-2 505 000	-176 183 644	5 799 536	96,8 %
Raseborgs Vatten						
Intäkter	5 984 130	6 173 800	0	6 254 986	81 186	101,3 %
Kostnader	-4 842 566	-4 796 200	0	-4 728 343	67 857	98,6 %
Netto	1 141 563	1 377 600	0	1 526 643	149 043	110,8 %
STADEN + AFFÄRSVERKEN TOTALT						
Intäkter	60 217 112	61 869 360	787 640	66 820 149	4 163 149	106,6 %
Kostnader	-232 716 735	-239 969 940	-3 292 640	-241 477 150	1 785 430	99,3 %
Netto	-172 499 623	-178 100 580	-2 505 000	-174 657 001	5 948 579	96,7 %
Räkenskapsperiodens överskott/underskott						
Raseborgs stad	9 549 067	-91 080	-2 219 080	7 101 567	9 411 727	
Raseborgs vatten	443 820	377 000	0	524 986	147 986	
Totalt	9 992 887	285 920	-2 219 080	7 626 552	9 559 712	
Kumulativt över-/underskott 31.12.						
		IB 2021		31.12.2021	Förändring	
		-1 213 463		6 413 089	7 626 552	

Sektor: Koncerntjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag

Grundläggande information om sektorn

Sektorn ansvarar för tvärssektoriella stödfunktioner för förvaltningarna. Inom sektorn finns följande avdelningar: stadskansliet, ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsutvecklingsavdelningen. Varje avdelning leds av en avdelningschef.

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatortjänster, intern postgång och vaktmästartjänsten samt arkivfunktionen. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och kundbetjäning.

Staden är värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och till Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, pensionsärenden, arbetarskydd, läroavtal, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultursedlar och lunchsedlar.

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, skärgårdsfrågor och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

- Kommunalval 2021.
- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi samt utveckling av digitala tjänster
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster samt utbildning av personalen.
- Implementering och uppföljning av stadens interna kontroldirektiv
- Fortsatt utveckling av den interna kontrollen och tillhörande riskhantering
- Granskning av företagshälsovårdens användning
- Uppföljning av förverkligandet av personalminskningarna enligt samarbetsförfarandets resultat.
- Dialogen och samarbetet med företagen utvecklas
- Förstärkt samarbete med Novago och yrkeshögskolan Novia
- Företagsträffar
- Utveckling av marknadsföring, information och kommunikation
- Branding och utarbetande av en marknadsföringsplan
- Implementering av procentprincipen
- Utveckling av kollektivtrafiken
- Kollektivtrafikens serviceutredning
- Utredning över framtida biljettsystem

Sektor: Koncerntjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

BOKSLUT 2021

**DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag**

Förankrande av strategin i koncerntjänsters målsättningar

Papperslöst mötesförfarande	I bruktagande av nytt ärendehanteringsprogram tillsammans med tekniska lösningar möjliggör att stadens förtroendeorgan kan verka papperslöst.
Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	De politiska organen är medvetna om ekonomins och verksamhetens förverkligande under budgetåret.
Stärka medarbetarskap och kundservice	En betydande del av stadens verksamhet handlar om kundrelationer och medarbetarskap. Dessa kan förbättras genom utbildning av personalen.
Öka mängden arbetsplatser och företag.	Mängden arbetsplatser är av betydelse med tanke på stadens befolkningsutveckling och i samarbete med andra aktörer får staden mera resurser att satsa.
Av staden anordnade företags-, turism- och kulturträffar	Genom interaktion med kommuninvånare, användare av tjänster och andra aktörer stärker vi bilden av Raseborg. Nätverksamarbetet förbättrar dialogen och samarbetet med alla berörda och skapar en positiv känsla för staden. Dessutom berikar det samarbetet mellan olika företagare och andra aktörer.
Utveckla information och kommunikation i staden	Genom utveckling av kommunikation och satsningar på information stärker budskapet om Raseborg på ett positivt och mångsidigt sätt. Dessutom uppmuntras och aktiveras kommuninvånarna till dialog och positivt tänkande.
Sammanföra linjetrafik och skolskjutsar och en servicenivåutredning görs på kollektivtrafiken.	Inom kollektivtrafiken ska nivån på service utredas samtidigt som linjetrafik och skolskjutsar sammanförs så att skolskjutsarna använder sig maximalt av linjetrafik och möjliggör även andra resenärer än skolelever.

Analys över åtgärder

Verksamheten under 2021 präglades av rådande covid-19 pandemin och restriktionerna. Det här återspeglade sig i synnerhet som färre gemensamma tillfällen och mycket evenemang som ordnats på distans. Vissa evenemang tex höstmärknaden har inhiberats och även inom kollektivtrafiken har pandemin lagt sina spår i form av minskat antal passagerare och mindre pendling. Under nästan hela året jobbade en stor del av personalen helt eller delvis på distans.

Kommunalval 2021 ordnades efter förändrad tidtabell i juni 2021 och den nya fullmäktigeperioden inleddes 1.8.2021.

Sektor: Koncerttjänster

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

BOKSLUT 2021

**DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag**

En ny digital tjänsteplattform har tagits i bruk och utbildning i datasäkerhet för personalen har ordnats. Stadens arbete med processbeskrivningar påbörjades under 2021. Utveckling av verksamheten och dess programvara syns bl. a. användningen av mötesverktyget Teams, anskaffning av programvara för rapportering, uppföljning och budgetering.

En programvara som möjliggör ökad användning av elektroniska inköpsfakturer har även tagits i bruk.

Tre invånarundersökningar gjordes under 2021 vars resultat har använts marknadsföringen av staden samt i det påbörjade strategiarbetet.

Vissa utvecklingsprojekt så som ibruktagandet av programvara som möjliggör automatisk rapportering av den lagstadgade finansstatistiken till Statskontoret har inte förverkligats liksom inte heller införandet av elektroniska reseräkningar. Några första hjälpen kurser kunde inte förverkligas pga rådande restriktioner.

Målet att minska sjukfrånvaron med en hel dag per anställd mitt under en global pandemi var inte realistiskt och uppnåddes således inte.

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	3 396 158	3 737 440	-7 500	3 891 873	161 933	104,3%
Avgiftsintäkter	22 263	24 000	0	20 211	-3 789	84,2%
Understöd och bidrag	630 217	534 000	0	906 490	372 490	169,8%
Övriga intäkter	271 923	104 500		64 571	-39 929	61,8%
Intäkter totalt	4 320 561	4 399 940	-7 500	4 883 145	490 705	111,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				13,0 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-4 015 224	-4 107 790	0	-4 123 372	-15 582	100,4%
Köp av tjänster	-5 534 799	-5 796 790	-455 000	-5 739 834	511 956	91,8%
Material och varor	-119 918	-119 910	0	-175 621	-55 711	146,5%
Understöd	-1 292 380	-1 130 750	0	-1 318 168	-187 418	116,6%
Övriga kostnader	-2 536 095	-1 383 920	12 000	-1 446 978	-75 058	105,5%
Kostnader totalt	-13 498 416	-12 539 160	-443 000	-12 803 974	178 186	98,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-5,1 %		
Verksamhetsbidrag	-9 177 856	-8 139 220	-450 500	-7 920 829	668 891	92,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-13,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 060 736	3 355 570	-7 500	3 511 441		
Interna kostnader	-774 703	-756 280	22 000	-699 129		

Analys av det ekonomiska utfallet

Sektorn concerttjänsters verksamhetsbidrag för år 2021 uppgår till -7 920 829 euro, vilket underskrider budget med knappt 670 000 euro. Under verksamhetsåret gjordes budgetändringar för netto -450 000 euro. Den största budgetändringen gjordes beträffande företagshälsovårdens kostnader och uppgick till -375 000 euro.

Intäkterna för sektorn överskred budget med knappt 500 000 euro och uppgick till 4 883 000 euro. Inkomna understöd uppgick till totalt 900 000 euro och överstiger det budgeterade med 370 000 euro. Detta förklaras av bidrag som inkommit för externfinansierade projekt. Kostnaderna underskred budget med knappt -180 000 euro och uppgick till -12 800 000 euro. Bland annat beslutet om att överta Brukets vårdhem i stadens regi förorsakade högre kostnader för löneräkningen. Kostnaderna för kollektivtrafik överskrider budgeten pga att staden varit tvungen att öka mängden köpt trafik pga att företagen dragit sig ur den marknadsbaserade trafikeringen.

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Reija Mettovaara

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Lagstadgad revision (revisor) och ändamålsenlighetsrevision (revisionsnämnden).

Stadens förvaltning och ekonomi granskas i enlighet med kommunallagen, stadens revisionsstadga och godkänt revisions- och utvärderingsprogram. Antalet lagstadgade revisionsdagar uppgår till 75 dagar enligt av fullmäktige godkänd offert. Revisionsnämnden består av 9 medlemmar. Revisionsnämnden sammankommer årligen till ca 9 möten. Som sekreterare för revisionsnämnden fungerar revisorn i enlighet med den av stadsfullmäktige godkända revisionsofferten. Därtill har uppskattats åtgå 10 dagar totalt. Till mötena inkallas ledande tjänstemän för förvaltningsenheterna i enlighet med godkänt utvärderingsprogram.

Stadsfullmäktige tar del av den av revisionsnämnden fastställda utvärderingsberättelse inom maj månad varefter sektorerna och stadsstyrelsen inkommer med genmälen. Revisionsberättelsen behandlas i anslutning med bokslutet inom maj månad. Revisor rapporterar till revisionsnämnden 2-3 gånger skriftligen under verksamhetsåret. Revisionsnämnden tillkännager redogörelserna av bindningar till stadsfullmäktige årligen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Nämnden förverkligar sitt uppdrag i enlighet med en fastställd plan för utvärdering. Under nämndens sista verksamhetsår för fullmäktigeperioden uppdateras processbeskrivningarna och en plan för kompetensöverföring görs. För att säkerställa kompetensutveckling i nämnden strävar nämndmedlemmarna till att delta i åtminstone en utbildning för kommunala revisionsnämndsmedlemmar under perioden.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		En plan för kompetensöverföring görs och verkställs. (smidigare arbetssätt)	Den kommande fullmäktigeperiodens revisionsnämnd får en god inblick i denna nämnds arbetssätt och kunskap.
		Planen har färdigställts.	
		Processbeskrivningar för revisionsnämnden uppdateras.(smidigare arbetssätt)	Processbeskrivningarna för revisionsnämndens arbete är tydliga och klart kommunicerade internt i staden och för den kommande fullmäktigeperiodens revisionsnämnd.
		Processbeskrivningar har slutförts.	

Analys över åtgärder

Revisionsnämnden har uppnått de bindande verksamhetsmålen för 2021. Processbeskrivningarna blev klara på våren och på hösten hölls en utbildning riktad till den nya fullmäktigeperiodens revisionsnämnd. Dessutom stärktes överföringen av erfarenhet och kunnande så att de nya medlemmarna av revisionsnämnden fick en ledamot som redan tidigare arbetat i revisionsnämnden som arbetspar.

Revision

Förtroendeorgan: Revisionsnämnd

Ansvarsperson: Revisionsnämndens ordförande Reija Mettovaara

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter						
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	0	0	0	0	0	0,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						
Kostnader						
Personalkostnader	-11 776	-16 140		-12 850	3 290	79,6%
Köp av tjänster	-37 051	-42 490	80	-36 248	6 162	85,5%
Material och varor		-1 000		-207		
Understöd						
Övriga kostnader	-3 636	-3 390	90	-3 298	2	99,9%
Kostnader totalt	-52 462	-63 020	170	-52 603	10 247	83,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						
				0,3 %		
Verksamhetsbidrag	-52 462	-63 020	170	-52 603	10 247	83,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						
				0,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-4 202	-3 970	170	-4 307		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Revisionsnämnden har hållit sig till sin budget och till och med underskridit den. Verksamhetskostnaderna minskades t.ex. genom att mötena i regel hölls på distans.

Verksamhetsbeskrivning

Stadskansliet är stadsstyrelsens beredande och verkställande organ. Avdelningen fungerar som stadsdirektörens kansli och bistår stadsdirektören i dennes arbetsuppgifter. Verksamhetsområdet är allmän förvaltning och stadskansliet handhar uppgifter relaterade till allmänna val, juridiska tjänster, translatorjänster, intern postgång och arkivering. Till avdelningen hör IKT-enheten som handhar IT-funktioner, IT-stöd, stadens telefonväxel och stadshusets kundbetjäning.

Staden fungerar som värdkommun för socialombudsmannen i Västra Nyland och säljer patientombudsmannatjänster till Hangö stad och Ingå och Kyrkslätt kommuner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Kommunalval 2021.
- Fortsatt implementering av förvaltningsstadgan
- Utbildning för förtroendevalda efter kommunalvalet
- Förverkligande av strategins handlingsprogram.
- Staden deltar fortsättningsvis inom nätverket Öppen förvaltning.
- Tvåspråkigheten ska synas i stadens verksamhet. Staden är med i Nationalspråknätverket för de tvåspråkiga kommunerna vars syfte är att lyfta upp god praxis gällande bl.a. arbetsmetoder, sektorspecifika lösningar och attityder, samt att ge stöd i språkfrågor.
- Påbörjande av förverkligandet av stadens digitala vision och digitala strategi.
- Tekniska åtgärder för ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens tjänster.
- Kontinuerlig utbildning av personalen i datasäkerhet och stadens digitala system.
- Förnya småbarnspedagogikens administrativa system och utöka bildningens digitala tjänster.
- Stöda sektorerna i utvecklingen av digitala tjänster och förnyelse av administrativa system.
- Ibruktagande av kollaborationsfrämjande system med tanke på smittskydd och distansarbete
- Smidigare och utökade digitala tjänster för invånarna.
- Fortsatt förnyelse och effektivisering av administrativa processer med robotik och automation
- Beskrivning av nyckelprocesser och IT-helhetsarkitektur

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Implementering av förvaltningsstadgan	Antal utbildningstillfällen totalt 15, varav 5 under år 2021
	Ett (1) utbildningstillfälle för fullmäktigeledamöter gällande förvaltningsstadgan har hållits hösten 2021. Vid tillfället var även sektordirektörerna närvarande. Dessutom har nämnderna ordnat utbildningstillfällen beträffande nämndspecifika frågor i förvaltningsstadgan. Rådande pandemisituation medförde att de fysiska träffarna minskade.	
	Kommunalval	Klanderfri valprocess
	Kommunalval ordnades 13.6.2021 och valresultatet har vunnit laga kraft	
	Ordna utbildning för både tjänsteinnehavare och politiker.	Antal utbildningstillfällen
	Under hösten 2021 har tre (3) interna utbildningstillfällen ordnats för fullmäktigeledamöter Dessutom har nämndspecifika utbildningar ordnats.	

		Antal avslutade Helpdesk-uppdrag	2600 / år
		Antal avslutade Helpdesk-uppdrag 4 762.	
		Tillsätta en arbetsgrupp som granskar antalet organ, med målsättningen att dessa ska minska.	Minskade arvodeskostnader, ny förtroendemannaoorganisation
		Fullmäktige har godkänt minskningen av antalet förtroendeorgan att träda i kraft från den nya fullmäktigemandattiden.	
		Stadens samtliga leasingavtal granskas	Kostnadsinbesparing 10 000 euro
		En analys beträffande anskaffningar vid finansiell leasing har gjorts och leasingen för lösöre och fordon upphandlades på nytt. Även flertalet av fastigheternas leasingavtal förlängdes med uppdaterade villkor. Beträffande lösöre och fordon uppnås den ekonomiska målsättningen.	
		Staden Raseborg utser en tjänsteman till vars uppgifter hör att vara ansvarig för nordiskt samarbete och alla frågor som rör kontakter med de nordiska länderna	I kommunens kontaktuppgifter bör det tydligt framgå uppgiften och vem denna tjänsteman är och hur man når denna person
		Stadsutvecklingssektionen har beslutat att kulturchefen fungerar som kontaktperson gällande nordiskt samarbete.	

Analys över åtgärder

Största delen av de uppställda målen har förverkligats. Verksamheten under 2021 präglades av covid-19 restriktionerna. Dethär återspeglade sig i synnerhet som färre gemensamma tillfällen och dessutom det faktum att arbetstidsresurs även åtgått till pandemirelaterad verksamhet. Under nästan hela året jobbade en stor del av personalen helt eller delvis på distans.

Kommunalval 2021 ordnades efter förändrad tidtabell i juni 2021 och den nya fullmäktigeperioden inleddes 1.8.2021. Efter val av förtroendeorgan ordnades utbildningstillfällen för fullmäktige, stadsstyrelse och nämnder. Ett fortsatt förverkligande av strategins handlingsprogram pågick under verksamhetsåret. Staden är med i det nationella nätverket Öppen förvaltning. Speciellt verksamheten inom ramen för Nationalspråknätverket för de tvåspråkiga kommunerna har varit positivt i om aktiviteterna av nätverket. Nätverkets syfte är att lyfta upp god praxis gällande bl.a. arbetsmetoder, sektorspecifika lösningar och attityder, samt att ge stöd i språkfrågor. Digitaliseringen inom staden pågår utgående från sektorernas behov.

En ny digital tjänsteplattform har tagits i bruk som möjliggör att ökad datasäkerhet och tillgänglighet av stadens digitala system. Personalen har erhållit utbildning i datasäkerhet och staden har deltagit i Taisto-21 övningen gällande datasäkerhetsfrågor. Staden har tagit i bruk kollaborationsfrämjande system (Teams) med tanke på smittskydd och distansarbete. Smidigare digitala tjänster har utvecklats för invånarna i form av ett större utbud av digitala blanketter och robotisering och automatisering av valda administrativa processer har påbörjats. Dessa processer fortgår även framöver.

Stadens arbete med processbeskrivningar påbörjades under 2021 och fortsätter under 2022. Beskrivningen av IT:s helhetsarkitektur kommer att påbörjas 2022.

Stadskansli

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Stadssekreterare Thomas Flemmich

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Stadsfullmäktige			
antal möten	7	6	7
antal behandlade paragrafer	122	140	131
Stadsstyrelsen			
antal möten	20	18	19
antal behandlade paragrafer	454	500	524
Antal servrar	91	95	73
Antal arbetsstationer	1 457	1 700	1 855
Mobila enheter, admin	53	70	54
Mobila enheter, edu	2 609	3 480	3 511
Användare	6 100	6 100	5 925
Avslutade HelpDesk uppdrag	3 020	2 600	4 762
Besvarade samtal i växeln	35 638	36 000	35 196

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	3 130 128	3 442 440	-7 500	3 612 505	177 565	105,2%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag	11 001			56 700	56 700	0,0%
Övriga intäkter	242 760	25 000			-25 000	0,0%
Intäkter totalt	3 383 889	3 467 440	-7 500	3 669 204	209 264	106,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				8,4 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 771 179	-1 935 780		-1 957 812	-22 032	101,1%
Köp av tjänster	-2 334 637	-2 807 580	7 100	-2 490 421	310 059	88,9%
Material och varor	-24 385	-33 030		-89 779	-56 749	271,8%
Understöd	-108 201	-142 000		-113 192	28 808	79,7%
Övriga kostnader	-2 317 538	-1 194 860	8 520	-1 230 166	-43 826	103,7%
Kostnader totalt	-6 555 941	-6 113 250	15 620	-5 881 369	216 261	96,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-10,3 %		
Verksamhetsbidrag	-3 172 052	-2 645 810	8 120	-2 212 165	425 525	83,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-30,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 054 991	3 355 570	-7 500	3 508 666		
Interna kostnader	-397 954	-408 740	15 620	-366 438		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Försäljningsintäkterna för stadskansliet översteg de budgeterade intäkterna med 178 000 euro. Intäkterna utgörs till största delen av större interna IT-intäkter. För kommunalvalet erhöll staden extra statsstöd för de extra kostnader som uppstod pga covid19-pandemin. I normala fall finansieras kommunalval enbart med stadens egna medel. Intäkterna uppgick till knappt 3,7 M euro, vilket översteg det budgeterade med 209 000 euro.

Kostnaderna understeg det budgeterade anslaget med totalt 216 000 euro. Kostnaderna uppgick till totalt 5,8 M euro. Personalkostnaderna översteg det budgeterade anslaget med 22 000 euro och material och förmödenheter översteg det budgeterade anslaget med 57 000 euro. Köp av tjänster och understöd underskred de budgeterade anslagen med totalt 340 000 euro.

Verksamhetsbidraget för stadskansliet uppgick till – 2 212 165 euro, vilket underskrider budgeten med 425 525 euro.

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: **Ekonomichef Jeanette Bäckström**

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomiavdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiförvaltningen och –planeringen, budget, bokslut och verksamhetsberättelse, prognoser och statistik, rapportering, upphandling och riskhantering.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Implementeringen och uppföljningen av stadens interna kontroldirektiv fortsätter i samråd med stadens interna controller.
- Effektiveringen och digitaliseringen av de administrativa processerna fortsätter, bland annat:
  - utöka användningen av elektroniska arkiv,
  - utvärdera möjligheten till användning av robotik i vissa arbetsprocesser,
  - utreda möjligheten till elektronisk underskrift vid godkännande av betalningar,
  - ibruktagande av programvara som möjliggör ökad användning av elektroniska inköpsfakturer.
- Ibruktagandet av ny rapporterings- och uppföljningsprogramvara som även möjliggör automatisk rapportering av den lagstadgade finansstatistiken till Statskontoret.
- Fortsätta arbetet med dokumenteringen av de administrativa processerna.
- Kartläggning av programvara för budgetering.
- Controllerteamet fortsätter jobba med samordning av rutiner och vidareutveckling av processer.
- Fortsätta arbetet med att utveckla den interna kontrollen och tillhörande riskhantering med syfte att utveckla och effektivera verksamheten samt hantera risker och möjligheter.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Rapportering och prognostisering av verksamhet och ekonomi per kvartal till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.	Övergripande rapport kvartalsvis + bokslut. Månatliga uppföljningskriterier till stadsstyrelsen.
	Uppföljning av utfallet samt prognos för hela året rapporterades kvartalsvis till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige. Månatliga uppföljningskriterier har levererats till stadsstyrelsen.	
	Samordning av tvärsektoriella processer genom att ordna utbildningstillfällen för stadens anställda inom ramen för bokföring, fakturering, Rondo och Pro Economica.	Minst 4 utbildningstillfällen / år.
	Två utbildningstillfällen har hållits i Premium Laskutus och fyra utbildningstillfällen i Rondo.	
	Ökning av de elektroniska transaktionernas andel vid inköp från nuvarande nivå (2020 = 73,9 %)	Andel elektroniska transaktioner = 80 %
	De elektroniska fakturornas andel per 31.12.2021 uppgick till 77,1 %.	
	Ökning av de elektroniska fakturornas andel vid försäljning från nuvarande nivå (2020 = 19,5 %)	Andel elektroniska transaktioner = 30 %
	De elektroniska fakturornas andel per 31.12.2021 uppgick till 27,6 %. Gäller till stora delar privatpersoner som i varierande grad är benägna att motta fakturor elektroniskt. Arbetet med att höja andelen elektroniska fakturor fortsätter.	

Ekonomi

Förtroendeorgan: **Stadsstyrelsen**

Ansvarsperson: **Ekonomichef Jeanette Bäckström**

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		Utreda utökad användning av betalningsterminaler	Målsättning färre fakturor
		En utökad användning av betalningsterminaler skulle vara aktuellt främst inom social- och hälsovården (bland annat hälsocentralen och tandvården). Utredning påbörjas inte för att verksamheterna övergår till välfärdsområdet från och med början av år 2023.	

Analys över åtgärder

Kartläggning och beslut om programvara för rapportering, uppföljning och budgetering har gjorts. Utbildning för huvudanvändare i användning av programvaran har genomförts under året. Ibrukttagandet av programvaran genomförs till fullo under år 2022.

Ibrukttagandet av programvara som möjliggör automatisk rapportering av den lagstadgade finansstatistiken till Statskontoret är fortsättningsvis på hälft. Kartläggning av helheten och en plan för det fortsatta arbetet har gjorts under året.

Arbetet med effektivisering och digitalisering av de administrativa processerna har fortsatt under året. En programvara som möjliggör ökad användning av elektroniska inköpsfakturor har tagits i bruk.

Controllerteamet har fortsatt jobbet med att samordna rutiner och vidareutveckla processer för ekonomistyrning.

Covid-19-pandemin har inte påverkat avdelningens verksamhet nämnvärt.

Nyckeltal			
	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Inköpsverifikat Rondo	48 423	49 000	47 067
Beskattningskostnader till staten	641 227	655 000	643 102

Ekonomi

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Ekonomichef Jeanette Bäckström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	90 950	74 000		94 976	20 976	128,3%
Avgiftsintäkter	22 263	24 000		20 211	-3 789	84,2%
Understöd och bidrag					0	0,0%
Övriga intäkter	906			1 999	1 999	0,0%
Intäkter totalt	114 118	98 000	0	117 186	19 186	119,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				2,7 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-513 824	-483 870		-499 060	-15 190	103,1%
Köp av tjänster	-831 882	-804 800	840	-761 478	42 482	94,7%
Material och varor	-5 340	-8 200		-6 078	2 122	74,1%
Understöd					0	0,0%
Övriga kostnader	-58 148	-53 610	1 010	-51 398	1 202	97,7%
Kostnader totalt	-1 409 194	-1 350 480	1 850	-1 318 014	30 616	97,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-6,5 %		
Verksamhetsbidrag	-1 295 076	-1 252 480	1 850	-1 200 828	49 802	96,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-7,3 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-103 067	-90 100	1 850	-79 351		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Försäljningsintäkterna består i sin helhet av vidarefakturering av köptjänster (bruttoprincipen).

Personalkostnaderna överskrids på grund av en större semesterlönereserv vid årsskiftet 2021 än vid årsskiftet 2020 (större andel outtagen semester vid årsskiftet 2021).

Underskridningen av köptjänster beror huvudsakligen på en förändring i fördelningsgrunden av kostnaderna mellan ekonomiavdelningen och övriga sektorer vad gäller kostnaden för kuvertering av fakturor som verkställs av extern tjänsteleverantör. Även beskattningskostnaderna för år 2021 var avsevärt lägre än budgeterat.

I övrigt har verksamheten följt uppgjord budget.

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

**BOKSLUT 2021
DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag**

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen ansvarar för stadens personalutveckling, avtalsförhandlingar, löneräkning, arbetarskydd, sommarjobb, personalundersökningar, personalstatistik, ledarskapsutbildning, personalförmåner och rekreation, företagshälsovård för personalen, samt stöder de övriga sektorerna vid rekrytering. Avdelningens köpta tjänster består i huvudsak av; medlemsavgifter till kommunala arbetsmarknadsverket, lönespecifikationer, olika arbetshälsoprojekt, företagshälsovård, utbildningstjänster i ledarskap, språk och första hjälpen, kultur- och lunchförmåner.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

- Fortsätta att digitalisera tjänster. Bl.a. elektronisk reseräkning.
- Förverkliga riktad motionskampanj.
- Granskning av företagshälsovårdens användning under år 2021.
- Följa upp förverkligandet av personalminskningar enligt samarbetsförfarandets resultat.
- Effektiviserad löneräkning.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
		Kvalitativ företagshälsovård	600 hälsogranskningar
		Under året har 496 hälsogranskningar genomförts.	
		Första Hjälpen kurser	100 personer
		Under året har 91 personer deltagit i första hjälpen utbildning.	
		Sommarjobbare	75 månader
		Under året har sammanlagt 75 sommarjobbare anstälts.	
		Minskning av sjukfrånvaro	1 dag mindre sjukfrånvaro/årsverk
		Sjukfrånvaron var i medeltal 16,74 dagar per person, jämfört med 17,01 dagar per person år 2020. Sjukfrånvaron har således minskat med 0,27 dagar per person och år jämfört med 2020.	

Analys över åtgärder

Företagshälsovårdens hälsogranskningar är frivilliga för personalen såvida det inte gäller riskarbete. Under året deltog 496 anställda på hälsogranskning. Möjligheten att delta i en hälsogranskning har dock getts åt ca 560 anställda.

En riktad motionskampanj förverkligades i april-maj.

Personal

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Personalchef Johan Nylund

**BOKSLUT 2021
DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag**

Covid-19 pandemin ledde till att några planerade första hjälpen kurser inte kunde hållas. De kurser som hölls hade färre deltagare än planerat eftersom restriktionerna satte en gräns för deltagarantalet.

Digitaliseringen av tjänster stannade av något till följd av pandemin. Införandet av elektroniska reseräkningar förverkligades inte under 2021. Eftersom antalet resor i arbetet minskat under pandemin, har införandet av elektroniska reseräkningar inte prioriterats utan skjutits på framtiden.

Det var inte ett realistiskt mål att minska sjukfrånvaron med en hel dag per anställd mitt under en global pandemi.

Nyckeltal						
	BS 2020	BU 2021	BS 2021			
Antal löneutbetalningar per år	40 770	40 000	43 267			
Hälsoundersökning av personal	694	600	496			
Antalet arbetsolyckor	249	0	198			
Ekonomi						
	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	172 944	220 000		164 158	-55 842	74,6%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag	494 492	440 000		491 810	51 810	111,8%
Övriga intäkter	1 313				0	0,0%
Intäkter totalt	668 749	660 000	0	655 969	-4 031	99,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-1,9 %
Kostnader						
Personalkostnader	-1 144 660	-1 069 430		-1 112 028	-42 598	104,0%
Köp av tjänster	-1 842 616	-1 418 870	-464 070	-1 920 839	-37 899	102,0%
Material och varor	-80 176	-64 390		-68 241	-3 851	106,0%
Understöd						
Övriga kostnader	-79 154	-77 400	1 120	-76 164	116	99,8%
Kostnader totalt	-3 146 607	-2 630 090	-462 950	-3 177 273	-84 233	102,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						1,0 %
Verksamhetsbidrag	-2 477 858	-1 970 090	-462 950	-2 521 304	-88 264	103,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						1,8 %
Därav:						
Interna intäkter	4 425					
Interna kostnader	-138 347	-148 920	2 050	-140 660		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Eftersom Covid-19 pandemin förorsakade mer kostnader för företagshälsovården gjordes under året en budgetändring när tilläggsanslag på 375 000 € beviljades. Antalet löneutbetalningar steg till följd av att staden tog över verksamhet som tidigare köptes (Brukets vårdhem), och personalmängden steg således. Resurseringen för löneräkning var tänkt att minska under 2021 till följd av naturlig avgång, men den effekten syns först 2022. Under 2021 har tvärtom extra resurser krävts under semestrar och till följd av den utökade verksamheten.

Antalet arbetsolyckor har minskat från 249 fall under 2020 till 198 fall under 2021. Orsaken är i huvudsak ett minskat antal rapporterade fall av våld och hot inom skolorna.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Stadsutvecklingsavdelningen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i staden tillsammans med stadsdirektören. Avdelningen ansvarar för marknadsföring och information, kollektivtrafik, kultur- och turismtjänster, och projekthantering. Utvecklingsavdelningen finns i första hand till för stadens invånare men i enlighet med strategiska linjedragningar satsar avdelningen även på att främja stadens image och att staden är attraktiv för såväl inflyttare som besökare och turister.

Näringslivsfrågor – avdelningen samarbetar med företagarföreningarna, Västra Nylands handelskammare och Novago. Staden marknadsförs framgångsrikt på flera olika sätt i flera olika kanaler, både inom Raseborg, i grannkommuner, i huvudstadsregionen och nationellt.

Stadsutvecklingsavdelningen är bl.a. aktiv i två grupper inom staden; näringslivsteamet och marknadsföringsgruppen, som är tvärssektoriella nätverk. I grupperna arbetar man systematiskt med gemensamma näringslivs- och marknadsföringsfrågor. Målsättningarna är ett enhetligt marknadsföringssamarbete och synlighet för staden i olika medier och kanaler samt att centralisera och kanalisera näringslivsfrågorna via ett forum, vilket skapar större förtroende för staden och förbättrar relationerna till företagen.

Avdelningen har också ansvar för den interna och externa informationsspridningen, och informationsprinciper och målsättningar för stadens kommunikationsverksamhet stipuleras i Raseborgs stads kommunikationsplan.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören tillsammans med marknadsföringsgruppen, somegruppen och infoansvariga.

Marknadsföringsgruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens marknadsföringsplan. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen kommunikationsplanen och marknadsföringsplanen.

Kulturtjänster utgör en långsiktig investering i kommuninvånarnas hälsa och välfärd. Kulturväsendets uppgift är att erbjuda stadens invånare likvärdiga förutsättningar för kulturverksamhet samt en aktiv och meningsfylld fritid. Kulturverksamheten söker aktivt möjligheter till samarbete och fungerande samarbetslösningar med föreningar och kulturaktörer. Genom understödsverksamheten stöder man även föreningarnas och invånarnas egna engagemang.

Information om och marknadsföring av Raseborg som besöksmål följer den nya handlingsplanen för turismen. Handlingsplanen identifierar fyra huvudteman för turismen i regionen; naturupplevelser i en historisk miljö, Raseborg som Finlands bästa bröllopsort, matupplevelser och det lokala livet. För att försäkra tillgängligheten till information fortsätter samarbetet som började år 2019 med satellitinfopunkterna runt staden. Turismtjänsternas huvudinformationspunkt fortsätter på EKTA och utvecklingen av turisminformationen sker tillsammans med Raseborgs museum. Även rörliga infopunkter används under högsäsong. Största delen av informationen sker digitalt via visitraseborg.com, Facebook och Instagram. Samarbetet med medier, bloggare och kanaler som Retkipaikka fördjupas och planeras på längre sikt. Turisttjänsterna producerar även kartor och skapar synlighet för området på mässor, som är specifika för turismtjänsternas fyra teman.

Nätverkssamarbetet kring turismnäringen förstärks genom kontakten till företagare inom besöksnäringar, grannkommunerna, Forststyrelsen, Fiskars, HelsinkiWest rf. och VisitFinland. Turismtjänsterna ordnar och koordinerar kurser för företagen för att stöda deras produktifiering, digitalisering, internationalisering och samarbete. Fokuseringen är på dynamiska turismtjänster året om.

Turismtjänsterna samarbetar med sysselsättningsavdelningen, tekniska avdelningen, Forststyrelsen, Uuvi och lokala organisationer för att utveckla tillgängligheten till naturområden för invånare och turister.

Trivseln i det offentliga rummet förbättras genom kulturplanering. Kulturtjänsterna upprätthåller stadens konstregister och köper in konst till samlingen. Genom kulturfostran inom småbarnspedagogiken och skolväsendet skapas jämlika förutsättningar för att öka barnens och de ungas välbefinnande. Kulturtjänsterna samarbetar med bildningen för att med tiden nå en enhetlig kulturläroplan för alla skolelever i Raseborg. Genom hälsofrämjande verksamhet inom vården når kulturtjänsterna även den äldre befolkningen. Kulturtjänsterna arrangerar eller bidrar till arrangerandet av följande större evenemang för allmänheten: Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset och firandet av självständighetsdagen. I besöksantalet har nu medberäknats också de evenemang som staden sponsorerar eller ger bidrag till och en även noggrannare uppföljning bearbetas. Kulturtjänsterna samarbetar med och handleder föreningar och kulturaktörer för att stöda dem i bl.a. projektplanering och medelsanskaffning.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Dialogen och samarbetet med företagarna i staden utvecklas och möjligheterna för nyetableringar stärks via arbetsgruppen, **Raseborgsriddarna**, där intressenter inom sysselsättning, företagareföreningar, utbildningserbjudare och stadens representanter sammankommer regelbundet och utvecklar och implementerar den gemensamma aktivitetskalendern och diskuterar aktuella ärenden. Samarbetet med Novago och Novia förstärks och utvecklas enligt stadens behov. Tillsammans med Novago, företagareföreningarna och staden anordnas 2-3st företagsträffar där upphandling, lovhantering och planläggningen är ett återkommande tema och ett årligt återkommande heldagsevenemang nationella **företagardagen 5.9.2021**. Rekryteringsmässan omstruktureras till en digital version, Raseborgs prisceremoni är i februari, en tre dagars internationell stormarknad i juli och Ekenäs höstmarknad ordnas i september. Nya evenemang för året är Internationella Stormarknaden.

Marknadsföring, information och kommunikation i staden utvecklas av utvecklingschefen, informatören, info- och marknadsföringskoordinatören och turismsekreteraren tillsammans med **somegruppen** och infoansvariga.

Somegruppen för staden består av representanter från alla sektorer och olika avdelningar. Denna grupp fungerar som huvudansvarig för innehållet av stadens kommunikation i sociala medier. Infoansvariga ansvar för innehåller på stadens hemsida. Marknadsföringsgruppen består av utvecklingschefen, informatören, info- och kommunikationskoordinatören och turismsekreteraren. Denna grupp uppdaterar och följer upp årligen **kommunikationsplanen** och marknadsföringsplanen. **Stadens brandingarbete** fortsätter under året och medför en **marknadsföringsstrategi som ger riktlinjer för marknadsföringsplanen** framöver. **Future dialog - applikationen** tas i bruk internt och denna medför ett smidigare sätt för organisationen att kommunicera.

Procentprincipen implementeras i stadens verksamhet.

En resurs (HINKU-koordinator) för att implementera klimat- och energiprogrammet.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Av staden anordnade företags-, turism- och kulturträffar	12 ggr/året
	<p>Q1: 1 st turismträff i mars (90 deltagare) 1 st kulturträff i februari om bidrag och subventioner samt uthyrningsprinciper Rekrymässan -Duuni 2021</p> <p>Q2 2 st kulturträffar i april och juni Turismträffar 1 st under andra kvartalet - Raseborg Bike Sessions 23.4.2021</p> <p>Q3 Inga kulturträffar under tredje kvartalet Inga turismträffar under tredje kvartalet Företagardagen 5.9, Game of ideas</p> <p>Q4 1 st turismträff i november 1 st kulturträff i oktober 1 st företagsträff i oktober</p>	

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Öka mängden arbetsplatser och företag.	Sänkt arbetslöshetsprocent <7,5% Ökad mängd företag >2 900 st 90 st nygrundade företag
	Arbetslöshetsprocent December 2021: 9,7 % (12/2020: 11,8 %) Antal företag: 2 694 Nygrundade företag:220 (117 nygrundade, 103 stängda)	
	Utveckla information och kommunikation i staden	Kartlägga informationsprocesser, utveckla arbetsgrupper (somegrupp och infoansvarig) och kartlägga utbildningsbehov för dessa.
	<p>Q1: Somegruppen har hållit en träff och hållit kontakt via Teams. Några nya personer har kommit med i somegruppen. Arbetet med att utveckla webbplatsen, infoansvarigas nätverk och innehållsprocesser har inte kommit vidare under Q1 på grund av coronapandemins inverkan på informatörens arbetsbörda.</p> <p>Q2: Under Q2 har en someträff hållits men för övrigt har informatören jobbat till största delen med corona- och coronavaccinrelaterade uppgifter. Under Q2 har dessutom största delen av personer som på stadsutvecklingsavdelningen jobbar med information och marknadsföring varit sjukskrivna.</p> <p>Q3: Under Q3 har somegruppen haft en träff och en presentation av Canva-verktygets betalversion (se mer i följande punkt). Innehållsträffar har hållits med stödpersoners verksamheten som resulterade i someinlägg och en sida på webbplatsen. Informatören och kommunikations- och marknadsföringskoordinatören deltog också i bibliotekens fortbildningsdag där temat var marknadsföring. Brandingprojektet presenterades på samarbetsgruppens strategidag.</p> <p>Q4: Under Q4 anställdes en kommunikations- och marknadsföringsassistent och kommunikations- och marknadsföringsteamet roller finslipades. KomMarTeamet, inkl. nya turistkoordinatören, hade sina första teammöten Somegruppen hade årets sista träff.</p>	
	Vidareutveckla visuella linjen	Utveckla och skapa nya mallar och bilder för gemensamt bruk och implementera användningen av dessa. Skapa riktlinjer för användningen av visuella linjen och enhetliggöra stadens visuella identitet.
	<p>Q1: Under första kvartalet har vi fortsatt med att bygga upp stadens bildbank. Via somegruppen har informatören delat med sig tips på hur verksamheterna kan använda sig av den visuella linjen. Arbetet med designmallarna (i Mediaflow-programmet) har kommit till testfasen.</p> <p>Q2: Designmallarna finns till förfogande i den interna mediabanken. Den interna mediabanken har puffats på Intran och somegruppen har experimenterat med Canva-programmet.</p> <p>Q3: Canva-programmets ibruktagning har utretts vidare och en process för att beställa bilder har gjorts upp med hjälp av programmet Mediaflow. För planläggningen har flera nya dokumentmallar tagits fram med hjälp av en grafiker.</p> <p>Q4: Under Q4 inga större satsningar</p>	
	<p>Ökning av antalet besökare/följare :</p> <p>Hemsidan raseborg.fi, Facebook, Instagram och Twitter</p> <p>Hemsidan visitraseborg.fi, Facebook, Instagram</p> <p>Kulturtjänsternas Facebooksidor (Raseborgs stads kulturtjänster, Kirjakekkerit, Ekenäs Sommarkonserter, Bokkalaset)</p>	<p>raseborg.fi: 15 000 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 8 000 personer Instagram, 2 000 följare Twitter, 1 000 följare</p> <p>visitraseborg.com: 5 225 sessioner/ vecka i medeltal Facebook, följare 6 500 personer Instagram, 2 900 följare</p> <p>Kulturtjänsternas Facebooksidor 3500 följare</p>

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Raseborg.fi

Q1: 16 294 sessioner per vecka

Q2: 14 562 sessioner per vecka

Q3: 13 163 sessioner per vecka

Q4: 12 310 sessioner per vecka

Facebook Raseborg-Raasepori

Q1: 6 869

Q2: 7 137

Q3: 7 252

Q4: 7 412

Instagram @raseborgraasepori

Q1: 2 046

Q2: 2 146

Q3: 2 174

Q4: 2 254

Twitter @raseborg

Q1: 980

Q2: 992

Q3: 1 003

Q4: 1 006

Visitraseborg.com

Q I 5 495 användare (endast mars månad, jan+feb inte tillgängliga, +0 % jmf med föreg. år mars månad)

Q2 4 354 användare/vecka och 5 559 sessioner/vecka under kvartal II

Q3 6 193 användare/vecka och 8 245 sessioner/vecka under kvartal III

Q4 1 370 användare/vecka och 1 690 sessioner/vecka under kvartal IV

Visit Raseborg Facebook

Q I 6 290 gillare/6 602följare

Q2 6 710 följare

Q3 6 850 följare

Q4 6 920 följare

Visit Raseborg Instagram

Q I 3 310 följare

Q2 3 405 följare

Q3 3 591 följare

Q4 3 652 följare

Kulturtjänsternas Facebooksidor

Q1 3 184 följare

Q2 3 307 följare

Q3 3 387 följare

Q4 3 510 följare

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		Definiera mätare och synlighetsvärde	Jämföra med årsrapporternas resultat och definiera nya mätare och undersökningar/enkäter via brandingprojektet och arbetet inom kommunikationsutvecklingen.
		<p>Q1: Årsrapporten är beställd och levereras under Q2 av Meltwater. Två enkäter är beställda inom brandingprojektet, ena har pågått under Q1.</p> <p>Q2: Empatiundersökningen färdigställdes under Q2 och presenterades till en utvidgad ledningsgrupp. En telefonenkät beställdes från Taloustutkimus (genomförs under sommaren -21). Dessa enkäter hör till brandingprojektet.</p> <p>Q3: Taloustutkimus-enkäten färdigställdes, nya mätare för följande budgetår har tagits fram.</p> <p>Q4: Teamet började planeringen för marknadsföringens och kommunikationens handlingsplan för 2022.</p>	
		Ökning av bokade övernattningar -Beräknas från de 8 största övernattningsställen som erbjuder över 20 bäddplatser	7% fler övernattningar inalles
		<p>Övernattningar i Raseborg, Q I: 2 784 nätter (jan + feb, mars inte tillgänglig ännu) -46,8 % jmf med QI/2020 -58,3% utländska jmf med QI/2020 -47,3 % inhemska jmf med QI/2020</p> <p>Övernattningar i Raseborg, kvartal II: 16 289 nätter 29,1% ökning jmf med fjolårets kv. II</p> <p>Övernattningar i Raseborg, kvartal III: 29 934 nätter (endast Juli+Augusti) 5,3% ökning jmf med fjolårets kv. III</p> <p>Övernattningar i Raseborg, kvartal IV: 11 420 nätter 31,70% ökning jmf med fjolårets kv. IV</p>	
		Genom kulturplanering utveckla stadsbilden på lång sikt för att öka trivsel och engagemang bland invånare	Ett projekt genomfört enligt procentprincipen.
		<p>1Q Utredning och ansökan om tilläggsfinansiering pågår gällande byggprojekten Nya Fokus och Svartå skola.</p> <p>2Q Tilläggsfinansiering beviljats Fokusprojektet från Taike.</p> <p>3Q Svartå skolprojekt har inte involverat procentprincipen. Kulturtjänsterna samarbetar ändå vidare med Luckan och Svartå skola så att ett konstprojekt skall kunna förverkligas med eleverna i den nya skolan.</p> <p>4Q Grundarbeten för det valda konstverket utanför Nya Fokus har påbörjats.</p>	
		Erbjuda kulturupplevelser till daghem och skolor, inklusive andra stadiet. Erbjuda kulturupplevelser inom vården i samarbete med social- och hälsovårdssektorn.	100 programpunkter eller andra digitala insatser inom vård och skola
		<p>1Q: 8 programpunkter inom vård och skola.</p> <p>2Q: 19 programpunkter inom vård och skola</p> <p>3Q: Inga programpunkter inom vård och skola</p> <p>4Q: 119 programpunkter inom vård och skola</p>	

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		Utställningsverksamhet i Galleri Perspektivet och i Galleri Fokus.	12 utställningar
		1Q: Ingen utställningsverksamhet p.g.a. corona 2Q: 2 utställningar i Galleri Perspektivet 3Q: 2 utställningar i Galleri Perspektivet 4Q: 3 utställningar i Galleri Perspektivet	
		Egna evenemang eller evenemang i samarbete med andra	100 000 besökare
		1Q: 2179 besökare under perioden. Evenemangen ordnades virtuellt pga corona 2Q: 2 937 besökare under perioden. En del av evenemangen ordnades virtuellt pga corona 3Q: 1824 besökare under perioden 4Q: 10 696 besökare under perioden En del av Bokkalaset ordnades även virtuellt.	
		Energi- och klimatprogrammet	Implementera Hinku 2035 planen
		Implementeringen av HINKU 2035 har påbörjats. En Hinku- koordinator är anställd from 9.8.2021. En handlingsplan uppgjord och implementeringen av denna fortsätter 2022.	

Analys över åtgärder

Verksamheterna har kommit väl i gång under året. Mycket av målsättningarna är stora helheter och har därmed inte kunnat förverkligas i sin helhet och arbetet fortsätter 2022. Utmaningar i personalresurserna har även inverkat på verksamheternas prestationer. En omorganisering av arbetsuppgifter och anställningen av en assistent har förbättrar personalprestationerna, trivseln och välmående. Den pågående covid-19pandemin syns i verksamheten bl.a. i form av annulleringar av planerade evenemang som höstmarknaden, flera virtuella evenemang och planeringen för dessa. Övernattningarna har stigit tydligt från förra året, men har inte ännu uppnått nivån före Corona epidemin. Energi- och klimatprogrammets handlingsplan är klar och kommer att implementeras och rapporteras 2022. Tre invånarundersökningar gjordes under 2021 vars resultat har använts till brandinghandboken, uppbyggande av marknadsföringshandlingsplanen och i kommande strategiarbetet.

Stadsutveckling

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKLSUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	2 137	1 000		20 234	19 234	2023,4%
Avgiftsintäkter					0	0,0%
Understöd och bidrag				171 145	171 145	0,0%
Övriga intäkter	26 944	79 500		38 322	-41 178	48,2%
Intäkter totalt	29 081	80 500	0	229 701	149 201	285,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				689,9 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-524 498	-553 910		-493 650	60 260	89,1%
Köp av tjänster	-422 032	-632 060	1 050	-476 979	154 031	75,6%
Material och varor	-9 906	-13 290		-11 308	1 982	85,1%
Understöd	-637 105	-602 350		-686 007	-83 657	113,9%
Övriga kostnader	-77 620	-54 660	1 260	-56 442	-3 042	105,7%
Kostnader totalt	-1 671 160	-1 856 270	2 310	-1 724 387	129 573	93,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				3,2 %		
Verksamhetsbidrag	-1 642 079	-1 775 770	2 310	-1 494 686	278 774	84,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-9,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	1 321			1 369		
Interna kostnader	-131 133	-100 100	2 310	-103 953		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Övriga intäktsbortfall är pga. avbokad höstmärnad och evenemang ersatta med avgiftsfria virtuella evenemang. Understöds intäkterna består av inkomna betalningar för avdelningens externfinansierade projekt till Arc Gate, South Coast Bicyclerout, NTM närrekreatiomsområden.

Inbesparingen gällande Novagos understöd kunde inte förverkligas, men övriga kostnader har varit lägre och inkomna understöden högre och därmed en budgetunderskridning.

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Att bevaka Raseborgs intressen beträffande kollektivtrafik inom staden och regionen samt pendlartrafik mot Helsingfors och Åbo. Staden deltar i regionalt samarbete i frågor som gäller kollektivtrafiken.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet med verksamheten är att utveckla kollektivtrafiken så att staden ska vara en attraktiv boningsort också för dem som inte har egen bil. Byabussprojektet fortsätter under våren 2021 och en bedömning av verksamheten ska göras i fråga om möjligheten att använda servicen i det övriga utbudet av trafik tjänster. Under året ska en servicenätutredning för kollektivtrafiken göras i Raseborg. Det görs en jämförelseanalys, där verksamheten jämförs med andra orter som är behöriga myndigheter inom kollektivtrafiken. Upphandlingen av kollektivtrafiken genomförs i enlighet med den fastställda servicenivån. Utredningarna av framtida biljettsystem fortsätter. Staden samarbetar regionalt för att hitta fungerande helheter för Västra Nyland. Staden idkar myndighetssamarbete med andra myndigheter och staten.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Bedömning av byabussprojektet i fråga om hur servicen lämpar sig för det övriga trafikutbudet.	Det bedöms var i utbudet av trafik tjänster en sådan tjänst kunde användas.
	Byabussförsöket avslutades 30.6.2021	
	Utredning angående framtida biljettsystem.	Utredningen fortsätter år 2021.
	Utredning pågår.	
	En utredning om servicenivån inom kollektivtrafiken görs upp.	Avdelningen utarbetar i samarbete med skoltrafikkoordinatorn ett förslag om alternativen för stamtrafiken i Raseborg.
	Arbetet klart. Servicenivåutredningen har färdigställts i oktober 2021. Definieringen fortsätter år 2022.	
	Förbättra kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken.	Webbplatsens innehåll förbättras. Infoskärm för tidtabeller till trafikcentret i Ekenäs. Den allmänna kommunikationen i fråga om kollektivtrafiken effektivteras.
	Webbplatsens innehåll förbättras kontinuerligt.	
	Utreda tågförbindelse mellan Hangö och Helsingfors innan Hangö-Hyvingebanans elektrifiering är klar	Genomförd utredning
	Utredning pågår. Så länge arbetena med elektrifieringen pågår ersätts tågen mellan Karis och Hangö med bussar.	

Kollektivtrafik

Förtroendeorgan: Stadsstyrelsen

Ansvarsperson: Utvecklingschef Jennifer Gammals

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys över åtgärder

Coronapandemin har präglat verksamheten, men utredningarna i anslutning till de bindande målen för 2021 har inletts och pågår. Fastställandet av servicenivån för och planerandet av den interna trafiken fortsätter år 2022.

Coronapandemin syns i antalet passagerare inom kollektivtrafiken i och med att pendlingstrafiken har minskat och linjebaserade turer har dragits in.

Nyckeltal						
	BS 2020	BU 2021	BS 2021			
Regionbiljetter						
Stadsbiljetter	857		418			
Arbetsresor	0					
HRT	344		104			
VR (Easybreak)	384	1 200	219			
Ekonomi						
	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter						
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag	124 724	94 000		186 835	92 835	198,8%
Övriga intäkter				24 250	24 250	0,0%
Intäkter totalt	124 724	94 000	0	211 085	117 085	224,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				69,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-49 287	-48 660		-47 972	688	98,6%
Köp av tjänster	-66 581	-90 990		-53 869	37 121	59,2%
Material och varor	-110			-9	-9	0,0%
Understöd	-547 074	-386 400		-518 969	-132 569	134,3%
Övriga kostnader				-29 510		
Kostnader totalt	-663 053	-526 050	0	-650 328	-124 278	123,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-1,9 %		
Verksamhetsbidrag	-538 329	-432 050	0	-439 242	-7 192	101,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-18,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader		-4 450		-3 014		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Verksamhetsintäkterna består av understöd för kollektivtrafiken som betalas enligt verkställda prestationer senare under året. Kostnaderna har hållits inom budgetramen. På grund av coronasituationen har man varit tvungen att öka mängden köpt trafik, då trafikföretagen har råkat in i en dålig ekonomisk situation och de fortfarande inte "vågar" köra trafik på marknadsvillkor. Biljettförsäljningen är också mindre på grund av distansarbetet. VR:s biljetter för arbetsresor via Easybreak har inte kunnat köpas sedan månadsskiftet juli–augusti, vilket gör att siffrorna för år 2021 är mindre än normalt. Easybreak har uppskattat att systemet ska fungera ihop med VR:s applikation i början av år 2022.

Grundläggande information om sektorn

Sektorn är indelad i fem avdelningar som var och en leddas av en avdelningschef. Administrationen leddas av sektorns controller, äldreservice leddas av äldreservicechefen, social service leddas av socialservicechefen och sysselsättnings- och invandrantjänster leddas av chef för sysselsättningstjänster. Hälsoservice leddas av hälsoservicechefen då det gäller vårdverksamheten inom öppna hälso- och sjukvården, bäddavdelningsvården, förebyggande hälsovård och rehabilitering samt mental- och missbrukarvården. Chefläkaren leder och ansvarar för alla läkartjänsterna inom sektorn, läkarverksamheten inom den öppna hälso- och sjukvården, tandvården samt specialistsjukvården. Sektorns grundläggande uppgift är att säkerställa att kommuninvånarna erhåller en kvalitativt god och tillräcklig vård och service inom social- och hälsovård. Tjänsterna produceras i egen regi eller som köptjänster.

Administration

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen för sektorn samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning.

Äldreservice

Äldreservicen erbjuder de äldre i Raseborg individuellt stöd och service. Målsättningen är att de äldre tryggt kan bo i sina hem eller hemlika förhållanden så länge som möjligt. Äldreservice innefattar förebyggande verksamhet (dagverksamhet, seniorrådgivning, hemförlovningsteam), hemvård och dygnet runt boende.

Hälsoservice

Hälsoservice innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, förebyggande hälsovård och rehabilitering (fysioterapi, talterapi och ergoterapi, barn- och modrarådgivning, skol- och studerandehälsovård, preventivrådgivning och barn- och ungdomsmottagningen), HVC bäddavdelning, mental- och missbrukarvård samt tandvård. Hälsoservice innefattar även specialistsjukvården till vars verksamhetsområde hör all specialistsjukvård köpt av HUS samt övriga producenter av specialistsjukvård. Annan verksamhet som följs upp under specialistsjukvården är stödtjänster producerade av specialistsjukvårdens affärsverk så som röntgen och laboratorietjänster. Även den prehospitalkakuttsjukvården, hjälpmedelscentralen samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialistsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund hör till verksamhetsområdet.

Social service

Social service präglas starkt av myndighetsuppgifter. Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster (förebyggande barnskydd (socialjourens verksamhet och familjecenterverksamhet), öppen vård och eftervård, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter). Till social service hör även vuxensocialarbete samt handikappservicen som är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen).

Sysselsättnings- och invandrantjänster

Sysselsättningstjänsterna erbjuder tjänster åt långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan samt arbetsträning. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården. Utöver detta hör invandrarbyrå till avdelningens verksamhetsområde.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Den av fullmäktige godkända handlingsplan implementeras i stora delar av sektorns verksamhet. Tyngdpunkt ligger på förebyggande arbete, utvecklande av vårdkedjor och digitalisering.

Raseborg har tillsammans med de övriga kommunerna inom C10 området (Esbo, Grankulla, Hangö, Högfors, Ingå, Kyrkslätt, Lojo, Sjundea och Vichtis), det planerade välfärdsområdet, fått statlig finansiering för utvecklande av *Sote-central* (utvecklande av basservicen inom social- och hälsovården på området utgående från invånaren och klienten), *Ordlandet och organisation* (gemensamma sote-lösning genom att planera strategin för gemensamt ordnande och organisation och för verksamhetsmodeller och processer), *Digi och ICT lösning* samt *Projektadministration* och *strukturomvandling*. Projekten pågår under perioden 2020–2022.

Den av fullmäktige godkända servicenätutredning förverkligas under planeperioden.

Verksamheten vid Raseborgs sjukhus ändrade 1.10.2020 då samjouren upphörde. Detta påverkade förutom jourverksamheten, som blev 24/7 primärvårdsjour, även avdelningsvården. Vid sjukhuset fungerar även specialistsjukvårdens poliklinikverksamhet inom olika specialområden. Hur detta påverkar stadens egen verksamhet kan tidigast utvärderas under år 2021.

Inom äldreservice är huvudmålen för verksamheten att färdigställa den centraliserade klient- och servicehandledningen så att bedömningen av servicebehovet sker nära klienten med mål att klienten skall få rätt service så fort som möjligt. RAI-systemet införs för att på ett enhetligt och mångsidigt sätt utreda klienternas servicebehov. Ett led i utvärderingen av vårdbehovet är den planerande utvärderings- och rehabiliteringsenheten.

Inom hälsoservice, öppen hälso- och sjukvård, skall tyngdpunkt sättas på kontinuitet i vården så att patienten i så stor grad som möjligt kan hänvisas till samma sjukskötare/läkare. Detta förutsätter dock en lyckad läkarrekrytering och kontinuitet. Även de digitala tjänsterna skall utökas. Medelvårdtiden på hvc-bäddavdelningen förkortas genom att tonvikten på en aktiv rehabilitering ökas i och med samarbete med rehabiliterande verksamhet. I och med förändringar i Raseborgs sjukhusprofil ändras patientstyrningen. Den närmaste samjourverksamheten finns vid Lojo sjukhus och på Raseborgs sjukhus finns primärvårdsjour dygnet runt. HUS målsättning är integrering med primärvården och stöd till primärvården. Detta är ett led i den fortsatta planeringen av en fungerande SOTE-central.

Processerna för användandet av köptjänster inom mental- och missbrukarvården ses över för att utveckla en fungerande helhet av service. Tyngdpunkt bör ligga på tjänster inom primärvården. Detta kan stärkas genom samarbetet med sektorns övriga enheter och utökande av det multiprofessionella kunnande. Missbrukarvården stärks med en socialhandledarbefattning.

Inom alla tjänster riktade till barn, unga och familjer skall tyngdpunkt ligga på förebyggande verksamhet, lätt tillgänglig service med låg tröskel. Det fortsatta utvecklande av ett familjecenter pågår. Emedan servicen för barnfamiljer är utspridd på flera avdelningar och sektorer i staden samt även innefattar privata aktörer och tredje sektorns verksamhet behöver verksamheten koordineras för att familjerna ska få hjälp och stöd vid rätt tillfälle utan att själva behöva ta kontakt med många aktörer, varav en servicekoordinatorvakans inrättas 2021. En servicekoordinator inom barn och familjetjänster innebär samtidigt en klientinriktad och kostnadseffektiv serviceform. Kontaktagandena till familjecenter har ökat märkbart och servicebedömningarna bör utföras av yrkesutbildad personal inom socialvården vilket är motiveringen för att inrätta en socialhandledartjänst på familjecenter. Uppgifterna inom familjerättsliga tjänster utvidgades i och med ändringarna i vårdnads- och umgängeslagen. I och med förändringarna ökar behovet av tilläggsresurser med 0,5 Barnatillsyningsmannatjänsterna utförs via interkommunala avtal även till Hangö, Sjundeå och Ingå vilket innebär att kostnaderna därmed delas av alla kommunerna.

Inom vuxensocialarbete fortsätter utvecklandet av de individuella servicebedömningarna och det klientinriktade arbetet. I och med förändringen i barnskyddslagen förlängdes rättigheten till eftervård till 25 år (tidigare 21 år). Emedan barnskyddets serviceformer mera riktar sig till yngre klienter är det ändamålsenligt, klientvänligt och ett led i ovanstående utveckling att flytta eftervården av barnskyddet till vuxensocialarbetet. För att genomföra denna omorganisering krävs en resursökning bestående av en socialhandledarresurs. Inom handikappservice övergår man till den gemensamma färdcentralen inom C10-området.

Inom sysselsättningstjänster har Raseborgs stad tillsammans med Hangö stad kommit med i kommunala sysselsättningsförsök för tiden 1.3.2021-30.06.2023 förutsatt att lagen godkänns. Genom en organisationsförändring överförs Invandrabyrån från social service till avdelningen för sysselsättningstjänster.

Förankrande av strategin i social- och hälsovårdssektorns målsättningar

<p>Välmående barn, unga och familjer</p>	<p>En fungerande servicehelhet för barn, unga och familjer med betoning på förebyggande insatser och lågtröskelverksamhet.</p> <p>Servicen bör fungera som en klientorienterad helhet där ärendet förs vidare av den aktör som klienten först kontaktar.</p> <p>Tidigt ingripande.</p> <p>Staden bör erbjuda ett brett spektrum av service, dvs självhjälpsinstrument och elektroniska kontaktmöjligheter.</p> <p>Samarbete stärks och koordineras mellan olika sektorer, avdelningar och andra aktörer.</p>
<p>Fungerande social- och hälsovårdscentral</p>	<p>Servicen på basnivå stärks och tyngdpunkten överförs till det förebyggande arbetet.</p> <p>Vid social- och hälsocentral får klienten social- och hälsovårdstjänster på ett och samma ställe.</p> <p>Målet är närservice inom social-, hälso- och sjukvård med en fungerande SOTE-central i Raseborg.</p> <p>En lätt tillgänglig service för klienterna/patienterna.</p> <p>Service på svenska och finska</p> <p>Samarbete med den övriga verksamheten i kommunen, specialistsjukvården och andra aktörer.</p> <p>Planerings- och utvecklingsarbetet är en del av samarbetet inom del planerade välfärdsområdet.</p>
<p>Balans och integration av serviceproduktion</p>	<p>En fungerande servicehelhet mellan egen produktion och köptjänster som är kostnadseffektiv samtidigt som den erbjuder mångsidig service till invånarna.</p>

Analys över åtgärder

Den rådande Corona-pandemin har orsakat mycket extra jobb inom social- och hälsovårdssektorn vilket i sin tur lett till att det planerade utvecklingsarbetet och förebyggande arbetet inte kunnat utföras enligt planerna. Smittspårningen och Coronavaccinationerna har upptagit mycket personalresurser.

Det sker en aktiv planering av välfärdsområdet som övertar kommunernas social- och hälsovård 1.1.2023. Även detta planeringsarbete är av största vikt med tanke på den kommande vårdreformen och vårdens tillgänglighet i Raseborg och regionen. Detta är som övrigt utvecklingsarbete väldigt resurskrävande och stor del av resurserna är begränsade i och med Corona-pandemin. Den tillfälliga beredningsgruppen "VATE" påbörjade sin mandattid i början av september och den upphör 28.2.2022 då välfärdsområdets fullmäktiges mandattid börjar 1.3.2022. Raseborgs social- och hälsovårdsdirektör är med i VATE-gruppen och representerar Hangö, Ingå, Raseborg och Sjundeå.

Tyngdpunkt inom sektorn ligger på förebyggande arbete, utvecklande av vårdkedjor och digitalisering. Detta har dock inte kommit i gång enligt önskad takt i och med pandemin. Stor del av hälsoservicepersonalens resurser har varit förlagd till smittspårning och vaccineringsarbete, dock med hjälp av andra yrkesgrupper, och de har inte kunnat delta i utvecklande av förbyggande arbete för bland annat barn, unga och familjer enligt uppgjord plan. Även annat utvecklingsarbete har stannat upp med anledning av detta. Inom det planerade välfärdsområdet fortgår dock planeringen av olika vårdkedjor, bra praxis och IKT och digitalisering både gällande samarbete mellan kommunerna och HUS.

Inom äldreservice anslöt sig Attendo till den s.k. C10 upphandlingen om resurserat serviceboende i januari, men skrev inte under avtalet då RFV ställde högre krav på personalresurseringen samt andra kvalitetskrav på verksamheten. Detta ledde dock till att man genom en gemensam överenskommelse med Attendo Oy övertog verksamheten vid Villa Pentby den 24.5.2021. Namnet ändrades även i det skede till Brukets vårdhem. Övertagande av verksamheten var mycket krävande då det inte till enheten hade rekryterats tillräckligt men personal och inga semestervikarier. Av Brukets Vårdhemsplatser kunde endast dryga 40 platser av totalt 60 tas i bruk på grund av personalsituationen. Detta påverkade även hela vårdkedjan allt från specialistsjukvård, bäddavdelningsvård, resurserat serviceboende och hemvård. Planeringen av flytt av Lyckebo enligt tidigare godkänd servicenätutredning skedde nu i stället till Brukets vårdhem under hösten. Det har varit stora svårigheter att få tillräckligt med vikarier till hemvården under semesterperioden och detta syntes under hösten 2021 och det har lett till att man varit tvungen att köpa tjänster av privata serviceproducenter för att kunna tillgodose tillräckligt med service.

Den av C10 kommunerna upphandlade färdtjänstverksamheten blev inte av i och med att flera kommuner drog sig ur upphandlingen. Även social- och hälsovårdsnämnden i Raseborg beslöt att dra sig ur och upphandla den på nytt i samarbete med Lojo, Sjundeå, Ingå och Karviainen. De nya serviceproducenterna, Lähitaksi Oy och Menevä Oy, med helhetsansvar för både förmedling och transporter inledde sin verksamhet 1.11.2021.

Personalrekryteringen har varit en aning ljusare då det gäller läkarsituationen medan rekrytering av sjukskötare till bäddavdelningen varit mycket utmanande vilket ledde till att bäddavdelningsplatserna tillfälligt måste minskas till 34–36. Inom tandvården har det svåra rekryteringsläget lett till vårdköer upp till 8 månader. Svårigheter med personalrekryteringen har även synts inom barn- och familjearbete och då främst tillgången av socialarbetare. Inom barnskyddet har det anställts tillfällig personal i och med att man inte lyckats rekrytera socialarbetare till alla tjänster. Dessutom har det anställts tillfällig personal för att genomföra Coronavaccineringarna.

Kommunförsöket startade 1.3 men samtliga personalresurser var fulltaliga först den 1.4.2021. För att förbereda välfärdsområdets start från 1.1.2023 har man gjort förberedande arbete som innebär att Sysselsättnings- och invandrantjänster samt Raseborg-Hangö kommunförsök flyttar från social- och hälsovårdssektorn till koncerntjänster från 1.1.2022.

Kostnaderna för specialistsjukvården stiger bland annat då det gäller provtagningar, vilket hänför sig till Coronatester. Staten har dock ersätt dessa kostnader. För övrigt är det svårt att ännu dra direkta slutsatser på hur Raseborgs sjukhusprofils ändring påverkar på verksamheten och ekonomin. Överbeläggningsdygnet har ökat i och med att både profilen har ändrat samt att de egna vårdkedjorna inte varit optimala. För att förbättra vårdkedjorna har det under året satsas på klient- och patientstyrningen samt planerande av en ny enhet inom äldreservice för rehabilitering, uppföljning och intervall. Enheten skall förverkligas 2022 och på så sätt mera optimalt garantera rätt klient/ patient på rätt plats och minskande av överbeläggningsdygnet.

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	1 833 963	1 372 850	1 530 000	1 621 383	-1 281 467	55,9%
Avgiftsintäkter	6 675 134	6 656 500	0	6 868 007	211 507	103,2%
Understöd och bidrag	373 462	562 800	0	4 303 531	3 740 731	764,7%
Övriga intäkter	1 751 867	1 873 700	0	1 852 568	-21 132	98,9%
Intäkter totalt	10 634 427	10 465 850	1 530 000	14 645 489	2 649 639	122,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				37,7 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-31 756 664	-33 575 420	-1 931 850	-35 517 077	-9 807	100,0%
Köp av tjänster	-74 896 226	-76 310 790	-746 990	-77 459 294	-401 514	100,5%
Material och varor	-2 640 446	-2 298 290	-66 170	-2 828 319	-463 859	119,6%
Understöd	-5 640 376	-5 923 000	-400 000	-5 830 040	492 960	92,2%
Övriga kostnader	-4 701 118	-4 742 610	-490	-4 784 919	-41 819	100,9%
Kostnader totalt	-119 634 830	-122 850 110	-3 145 500	-126 419 649	-424 039	100,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				5,7 %		
Verksamhetsbidrag	-109 000 403	-112 384 260	-1 615 500	-111 774 160	2 225 600	98,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				2,5 %		
Därav:						
Interna intäkter	11 407			13 467		
Interna kostnader	-7 400 177	-7 900 510	-332 740	-8 344 253		

Analys av det ekonomiska utfallet

År 2021, liksom år 2020, präglades av corona-pandemin som inverkade i princip på all verksamhet. Det ekonomiska utfallet påverkas av kostnader som uppstod till följd av corona och intäkterna påverkas av bokad corona-understöd.

Genom beslut i fullmäktige justerades sektorns budgetanslag med 1 760 000 euro då kostnaderna höjdes med 3 290 000 euro och intäkterna med 1 530 000 euro. I början av året sänktes social- och hälsovårdens budgetanslag med 144 500 euro vilket hänförde sig till tekniska sektorn och sänkta kostnader för driftshyra och lokalvård.

Totalt under året kan ur bokföringen härledas kostnader som hänför sig till corona för 3 056 000 euro. I det beloppet ingår direkta kostnader som kostnader för skyddsutrustning, testningar, smittspårningar samt vaccineringskostnader. Den största enskilda kostnaden utgör kostnaden för testningar som uppgår till drygt 2 200 000 euro. Förutom påverkan på direkta kostnader har corona-epidemin en indirekt kostnadspåverkan. En stor arbetsinsats har krävts för att administrera och koordinera smittspårningen och vaccineringskostnaderna. Coronas indirekta påverkan på sektorns kostnader i sin helhet är svår att bedöma men säkert är att epidemin kommer att ha konsekvenser lång tid framöver då staten inte längre utbetalar corona-understöd.

Statens corona-understöd bokades till ett belopp om 3 845 957 euro inom social- och hälsovårdssektorn. Ersättningen baserade sig inte på bokförda kostnader utan beräknades utgående ifrån antal prestationer (tester, vaccinationer, positiva fall, skyddsutrustning) gånger fastställt å pris.

Sektor: Social- och hälsovård

Ansvarsperson: Social- och hälsovårdsdirektör Benita Öberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÄLLNING

Sammandrag

Bokslutet visar att budgeterat verksamhetsbidrag (justerat) inom ramen för sektorns egen verksamhet underskreds med 145 000 euro medan budgeterat verksamhetsbidrag för specialsjukvård, betalningsandelar och övrig, underskreds med 2 080 600 euro.

Specialsjukvårdens resultat påverkas av att staden bokade andel av HUS överskott till ett belopp om 1 263 000 euro. En stor del av corona-understödet, 2 530 000 euro, bokfördes inom specialsjukvårdens anslag.

Intäkterna i bokslutet överskrider med 2 650 000 euro (122,1 %). Då corona-understödet elimineras överskrider intäkterna den ursprungliga budgeten med drygt 300 000 euro.

Personalkostnaderna överskrider med 9 807 euro (100,0 %). Genom budgetändring höjdes anslaget för hemvårdens personalkostnader med 600 000 euro. Ett ökat antal klienter samt hög frånvaro påverkade hemvårdens personalkostnader. Övrig budgetjustering inom personalkostnaderna, 1 330 000 euro, hänför sig till att staden övertog serviceboende-enheten Villa Pentby i egen regi. Budgetanslaget för köptjänster justerades motsvarande neråt. Bokförda personalkostnader som direkt hänför sig till smittspårning och vaccinering uppgår till 395 000 euro.

Utfallet för köp av tjänster uppgår till 100,5 % av budgeterat anslag. Under året har bokförts corona relaterade tjänster för 2 366 800 euro varav 2 220 000 för testningar.

Kostnader för skyddsutrustning till följd av corona har bokförts till ett belopp om ca 250 000 euro. För övrigt har behovet av vårdmaterial ökat betydligt på grund av många patienter med stort vårdbehov.

Anslaget för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet höjdes med 400 000 euro. Överskridningen uppgår trots budgetändring till 286 500 euro. Antalet långtidsarbetslösa har ökat kraftigt på grund av corona-epidemin och samtidigt har aktiveringsåtgärder delvis tvingats vara stängda.

Jämfört med år 2020 är intäkterna (exklusive corona-understöd) 1,6 % högre medan kostnaderna är 5,7 % högre. Nettoutfallet (exklusive bokad corona-understöd) är sålunda 6,1 % högre än år 2020. En direkt jämförelse mellan åren är svår att göra i och med att såväl år 2020 som år 2021 i stor grad påverkats av corona

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen administration omfattar sektoradministration och avdelningsadministration. Sektoradministrationen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn. Inom administrationen koordineras budgeteringen, ekonomiplaneringen samt sektorns totala ekonomiuppföljning. Kanslifunktionen ansvarar för sektorns ärendehantering, inköpsreskontra och stor del av sektorns fakturering. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet och stöder avdelningarna i avdelnings- och sektorövergripande frågor. Inom administrationen hanteras ytterligare de understöd till sammanslutningar som social- och hälsovården beviljar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetsprocesserna inom sektoradministrationen styrs upp att stöda sektorns centrala målsättningar. Processerna genomgås kontinuerligt och effektiveras för att fungera optimalt.

Från och med budget 2021 inryms chefsläkaren organisatoriskt under avdelningen hälsoservice. Vårdkoordineringen sköts inom ramen för äldre-service.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Processbeskrivningar uppgörs för alla centrala arbetsuppgifter.	Antal uppgjorda processbeskrivningar.
	Som centrala arbetsuppgifter inom sektorns ekonomifunktion räknas budgetering, budgetuppföljning, bokslut, hantering av inköpsfakturer, fakturering och indrivning. 15 processbeskrivningar inom ekonomifunktionen är uppgjorda. Många processer definierade men inte beskrivna i processhanterings-programmet.	
	Redan uppgjorda processbeskrivningar utvärderas och uppdateras vid behov.	Antal uppdaterade processbeskrivningar.
	Arbetet fortgår. Arbetet koncentreras främst till processer som efter övergången till välfärdsområdet har kontaktpunkter med stadens verksamhet och processer.	

Analys över åtgärder

Arbetet med att uppgöra processbeskrivningar lades under våren 2021 på is i och med att såväl corona som SOTE-planeringsarbetet medförde en stor arbetsbelastning. Arbetet återupptogs under hösten då stadens ledningsgrupp fastställde en ansvarsfördelning för stadens IMS-processarbete. Stadens målsättning är att alla väsentliga processer är beskrivna i juni 2022.

Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården som uppdaterades från och med 1.7.2021 medförde ett stort jobb också inom administrationen. Inkomstutredningar uppdaterades, nya avgifter beräknades och fakturerades gällande i princip samtliga klienter inom hemvården och boendeservice. I och med uppdateringen krävdes även ändringar i programhanteringen. Lagens krav på information som ska finnas på fakturorna har man kunnat leva upp till förutom gällande tandvården där klientdataprogrammet inte möjliggjort nödvändiga ändringar. Informationen finns tillgänglig för kunderna i mottagningarna.

Administration och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Controller Evalotte Spring-Lindström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Personalresurseringen inom administrationen är snäv men förbättrades från och med hösten då en ledig kanslistbefattning besattes. Försättningsvis finns det arbetsuppgifter för vilka inte finns ersättare. Planeringsarbetet inför övergången till välfärdsområdet pågår och många arbetstimmar rapporterades inom ramen för planeringsprojekt.

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	59 250	4 000		33 281	29 281	832,0%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag				129 250	129 250	0,0%
Övriga intäkter					0	0,0%
Intäkter totalt	59 250	4 000	0	162 531	158 531	4063,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				174,3 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 129 786	-811 860		-815 179	-3 319	100,4%
Köp av tjänster	-420 335	-555 190	4 060	-491 422	59 708	89,2%
Material och varor	-130 524	-15 210		-90 493	-75 283	595,0%
Understöd	-197 348	-150 000		-167 343	-17 343	111,6%
Övriga kostnader	-109 495	-78 190	1 910	-108 607	-32 327	142,4%
Kostnader totalt	-1 987 487	-1 610 450	5 970	-1 673 044	-68 564	104,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-15,8 %		
Verksamhetsbidrag	-1 928 237	-1 606 450	5 970	-1 510 513	89 967	94,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-21,7 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-163 141	-168 660	5 970	-151 260		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Sektoradministration:

Utfall 88,3 %

Kostnaderna för beredskapslagrets skyddsutrustning bokas inom administrationen. Därifrån fördelas de ut till övriga sektorer som kvitterar ut skyddsmaterial, främst till bildningssektorn. Kvarstående kostnader för inköp av skyddsutrustning uppgår till 65 903 euro. Coronaunderstöd har bokats till ett belopp om 60 476 euro. Under övriga kostnader har bokats egen finansieringsandelar i projekt, 19 790 euro, som hänför sig till planeringsarbete inför välfärdsområdet. Motsvarande projektunderstöd har bokats till ett belopp om 21 028 euro.

Avdelningsadministration:

Utfall 108,7 %

Inom avdelningsadministrationen har speciellt hälsoservicechefens arbetstid till stor del kretsat kring coronarelaterade uppgifter under så gott som hela år 2021. Coronaunderstöd har bokats till ett belopp om 56 881 euro. Projektunderstöd har bokats till ett belopp om 5 959 euro.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Syftet med verksamheten inom hemvård och stödtjänster är att säkra ett så kvalitativt, tryggt och självständigt liv för klienterna i deras eget hem. Verksamhetsområdet består av förebyggande verksamhet, tjänster som stöder hemmaboende, hemförlovningsteamets verksamhet samt hemvård.

Seniorrådgivningen erbjuder de äldre samt deras närstående personlig rådgivning, information och stöd i frågor som gäller de äldres fysiska, psykiska och sociala hälsa och välfärd. Målet är att stödja de äldres funktionsförmåga och ett självständigt boende. I arbetet ingår bland annat stöd för närståendevård, krigsinvalid- och krigsveteranärenden, bedömning av servicebehov, rådgivning i frågor gällande sociala förmåner, hälsorådgivning och -granskningar samt mottagning för personer med minnessjukdomar. Samarbetet med tredje sektorn och frivilliga är viktigt för att bekämpa ensamheten hos äldre.

Den rehabiliterande dagverksamheten stöder de äldres fysiska funktionsförmåga samt mentala och sociala välmående. Målet med dagverksamheten är att stödja klienter med minnessjukdomar, nedsatt fysisk funktionsförmåga, närståendevårdsfamiljer och ensamma personer till att upprätthålla egen aktivitet och därmed förmåga till ett självständigt liv. Man vill också stöda anhöriga och närståendevårdare som är delaktiga i den äldres vardag. Dagverksamheten fungerar idag i Karis, Pojo och Ekenäs.

Hemförlovningsteamets uppgift är att säkra en trygg hemförlovning efter vård på sjukhus eller bäddavdelning i situationer där patienten behöver särskilt stöd och vård i hemmet. Hemförlovningsteamet deltar i planeringen av hemförlovningen och i förverkligandet av de stödåtgärder som förverkligas i hemmet. Hemförlovningsteamet gör hembesök hos klienten efter hemförlovningen och ser till att hemvården vid behov fortsätter sköta vård och omsorg hos klienten.

Hemvårdstjänsterna möjliggör en god vardag i det egna hemmet, även om klientens funktionsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom eller skada. Hemvårdens mål är att stöda klienternas helhetsmässiga välbefinnande, att stöda klienten så att han eller hon klarar sig så självständigt som möjligt hemma samt att upprätthålla och förbättra klientens fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. Hemvårdens tjänster grundar sig på en bedömning av klientens funktionsförmåga och hälsotillstånd, på basen av vilken en individuell service- och vårdplan görs upp.

Hemvårdens stödtjänster är tjänster som stöder personer som bor i hemma i att klara sig i vardagen. Stödtjänster är bland annat måltidstjänster, säkerhetstjänster. Det är möjligt att få stödtjänster antingen som enskilda tjänster eller som ett komplement till hemvårdens servicehelhet. Behovet av stödtjänster kartläggs i samband med bedömningen av behovet av hemvårdens tjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

År 2021 är huvudmålen för verksamheten att färdigställa den centraliserade klient- och servicehandledningen så att bedömningen av servicebehovet sker nära klienten. Efter bedömningen hänvisas klienten så fort som möjligt till de tjänster hen behöver och klienten får snabbt beslut angående sina tjänster.

Man strävar efter att stöda klienternas funktionsförmåga och möjligheter att bo hemma på ett allt bättre sätt. Vid hemvårdens samtliga enheter inleds vardagsaktivitetsbesök, vars utveckling avbröts på grund av coronaepidemin. Användningen av digitala verktyg och applikationer samt mer omfattande trygghetstjänster som stöd för hemmaboende ökas. Klienternas funktionsförmåga och servicebehov kan kartläggas noggrannare och mer individuellt med hjälp av multiprofessionell handledning av klienter samt RAI-applikationen.

Personalens välbefinnande och tillgången till personal förbättras. Ett flexibelt utnyttjande av personalresurserna mellan verksamhetsenheterna ökas. Personalens självständighet i arbetet stöds. Autonom planering av arbetsskiftet och rotation bland personalen utökas. Utbildningen i kinestetik fortsätter och utnyttjandet av tillvägagångssättet i klientarbetet stöds. Förmännens kompetens i ledarskap utvecklas. Marknadsföringen av hemvården och den externa kommunikationen utvecklas. Samarbetet med de lokala vårdläroanstalterna utökas.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

För att råda bot på en ständig vikariebrist grundas en personalpool med personer på tillsvidareanställning. Poolen finansieras med budgeterade vikarielöner.

Poolen körs igång inom hemvården och verksamhetsformen utvidgas sedan till boendeservice. I inledningskedet grundas 5-10 nya närvårdarbefattningar för personer som vikarierar på de olika enheterna.

Man strävar efter att noggrannare beskriva mängden klientarbete som utförs inom hemvården. Till den arbetstidsprocent som beskriver mängden vårdarbete räknas det arbete som alla yrkesgrupper som utför vårdarbete vid verksamhetsenheten utför för att trygga en god vård av klienten.

Vidareutvecklandet av den nygrundade enheten för förebyggande verksamhet pågår under år 2021. En satsning på samarbetet med tredje sektorn och företag som erbjuder service för äldre planeras.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren tas i bruk
		Ibrukttagandet av RAI-mätaren sker under år 2022 tillsammans med välfärdsområdet, områdesRAI.	
		Ökande av klientens vardagsaktivitet	Vardagsaktivitetsbesök i användning som arbetssätt på alla områden inom hemvården
		Vardagsaktivitetsbesöken har tagits i bruk som arbetssätt inom alla hemvårdsområden.	
		Ökande av klientens trygghetskänsla och anhörigas delaktighet	Pilotering av fjärrbesök/målsättning 2 500 besök
		Fjärrbesöken inleddes i september, 2 000 genomförda fjärrbesök.	

Analys över åtgärder

De förändringar i verksamhetssätt, mobilitet, sammankomster och användning av skyddsutrustning som orsakats av COVID-19-viruset har fortsatt år 2021. Tillvägagångssätten för att främja bekämpningen av COVID-19 fortsatte liksom året innan men nu var rutinerna redan planerade, testade och bekanta för personalen. Coronafall samt frånvaro, isolering och karantän till följd av dessa sysselsatte såväl personal som förmän. Coronaepidemin har fortsättningsvis delvis skjutit upp ibrukttagandet av utvecklingsåtgärder och personalutbildningar. En del av de planerade åtgärderna och utbildningarna har kunnat genomföras som planerat.

Seniorrådgivningens personal har under året varit involverad i de allmänna corona-vaccineringarna.

Hälsogranskningarna för personer över 70 har endast sporadiskt utförts och de lagstadgade granskningarna för närståendevårdarna återupptogs mera systematiskt först på hösten 2021. Seniorrådgivningens gruppverksamheter kunde inte genomföras på våren på grund av pandemiläget, men på hösten återupptogs verksamheterna igen.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Pandemin har särskilt drabbat närståendevården genom för få intervallplatser, inhiberad gruppverksamhet och föreningsaktivitet samt inhiberade hälsogranskningar, vilket gjort att trycket på dygnet-runt boende platser ökat.

Den rehabiliterande dagverksamheten har trots pandemiläget kunnat ha öppet. Läget har dock gjort att klienterna indelats i mindre grupper och detta har medfört att vikariebehovet ökat. Målet under år 2021 var att koncentrera dagverksamheten till 2 verksamheter, Ekenäs och Pojo. Detta har inte kunnat genomföras då fastighet som avsågs för Pojo dagverksamhet blev tillgänglig i oktober och ytrenovering inte ännu genomförts. Under hösten drog ett pilotprojekt igång i dagverksamheten, med gruppsamtal på distans. Detta för att tillmötesgå behovet av social gemenskap i pandemitider. Projektet har väckt ett stort intresse bland klienterna i dagverksamheten och kommer att utvecklas under kommande år.

Vid sidan av coronaepidemin fortsatte basarbetet inom hemvården på samma sätt som tidigare. Det har varit mycket svårt att trygga tillräckliga personalresurser under året. Rekryteringen av nya arbetstagare till lediga tjänster samt till både kortvariga och långvariga vikariat har varit mycket utmanande; det har kommit in några få eller inga ansökningar till de lediganslagna platserna.

Personalens frånvaro ökade på grund av coronaepidemin. Bristen på personal har sysselsatt förmännen under hela året. Personal flyttades tillfälligt mellan enheterna för att avhjälpa den tidvisa bristen på resurser. Personalens arbetsbörda har varit stor och orken och välbefinnandet i arbetet har äventyrats under året. Ett separat lönetillägg betalades för att underlätta rekryteringen och ersätta personalens ökade arbetsbörda. Inom Ekenäsområdet blev man tvungen att ty sig till köpta tjänster på grund av den svåra personalbristen.

År 2021 började man följa upp klientarbetets andel av den totala arbetstiden i stället för det direkta klientarbetet. Alla klientuppgifter finns inte tillgängliga vid klientbesöken, utan en del av klientarbetet måste utföras någon annanstans än i klientens hem, såsom telefonronder eller ordnande av klientens ärenden. Klientarbetets andel ger en bättre bild av arbetsdagens lopp. Klientarbetets andel av den totala arbetstiden var 70 % inom hemvården som helhet.

Bland hemvårdens personal har en separat coronagrupp tillsatts vars syfte är att sköta de coronapositiva klienterna inom hemvården centraliserat och på så sätt förebygga att epidemin sprider sig bland klienterna. Coronagruppen togs i bruk några gånger under året. Totalt sett var coronafallen bland hemvårdens klienter få.

Inom hemvården inleddes i juli 2021 ett försök med digital omsorg. Syftet med pilotförsöket var att ersätta hembesök hos klienter med fjärrbesök enligt hur dessa passar deras service- och vårdplan samt att samla erfarenhet av de fördelar som den digitala omsorgens servicemoduler ger (medicinpåminnare, GPS-lokaliserare, sensorer för aktivitetsuppföljning). Den information som fåtts under pilotprojektet kommer att utnyttjas i utvecklingsprojekt inom hemvården i framtiden. Fjärrbesöken och användningen av servicemoduler inleddes i september. Pilotförsöket pågår till utgången av mars 2022.

Den maskinella dosdispenseringen och systemet för rapportering av farliga situationer inom social- och hälsovården (Haipro) har ökat kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen.

Vardagsaktivitetsbesöken har tagits i bruk inom alla hemvårdsområden, men på grund av coronaepidemin och personalbristen har endast en liten del av klienterna kunnat erbjudas besök.

Coronaepidemin har också påverkat undervisningsskötarens uppgifter under 2021. Undervisningsskötaren har deltagit både i allmänna vaccinationstillfällen och i vaccinationer av klienter och personal inom äldreomsorgen. Undervisningsskötaren har genomfört individuella och gruppvisa undervisnings- och handledningstillfällen, utbildningstillfällen, läkemedelstillståndstentamina och läkemedelsyrkesprov samt utarbetat skriftliga anvisningar. Undervisnings- och handledningstillfällena har bl.a. gällt dokumentering av vårdarbetet, sårvård, frågor i anslutning till stomi samt användning av olika apparater.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Närståendevårdare, antal	203	180	188
Vård i hemmet, antal klienter (regelb.och tillf.)	1 838	1 400	1 125
Vård i hemmet, antal besök (regelb.och tillf.)	262 532	270 000	291 216
Vård i hemmet, tid för direkt klientarbete (%)	54	60	70
Vård i hemmet, pris per besök	24	24	24
Fjärrbesök	0	2 500	2 000
Dagverksamhetens besöksdagar	2 799	5 500	5 729

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	738 576	600 000		562 718	-37 282	93,8%
Avgiftsintäkter	1 370 401	1 422 000		1 627 246	205 246	114,4%
Understöd och bidrag	641			72 307	72 307	0,0%
Övriga intäkter	1 476			38 345	38 345	0,0%
Intäkter totalt	2 111 094	2 022 000	0	2 300 616	278 616	113,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				9,0 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-7 015 760	-7 265 530	-600 000	-7 878 949	-13 419	100,2%
Köp av tjänster	-1 505 778	-1 523 180	5 760	-1 874 844	-357 424	123,6%
Material och varor	-628 618	-511 440		-585 974	-74 534	114,6%
Understöd	-1 058 377	-1 040 000		-1 034 571	5 429	99,5%
Övriga kostnader	-327 134	-361 900	7 800	-326 953	27 147	92,3%
Kostnader totalt	-10 535 666	-10 702 050	-586 440	-11 701 290	-412 800	103,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				11,1 %		
Verksamhetsbidrag	-8 424 572	-8 680 050	-586 440	-9 400 675	-134 185	101,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				11,6 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-475 195	-525 680	13 560	-583 845		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Genom budgetändring höjdes hemvårdens anslag för personalkostnader med 600 000 euro.

Hög frånvaro orsakade höga personalkostnader. I Karis och Tenala ökade dessutom antalet klienter till den grad att det normala antalet anställda i områdena inte räckte till för att täcka klientbesöken. Under sommaren var personalbristen så stor att man slöt ett lokalt avtal som möjliggjorde en tilläggsersättning på 40 €/arbetsdag under tiden 1.6–30.9.2021. Ersättningen betalades inom de områden där personalbristen var särskilt stor (Karis, Ekenäs, Tenala). Inom Ekenäs-området har från och med sommaren anlåtats köptjänster för att avhjälpa den svåra personalsituationen. Avgiftsintäkterna överskred budgeterat anslag med drygt 200 000 euro, vilket också påvisar ett stort antal klienter.

Hemvård och stödtjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Kostnaderna för vårdförnödenheter var höga, vilket delvis beror på anskaffning av skyddsutrustning. Corona-understöd har bokats till ett belopp om 71 807 euro.

Grunden för uppföljningen av det direkta klientarbetet inom hemvården har ändrats jämfört med tidigare. Därför är uppföljningsprocenten klart högre än målet. Eftersom också indirekt klientarbete, till exempel registrering av genomfört arbete på kontoret, till skillnad från tidigare nu räknas med i den direkta arbetstiden, bör måtalet vara 75 %.

Verkställande av fjärrbesök påbörjades i september.

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Med hjälp av boendeservice dygnet runt tryggas ett värdigt åldrande med så god funktionsförmåga som möjligt för en klient, vars behov av vård och omsorg ökat märkbart och i den grad att det krävs ständig närvaro av assistans för att garantera klientens säkerhet och välbefinnande. Klientens servicebehov utreds mångprofessionellt, med utgångspunkt i den äldres synvinkel.

Boendeservicens klienters vilja och åsikt respekteras i alla frågor som berör hans eller hennes liv och vardag. Klienterna erbjuds ett så hemligt liv i enlighet med egna önskemål som möjligt, på alla enheter sköts de fram till livets slutskede.

Inom ramen för boende dygnet runt ordnas också kortvarig vård på intervallvårdsavdelningen, där klienten under intervallvårdsperioden erbjuds mångsidig verksamhet som stöder funktionsförmågan och främjar möjligheterna att klara sig hemma så länge som möjligt.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Processen för att komma som klient till boendeservice dygnet runt utvecklas genom att en bedömnings- och rehabiliteringsenhet inrättas. För denna verksamhet reserveras 6–8 platser inom ramen för de nuvarande boendetjänsterna, i initialskedet vid Villa Anemone. Målet är att funktionsförmågan och servicebehovet hos alla klienter som står i kö för boendeservice utreds vid enheten. Genom rehabilitering försöker man utreda om klienten ännu kunde bo hemma med hjälp av tillräckliga tjänster innan han eller hon flyttar till en boendeenhet.

Klienterna bor hemma allt längre med hjälp av de tjänster som ordnas för dem. Detta betyder att klienternas funktionsförmåga är sämre än förut då klienterna kommer till boendeservicens tjänster och att kraven på boendeservicens verksamhet stiger. En höjning av den servicekvalitet som erbjuds på boendeenheterna förutsätter en effektivisering av den egna verksamheten.

Boendeenheternas processer beskrivs och förenhetligas och egenkontrollen effektiveras särskilt med beaktande av social- och hälsovårdsministeriets kvalitetsrekommendationer för tjänster för äldre 2021–2023. Man strävar efter att förbättra kvaliteten genom att arbeta för att alla tjänster ska utgå från människan. Klientorienteringen inverkar positivt på verksamhetens hållbarhet och effektivitet samt direkt på omsorgens kvalitet och vårdpersonalens välbefinnande. Inom utvecklingsprojektet för en människoorienterad verksamhetskultur planeras och genomförs personalutbildning vid alla enheter med hjälp av den egna personalens erfarenhetsexpertis.

Man satsar på personalens kunnande genom att utveckla ledarskapet, kinestetiken, sårvården och vårdkunnandet med hjälp av en undervisningsskötare och en sårvårdare. Genom att höja kunskapsnivån förs beslutsfattandet till gräsrotsnivå, vilket gör att verksamheten effektiveras och självständigheten främjas.

Inom boendeservice strävar man efter att få fler frivilliga som kan stödja de boendes vardagsaktivitet och utöka de mänskliga relationerna i deras liv.

RAI-mätaren (Resident Assessment Instrument) tas i bruk. Inom boendeservice börjar man genomföra ibruktagandet i slutet av 2021.

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		En pålitlig mätning av klientens funktionsförmåga och bedömning av service- och vårdbehov som stöd för klientbesluten	RAI-mätaren tas i bruk på hösten 2021
		Välfärdsområdet har övertagit ansvaret för ibruktagandet av RAI-systemet.	
		Funktionsförmågan och servicebehovet hos de klienter som placeras inom boendeservice har utretts på ett ändamålsenligt sätt.	En bedömnings- och rehabiliteringsenhet har grundats. Tidsbundna placeringsbeslut har tagits i bruk
		Bedömnings- och rehabiliteringsenheten har planerats och öppnas under år 2022.	
		Workshoppar med temat verksamhetskultur utgående från människan.	En förändring i verksamhetskulturen i fråga om människoorientering pågår vid alla boendeenheter.
		Vid boendeenheter har coachning i en människoorienterad arbetskultur ordnats i form av mentorskap och små utbildningar.	

Analys över åtgärder

År 2021 inleddes i COVID-vaccineringens tecken. Vaccineringen av de boende och personalen inleddes genast i januari av företagshälsovården och hälsoservice. Samtliga klienter som omfattades av vår service när vaccinationerna inleddes samt en stor del av personalen har fått den andra vaccindosen. Vaccineringarna med den tredje dosen har fortsatt under hösten.

I slutet av år 2020 drabbades Liljan-huset vid Hagahemmet av en vattenskada till följd av ett olycksfall, så alla 18 invånare blev tvungna att flytta till andra lokaler under reparationsarbetena 15.2–6.4.2021.

På grund av problemen med serviceproduktionen blev staden tvungen att överta serviceproduktionen vid Villa Pentby från och med 24.5.2021. Enheten döptes till Brukets vårdhem. Staden har hyrt enheten av Attendo Oy genom ett femårigt hyresavtal med en uppsägningstid på 12 månader. Vid tidpunkten för övertagandet hade enheten med 60 platser 41 boende från Raseborg. Detta berodde på att Attendo inte hade anslutit sig till C10-kommunernas gemensamma upphandling av resurserat serviceboende och att det då inte var möjligt att placera klienter vid enheten. I juni inleddes omorganiserings- och utvecklingsprocessen för enheten och rekryteringarna inleddes. Under sommaren var det inte möjligt att erbjuda nya klienter plats på grund av personalbristen vid enheten.

Sjukskötare, närvårdare och vårdbiträden har rekryterats till Brukets vårdhem enligt nuvarande behov. Den nya boendeenhetschefen inledde sitt arbete i början av juli. Under sommaren kartlades också verksamhetens behov samt utarbetades tillvägagångssätt och verksamhetskultur i enlighet med stadens principer. Under sommaren och hösten renoverades alla fyra grupphem vid Brukets vårdhem.

I oktober flyttades verksamheten vid den resurserade boendeserviceenheten Lyckebo till det tomma grupphemmet vid Brukets vårdhem. Flytten av Lyckebo till andra lokaler har beaktats i servicenätsutredningen.

År 2021 har varit särskilt utmanande med tanke på rekryteringen av personal. Frånvaro till följd av pandemiläget samt karantäner har orsakat ett kontinuerligt behov av vikarier. På grund av den stora bristen på platser inom resurserat serviceboende var man tvungen att ordna med överplatser vid nästan varje enhet. Boende-enheternas egen personal

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

har utfört övertidsarbete på ett flexibelt och omfattande sätt och en stor del av förmännens arbetsdagar gick åt till att söka efter nödvändig personal. Dessa faktorer gav upphov till stor oro över personalens och förmännens ork i framtiden.

Planeringen av enheten för rehabilitering och bedömning har fortsatt. På grund av det ökande behovet av stöd för närståendevårdare har avdelningens koncept förändrats och i stället för en avdelning planeras en större enhet med både intervallvårdsverksamhet och bedömnings- och rehabiliteringsverksamhet. Intervallavdelningen flyttas bort från Villa Anemone och samtidigt fås tilläggsplatser för intervallvården. Under början av året har man planerat personalstrukturen och andra viktiga resurser med tanke på verksamheten vid den kommande enheten. Planen har godkänts av social- och hälsovårdsnämnden under hösten.

Utvecklingen av ledarskapet har koncentrerat sig på frågor som gäller egenkontroll samt på effektivisering och stödjande av ledarskapet. Förmännen vid boendeenheterna fortsätter arbeta med egenkontrollen och inför denna systematiskt i praxis i samarbete med personalen. Kommunikationen effektiviseras allt mer, eftersom hörande av personalen och användningen av nya digitala lösningar avsevärt ökar personalens delaktighet.

På grund av det rådande pandemiläget var det inte möjligt att utveckla verksamheten i form av utbildningar. Den i samarbete med föreningen Alfa & Omega utarbetade ledarskapsutbildningen för förmän och teamledare planerades som sex workshoppar och inleddes i oktober, men måste avbrytas på grund av det allt sämre epidemiläget. Man lyckades inte genomföra varken kurserna i kinestetik eller workshopparna för människoorienterat vårdarbete. Däremot har man strävat efter att bearbeta dessa teman i liten skala inom enheterna. Som hjälp användes också en mentoringsmetod där närvårdare med coachutbildning i kinestetik och människoorienterat vårdarbete vägledde och utbildade personalen vid andra enheter på plats. Metoden har fått mycket positiv respons och har visat sig vara mycket effektiv, så avsikten är att också i fortsättningen utveckla kompetensen och arbetskulturen på det här sättet. En människoorienterad verksamhetskultur i anslutning till klientarbete, dokumentering och personalens välmående diskuteras ständigt och detta är viktigt för att få till stånd en förändring av kulturen i gemenskaperna.

Begränsningarna till följd av coronapandemin gjorde att det inte var möjligt att utöka frivilligverksamheten.

Nyckeltal			
	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Antal köande från vård i hemmet	10	15	16
Kötid, antal dgr i medeltal	107	70	88
Antal köande från baddavdelningen	3	0	11
Kötid, antal dgr i medeltal	23	0	36
Dygnet runt platser, egen prod. + köptjänster	277	274	274

Dygnet runt-boende

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Tf Äldreservicechef Minna Yli-Tainio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	123 809	80 000		100 272	20 272	125,3%
Avgiftsintäkter	2 934 345	2 990 000		2 959 993	-30 007	99,0%
Understöd och bidrag	18 668			44 717	44 717	0,0%
Övriga intäkter	1 425 833	1 420 000		1 402 379	-17 621	98,8%
Intäkter totalt	4 502 655	4 490 000	0	4 507 361	17 361	100,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				0,1 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-8 250 247	-8 374 940	-1 331 850	-9 886 530	-179 740	101,9%
Köp av tjänster	-6 492 757	-6 957 980	1 503 790	-5 508 094	-53 904	101,0%
Material och varor	-336 194	-186 350	-66 170	-340 156	-87 636	134,7%
Understöd						
Övriga kostnader	-2 229 919	-2 357 920	-51 490	-2 344 387	65 023	97,3%
Kostnader totalt	-17 309 117	-17 877 190	54 280	-18 079 168	-256 258	101,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,4 %		
Verksamhetsbidrag	-12 806 462	-13 387 190	54 280	-13 571 808	-238 898	101,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				6,0 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 727			1 563		
Interna kostnader	-3 548 378	-3 765 550	-422 960	-4 256 926		

Analys av ekonomi och nyckeltal

I och med att staden övertog enheten Villa Pentby gjordes en budgetjustering då anslag överfördes från köptjänster till egen verksamhet. Att personalkostnaderna överskrids beror främst på att kostnaden för semesterlönereserveringar för personal som överfördes till stadens tjänst till den nya enheten uppgår till ca 200 000 euro, vilket inte kalkylerats.

Kostnaderna för vårdförnödenheter var höga, vilket delvis beror på anskaffning av skyddsutrustning. Corona-understöd har bokats till ett belopp om 34 398 euro.

Då antalet platser vid sjukhuset och bäddavdelningen minskade ledde det till att kötiden till resurserat serviceboende blev längre.

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Hälsoservice innefattar öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen på hälsostationerna, förebyggande hälsovård och rehabilitering (fysioterapi, talterapi och ergoterapi, barn- och mödrarådgivning, skol- och studerandehälsovård, preventivrådgivning och barn- och ungdomsmottagningen) samt HVC- bäddavdelningen. Målet är att främja invånarnas hälsa och funktionsförmåga genom både förebyggande åtgärder och sjukvård. Tjänsterna skall ordnas så att största möjliga hälsnytta nås med tillbudsstående resurser. I all planering eftersträvas ökad kontinuitet, god tillgänglighet och patientsäkerhet. För att nå målen krävs tillräckliga personalresurser och god kompetens.

Avdelningen hälsoservice leds av två avdelningschefer med var sitt ansvarsområde. Chefläkaren ansvarar för all läkarverksamhet, tandvård samt specialistsjukvården. Hälsoservicechefen ansvarar för vårdverksamheten inom den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen, förebyggande hälsovård och rehabilitering samt bäddavdelningsvården.

Arbetet med utvecklingen av verksamheterna stannade långt upp under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen. Den utveckling som planerats för 2020 fortsätter under 2021 med fokus på kontinuitet, tillgång till service, patientsäkerhet och kvalitativ patientstyrning så att vård erbjuds på rätt nivå i rätt tid. I bruktagandet av olika digitala tjänster planeras i samarbete med övriga kommuner i välfärdsområdet för att öka tillgången till vård för dem som önskar använda sig av sådan service.

Utveckling inom hälsoservice styrs under 2021–2023 långt genom de olika nya samarbeten som uppkommer genom arbetet med att utveckla vården inom det föreslagna välfärdsområdet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen fungerar vi stadens tre hälsostationer så att läkarmottagningen finns i Karis och Ekenäs hälsostationer medan det i Pojo erbjuds sjuksköttarmottagning x2/vecka samt läkarmottagning riktad till personer med minnessjukdomar.

En rekryteringsplan på lång sikt behövs med målsättningen att ha alla läkartjänster besatta inom tre år.

Kvalitetsprogram är viktigt för att nå bättre resultat och höja profilen på verksamheten vid HVC. Det innebär uppföljning av avvikelser, benchmarking med andra hälsocentraler och processarbete.

Ytterligare samarbete med specialistsjukvården bör utredas gällande bland annat läkemedelssäkerhet, infektionsförebyggande arbete, smärtmottagning, palliativ vård och jourverksamhet.

Arbetet för att förbättra kontinuiteten inom vården pågår. Målsättningen är att patienterna i högre grad skulle styras till samma sjukskötare och samma läkare. Arbetet är utmanande då en betydande del av läkarna är tidsbundet anställda och många olika processer såsom telefonrådgivning, receptförnyande, brådskande vård påverkas av förändringar, som måste göras välplanerat och på lång sikt.

Förebyggande hälsovård och rehabiliterande verksamhet

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård slogs samman till en enhet hösten 2019 och barn- och ungdomsmottagningen föreslås genom en organisationsförändring att fr.o.m. 1.1.2021 också tillhöra denna enhet. Detta betyder att all service för barn är centrerade till samma enhet.

För att utveckla det förebyggande arbetet riktat till barn och ungdomar utarbetas samarbetsmodeller för de aktörer i staden som arbetar med barn och familjer. Ett fungerande sektor- och avdelningsövergripande samarbete är en förutsättning för enhetlig, kvalitativ och jämlik service. Utvecklandet av lågröskelverksamhet planeras via ibruktagande av digitala hjälpmedel för familjer, koordinering av stadens service så att den enskilde familjen kan få behövlig hjälp via ett enda kontakttagande samt ett bredare samarbete med tredje sektorns aktörer.

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

För att stöda den äldre befolkningens hälsa och välfärd fortsätter man att utveckla och bearbeta samarbetet mellan hvc-bäddavdelningen och hemrehabiliteringen. Detta förväntas utmynna i en gemensam vårdprocess.

HVC bäddavdelning

HVC-bäddavdelningen är en kortvårdsavdelning med 40 platser. Största delen av patienterna kommer från HUS sjukhus, via jouren eller för eftervård. Verksamhetens betoning är kortvård och målsättningen är att så snabbt som möjligt kartlägga patientens helhetssituation tillsammans med anhöriga och patienten själv för att planera utskrivning. Avdelningens samarbete med sjukhuset, dygnet runt boende, vård i hemmet, hemförlovningssteamet samt hemrehabiliteringen är avgörande för hur detta lyckas.

Medelvårdtiden på hvc-bäddavdelningen förkortas genom att tonvikten på en aktiv rehabilitering ökas i och med samarbete med rehabiliterande verksamhet. Det mångprofessionella samarbetet förbättras för att utveckla en smidigare vårdprocess med färre vårdtygn som målsättning.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Utveckling av olika digitala tjänster för att öka tillgången till service.	En plan för ibrukttagande av digitala tjänster uppgörs/ i bruk tagna digitala tjänster
	Arbete har gjorts för att inom ramen för välfärdsområde möjliggöra digi chat verksamhet och för att inom HVC ta reda på möjligheter att digitalt vara i kontakt med patienter utan att bägge parter behöver använda tjänsten samtidigt. Arbetet fortsätter 2023.	
	En rekryteringsplan för rekrytering av läkare uppgörs för att möjliggöra långsiktigt rekryteringsarbete	Målet är att resurserna i medeltal skall vara högre 2021 än 2020.
	Läkarbesättningen under 2021 var klart bättre än 2020. Det finns 19,5 befattningar, Efter några jobbiga månader i början av 2021 kunde läkare anställas så att leden i juni 2021 var fyllda. Under hösten 2021 var 17–19 av befattningarna skötta. En hel del arbete har dock gjorts med köpta tjänster och vikarier. 2020 var besättningen 17 och lägre än det hela året. Tyvärr kan man inte räkna med att trenden fortsätter, rekrytering är en ständig utmaning.	
	Koordinering av patientflödet för att minska vård dagar och överbeläggningsavgifter samt öka tillgången till vård genom kortare kötider till icke-brådskande vård	Uppföljning av antalet inskrivningar och medelvårdtid på hvc-bäddavdelningen följs upp/medelvårdtid 15–17 dygn Antalet hemrehabiliteringsbesök (2 000st) Kötider till icke-brådskande vård på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen /10 dagar
	Medelvårdtiden på bäddavdelningen steg under andra halvan av 2021 till följd av köbildningar, se text. Antalet hemrehabiliteringsbesök ökade betydligt, se text.	
	Välmående barn, unga och familjer Förbättrad lågtröskelservice för barn, unga och deras familjer. Utökad sektor- och avdelningsövergripande samarbete med tyngdpunkt på förebyggande insatser.	Utveckling av familjecenterarbetet intensifieras. Minskad användning av och stävjande av kostnaderna för tyngre vårdformer (omhändertaganden, specialsjukvård)
	Utvecklingsarbetet framskred inte som förväntat på grund av pandemisituationen.	

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys över åtgärder

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Under hösten 2021 startades ett utvecklingsprojekt tillsammans med konsultföretaget Savoa Partners Oy för att förbättra kontinuiteten. Ett par utvecklingseftermiddagar med ledningen och en workshop tillsammans med hela personalen hölls. Syftet var att kartlägga utvecklingsbehoven på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen. Kartläggningen blev färdig under hösten och senare har vidare konsulttjänster upphandlats för att få hjälp med verkställandet av en större förändring inom verksamheten för att förbättra kontinuiteten.

Coronarelaterade uppgifter samt koordinering av dem upptog en stor del av både läkares och vårdpersonals tid i form av smittspårning och coronavaccinering. Mycket tid gick också till rådgivning per telefon till invånarna i coronarelaterade frågor.

I januari började en ny överläkare på hälsovårdscentralen, en annan läkare började som biträdande överläkare i mars. Därmed har också handledningsmöjligheterna säkerställts för unga läkare. Läkarbemanningen har under 2021 varit klart bättre än 2020 men utmaningarna fortsätter och kommer att kräva insatser under kommande år.

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård

Samarbetet mellan bäddavdelningen och rehabiliteringen har fortsatt att utvecklas och också hittat sin plats. Även samarbetet med äldreservice, hemförlovningssteam och andra sjukhus i Nyland har förstärkts sedan hemrehabiliteringen bildades. Patienter med rehabiliteringsbehov kan i en allt större utskivas direkt till hemmet eftersom rehabilitering kan erbjudas där.

Den rådande pandemisituationen har krävt stora insatser av personalen inom förebyggande hälsovård i och med vaccineringar och smittspårning. Koordinering av coronarelaterade uppgifter har fortsättningsvis krävt mycket resurser. Olika samarbeten inom planeringen av välfärdsområdet påbörjades under 2021 och förväntas leda till resultat under 2022. Planeringen och utvecklandet av den lokala familjecenterverksamheten har till stora delar stagnerat under 2021 på grund av den rådande pandemisituationen men återupptas så snart det igen blir möjligt.

Diskussioner om samarbete med polisen i Ankuri-projektet påbörjades 2021 och förväntas starta under våren 2022.

Till barn- och ungdomsmottagningen har under 2021 köpts både barn- och ungdomspsykiatertjänster. Tack vare detta har det i vissa fall varit möjligt att sätta in tidiga insatser för barn och ungdomars psykiska välmående än det annars skulle ha varit möjligt eftersom tillgången till speciellt barnpsykiatri är liten.

HVC-bäddavdelning

På grund av kronisk sjukskötarbrist på bäddavdelningen minskades platsantalet till 36 patienter. Avdelningen har 6 obesatta sjukskötarbefattningar och rekrytering till dessa har inte lyckats trots många försök.

Avdelningen drabbades i november av en omfattande covid-epidemi där två tredjedelar av patienterna och också många i personalen insjuknade.

Ett mångprofessionellt samarbete med betoning på rehabiliterande arbetssätt har fortsatt att utvecklas under 2021. Med befintliga resurser har detta dock varit en stor utmaning. Den rehabiliterande vården på bäddavdelningen har blivit lidande eftersom en fysioterapeut slutat hösten 2021 och nyrekrytering till befattningen har inte lyckats.

Målsättningen att erbjuda rätt vård på rätt vårdnivå har inte kunnat verkställas på ett tillfredsställande sätt på grund av resursbrist inom många olika verksamheter och långa köer har därför bildats.

Samarbetet med närkommuners bäddavdelningar har varit till stor hjälp då kommunens egna bäddavdelningsplatser varit otillräckliga.

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal sjukskötarbesök	15 603	24 000	16 267
Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning/ antal läkarbesök	9 160	12 000	19 146
Icke brådskande vård/kötider	25	10	12
Medelvårdtid, bäddavdelningen	17	17	21
Inskrivningar, bäddavd/antal	791	750	610

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	124 918	137 100		207 972	70 872	151,7%
Avgiftsintäkter	706 364	761 060		685 902	-75 158	90,1%
Understöd och bidrag				1 017 454	1 017 454	0,0%
Övriga intäkter	12 223	12 300		10 604	-1 697	86,2%
Intäkter totalt	843 506	910 460	0	1 921 932	1 011 472	211,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				127,9 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-6 200 235	-7 752 470		-7 732 769	19 701	99,7%
Köp av tjänster	-2 440 806	-2 504 190	5 480	-2 860 922	-362 212	114,5%
Material och varor	-1 127 716	-1 127 790		-1 374 513	-246 723	121,9%
Understöd						
Övriga kostnader	-916 983	-915 980	18 190	-914 698	-16 908	101,9%
Kostnader totalt	-10 685 740	-12 300 430	23 670	-12 882 901	-606 141	104,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				20,6 %		
Verksamhetsbidrag	-9 842 234	-11 389 970	23 670	-10 960 970	405 330	96,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				11,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-1 791 332	-1 915 970	23 670	-1 941 172		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Öppen hälso- och sjukvårdsmottagning

Mycket resurser har behövts för att bekämpa coronapandemin också under 2021. Coronavaccineringarna inleddes i början av året och hela befolkningen vaccinerades (90%) Också smittspårningen har, speciellt under hösten, krävt oerhörda personalresurser, vilket resulterade i att man inte uppnådde målen för antalet sjukskötarbesök på den öppna hälso- och sjukvårdsmottagningen under 2021. En annan orsak är att sjukskötarmottagningarna idag besöks av mycket vårdkrävande patienter som kräver dubbla och ibland till och med tredubbla tider till exempel för sårvård och audiogram.

Hälsoservice

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: **Chefsläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn**

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Anslaget för vårdförnödenheter har överskridits rejält i och med att behovet av skyddsmaterial på grund av covid har behövts i en stor utsträckning. Också kostnaderna för tjänster köpta av kommuner överskrider budgeterat anslag på grund av att många raseborgare insjuknat akut och behövt brådskande vård i andra kommuner (till exempel på grund av covid).

HVC-bäddavdelning

Köp av bäddavdelningsplatser överskrider budgeterat anslag med 249 000 euro. Speciellt under tiden juli- december har långa köer uppstått och därför har man varit tvungen att köpa bäddavdelningsplatser från andra kommuner. Också covid-pandemin med tillhörande intagningsstopp ledde till att köp av bäddavdelningsplatser för icke-covidpatienter behövdes. Den ökade vårdköen har också lett till överbeläggningsavgifter i en större utsträckning, speciellt under tiden juli-december. Vårdtyngden på bäddavdelningen har ökat märkbart under året och patienter skrivs ut från sjukhus för eftervård i ett allt tidigare skede.

Vårdförnödenheter har haft en stor åtgång på grund av covid-pandemin och stora mängder skyddsmaterial har behövts.

Rehabiliterande verksamhet och förebyggande hälsovård

Rehabiliterande verksamhet

Hemrehabiliteringens sjukskötare har under hela pandemitiden arbetat i coronarelaterade arbetsuppgifter, trots detta manfall i enheten gjordes under 2021 2339 besök av hemrehabiliteringen.

En del av rehabiliterande verksamhets personal har tidvis deltagit i coronarelaterade uppgifter.

Förebyggande hälsovård

Kostnader relaterade till coronavaccinering och smittspårning har till stora delar koncentrerats och bokförts under förebyggande verksamhet.

Statens corona-understöd har totalt under anslaget bokats till ett belopp om 1 017 450 euro. Ersättningen baserar sig inte på bokförda kostnader utan beräknades utgående ifrån antal prestationer gånger fastställt å pris. Corona-relaterade kostnader har bokförts till ett belopp om drygt 500 000 euro men då ingår inte indirekta kostnader som hänför sig till administrering och koordinering och inte heller kostnader för läkarnas andel i smittspårning och beredskap. Man kan utgå ifrån att corona-understödet i stort sett motsvarar de kostnaderna som härleds till arbetet inom ramen för corona-pandemin.

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: **Chefsläkare Tove Wide, hälsoervicechef Annika Rehn**

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Mentalvården består av tre team; barn- och ungdomsteam, vuxenteam och rehabcenterverksamhet. Mottagningspunkter finns i Ekenäs, Karis och Pojo. Missbrukarvården består av tidsbeställningsmottagning och mobil verksamhet. Den mobila verksamheten utgår från Ekenäs men erbjuder service i klienternas hem i hela Raseborg. Tidsbeställningsmottagningen har verksamhetspunkter i Ekenäs, Karis och i Pojo. Mental- och missbrukarvården erbjuder service till klienter med mental- och/eller beroendeproblematik samt till deras anhöriga.

Arbetet med utvecklingen av verksamheten stannade långt upp under 2020 på grund av den rådande pandemisituationen. Den utveckling som planerats för 2020 fortsätter under 2021 med fokus på kontinuitet, tillgång till service, patientsäkerhet och kvalitativ patientstyrning så att vård erbjuds på rätt nivå i rätt tid.

I bruktagandet av olika digitala tjänster planeras i samarbete med övriga kommuner i välfärdsområdet för att öka tillgången till vård för dem som önskar använda sig av sådan service.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Personalen har under 2019–2020 genomgått en utbildning i korttidsterapeutiska metoder för att kunna ta i bruk evidensbaserade vårdmetoder. Implementeringen av dessa nya arbetssätt har påbörjats 2020 men fortgår och följs kontinuerligt upp.

Rehabcenters verksamhet utvecklas mot att erbjuda nya former av gruppverksamhet i enlighet med de processer som påbörjats 2020.

Gällande missbrukarvården sker största delen av avbrottsvården inom öppen vård men samarbete med jourverksamheten, bäddavdelningen och specialistsjukvården behövs i enstaka fall. Processerna för användandet av köptjänster ses över för att utveckla en fungerande helhet av service inom mental- och missbrukarvården.

Ett utökat samarbete mellan mentalvården och hälsocentralerna är under arbete. Mentalvårdens överläkare ger konsultationsstöd åt hälsocentralläkarna. Hälsocentralläkarnas färdigheter att sköta patienter med psykisk sjukdom på primärvårdsnivå stärks. Mentalvårdsenhetens sjukskötare deltar i multiprofessionella team för att stöda vården av klienter/ patienter inom olika kontext.

Barn- och ungdomstjänster, som organisatoriskt verkat under mental- och missbrukarvården överflyttas till förebyggande hälsovård och rehabilitering från 1.1.2021. Att all service riktad till barn och familjer koncentrerats till en enhet ger upphov till nya synergier och samarbeten. Ännu under år 2020 har barn- och ungdomstjänsters prestationer funnits med i statistiken för mental- och missbrukarvården. Dessa prestationer kommer från och med 2021 att finnas under förebyggande hälsovård och rehabilitering och därför prognostiseras inte nu ökande besöksantal för mental- och missbrukarvården.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Effektivare användning av resurserna	Ökad tillgång till mental- och missbrukarvårdstjänster på basnivå/ Antal besök på mental- och missbrukarvårdens vuxenmottagningar/ ökande besöksantal.
	Effektiverade, fokuserade vårdprocesser under kontinuerlig utveckling.	

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys över åtgärder

Korttidsterapeutiska metoder används i varierande utsträckning av personalen på mental- och missbrukarvården. Målsättningen är att effektivisera vårdbehovsbedömningarna, vårda och avsluta vården via ett fokuserat arbetssätt. Detta effektiviserar vårdprocesserna och ökar tillgången till vård.

Rehabcenters målsättning att utöka servicen för unga vuxna i risk att bli marginaliserade strandade på att den tilltänkta strömmen av klienter uteblev. Verksamheten har däremot under det gångna året utfört mera kartläggningar samt svarat på orosanmälningar som kommit via social service. Gruppverksamheten har inte ökat, utan fokus har varit i ökande grad på olika individuella lösningar för klienterna. Detta har till stor del varit en följd av coronapandemin som eskalerade igen under 2021.

Avbrottsvården skötts i allt större utsträckning i klientens eget hem. Man har också effektiviserat eftervården för att intensivare följa upp klienten efter avslutad avbrottsvård för att motverka återfall.

Förebyggande missbrukarvården riktad till unga har hittat sin plats och utnyttjas aktivt. En ny socialhandedarbefattning 2022 är en välkommen förstärkning.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Missbrukarvård, antal besök	2 898	4 000	3 788
Mentalvården, antal besök	6 303	6 000	6 612

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	22 074	19 500		100 056	80 556	513,1%
Avgiftsintäkter	236 423	271 500		253 896	-17 604	93,5%
Understöd och bidrag	78			46 828	46 828	0,0%
Övriga intäkter	176 105	179 000		207 523	28 523	115,9%
Intäkter totalt	434 680	470 000	0	608 302	138 302	129,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						39,9 %
Kostnader						
Personalkostnader	-1 505 229	-1 144 210		-1 019 903	124 307	89,1%
Köp av tjänster	-1 787 590	-1 714 720	-235 970	-2 115 388	-164 698	108,4%
Material och varor	-37 520	-22 380		-40 889	-18 509	182,7%
Understöd						
Övriga kostnader	-204 002	-157 580	3 440	-142 452	11 688	92,4%
Kostnader totalt	-3 534 341	-3 038 890	-232 530	-3 318 631	-47 211	101,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-6,1 %
Verksamhetsbidrag	-3 099 661	-2 568 890	-232 530	-2 710 330	91 091	96,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-12,6 %
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-268 870	-224 950	7 470	-215 353		

Mental- och missbrukarvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide, hälsoservicechef Annika Rehn

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys av ekonomi och nyckeltal

Under det gångna året har klientantalet i behov av boendestöd ökat. Dessa är i stor utsträckning unga vuxna där öppenvården inte har varit tillräcklig. Samarbetet med specialistsjukvården har effektiverats vilket betyder att klienter överflyttas snabbare till primärvårdens enhet, vilket ger ökade kostnader för boendestöd i form av köptjänster.

Mental- och missbrukarvårdens klientantal har under 2021 varit 1 440 klienter (mentalvård 1000, missbrukarvård 440).

Corona-understöd har bokats till ett belopp om 46 828 euro. Mycket arbete har lagts ner på att koordinera och administrera corona-testningen och vaccineringen.

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Ordnandet av kommuninvånarnas munhälsövård i enlighet med lagstiftning, förordningar och direktiv. Verksamheten omfattar undersökning av mun och tanduppsättning, vård och förebyggande vård samt ordnande av brådskande vård dygnet runt. Basvård ska ordnas inom 3 månader, senast dock inom 6 månader och den brådskande vården enligt bedömning av vårdbehovet inom 24 timmar.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Säkra en god vårdkvalitet samtidigt som väntetiden skall hållas inom lagens ramar. I detta ingår uppdatering av utrustning och utbildning samt samarbetet med specialtandvården. Den förebyggande vården är speciellt viktig för barn och unga. Problem med tänderna bland barn har visat sig ha samband med andra hälsoproblem och sociala problem och behöver uppmärksammas. Vid behov görs samarbete med sociala sektorn för att via stödåtgärder garantera en god munhälsa, som alla barn har rätt till.

Förverkligandet av målen förutsätter full arbetsstyrka och en normaliserad samhällssituation gällande pandemiläget. En vårdskuld från år 2020 kan ta en längre tid att sköta bort och den kan även växa ifall mottagningsverksamheten igen måste inskränkas. Detta leder även till betydande inkomstbortfall i form av uteblivna patientavgifter.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		Förebyggande mun och tandvård för invånarna i alla åldersgrupper inom lagstadgad väntetid	Väntetiden högst 6 månader trots samtidiga satsningar för uppdatering av utrustning, utbildning, personalinsatser och annat som behövs för att säkra en god vårdkvalitet. Täckning 100 % när det gäller barn i förebyggande vård.
		Fungerat acceptabelt trots resursbrist. Samarbete med bildningen är viktigt för att nå alla barn.	
		Kötiden bör hållas inom lagstadgad nivå	Kötid 6 månader
		Kötiden i medeltal 8 månader, längre i Ekenäs än i Karis men patienter har kunnat få vård på den andra orten för att utjämna.	

Analys över åtgärder

En vårdskuld, som uppstod redan våren 2020 fortsätter att vara ett problem. Rekryteringssvårigheter har gjort att kön inte kunnat hållas på lagstadgad nivå. En del tandläkare och tandskötare har efter den ordinarie tjänstetiden jobbat extra, vilket delvis avhjälpt situationen. Köerna i Ekenäs har varit längre än i Karis, möjligheter till utjämning och rekrytering är under arbete.

Specialtandläkartjänster inom tandreglering och munkirurgi har köpts från lokala privata tandläkare. Akutvård utanför tjänstetid och anestesitandvård för patienter under 18 och övriga specialgrupper har köpts från HUS. Med dessa tjänster överskrids redan budgetanslagen för köptjänster. Även om budgetöverskridning med tanke på situationen skulle ha tillåtits har det inte varit möjligt att lösa kösituationen med hjälp av köptjänster eftersom utbudet av tandvårdspersonal den senaste tiden har varit obefintlig.

Covid-19 medför extra arbete med alla skyddsåtgärder och hygienkrav så mottagningstiderna har ohjälpligt blivit längre i och med att rengöring och utrustningsbyte mellan varje patient tar mera tid.

Tandvård

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Personalen är belastad och brist på tandskötarresurs speciellt i Ekenäs har lett till att tandläkarna tidvis måste jobba ensamma. Tandvården har önskat en ny tandskötarvakans till Ekenäs vilket tills vidare inte kunnat förverkligas.

Samarbete med bildningschefen, utbildningscheferna och rektorerna är viktigt för att nå barnen med förebyggande munhälsövård. De allra yngsta barnens 0–6 år förebyggande munhälsövård har skötts och kontinuiteten i denna viktiga uppgift kommer att kräva nya åtgärder nästa år.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Besök - tandläkare	20 514	24 000	22 390
Besök - tandhygienist	3 862	4 100	4 103
Besök - tandskötare	1 493	2 000	1 190
Kötid - månader	8	6	8

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	51 622	73 000		73 716	716	101,0%
Avgiftsintäkter	937 001	1 110 000		1 010 718	-99 282	91,1%
Understöd och bidrag				22 148	22 148	
Övriga intäkter					0	0,0%
Intäkter totalt	988 623	1 183 000	0	1 106 581	-76 419	93,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						11,9 %
Kostnader						
Personalkostnader	-2 306 327	-2 469 490		-2 396 815	72 675	97,1%
Köp av tjänster	-423 423	-563 720		-442 024	121 696	78,4%
Material och varor	-323 646	-325 560		-320 668	4 892	98,5%
Understöd						
Övriga kostnader	-262 518	-254 830	4 580	-228 973	21 277	91,5%
Kostnader totalt	-3 315 915	-3 613 600	4 580	-3 388 481	220 539	93,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						2,2 %
Verksamhetsbidrag	-2 327 292	-2 430 600	4 580	-2 281 900	144 120	94,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-2,0 %
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-368 927	-493 950	4 580	-362 378		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Verksamheten ryms inom ramen för budgeterat anslag. En större underskridning inom köp av tjänster förklaras av att budgeterad uppdatering av patientdataprogrammet Lifecare verkställs år 2022. Anslaget för interna IT-tjänster har använts till 53 % och underskridningen uppgår till 127 000 euro.

Kostnaderna för inköp av skyddsutrustning och som härleds till corona uppgår till drygt 29 000 euro. Corona understöd har bokats till ett belopp om 22 148 euro.

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör specialsjukvården (NordDRG-produkter, antal vård dagar/psykiatri, antal besök/psykiatri och somatik). De polikliniska tjänsterna ges huvudsakligen vid Raseborgs sjukhus och avdelningsvård ges på flera olika sjukhus inom HUS området, framför allt Lojo sjukhus, Jorv sjukhus, HUCS och Raseborgs sjukhus. Till anslaget hör dessutom Raseborgs andel av primärvårdsjouren 24/7 som sköts av HUS Akuten i Raseborgs sjukhus utrymmen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

I och med förändringar i Raseborgs sjukhusprofil kommer patientstyrningen att ändras. Den närmaste samjourverksamheten finns vid Lojo sjukhus och på Raseborgs sjukhus finns primärvårdsjour dygnet runt. Målet är att alla patienter skall få vård på rätt nivå och utan onödiga transporter. En del av verksamhet kommer att flyttas till primärvården och detta kräver planering och resursering. HUS målsättning är integrering med primärvården och stöd till primärvården. Distanskonsultationer skall förbättra allmänläkarnas möjlighet att få specialiststöd under pågående patientmottagning. Raseborgs sjukhus ordnar föreläsningar för hela regionens läkare. HUS diagnostik ger regelbundet fortbildning av hög kvalitet till primärvårdens läkare. I olika samarbetsforum planeras vården gemensamt. En målsättning är kontinuerlig kommunikation så att olika organisationer skall fungera bättre tillsammans.

För de patienter som behöver specialsjukvård är målsättningen att enligt bästa medicinsk praxis kunna sköta sjukdomar, förbättra patienternas funktionsförmåga på lång sikt och rädda liv, framför allt ge patienterna kvalitativa livsdagar.

Specialsjukvården i Raseborg har varit dyr i jämförelse med andra nyländska kommuner. Målsättningen är att kostnaderna skall närma sig andra nyländska kommuner, vilket dock inte kan bedömas ännu under 2021 eftersom corona-pandemin har förorsakat vårdskuld både inom primär- och specialsjukvård.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		Aktiv organisationsöverskridande kommunikation med målsättning att samtidigt jobba på kvalitet och kostnadseffektivitet. Detta kan ske genom att fortsätta diskussioner över organisationsgränser till exempel på grupp möten, vid uppdatering av järsu, regelbundna möten med HUS diagnostik och kommunen.	Lägre totalkostnaderna/capita för hälso- och sjukvård, som idag rejält överskrider det nationella medeltalet. Skillnaden i hälso- och sjukvårdskostnader per capita mellan Raseborg och övriga nyländska kommuner minskar.
		Fortfarande har Raseborg högre kostnader per capita för både hälsovård totalt och för specialsjukvård än andra nyländska kommuner enligt uppföljning 1–8/2021. Däremot är kostnaderna för primärhälsovård i Raseborg lägre än t ex i Lojo, Kyrkslätt, Esbo. Slutsatsen är att en förskjutning av kostnader och uppgifter från specialsjukvården till primärvården bör vara möjlig.	
		Äldreomsorgens förebyggande arbete stärks för att minska behovet av jourbesök för äldre	Förflyttningar från boenden och hemvård till jouren följs upp och analyseras halvårsvis.
		Möten hålls kring läkartjänster inom äldrevården som köps från Pihlajalinna. I uppföljningen ingår jourremisser. Antalet har varit lågt.	

Specialsjukvård / Bet.andel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		<p>Invånarnas behov av poliklinisk specialsjukvård vid vanliga sjukdomar ges som närservice vid Raseborgs sjukhus. Jour 24/7 uppehålls av HUS och är koordinerad med prehospitalet akutsjukvård och jour på andra sjukhus. Onödiga transporter undviks och onödiga fördröjningar undviks genom gemensamma triagekriterier och aktiv kommunikation.</p>	<p>Sjukhuset fortsätter som en specialsjukvårdsenhet inom HNS.</p>
		<p>Transporterna har ökat, väntetiden på transport har ökat.</p>	

Analys över åtgärder

Användningen av Lojo sjukhus har ökat då samjouren flyttat dit. Användningen av Raseborgs primärvårdsjour 24/7 har också varit hög. Hälsocentralen sköter brådskande vård. Samarbetsmöten hålls regelbundet.

Ett stort problem sedan sommaren 2021 har varit brist på vårdplatser speciellt för äldre patienter, som kommer in via jouren eller som behöver fortsatt vård efter sjukhusvård. Det har varit kö både från bäddavdelningen till boenden och från specialsjukvården till bäddavdelningen. Platsantalet på bäddavdelningen har minskats pga. brist på främst sjukskötare.

Sjukhuset har kunnat tillhandahålla närservice på komboavdelningen, samt på en tillfällig avdelning som öppnades för några veckor i november, på poliklinikerna och dialysen, skopienheten, och den specialmedicinska polikliniken med hemsjukhus. Den sistnämnda ger ett viktigt stöd för patienter som får cancervård och/eller palliativ vård.

Ett projekt som handhas av Raseborgs sjukhus har påbörjats för att kartlägga och planera bäddplatser på olika nivåer inom tre kommuner och sjukhuset. Också representanter för välfärdsområdet är med.

Förberedande arbete pågår för att välfärdsområdet som en stor organisation skall kunna integrera sin verksamhet med HUS så väl som möjligt och tillgodose vård på både svenska och finska och jämlikt på olika kommuners område. Tyngdpunkt bör ligga på primärvårdstjänster.

Nvckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Antal vårdtygn vid avdelning/ Raseborgs sjukhus		4 300	795
Antal besök på samjouren	7 116	4 000	8 746
Antal besök vid primärvårdsjour		4 500	

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	206 387			1 815	1 815	0,0%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag	5 333			178 015	178 015	0,0%
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	211 720	0	0	179 830	179 830	0,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-15,1 %		
Kostnader						
Personalkostnader						
Köp av tjänster	-41 613 009	-43 350 000		-42 065 555	1 284 445	97,0%
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader					0	0,0%
Kostnader totalt	-41 613 009	-43 350 000	0	-42 065 555	1 284 445	97,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				1,1 %		
Verksamhetsbidrag	-41 401 288	-43 350 000	0	-41 885 725	1 464 275	96,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				1,2 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Analys av ekonomi och nyckeltal

Kostnaderna för användningen av specialistsjukvårdens tjänster steg jämfört med år 2020. Detta främst gällande NordDRG-produkter där kostnaderna steg med 2,075 miljoner och antal prestationer med 1 323. I bokslutet år 2020 beräknades vårdskulden uppgå till ca 1,7 miljoner euro. HUS gjorde ett överskott som utjämnades genom betalningsandelar till medlemskommunerna. Raseborgs andel av överskottet uppgick till 1 263 147 euro.

Corona understöd har bokats för 97 881 euro för att täcka kostnaderna för stadens andel av Corona-rokotusaika program.

Nedan kostnadernas fördelning åren 2019–2021:

	2019	2020	2021	2021 jämfört med 2020
Vård dagar	1 493 620	1 487 043	1 412 280	-74 763
NordDRG	25 038 758	24 284 636	26 359 139	2 074 503
Fonden för dyr vård	169 834	-112 345	-380 009	-267 664
Besök	10 964 167	10 130 808	10 358 605	227 797
Besök på jouren/samjouren (ändring 1.10.2020)	1 257 007	1 204 414	1 886 148	681 734

Specialsjukvård / Bet.andel

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chefläkare Tove Wide

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Hälsocentralvård dygn (jourövervakningsplatser + komboavdelningen) 2019: uppföljningsavdelning	747 700	314 880	393 525	78 645
Överbeläggningsdygn	34 800	31 200	375 600	344 400
Patientförsäkring	184 958	125 729	238 755	113 026
Övrigt	1 896 077	2 417 842	2 612 050	194 208
Andel av försäljn.vinst	0	0	0	
Andel av HUS underskott	0	1 481 383	0	
Andel av HUS överskott			-1 263 147	
Andel av lagernedskrivning	0	242 924	0	

Källa: HUS/Total

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör röntgen, laboratorium, prehospital akutsjukvård, hjälpmedelscentral samt anslag för pensioner för tidigare anställda inom specialsjukvårdens samkommuner och kommunalförbund.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

HUS diagnostik med bilddiagnostik och laboratorietjänster är ett utmärkt exempel på genomförd och fungerande integration mellan specialsjukvård och primärvård. HUS diagnostik betjänar både sjukhuset och de västnyländska kommunernas primärsjukvård. Med hjälp av denna centralisering finns resurser för kvalitetsarbete, utveckling, utbildning och samarbete.

Målsättningen är att de diagnostiska möjligheterna på orten skall finnas kvar och utvecklas. En patient skall inte behöva resa till ett annat sjukhus enbart för en undersökning av sådant slag som idag ges på Raseborgs sjukhus (MRI, CT, omfattande blodprov, ultraljud, kliniskfysiologiska undersökningar, neurofysiologiska undersökningar). Allmänläkare skall ha tillgång till sådana undersökningar som motsvarar allmänläkarens kunskaper på olika områden. En patient skall därför inte flyttas från primärvården till specialsjukvården enbart på grund av en maskinell undersökning utan endast då när specialläkarens kunskaper behövs för bedömningen.

Hjälpmedelscentralen betjänar både specialsjukvården och patienter inom primärhälsovården gällande hjälpmedel. Verksamheten följer nationella kriterier. I verksamheten ingår bedömningar av patientens problem, bedömning av lämpliga hjälpmedel och huruvida kriterierna för utlämning uppfylls. Hjälpmedelscentralen upphandlar och skriver betalningsförbindelser. Målsättningen är att alla invånare på rättvisa grunder skall ha tillgång till sådana hjälpmedel som är viktiga för att kunna fungera i vardagen eller för att klara sig hemma.

Den prehospitala akutsjukvården skall svara på befolkningens behov att få akut hjälp inom fastställda kritiska tidsgränser och transport till rätt vårdställe. I och med att Raseborgs sjukhusprofil ändras krävs också ändringar i den prehospitala akutsjukvården. Verksamheten kräver uppföljning och vid behov förändringar. Kostnaderna är idag högre än i tätbefolkade nyländska kommuner. Kostnaden per capita borde vara samma.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Optimal användning av laboratorie- och röntgen tjänster.	Uppföljning av kostnader och återkoppling av förändringar till de som gör undersökningsremisserna.
	Uppföljning och återkoppling av statistik av laboratorieundersökningar, remisser och liknande har inte varit möjlig eftersom pandemin krävt de tidsresurser som skulle vara nödvändiga för sådan analys.	

Analys över åtgärder

Samarbetet mellan tre västnyländska kommuner och sjukhuset har fungerat fint gällande hjälpmedelscentralen och gällande HUS diagnostik som tillhandahåller laboratorie- och röntgentjänster. Sjukhuset har haft rekryteringssvårigheter gällande laboratorie- och röntgentjänster men tjänsterna dagtid har ändå kunnat tillgodoses. Tillfälliga störningar i resultatthantering pga. programvara (Apotti) har förekommit och åtgärdats.

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter			1 530 000		-1 530 000	0,0%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag				2 432 212	2 432 212	0,0%
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	0	0	1 530 000	2 432 212	902 212	159,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						
Kostnader						
Personalkostnader	-1 437 934	-1 280 000		-1 430 965	-150 965	111,8%
Köp av tjänster	-3 610 648	-3 056 800	-2 050 000	-5 241 724	-134 924	102,6%
Material och varor	-327					
Understöd						
Övriga kostnader						
Kostnader totalt	-5 048 909	-4 336 800	-2 050 000	-6 672 689	-285 889	104,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)					32,2 %	
Verksamhetsbidrag	-5 048 910	-4 336 800	-520 000	-4 240 477	616 323	87,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)					-16,0 %	
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Analys av ekonomi och nyckeltal

Budgetanslaget justerades med netto 520 000 euro. Statens corona-understöd beräknades uppgå till 1 530 000 euro, vilket hänförde sig till perioden 1.1-30.8.2021. Kostnaderna justerades med 2 050 000 euro för att täcka kostnaderna för corona-testningar. I utfallet har bokats corona-understöd till ett belopp om 2 432 212 euro och kostnaderna för testningar uppgår till 2 217 231 euro. Corona-understödet gäller för hela år 2021.

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom barn- och familjetjänster. Verksamheten är indelad i förebyggande barn- och familjetjänster (socialjouren, familjecenterverksamheten), öppen vård och eftervård inom barnskyddet, placerade barn och unga samt barnatillsyningsmannauppgifter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Arbetet med att utveckla verksamheten påverkades under år 2020 av förekomsten av coronaviruset samt de digra rekryteringsproblemen som föreligger inom enheten för barn- och familjetjänster.

Arbetet kring utvecklandet av det förebyggande barn och familjearbetet fortsätter under år 2021. Utvecklandet av lågtröskelservice planeras via ökat samarbete stadens avdelningar och sektorer emellan, utvecklande av digitala hjälpmedel för familjer, koordinering av stadens service så att den enskilde familjen kan få behövlig hjälp via ett enda kontaktagande samt ett bredare samarbete med tredje sektorns aktörer som fungerar i staden. Emedan servicen för barnfamiljer är utspridd på flera avdelningar och sektorer i staden samt även innefattar privata aktörer och tredje sektorns verksamhet behöver verksamheten koordineras för att familjerna ska få hjälp och stöd vid rätt tillfälle utan att själva behöva ta kontakt med många aktörer, varav en servicekoordinatorvakans inrättas 2021. En servicekoordinator inom barn och familjetjänster innebär samtidigt en klientinriktad och kostnadseffektiv serviceform.

I och med att utvecklingen av lågtröskeltjänster utvecklas ökar möjligheterna för familjerna, barnen och unga att få stöd och hjälp i rätt tillfälle vilket gör att tjänsternas effekt är större samt att kostnaderna för de specialiserade mera kostsamma tjänsterna stävjas. För att arbetet med att stöda barn och unga ska kunna utföras bör (även enligt lag) en servicebedömning uppgöras i och med att kontaktagande till familjecenter görs. Bedömningen av hurdan servicebehov ett barn som behöver särskilt stöd har ska inledas senast den sjunde vardagen efter det att ärendet har inletts, och bedömningen ska bli klar senast tre månader från inledningen. Kontaktagandena till familjecenter har ökat mer än förväntat, under år 2019 var kontaktagandena ca 150 flera jämfört med vad man räknat med under budgetarbetet inför 2019 (470 kontaktaganden). Servicebedömningarna bör utföras av yrkesutbildad personal inom socialvården vilket är motiveringen för att inrätta en socialhandedartjänst på familjecenter.

Uppgifterna inom familjerättsliga tjänster, vilket utförs av stadens 2 barnatillsyningsmän, utvidgades i och med ändringarna i vårdnads- och umgängeslagen. I och med förändringarna ökar behovet av tilläggsresurser med 0,5 socialhandedare vars uppgifter främst skulle bestå av att höra och utreda barns åsikter i vårdnadstvister mellan föräldrar. Utdragna vårdnadstvister tenderar idag att allt mera leda till klientskap inom barnskyddet. Barnatillsyningsmannatjänsterna utförs via interkommunala avtal även till Hangö, Sjundeå och Ingå vilket innebär att kostnaderna därmed delas av alla kommunerna.

Barnskyddet omfattar barn och familjeinriktat barnskyddsarbete som styrs av barnskyddslagen. Inom barnskyddet är målsättningen att i första hand kunna arbeta med att ge tjänster inom barnskyddets öppenvård och på det sättet sträva till att minska mängderna brådskande omhändertaganden och omhändertaganden. Utvecklingsarbetet inom barnskyddet sker via den systemiska barnskyddsmodellen som är utvecklad av THL via det tidigare LAPE-projektet. Utbildningen gällande modellen påbörjades under hösten 2020.

Utvecklingsarbetet utförs förutom kommunalt även via regionalt samarbete via social- och hälsovårdens gemensamma C-10 projekt, det planerade välfärdsområdet.

Fortsättningsvis kommer även utbildningen av familjevårdare, stödpersoner och stödfamiljer att fortgå regionalt för att kunna utöka och erbjuda stöd och hjälp inom socialvårdens och barnskyddets öppenvård, samt för att kunna erbjuda placeringmöjligheter inom familjevård vilket speciellt för yngre barn är ett kostnadseffektivt och bra alternativ vid placering inom barnskyddet.

För att kunna genomföra de planerade projekten och kunna utveckla verksamheten i en positiv riktning bör de stora utmaningarna kring rekryteringen av personal till enheten för barn- och familjetjänster lösas. Utmaningarna inom rekryteringen handlar till stor del om lönepolitiska frågor samt frågor i relation till arbetsbelastning emedan konkurrensen om socialarbetare som önskar arbeta inom barnskyddet är hård.

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Kanta-tjänsterna utvidgas och har börjat införas inom socialvården. Utvidgningen av Kanta-tjänsterna till socialvården ingår i en riksomfattande strategi och förutom den elektroniska arkiveringen är målsättningen att verkställa ett riksomfattande system för informationstjänster och strukturerad dokumentation inom socialvården. Kanta-tjänsterna medför förutom ändringar i dokumentationen även ändringar i IT-programmet inom socialvården.

I och med att socialvårdens dokumentation skall struktureras och förändras bör dokumenthanteringen samt processerna kring dokumentation inom socialvården utvecklas och specificeras. Dokumenteringsutbildarna spelar en viktig roll i totalreformen genom att de främjar införandet av formbunden dokumentering i sina egna organisationer, stärker personalens beredskap att tillägna sig förändringarna. Dokumenteringsutbildningen bidrar till att motivera förändringarna i organisationen. I staden finns det idag för få dokumentationsutbildare. En ny utbildning startar under våren 2021 där Raseborgs stad förhoppningsvis kommer att ha möjlighet att delta.

Inom staden ska utvecklas ett åtgärdsprogram för våldsförebyggande arbete i enlighet med vad som framförs i den nyss uppgjorda välfärdsplanen för Raseborg. Det våldsförebyggande arbetet berör och bör utföras som ett sektorövergripande arbete och arbetet med att förebygga våld i när- och parrelationer är både ett förebyggande samt ett kostnadseffektiverande arbete.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
		Familjecenterarbetet intensifieras. Förbättrad lågröskelservice för barn och unga och deras familjer. Utökad tvärprofessionellt samarbete i enlighet med socialvårdslagens målsättningar.	Minskad användning av och stävande av kostnaderna för tyngre vårdformer. Antalet uppgjorda servicebedömningar inom socialarbete för barnfamiljer (enl. socialvårdslagen)
		Planeringen av det utökade tvärprofessionella samarbetet är påbörjat men har inte kunnat fortskrida i önskad takt på grund av begränsade resurser förorsakat av Coronapandemin. En servicekoordinator för barn och familjetjänster inom staden har anställts och påbörjat sitt arbete. Under år 2021 har antalet kontakttaganden till barnfamiljers socialarbete enligt socialvårdslagen ökat och är 567 kontakttaganden jämfört med 516 år 2021. Under år 2021 har 131 servicebedömningar enligt socialvårdslagen gällande barn och familjer gjorts.	
		Antalet klientärenden inom barn- och familjetjänster förväntas sjunka med hjälp av pågående satsningar inom familjecentret.	Färre klientärenden/socialarbetare Nationell rekommendation 30 klienter/socialarbetare
		Antalet barnskyddsklienter har under slutet av året igen ökat rejält vilket till stor del anses bero på orsaker beroende av corona-situationen. Antalet klienter/socialarbetare är nu uppe i 46 klienter per socialarbetare ifall alla socialarbetartjänster skulle vara besatta.	
		Tillsätts en tvärsektoriell tankesmedja/arbetsgrupp som tillsammans med tredje sektorn får i uppgift att arbeta med att förbättra välmåendet bland barn och unga.	Plan för hur förbättras barns och ungas välmående innehållande konkreta åtgärder.
		Inom staden arbetar en tvärsektoriell styrgrupp för att utveckla familjecenterverksamheten, samtidigt arbetar man med samma frågor inom det förberedande arbetet inför välfärdsområdet. Ankkuri-verksamheten som är ett samarbete mellan kommunens olika sektorer tillsammans med polisväsendet har ännu inte startat på grund av resursbrist i polisväsendet.	

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys över åtgärder

Under år 2021 har man lyckats vända trenden så att familjevården av omhändertagna barn har en högre användningsgrad än institutionsvården.

Rekryteringsproblematiken av behöriga socialarbetare fortgår. En socialarbetartjänst av sex har varit öppen för att sökas i flera etapper men på grund av att det inte funnits behöriga sökanden så är tjänsten ännu obesatt. Från och med november 2021 är två socialarbetartjänster obesatta vilket gör att mängden klienter per socialarbetare drastiskt har ökat. Detta medför att en intensiv och kvalitativ socialarbetarinsats inte är möjlig att ge till alla behövande klienter. Det innebär också tilläggskostnader i form av köptjänster och placeringar. Även barnatillsyningsmannatjänsterna har haft underbemanning under senare delen av år 2021.

Inom barnskyddsteamet har gjorts en förändring såtillvida att två familjearbetarbefattningar har omvandlats till en psykiatrisk sjukskötare befattning och en socialhandledare befattning. Målsättningen är att kunna erbjuda mångprofessionell kunskap till klienterna i deras eget hemmet och samtidigt lätta på både socialarbetarnas som familjearbetarnas arbetsbelastning.

Oron kring barn och ungas mående under Coronapandemin är stor.

Inom enhetens arbete syns barn och ungdomars illamående i form av ångest, droganvändning och att barn och unga gör sig själv illa. Gällande droganvändningen kan nu även skönjas att unga som tidigare klarat sig bra i skolan och varit aktiva på sin fritid nu erkänner/blir fast för att ha använt droger. Samtidigt finns en stor oro över elever som inte har hängt med i distansstudierna och om hur de ska klara skolgången i framtiden. Dessutom har det landsomfattande kunnat konstateras att även barn och unga nu är oroad över sina familjer och föräldrarnas mående bland annat med anledning av ekonomiska svårigheter, depression och mentalt illamående och problem i relationer på grund av Coronapandemin.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Barnskydd - institutionsplaceringar/antal dygn/år	9 477	9 000	7 778
Barnskydd - familjevård/antal dygn/år	8 417	4 850	8 545
Barnskydd - antal klientärenden	263	230	279
Institutionsplaceringar/€/dygn	261	350	280
Familjevård/€/dygn	94	90	93
Familjecenter/antalet kontaktagande	516	520	567

Barn- och familjetjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	-227	18 000		162	-17 838	0,9%
Avgiftsintäkter	472 886	89 500		285 174	195 674	318,6%
Understöd och bidrag				1 515	1 515	0,0%
Övriga intäkter	61	190 000			-190 000	0,0%
Intäkter totalt	472 720	297 500	0	286 851	-10 649	96,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-39,3 %
Kostnader						
Personalkostnader	-1 420 799	-1 515 510		-1 681 674	-166 164	111,0%
Köp av tjänster	-4 782 879	-4 364 840	2 310	-4 259 806	102 724	97,6%
Material och varor	-7 593	-26 320		-13 665	12 655	51,9%
Understöd	-154 570	-166 500		-109 844	56 656	66,0%
Övriga kostnader	-156 697	-152 650	3 600	-151 845	-2 795	101,9%
Kostnader totalt	-6 522 538	-6 225 820	5 910	-6 216 834	3 076	100,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-4,7 %
Verksamhetsbidrag	-6 049 818	-5 928 320	5 910	-5 929 983	-7 573	100,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-2,0 %
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-196 670	-213 400	5 910	-202 392		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Flera barn är placerade inom familjevården än på institution. Kostnaderna för familjevården överskrider budgeterat anslag med 192 000 euro. Familjevård är, både för barnets bästa och ur ekonomiskt hänseende att föredra. Kostnaderna för placerade barn inom institutionsvård underskrider budgeten med 247 000 euro.

Kostnaderna för stödfamiljs- och stödpersonsverksamheten överskrider budgetanslaget med 87 000 euro. I kostnaderna ser man att man har lyckats rekrytera flera stödfamiljer och att behovet av stödperson/-familj är stort. Det syns även ett samband med den rådande Corona pandemin då flera familjer har varit i behov av mer stöd och hjälp på grund av Corona pandemin.

Kostnaderna för nya och uppdaterade IKT-lösningar utgör en högre kostnad än förväntat både i den egna verksamheten och i bland annat socialjourens verksamhet.

Verksamhetsbeskrivning

Till verksamhetsområdet hör myndighetsuppgifter inom vuxensocialarbete och handikappservice. Handikappservicen är indelad i egen produktion och externa avtal (köptjänster inom specialomsorgen).

Invandrarbyrån hör från och med år 2021 organisatoriskt under avdelningen sysselsättnings- och invandrartjänster.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Kanta-tjänsterna utvidgas och har börjat införas inom socialvården. Utvidgningen av Kanta-tjänsterna till socialvården ingår i en riksomfattande strategi och förutom den elektroniska arkiveringen är målsättningen att verkställa ett riksomfattande system för informationstjänster och strukturerad dokumentation inom socialvården. Kanta-tjänsterna medför förutom ändringar i dokumentationen även ändringar i IT-programmet inom socialvården.

I och med att socialvårdens dokumentation skall struktureras och förändras bör dokumenthanteringen samt processerna kring dokumentation inom socialvården utvecklas och specificeras. Dokumenteringsutbildarna spelar en viktig roll i totalreformen genom att de främjar införandet av formbunden dokumentering i sina egna organisationer, stärker personalens beredskap att tillägna sig förändringarna. Dokumenteringsutbildningen bidrar till att motivera förändringarna i organisationen. I staden finns det idag för få dokumentationsutbildare. En ny utbildning startar under våren 2021 där Raseborgs stad förhoppningsvis kommer att ha möjlighet att delta.

Inom staden ska utvecklas ett åtgärdsprogram för våldsförebyggande arbete i enlighet med vad som framförs i den nyss uppgjorda välfärdsplanen för Raseborg. Det våldsförebyggande arbetet berör och bör utföras som ett sektorövergripande arbete och arbetet med att förebygga våld i när- och parrelationer är både ett förebyggande samt ett kostnadseffektiverande arbete.

Vuxensocialarbete

Arbetet med att utveckla arbetet med de individuella servicebedömningarna och det klientinriktade arbetet fortsätter. I och med coronapandemin har utvecklingsarbetet så gott som stagnerat under år 2020. Under år 2021 bör focus för arbetet ligga i att hitta former för att tillsammans med andra serviceproducenter, som arbetar med samma klientel, hitta gemensamma sätt att arbeta så att resurserna inom staden används så klientvänligt och kostnadseffektivt som möjligt. I första hand koncentreras utvecklingsarbetet kring unga och de klienter som använder mycket service och resurser inom staden.

I och med förändringen i barnskyddslagen förlängdes rättigheten till eftervård till 25 år (tidigare 21 år). Emedan barnskyddets serviceformer mera riktar sig till yngre klienter är det ändamålsenligt, klientvänligt och ett led i ovanstående utveckling att flytta eftervården av barnskyddet till vuxensocialarbetet. Målsättningen med omorganiseringen är att de unga får rätt typ av service vid rätt tillfälle. För att genomföra denna omorganisering krävs en resursökning bestående av en socialhandledarresurs. Denna förändring innebär även en förbättring av resurserna inom barnskyddet (i och med att en del av deras nuvarande klienter flyttar över till vuxensocialarbetet) som för tillfället inte har möjlighet att uppfylla lagens kriterier inom sitt arbete då klientmängderna/socialarbetare är långt över de nationella rekommendationerna.

Handikappservice

Den nya färdcentralen som organiseras av Esbo stad startar, efter fördröjningar under år 2021. Färdcentralen handhar organiseringen av färdtjänst enligt socialvårdslagen och lagen om service och stöd på grund av handikapp. Färdcentralen är ett samarbete mellan de s.k. C-10 kommunerna bestående av Hangö, Raseborg, Ingå, Sjundea, Lojo, Vihtis, Högfors, Kyrkslätt, Esbo och Grankulla. Kommunen handhar fortsättningsvis beslutsförfarandet gällande färdtjänstfrågor.

Inom handikappservice deltar man i FDUV:s projekt Steget vidare – från arbetsverksamhet till arbete med lön. Syftet med projektet är att öka möjligheterna för personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning att få lönearbete på den öppna arbetsmarknaden. Målet är att sprida kunskap om stöd och arbetssätt för att främja anställning.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Uppföljning av genomförda bedömningar av servicebehovet inom vuxensocialarbete.	Antal bedömningar i förhållande till antal klienter som erhåller ekonomiskt understöd. Antalet servicebedömningar för unga under 25 år (18-25 år)
	98 servicebedömningar har gjorts för klienter inom vuxensocialarbetet. Antalet klienter som erhållit ekonomiskt stöd är 426 stycken. 10 stycken servicebedömningar för unga under 25 år har uppgjorts under år 2021.	
	Service som tidigare varit köptjänster sköts inom egen verksamhet (ex. stöd för klienter som har utlokaliserat arbete, köptjänster som baserar sig på socialarvårdslagen) där det är ändamålsenligt.	Kostnadseffektivare lösningar/stävjande av kostnader inom specialomsorgen Antalet klienter inom boendestöd/egen produktion Antalet klienter/ arbete med stöd
	Antalet klienter inom Nåvis boendestöd är 29 st. Inom arbete med stöd arbetar för tillfället 36 klienter. Båda verksamheterna är till fullo i användning med nuvarande resurser.	

Analys över åtgärder

Vuxensocialarbete

Antalet hushåll som fick både kompletterande och förebyggande utkomststöd minskade under år 2021. Antalet bedömningar av servicebehovet har minskat från 26 till 23 %, vilket till stor del nog förklaras med en hel del personal bortfall under året. Den under 2020 år upprättade informationstelefonen på grund av coronapandemin har även under år 2021 tidvis varit i bruk. Från och med hösten 2021 sköter vuxensocialarbetet eftervården för unga mellan 18–25 år som tidigare erhållit barnskyddets service. För tillfället har vuxensocialarbetet cirka 40 eftervårdsklienter.

Handikappservice

Verksamheten inom handikappservicen styrs rätt lång av klienternas subjektiva rättigheter till olika serviceformer. Enligt planerna gjordes det förberedande arbetet inför den gemensamma färdtjänsten med de övriga C-10 kommunerna, Färdcentralen, vilket dock misslyckades och en ny upphandling av färdtjänsten gjordes tillsammans med Ingå, Sjunneå, Lojo och Karviainen i snabb takt. Den nya färdtjänsten togs i bruk från och med november 2021. Klientavgiftslagen förnyades från och med 1.7.2021 och innebar mycket arbete inom handikappservicens verksamhet. Tidigare, av producenter fakturerade avgifter, bör nu mera faktureras av staden, vilket bara exempelvis inom färdtjänster innebar ca 460 faktureringsklienter till i månaden.

Fortsättningsvis har coronapandemin påverkat verksamheten och det har krävts individuella sÄrlösningar för både serviceproducenter och staden för att kunna erbjuda verksamhet.

Den egna verksamheten Nåvis-boendestöd startade hösten 2019. Nåvis-boendestöd har utvecklats från projektet #kotimatKalla – på hemvägen. I Nåvis-boendestödet arbetar man enligt principen grannskapsnätverk för att bygga upp ett stöd och socialt nätverk för att stöda ett självständigt boende för personer främst inom specialomsorgen. Gränsen för vilken omfattning av service som kan produceras med den mängden personal som ger professionellt stöd har nu nåtts. Läget med Corona pandemin har påverkat verksamheten och personalresurserna under året. Sociala disponenten och grannskapsnätverkets vardagsrum har man varit tvungen att pausa med jämna mellanrum.

Vuxensocialarbete, handikappservice och invandrarbyrå

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Socialservicechef Mikaela Heinonen-Lindholm

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021		
Kompletterande utkomststöd antal hushåll/år	400	350	323		
Förebyggande utkomststöd antal hushåll/år	106	120	103		
Bedömning av servicebehovet enligt socialvårdslagen/% av aktuella hushåll som erhåller ekonomiskt stöd	26	50	23		

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	488 907	117 000		179 505	62 505	153,4%
Avgiftsintäkter	17 714	12 440		45 078	32 638	362,4%
Understöd och bidrag	52 950			57 516	57 516	0,0%
Övriga intäkter	130 920	67 400		190 665	123 265	282,9%
Intäkter totalt	690 491	196 840	0	472 764	275 924	240,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-31,5 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 375 518	-1 175 030		-1 170 496	4 534	99,6%
Köp av tjänster	-11 578 758	-11 285 650	9 510	-12 319 660	-1 043 520	109,3%
Material och varor	-14 286	-15 960		-16 755	-795	105,0%
Understöd	-1 675 570	-2 330 000		-1 597 401	732 599	68,6%
Övriga kostnader	-183 043	-122 640	2 210	-177 506	-57 076	147,4%
Kostnader totalt	-14 827 174	-14 929 280	11 720	-15 281 818	-364 258	102,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				3,1 %		
Verksamhetsbidrag	-14 136 683	-14 732 440	11 720	-14 809 054	-88 334	100,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	3 432			9 084		
Interna kostnader	-233 110	-164 260	11 720	-183 927		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Vuxensocialarbete

Användningen av budgeterade medel för stödboende har minskat radikalt under år 2021. Använt anslag uppgår till endast 6,6 % och budgeterat anslag underskrids med 149 000 euro. Klienternas stödbehov har kartlagts och kostnaderna för boende och service har omfördelats enligt klienternas verkliga servicebehov, bland annat inom missbrukar- och mentalvården.

Användningen av kompletterande och förebyggande utkomststöd har minskat under Corona pandemin. Anslagen användes till drygt 60 %.

Handikappservice/egen produktion

Kostnaderna för färdtjänsten har varit lägre än väntat, drygt 60 % av anslaget, ännu på grund av corona-pandemin och på grund av svårigheterna att erhålla service.

Antalet klienter som behöver personlig assistans har ökat samtidigt som även kostnaderna har ökat i och med den upphandling som utfördes under slutet av år 2020. Anslaget användes till 135 % och nettoöverskridningen uppgick till nästan 500 000 euro.

Handikappservice/externa avtal

I och med att nya boendeplatser inom Kårkulla tillkommit under hösten 2021 har kostnaderna för boendeservicen varit högre än budgeterat för året. Behov av expertkunnande inom psykiatriska enheterna för intellektuella funktionsnedsättningar har även det påverkat kostnaderna negativt. Totalt uppgick användningen av anslaget för externa tjänster till 104 % och nettoöverskridningen till 340 000 euro.

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Inom sysselsättningstjänster sker organisatoriska förändringar från 2021 i och med att Invandrarbyrån flyttas från socialservice till avdelningen för Sysselsättnings- och invandartjänster.

Kommunförsök

Raseborgs stad har tillsammans med Hangö stad kommit med i kommunala sysselsättningsförsök för tiden 1.3.2021-30.06.2023 förutsatt att lagen godkänns. Kommunernas roll och ansvar ändras betydligt inom ramen för den nya lagen då kommunerna skall erbjuda tjänster åt arbetslösa enligt lagen om offentligt arbetskraft- och företagservice. Raseborgs stad kommer att fungera som ansvarig för kommunförsöket och garantera tillgången av servicen i både Raseborg och Hangö samt svara för arbetsledningen. Från TE-tjänster kommer personalresurser att flyttas under kommunal arbetsledning i försöket. Inom kommunförsöket kommer personer som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning samt alla personer under 30 år och alla invandrare samt personer med ett främmande språk som modersmål att vara målgruppen. Till målgruppen hör tillsammans med Hangö ca 1 650 personer varav Raseborg andel är ca 1 200 enligt läget 30.9.2020.

Sysselsättnings- och invandartjänster

Sysselsättningstjänster erbjuder tjänster åt arbetslösa- och långtidsarbetslösa i form av rehabiliterande arbetsverksamhet, hälsogranskningar, socialarbete, bedömning av arbets- och funktionsförmågan, arbetsträning samt arbete med stöd. För unga utanför arbets- och studielivet erbjuds tjänster i form av verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete samt arbetsträning. Arbetsträning i verkstadsform erbjuds även för personer inom mentalvården. Skötseln av stadens sommarjobbsedel hör även hit. Invandartjänsterna hör till avdelningens verksamhetsområde från 1.1.2021. Invandrarbyrån koordinerar även servicen för Hangös del genom avtal som är uppgjort mellan kommunerna.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet

För att stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet krävs sysselsättningsfrämjande åtgärder. Sysselsättningsfrämjande åtgärder är för kommunens del rehabiliterande arbetsverksamhet, arbetsprövning, läroavtal eller lönesubventionsarbete. Det totala antalet personer vars arbetslöshet varat längre än 300 dagar och kommunen är med och betalar minst 50 % av arbetsmarknadsstödet uppgår till ca 650. Budget 2020 utgår kalkylmässigt från att kommunen betalar arbetsmarknadsstödet för 400 personer och att 250 personer kan erbjudas aktivering.

Aktiveringsåtgärder

Målsättningen är att varje månad kunna erbjuda sysselsättningsfrämjande åtgärder genom olika grupper, egna verkstäder, inom stadens organisation samt via köptjänster från tredje sektorn inom rehabiliterande arbetsverksamhet. Dessutom erbjuds kommundillägg för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa och staden söker lämpliga arbetsplatser för personer inom sysselsättningskyldigheten.

Bedömning av arbets- och funktionsförmågan

Bland långtidsarbetslösa finns många som inte klarar av en aktiveringsåtgärd p.g.a. nedsatt arbets- och funktionsförmåga. För denna grupp erbjuds utredningar och bedömningar av hälsovårdare, socialarbetare, psykolog, läkare samt andra sakkunniga enligt behov. Dessa åtgärder och satsningar ger ingen inbesparing i arbetsmarknadsstödet före man fått en slutlig lösning för personen och det beslutet kan inte kommunen göra.

Uppsökande ungdomsarbete

Från det uppsökande ungdomsarbetet kontaktas de unga som blivit utan studieplats efter grundskolan och de som avbrutit sina studier, militärtjänst eller civiltjänstgöring. Arbetet formas utgående från varje individs livssituation och mående med målsättning att hitta tillbaka till arbete- eller studier.

Invandrarbyrån

Uppskattat antal kommuninvånare med flyktingstatus 1.1.2021 för vilka staden erhåller kalkylerade ersättningar för är 56 personer vilket inte inkluderar de kommande 20 kvotflyktingar. Av dessa personer erhåller staden ersättningar för 21 personer under hela år 2021. Integrationsstiden slut för en stor del av klienterna under år 2021. Detta betyder dels

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

att klienternas mest intensiva behov av integrationsstödande service beräknas minska samtidigt som de kalkylerade ersättningarna från staten som Raseborg erhåller för dessa personer blir mindre.

Under år 2020 stod Raseborgs stad i tur för att ta emot 20 kvotflyktingar enligt det av stadsstyrelsen godkända avtalet med ELY-centralen in Nyland. Tidtabellen för kvotflyktingarnas ankomst till kommunen har dock pga. av covid-19 pandemin skjutits upp och i dagsläget ser det ut som om kvotflyktinggruppen anländer till Raseborg under våren 2021.

Sysselsättnings kommunförsöket innebär att alla arbetslösa invandrares sysselsättningstjänster flyttas från TE-byrån till kommunen. Invandartjänsten deltar i kommunförsöket med en handledarresurs som till 100% arbetar inom försöket.

Minskningen av klienter som faller under "Lagen om främjande av integration" innebär antagligen att personalresurserna inom invandartjänsten bör utvärderas. I utvärderingen av personalresurserna bör man dock ta i beaktande de kommande kvotflyktingarna och vilka personalresurser som behövs under det inledande skedet av dessa personers integrationsprocess samt sysselsättningens kommunförsök till vilket en av handledarbefattningarna inom invandartjänsten styrs. I kommunen bor det även andra personer med flykting- och invandrarbakgrund som inte omfattas av "lagen om främjande av integration" (de har varit mer än tre år i Finland) men som fortsättningsvis behöver handledning och annan integrationsfrämjande service.

Integrationsprogrammet för åren 2019–2022 godkändes i stadsstyrelsen under år 2019. Invandrarbyrån kommer att under år 2021 fortsätta att satsa på att implementera och förverkliga de åtgärder och utvecklingsbehov som framkom i integrationsprogrammet.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Stävja kostnaderna för kommunens andel av arbetsmarknadsstödet	Stävja kostnaderna för arbetsmarknadsstödet via aktivering med 1 560 000 €
	Kostnaderna för arbetsmarknadsstödet har lyckats stävas med 794 321 euro vilket är 765 679 euro från målsättningen. Då staden fått nytt myndighetsansvar genom Raseborg-Hangö kommunförsök har läget ändrats med vilka alla sysselsättningsfrämjande åtgärder vi har rätt att bevilja, och de syns inte här.	
	Unga under 30 år som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	90 personer/år
	Under året har 41 unga kommit vidare från sysselsättningstjänster. Även här påverkar de nya myndighetsansvaret och uppföljningen resultatet och därför framgår inte helheten i denna uppföljning.	
	Vuxna som kommit vidare från sysselsättningstjänsterna	70 personer/år
	Under året har 37 vuxna kommit vidare från sysselsättningstjänster. Även här påverkar de nya myndighetsansvaret och uppföljningen resultatet och därför framgår inte helheten i denna uppföljning.	
	Kommunförsök Arbetssökandes aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021
	Aktiveringsgraden den 31.12.2020 var 21,04 % Aktiveringsgraden den 31.12.2021 var 20,58 %	

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		Nya arbetssökanden inom kommunförsöket	Förbättring från läget 1.1.2021
		Utgångsläget var att den 8.3.2021 överfördes 1349 personer till kommunförsöket i Raseborg. Viktigt att poängtera gällande denna uppföljning är att har man en gång blivit kommunförsökets arbetssökande så är man det ända tills försöket slutar 30.6.2023. Tillgången till tillförlitliga siffror har visat vara omöjligt att få och denna mätare behöver förnyas till 2022.	
		Långtidsarbetslösas aktiveringsgrad %	Förbättring från läget 1.1.2021
		Aktiveringsgraden den 31.12.2020 var 5,85 % Aktiveringsgraden den 31.12.2021 var 4,73 %	

Analys över åtgärder

Sysselsättningstjänster

Perioden har starkt påverkats av covid-19 epidemins restriktioner och aktiveringsmöjligheternas förverkligande till följd av detta når inte målsättningen under perioden.

Som i statistiken nedan framgår har man lyckats bra med ungas tjänster och förverkligande trots gällande restriktioner medan långtidsarbetslösheten fortsatt öka starkt och via det även kommunens andel av arbetsmarknadsstödet.

Sommarjobbssedelns användning ökade från 67 ungdomar till 94 ungdomar. 61 arbetsgivare erbjöd arbete vilket är en ökning från 45 ifjol. Inom uppsökande ungdomsarbete hölls antalet anmälningar på rätt samma nivå som året innan med 65 anmälningar.

Kommunförsök

De nya resurser som anställs under hösten för att stärka kommunförsökets förverkligande samt förberedelser inför nordiska arbetskraftsmodellen från 2.5.2022 har krävt satsning på nya verksamhetsutrymmen och utrustning. Dessa nya kostnader var inte möjliga att beakta i budgeteringen inför år 2021 men ändå, trots dessa nya kostnader, nödvändiga att genomföra. Totalt har personalstyrkan ökat med 4 nya heltidsanställda inom kommunförsöket.

Arbetslösheten som helhet har förbättras under året och arbetslösheten var 11,5 % i januari och vid årets slut 10,6%.

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

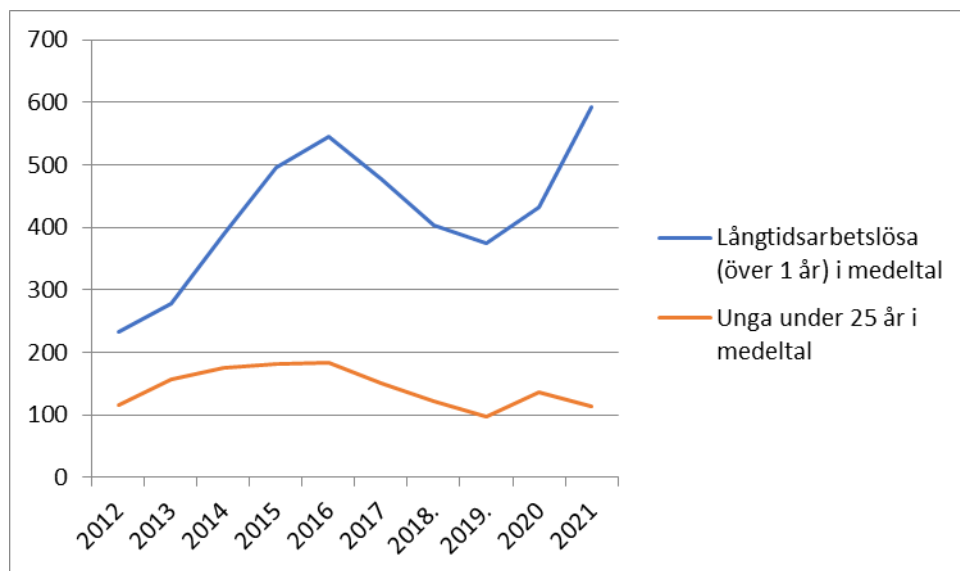
Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Statistik (källa NTM-centralen)

Invandartjänster

Tyngdpunkten i arbetet har under år 2021 varit att erbjuda integrationsfrämjande tjänster åt personer med integrationstid, samt att förbereda för och ta emot de kvotflyktingar som staden i enlighet med avtal med NTM-centralen tar emot vart tredje år. Dessa 27 kvotflyktingar hör till år 2020s flyktingkvot, men på grund av pandemin kunde flyktingmottagningen börja verkställas först 2021. Av dessa kvotflyktingar har 18 personer anlänt under år 2021, medan ankomstdatum för nio personer är fortsättningsvis oklart.

Kalkylerade ersättningar betalas ut av staten till kommunerna för personer som beviljats asyl eller andra former av uppehållstillstånd på basen av skyddsbehov. Dessa ersättningar bör användas till ordnandet av integrationsfrämjande service och utgör en stor del av invandartjänstens budget. I början på år 2021 fanns det i Raseborg 51 personer som beviljats asyl i Finland och för vilka staden erhöll kalkylerade ersättningar. I december 2021 antalet personer för vilka staten betalar ersättningar sjunkit till 42. Under år 2021 flyttade det 29 personer till Raseborg som hörde inom Lagen om främjande av integration. Bort från Raseborg flyttade under år 2021 24 personer tillhörande denna grupp.

Invandrarbyrån tar även emot och koordinerar servicen till papperslösa personer. Under år 2021 har ett mindre antal papperslösa personer vänt sig till invandartjänsten för att få servicehandledning. I arbetet med papperslösa personer är samarbetet med tredje sektorn (Flyktingrådgivningen, Kotimajoitusverkosto, Röda Korset, församlingarna och Emmaus) mottagningscentralerna och med övriga berörda enheter inom kommunen av största vikt.

Under 2021 bestod invandartjänstens personalstyrka av invandrarkoordinator, tre handledare och en sjukskötare 80%. En av handledarnas arbetsbild förändrades från och med att kommunförsöket inleddes i mars 2021 till att riktas 60% inom försöket. Sjukskötarens arbetsinsats riktades under år 2021 även till det corona-relaterade arbetet då invandartjänstens sjukskötare deltog i arbetet inom smittspårningen.

Invandartjänsten deltog tillsammans med kommunerna Lojo, Kyrklätt, Vichtis och Högfors i ett ettårigt kartläggningsprojekt "Asia selväksi" vars målsättning var att kartlägga hur informations- och rådgivningstjänsterna för invandrare är organiserade inom de kommunerna, samt utarbeta modeller och utvecklingsförslag för hur dessa tjänster i framtiden kunde ordnas. Bakgrund till projektet är den kommande landskapsreformen och övriga reformer gällande integrationsarbetet i kommunerna. Projektet inleddes i augusti 2021 och tar slut i juli 2022.

Arbetet med att implementera de åtgärder och målsättningar som 2019 fastställdes i Raseborgs Integrationsprogram för åren 2019–2023. Målet med åtgärderna är att förbättra, effektivisera och intensivisera integrationen av invandrare i

Sysselsättningstjänster

Förtroendeorgan: Social- och hälsovårdsnämnden

Ansvarsperson: Chef för sysselsättningstjänster Stefan Fri

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Raseborg. Arbetet med dessa målsättningar och handlingsplaner fortsatte under år 2021 men försvårades märkbart av pandemin och corona-restriktionerna.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021		
Arbetsmarknadsstödet €/år	2 484 991	2 150 000	2 836 515		

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	18 646	324 250		361 888	37 638	111,6%
Avgiftsintäkter					0	0,0%
Understöd och bidrag	295 793	562 800		301 568	-261 232	53,6%
Övriga intäkter	5 248	5 000		3 053	-1 947	61,1%
Intäkter totalt	319 688	892 050	0	666 508	-225 542	74,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				108,5 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 114 830	-1 786 380		-1 503 797	282 583	84,2%
Köp av tjänster	-240 244	-434 520	8 070	-279 854	146 596	65,6%
Material och varor	-34 022	-67 280		-45 205	22 075	67,2%
Understöd	-2 554 511	-2 236 500	-400 000	-2 920 882	-284 382	110,8%
Övriga kostnader	-311 328	-340 920	9 270	-389 498	-57 848	117,4%
Kostnader totalt	-4 254 934	-4 865 600	-382 660	-5 139 235	109 025	97,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				20,8 %		
Verksamhetsbidrag	-3 935 246	-3 973 550	-382 660	-4 472 727	-116 517	102,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				13,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	5 248			2 820		
Interna kostnader	-354 553	-428 090	17 340	-447 000		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Kostnaderna för arbetsmarknadsstödet har stigit med 282 004 euro jämfört med bokslut 2020, vilket beror på att antalet långtidsarbetslösa fortsatt stiga. Trots budgetändring om 400 000 euro överskreds anslaget för med drygt 286 000 euro.

På grund av coronas påverkan på verksamheten underskrids intäkterna för sysselsättningsstöd och statliga ersättningar. Samtidigt underskrids anslaget för personalkostnader inom ramen för sysselsättningskyldighet med 234 000 euro.

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

Grundläggande information om sektorn

Bildningssektorns huvuduppgift är att ordna och utveckla verksamheten inom sina fyra avdelningar; småbarnspedagogik, utbildning, fritid och övrig utbildning i enlighet med ikraftvarande lagstiftning och de av stadsfullmäktige fastställda ekonomiska ramarna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Verksamhetens målsättning:

Alla avdelningar inom bildningssektorn jobbar målmedvetet för att kunna erbjuda samtliga barn i Raseborg en kvalitativ, trygg och enhetlig lärtig. Personalens och barnens/elevernas fysiska och psykiska välmående är en viktig grund för arbetet. Arbetet med hållbar utveckling fortgår och är viktigt för att barnen/eleverna ska lära sig att omfatta en hållbar livsstil.

En enhetlig lärtig

- De tidigare årens arbete med den enhetliga lärtigen sammanställs och synliggörs visuellt för invånarna.

Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående:

- Utvecklandet av skolpsykologtjänsterna och inrättandet av en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021. Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer med social- och hälsovårdssektorn som stöd för barnets välmående. Ordandet av gemensam fortbildning för bildningssektorns förmän med målsättningen att utveckla av ledarskapet.

Hållbar utveckling

- Bildningssektorns plan för hållbar utveckling uppgörs så att den omfattar verksamheterna inom hela sektorn

Förankrande av strategin i bildningssektorns målsättningar

Verkställandet av den strategi som stadsfullmäktige fastställde 4.6.2018 § 45 beaktas i målsättningarna för sektorns olika avdelningar. Man har strävat att behandla de åtgärder som presenteras i strategin som konkreta delar av hela sektorns verksamhet.

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Analys över åtgärder

Bildningssektorns organisation ändrade från och med juni då kulturtjänsterna överfördes att höra under bildningen från koncerntjänster. Enligt stadsstyrelsens beslut 18.10.2021 § 400 bildade kulturtjänster en egen enhet från och med 1.11.2021 med kulturchefen som enhetschef.

År 2021 har all bildningssektorns verksamhet påverkats av COVID-19 restriktioner. Pandemin har medfört mycket extra arbete för förvaltningen och personalen. Verksamheterna har inte nått sina målgrupper på samma sätt som innan pandemin. Restriktionerna inom småbarnspedagogiken och undervisningen har varit strikta och har inte gett möjlighet till ordnandet av olika samlingar, föreställningar, fester, samarbete med andra enheter, emottagandet av besök osv. som är en viktig del av verksamheten. Skolorna har kunnat ge närundervisning så gott som hela tiden, de elever som isolerats eller satts i karantän har fått distansundervisning. Bildningssektorns övriga verksamheter har påverkats av restriktionerna särskilt idrottsverksamheten då simhallen har varit stängd under långa perioder under året. Kulturinstitutets undervisning har dels varit på paus, dels övergått till distansundervisning vilket har märkts i antalet kursdeltagare. Kulturtjänster, biblioteks- och ungdomsverksamheten och museiverksamheten har också påverkats på grund av de nationella restriktionerna.

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

På grund av det merarbete och restriktioner COVID-19 medfört har bildningssektorn inte lyckats uppnå alla verksamhetsmål. Arbetet fortsätter eftersom de uppsatta målen är viktiga för verksamheten.

Bildningssektorn har tre stora och betydelsefulla byggprojekt på gång; Asker i Svartå, Fokus i Karis och det nya konstmuseet i Ekenäs. Projekten har framskridit enligt tidtabell och samtliga blir färdiga år 2022.

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	1 148 126	1 057 480	-331 900	799 807	74 227	110,2%
Avgiftsintäkter	1 745 108	1 883 070	-31 200	1 841 169	-10 701	99,4%
Understöd och bidrag	1 089 089	1 025 490	0	1 691 910	666 420	165,0%
Övriga intäkter	424 246	558 400	-99 000	245 185	-214 215	53,4%
Intäkter totalt	4 406 570	4 524 440	-462 100	4 578 071	515 731	112,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				3,9 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-36 067 410	-37 451 160	130 710	-37 359 248	-38 798	100,1%
Köp av tjänster	-12 209 547	-13 336 880	208 850	-12 669 739	458 291	96,5%
Material och varor	-1 536 186	-1 467 820	11 040	-1 452 169	4 611	99,7%
Understöd	-1 545 717	-1 683 000	0	-1 550 131	132 869	92,1%
Övriga kostnader	-12 443 374	-12 987 790	368 000	-12 313 241	306 549	97,6%
Kostnader totalt	-63 802 233	-66 926 650	718 600	-65 344 528	863 522	98,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				2,4 %		
Verksamhetsbidrag	-59 395 663	-62 402 210	256 500	-60 766 457	1 379 253	97,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				2,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	579 177	553 730	0	255 143		
Interna kostnader	-19 421 008	-20 956 570	536 500	-20 030 691		

Analys av det ekonomiska utfallet

År 2021 var återigen ett år som präglades av Covid-19 pandemin. Alla avdelningar inom bildningen har lidit mer eller mindre av undantagsförhållandena och detta reflekteras även i de ekonomiska siffrorna. Flera extraordinära kostnader har uppstått under året på grund av pandemin, medan vissa vanliga kostnader inte har förverkligats när verksamheterna har varit förhindrade att driva sina verksamheter som normalt. Därtill syns undantagsförhållanden i flera avvikande intäktsposter.

Enbart kostnader för munskydd beräknas vara 123 000 euro för hela bildningen. Därtill har det uppstått behov av mera personalresurser inom vissa verksamheter under året i form av sjukvård, men däremot har vissa verksamheter varit tvungna att vara stängda, vilket däremot har minskat på personalkostnaderna. Detta har resulterat i att personalkostnaderna har varit i linje med de budgeterade anslagen, men man måste komma ihåg att verksamheterna som har varit stängda under året har beviittnat lägre intäkter jämfört med normala år. Man kan räkna med att försäljnings- och hyresintäkterna som man gått miste om på grund av pandemin uppgår till ca 560 000 euro. För att täcka kostnaderna och ekonomiska förlusten av de förlorade intäkterna som har förorsakats av pandemin, har

Sektor: Bildning

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

bildningen blivit beviljad statsunderstöd. Allt som allt har statsunderstöden överskridit den budgeterade summan med ca 641 000 euro.

Övriga märkbara avvikelser har uppstått från att de stora lagändringarna inom småbarnspedagogiken och gymnasier har haft mindre negativa ekonomiska effekter än förväntat. Därtill har det nya skolskjutsavtalet medfört betydliga inbesparingar och både kostnaden för hemkommunersättningarna samt hemvårdsstödet har varit lägre än förväntat.

Under året gjordes två budgetändringar. På våren minskades det interna anslaget med 368 000 euro, vilket hänför sig till sparkraven inom städservice och fastighetsunderhållet. Under hösten ökades fritidens anslag med 280 000 euro eftersom det var tydligt redan i det här skedet av året att intäkterna kommer att underskrida budgeten till följd av att simhallen, bollhallen och övriga idrottsanläggningar var stängda ända tills september på grund av pandemin.

Hela bildningen underskred budgeten med ca 1 379 000 euro. Ovannämnda faktorerna bidrog till det bättre ekonomiska resultatet än förväntat, men mer detaljerade förklaringar till avvikelsen anges i avdelningsblanketterna.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen Övrig utbildning omfattar bildningssektorns administration, kurators- och skolpsykologtjänster, Raseborgs Kulturinstitut (den fria bildningen samt grundläggande utbildning i konst), morgon- och eftermiddagsverksamhet, skoltransporterna samt samarbete med övriga utbildningsanordnare. Avdelningen producerar administrativa tjänster, leder och koordinerar ekonomiplaneringen och -uppföljningen samt stöder avdelningarna i alla avdelnings- och sektorövergripande frågor.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

De gemensamma tyngdpunkterna för bildningssektorn är:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Arbetet med den enhetliga lärtigen har fortgått sedan hösten 2018. Under år 2021 sammanställs den till en helhet och visualiseras så att den blir synlig för invånarna.

Skolpsykologtjänsterna överfördes att höra under bildningssektorn från och med 1.8.2020. För att antalet elever/skolpsykologer ska överensstämma med de nationella rekommendationerna föreslås en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021. Utvecklandet av skolkurators- och skolpsykologtjänsterna pågår ständigt. Bildningssektorn tillsammans med social- och hälsovårdssektorn jobbar med att utveckla och klargöra de gemensamma arbetsstrukturer som finns som stöd för barnets välmående.

Bildningssektor utarbetar en plan för hållbar utveckling som omfattar sektorns alla verksamheter.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		En enhetlig lärtig - Den enhetliga lärtigen sammanställs och synliggörs visuellt för invånarna	Den enhetliga lärtigen är visualiserad och presenteras för invånarna i november 2021.
		Visualiseringen av den enhetliga lärtigen är ännu under arbete. En viktig del av den enhetliga lärtigen, Plan för kulturfostran godkändes av bildningsnämnden 15.6 2021 och implementeringen har påbörjats i skolorna från och med hösten 2021.	
		Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående - Utvecklandet av skolpsykologtjänsterna genom att inrätta en ny skolpsykologvakans från och med 1.1.2021.	En ny skolpsykologvakans är inrättad 1.1.2021
		En ny skolpsykologvakans inrättades från och med 1.1.2021.	
		Personalen och elevens fysiska och psykiska välmående - Utvecklandet och klargörandet av gemensamma strukturer som stöd för barnets välmående	En handlingsplan för personalen har utarbetats december 2021
		Arbetet med handlingsplanen och processbeskrivningen är under arbete.	

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Personalens och elevens fysiska och psykiska välmående: - Utvecklandet av ledarskapet för bildningens förmän	En gemensam fortbildning har ordnats.
	En gemensam fortbildning för bildningssektorns förmän har inte ordnats på grund av COVID- 19.	
	Hållbar utveckling - Bildningssektorns plan för hållbar utveckling uppgörs	Planen för hållbar utveckling godkänns av bildningsnämnden i november 2021
	Ett utkast för hållbar utveckling har utarbetats.	
	Raseborg ska vara en barnvänlig kommun, en modell i vilken ingår åtgärder för främjande av barnvänlighet och barnets rättigheter i all kommunal verksamhet: i beslutsfattandet, förvaltningen och servicen.	En modell med åtgärdsprogram tas fram, godkänns och börjar förverkligas
	Åtgärdsprogram för barnvänlighet för år 2022 godkändes av stadsstyrelsen 31.1.2022 § 32.	
	Utreda en sammanslagning mellan Västra Nylands Folkhögskola och Kulturinstitutet.	Genomförd utredning
	Utredningen är gjord och en rapport är under arbete.	

Analys över åtgärder

På grund av det merarbete och restriktioner COVID-19 medfört har alla verksamhetsmål inte uppnåtts. Arbetet fortsätter under 2022 eftersom de uppsatta målen är viktiga för verksamheten.

Skolpsykologbefattningarna har inte kunnat besättas på grund av brist på sökanden och därför har utvecklandet av verksamheten inte varit möjligt till den grad det skulle ha önskats.

Utvecklandet och klagörandet av gemensamma strukturer som stöd för barnets välmående har påbörjats och det är särskilt viktigt då elevvårdspersonalen övergår till välfärdsområdet från och med årsskiftet 2022 – 2023.

Kulturinstitutet har på grund av beslut från regionförvaltningsverket varit tvungen att övergå till distansstudier under längre tider av verksamhetsåret vilket lett till ett minskat deltagarantal.

Skoltransporterna upphandlades under våren 2021. Beslutet har inte vunnit laga kraft på grund av besvär till marknadsdomstolen och de tillfälliga avtalen trädde i kraft 15.8.2021. Avtalsperioden är 4+1 år. Kostnaderna för anordnandet av skoltransporter sjönk i och med den nya upphandlingen.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021		
Skjutskostnad/skjutselev	2 664	2 688	2 477		
Antal undervisningstimmar/Mbi	14 999	16 900	12 415		
Antal deltagare/Mbi	5 713	6 800	4 653		
Antal veckotimmar/Musikinst.	483	480	480		

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	647 033	455 580		524 817	69 237	115,2%
Avgiftsintäkter	541 009	659 070		505 107	-153 963	76,6%
Understöd och bidrag	210 033	179 870		283 877	104 007	157,8%
Övriga intäkter	51 009	17 200		38 862	21 662	225,9%
Intäkter totalt	1 449 084	1 311 720	0	1 352 663	40 943	103,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)					-6,7 %	
Kostnader						
Personalkostnader	-3 594 347	-3 854 370		-3 562 239	292 131	92,4%
Köp av tjänster	-4 446 973	-4 526 320	16 400	-4 362 458	147 462	96,7%
Material och varor	-102 652	-73 770		-55 452	18 318	75,2%
Understöd	-168 692	-188 000		-176 923	11 077	94,1%
Övriga kostnader	-764 890	-712 140	29 000	-624 856	58 284	91,5%
Kostnader totalt	-9 077 554	-9 354 600	45 400	-8 781 928	527 272	94,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)					-3,3 %	
Verksamhetsbidrag	-7 628 470	-8 042 880	45 400	-7 429 265	568 215	92,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)					-2,6 %	
Därav:						
Interna intäkter	266 197	89 230		101 524		
Interna kostnader	-1 057 766	-903 010	45 400	-852 826		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Inom administration blev nettosumman av hemkommunersättningarna och vissa projekt positivare än förväntat. Dessa faktorer bidrog till ett bättre resultat än förväntat inom administration. Allt som allt underskred administration budgeten med ca 162 000 euro, vilket betyder att av de budgeterade anslagen har det förverkligats 92,3 %.

I budgeten 2021 var det inte beaktat att det nya skolskjutsavtalet som konkurrensutsattes under våren 2021 skulle bli betydligt billigare än det föregående avtalet enligt de preliminära ruttplaneringarna. Eftersom kostnaderna är kilometerbaserade, kan man dock förvänta sig att de slutliga kostnaderna varierar eftersom rutterna kan bli längre eller kortare enligt behoven som förändras läsårsvis. År 2021 visar tydligt att inbesparingar har uppnåtts i och med att budgeten har underskridits. Resultatet blev ca 2 093 000 euro vilket uppgör 91,4 % av de budgeterade anslagen.

Övrig utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Under 2021 var det utmanande att anställa skolpsykologer och en tjänst var obesatt en stor del av året. Därtill har en del av skolpsykologerna jobbat deltid. Därmed har skolpsykolog- och kuratorsverksamheten underskridit budgeten år 2021. Allt som allt handlar underskridningen om ca 87 000 euro.

Inför 2021 hade det lagts hårda sparkrav på morgon- och eftermiddagsvården. Hur man skulle lyckas hålla dessa sparkrav var ett frågetecken, men betydliga ändringar i verksamheten under året 2021 generade det efterlängtrade ekonomiska resultatet och morgon- och eftermiddagsvården underskred budgeten med ca 32 000 euro. I synnerhet under hösten började verksamhetens omstrukturering synas i form av lägre kostnader, vilket ger goda förutsättningar för att fortsätta sparkrav under år 2022 uppnås.

Kulturinstitutet berördes i stor utsträckning av Covid-19 pandemin under år 2021. Mbi underskred det normala antalet undervisningstimmar med ca 4 000 timmar. Det här ledde naturligtvis till att intäkterna från kursavgifterna blev betydligt lägre än förväntat. Allt som allt, räknar man att de förlorade intäkterna uppgår till ca 158 000 euro, men samtidigt var lönekostnaderna ca 146 000 euro lägre i jämförelse till ett vanligt år, vilket var den främsta orsaken till att totala kostnaderna underskred budgeten med ca 185 000 euro. Musikinstitutets kostnader var i linje med budgeten, men lite högre intäkter än förväntat betyder att musikinstitutet underskred budgeten. Både musikinstitutet och Mbi blev beviljade understöd för att täcka en del av pandemins effekter, vilket ledde till att Kulturinstitutet underskred budgeten med ca 91 000 euro eller med 4,7 %.

Övrig utbildning underskred budgeten med ca 568 000 euro, vilket betyder att avdelningen underskred budgeten med 7,1 %.

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsområdet småbarnspedagogik består av småbarnspedagogisk verksamhet och förskoleundervisning.

Målet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är att stöda barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande. Småbarnspedagogiken är en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.

I förskoleundervisningen erbjuds barnen möjlighet att bli inspirerade, experimentera och att lära sig nytt. Barnens utveckling inom de olika kunskaps- och färdighetsområdena breddas på ett lekfullt sätt i mångsidiga lärmiljöer. De kommunikativa och sociala färdigheterna stärks och barnen lär sig att värdesätta sig själv och andra. Förskoleundervisningen har stor betydelse när det gäller att på ett tidigt stadium upptäcka behov av stöd för växande och lärande, att ge stöd och samtidigt förebygga svårigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Målsättningen med verksamheten är att främja välmåendet hos barn inom småbarnspedagogik och förskola. Med en kvalitativ småbarnspedagogik och ett målinriktat och medvetet stadieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- Enhetlig lärtig
- Personalens och barnens fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Enhetlig lärtig - Vi sammanställer den enhetliga lärtigen och synliggör den visuellt för invånarna.	<ul style="list-style-type: none"> • Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	Läroplan för kulturstig godkänd i bildningsnämnden 15.6.2021 och verksamheten enligt planen har påbörjats i skolorna.	
	Enhetlig lärtig - Processen kring överföring av elever med stödbehov från förskolan till årskurs 1 tydliggörs.	<ul style="list-style-type: none"> • Handboken för tre-stegsstödet är uppdaterad i juni 2021.
	En uppdatering av handboken är på hälft	

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	<p>Enhetlig lärtig</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbetet mellan förskola – skola utvecklas genom att Bromarv skolas och Bromarv daghems förskolas utarbetade plan för ökat samarbete tas i bruk på försök hösten 2021. - 	<ul style="list-style-type: none"> • Försöket finns beskrivet i skolans/förskolans läsårsplan för läsåret 2021-22
	<p>En plan för verksamheten är uppgjord och förskolebarnen i Bromarv förskola integreras i Bromarv skolas nybörjarundervisning från och med 1.8.2021 i enlighet med bildningsnämndens beslut 16.4.2021. Verksamheten har påbörjats enligt planen.</p>	
	<p>Enhetlig lärtig</p> <ul style="list-style-type: none"> - En gemensam värdegrund för grundläggande utbildning och småbarnspedagogiken i Svartå utarbetas - 	<ul style="list-style-type: none"> • Den gemensamma värdegrunden är definierad i december 2021
	<p>Värdegrunden är definierad tillsammans i december.</p>	
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten - 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortbildning för personalen ordnas minst en gång • Arbetet beskrivs i förskolans läsårsplan 2021-22
	<p>Läsårsplanerna har godkänts i bildningsnämndens finska sektion 14.6.2021 och i svenska sektionen 17.6.2021. Arbetet med implementeringen fortsätter. Fortbildning har inte ordnats på grund av coronan.</p>	
	<p>Personalens och barnens välmående stärks</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevvårdens verksamhets- och processbeskrivning preciseras - Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem. - 	<ul style="list-style-type: none"> • Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för föreståndarna
	<p>Processbeskrivningarna har påbörjats.</p>	
	<p>Personalens och barnens fysiska och psykiska välmående stärks</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnens välmående. - Utvecklandet av ledarskapet för bildningens förmän - 	<ul style="list-style-type: none"> • En handlingsplan för personalen har utarbetats. • En gemensam fortbildning genomförs.
	<p>Planeringen har påbörjats och två arbetsgrupper har sammanträtt för att utveckla specialundervisningen och den förberedande undervisningen. Bildningens förmän deltar i Framtidsdalen projektet vars syfte är att utveckla den egna organisationens ledningsfunktioner. Fortbildning ordnats inom ramen för projektet.</p>	
	<p>Hållbar utveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> - En plan för hållbar utveckling uppgörs 	<ul style="list-style-type: none"> • Godkänns i bildningsnämnden 11/2021
	<p>Ett utkast för hållbar utveckling har utarbetats.</p>	

Småbarnspedagogik

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Chef för småbarnspedagogik Nina Aartokallio

BOKSLUT 2021
DRIFTSHUSHÅLLNING
Sammandrag
Analys över åtgärder

Verksamhetsmålen har endast delvis kunnat genomföras. Corona-pandemin har förorsakat en betydande arbetsbelastning för bildningens administration och personal. Restriktioner har i viss mån begränsat verksamheten. Behovet av stöd för barn har ökat och vi bör vara beredda på att behovet av stödundervisning och olika stödformer kommer att vara större de kommande åren.

Den lokala läroplanen för försöket med den tvååriga förskoleundervisningen godkändes i bildningsnämnden 15.6.2021. Försöket med den tvååriga förskoleundervisningen påbörjades i augusti 2021 och pågår till 2024. Förskoleundervisningen är avgiftsfri för de 53 barn deltar i försöket.

Trycket på dagvårdsplatser har fortsättningsvis varit stort i hela Raseborg. Bildningsnämnden godkände förslaget att Knattebo gruppfamiljedaghem utvidgar sin verksamhet med fyra tilläggsplatser. Även Mäntykoto, Björkebo och Tunabo daghem ökade antalet dagvårdsplatser från augusti 2021 som har godkänts i bildningsnämnden 15.6.2021. En familjedagvårdare anställdes till Karis. Dagvårdsplatserna utvidgades med två avdelningar som hör till daghemmet Labyrinten i Karis vid årsskiftet 2021-2022.

Från och med 1.8.2021 uppdaterades klientavgiftslagen som bidrog till att avgiftskostnaderna sjönk. Lagen om småbarnspedagogik har uppdaterats från och med 1.8.2021 med en precisering av personaldimensioneringen och personalens anmälningsskyldighet vid eventuella missförhållanden inom småbarnspedagogiken.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021		
Barn födda mellan åren 2015-2020		1 336	1 375		
av vilka i kommunal dagvård	891	860	869		
Barn födda 2015					
av vilka i kommunal förskola	248	239	246		
Stöd för vård av barn (FPA)	292	300	279		
Nettoutgift/dagvårdsbarn	12 482	13 467	13 335		

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	20 000			0	0	0,0%
Avgiftsintäkter	1 172 000	1 150 000		1 317 758	167 758	114,6%
Understöd och bidrag	318 494	275 500		526 382	250 882	191,1%
Övriga intäkter	1 770	600		3 863	3 263	643,8%
Intäkter totalt	1 512 264	1 426 100	0	1 848 003	421 903	129,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				22,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-10 783 698	-11 379 900		-11 759 870	-379 970	103,3%
Köp av tjänster	-2 215 138	-2 420 060		-2 303 841	116 219	95,2%
Material och varor	-205 837	-277 220		-266 533	10 687	96,1%
Understöd	-1 246 215	-1 335 000		-1 223 620	111 380	91,7%
Övriga kostnader	-2 584 009	-2 467 820	60 300	-2 426 988	-19 468	100,8%
Kostnader totalt	-17 034 897	-17 880 000	60 300	-17 980 852	-161 152	100,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				5,6 %		
Verksamhetsbidrag	-15 522 633	-16 453 900	60 300	-16 132 849	260 751	98,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				3,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	510	600		266		
Interna kostnader	-4 408 035	-4 599 480	60 300	-4 490 212		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Inför 2021 fanns det stora frågetecken kring småbarnspedagogikens ekonomiska bärkraft i och med att inkomstgränsförhöjningen steg i kraft 1.8.2021. Vid budgeteringsskedet förväntade man sig en betydlig minskning i dagvårdsavgiften och därmed hade man budgeterat en minskning i intäkterna från och med 1.8.2021 i avseende till de tidigare åren. Från resultatet kan man notera att den förväntade minskningen inte förverkligades och att den negativa

effekten av inkomstgränsförhöjningen var mildare än prognoserna indikerade. Därmed har intäkterna överskridit budgeten.

De högre än förväntade intäkterna kan inte förklaras endast med mildare negativ effekt av inkomstgränsförhöjningen, utan statsunderstöd som är relaterade till Covid-19 pandemin spelar också en betydlig roll. Allt som allt har det under året använts ca 84 000 euro av beviljade corona-understöden för att täcka lönekostnader som har orsakats av de besynnerliga förhållandena och ca 10 000 euro för att täcka kostnader för t.ex. skyddsmasker.

Småbarnspedagogiken/förskoleundervisningen blev beviljad statsunderstöd enligt följande;

- 1) för att främja jämlikheten inom småbarnspedagogiken och för utveckling av kvaliteten 2021–2022 erhöles 312 044 € (totala summan inkl. egen andel 390 055 euro)
- 2) för utvidgning av undervisning på två språk erhöles 53 000 € varav 15 525 € hör till Rosengården, då privata serviceanordnare inkluderades i ansökan. (totala summan inkl. egen andel 66 250 euro)
- 3) för att jämna ut följderna av de undantagsförhållanden som coronaviruset orsakar erhöles 47 500 € som används för anställning av extra resurser (totala summan inkl. egen andel 50 000 euro)
- 4) för att täcka kostnaderna för förskoleförsöket erhöles 100 500 euro. Stödet inkluderar ingen egen andel och användningstiden är till 2024.

Administration

Budget: 1 666 450, budgetförverkligande: 1 519 102 (91,2 %). Hemvårdsstödet har underskridits med 111 380 euro, vilket är huvudsakliga orsaken till underskridningen.

Familjedagvård

Budget: 1 091 210, budgetförverkligande: 965 741 (88,5 %). Lönerna har underskridits med 93 319 euro, vilket beror på att mängden familjedagvårdare inte har varit på den budgeterade nivån

Daghem

Budget: 13 635 940 euro, budgetförverkligande: 13 648 006 (100,1 %). Samtidigt som kostnaderna har överskridit budgeten på grund av de utmanande förhållandena, så har man kunnat täcka dem med statsunderstöd och således har budgeten överskridits endast med en liten marginal.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt/Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra barnen och de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Den grundläggande utbildningen i Raseborg genomförs i skolor med årskurserna 1–6 (14), 7–9 (3) samt i enhetsskola med årskurserna 1-9 (2) i enlighet med gällande läroplan.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inlärningsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet stadieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	En enhetlig lärtig <ul style="list-style-type: none"> • Vi sammanställer den enhetliga lärtigen och synliggör den visuellt för invånarna. 	Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	Plan för kulturförskolan är godkänd i bildningsnämnden 15.6 2021 och verksamheten enligt planen har påbörjats i skolorna.	
	En enhetlig lärtig <ul style="list-style-type: none"> • Processen kring överföring av elever med stödbehov från förskola till årskurs 1 tydliggörs. 	Handboken för tre-stegsstödet är uppdaterad i juni 2021.
	En uppdatering av handboken är på hälft	
	En enhetlig lärtig <ul style="list-style-type: none"> • Samarbetet mellan förskola – skola utvecklas genom att Bromarv skolas och Bromarv daghems förskolas utarbetade plan för ökat samarbete tas i bruk på försök hösten 2021. 	Försöket finns beskrivet i skolans/förskolans läsårsplan för läsåret 2021-22
	En plan för verksamheten är uppgjord och förskolebarnen i Bromarv förskola integreras i Bromarv skolas nybörjarundervisning från och med 1.8 2021 i enlighet med bildningsnämndens beslut 16.4 2021. Verksamheten har påbörjats enligt planen.	
	En enhetlig lärtig <ul style="list-style-type: none"> • Bedömningskriterierna utvecklas 	Den lokala läroplanen är uppdaterad i enlighet med de nationella kraven för bedömning i juni 2021.

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt/Undervisningschef Jari Salminen

	Gemensam fortbildningsdag för lärare i årkurs 7-9 i de svenska skolorna har hållits 3.2 2021. Den lokala läroplanen är uppdaterad och godkänd i Bildningsnämnden 15.6 2021.	
	<p>En enhetlig lärtig</p> <ul style="list-style-type: none"> • En gemensam värdegrund för grundläggande utbildning och småbarnspedagogiken i Svartå utarbetas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den gemensamma värdegrunden är definierad i december 2021
	Värdegrunden är definierad tillsammans i december.	
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortbildning för personalen ordnas minst en gång • Det skolvisa arbetet beskrivs i lärsplanen 2021-22
	Lärsplanerna har godkänts i bildningsnämndens finska sektion 14.6 2021 och i svenska sektionen 17.6 2021. Implementeringen fortsätter under höstterminen. Fortbildning har inte ordnats på grund av coronan	
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevvårdens verksamhet- och processbeskrivning preciseras • Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna
	Processbeskrivningarna har påbörjats.	
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående</p> <p>Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnets välmående</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En handlingsplan för personalen har utarbetats december 2021
	Planeringen har påbörjats och två arbetsgrupper har sammanträtt för att utveckla specialundervisningen och den förberedande undervisningen. Tänk om - projekt har presenterats för rektorerna och verksamheten har påbörjats.	
	<p>Hållbar utveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> • En plan för hållbar utveckling uppgörs 	<ul style="list-style-type: none"> • Godkänns i bildningsnämnden 11/2021
	Ett utkast för hållbar utveckling har utarbetats.	

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt/Undervisningschef Jari Salminen

Analys över åtgärder

Verksamhetsmålen har endast delvis kunnat genomföras, Corona-pandemin har förorsakat en betydande arbetsbelastning för bildningens administration, personal och elever. Eleverna har under 2021 erhållit närundervisning nästan hela tiden. Restriktioner har ändå försvårat verksamheten speciellt i den verksamhet som gäller elevernas välmående (skolornas fester, grupparbeten, samarbete mellan skolorna, besök, klassresor, att bekanta sig med arbetsplatser). Liksom oron för vårdskulden inom hälso- och sjukvården finns det inom bildningen också en oro för att det uppstår brister i inläringen. Vi bör vara beredda på att behovet av stödundervisning och olika stödformer kommer att vara större de kommande åren.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
elevantal totalt åk 1-9	2 606	2 547	2 555
nettoutgift/elev, totalt inkl. skjutsk.	11 214*	11 828*	11 751*
nettoutgift/elev för undervisning	6 993*	7 241*	7 308*
timresurs/elev	2,21*	2,21*	2,21*
placering i andra stadiets utb. %	100	100	100

* förberedande undervisning och sjukhusundervisning ingår inte

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	202 131	90 000		66 590	-23 410	74,0%
Avgiftsintäkter					0	0,0%
Understöd och bidrag	510 583	494 120		710 397	216 277	143,8%
Övriga intäkter	94 878	138 600		118 802	-19 798	85,7%
Intäkter totalt	807 592	722 720	0	895 789	173 069	123,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				10,9 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-16 777 824	-17 248 630		-17 234 628	14 002	99,9%
Köp av tjänster	-4 070 554	-4 585 100	46 100	-4 439 183	99 817	97,8%
Material och varor	-681 202	-656 080		-706 246	-50 166	107,6%
Understöd						
Övriga kostnader	-6 749 119	-6 600 330	199 000	-6 349 791	51 539	99,2%
Kostnader totalt	-28 278 699	-29 090 140	245 100	-28 729 848	115 192	99,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				1,6 %		
Verksamhetsbidrag	-27 471 107	-28 367 420	245 100	-27 834 059	288 261	99,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				1,3 %		
Därav:						
Interna intäkter	82 205	138 600		108 500		
Interna kostnader	-10 595 112	-10 888 450	245 100	-10 560 312		

Utbildning

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt/Undervisningschef Jari Salminen

---

Analys av ekonomi och nyckeltal

Pandemiåret syns i bokslutets resultat för utbildningen. De utmanande förhållandena reflekteras i högre förverkligade kostnader än förväntat. De oväntade kostnaderna är relaterade till Covid-19 pandemin, som exempel kostnader för skyddsmasker och kostnader för ökat behov av personalresurser. Beviljade statsunderstöd har använts för att täcka dessa kostnader. Av år 2020 beviljade corona-understödet användes under 2021 ca 317 000 euro för att täcka lönekostnader som uppstått av pandemin. Därtill användes en summa om ca 81 000 euro för att täcka kostnader för skyddsmasker.

Den grundläggande utbildningen inkl. förskoleundervisningen beviljades statsunderstöd enligt följande;

- 1) specialunderstöd för åtgärder som främjar jämlikheten inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen åren 2021 – 2022. Beviljats 364 000 euro (totala summan inkl. egen andel 455 000 euro)
- 2) specialunderstöd för utjämmandet av Covid-19 pandemins följder inom förskola och grundläggande utbildning. Beviljats 142 500 euro (totala summan inkl. egen andel 150 000 euro).

Grundläggande utbildning, svenska

Budget 18 037 310, budgetförverkligande 17 988 878 (99,7%)

Inkomsterna för understöd har överskridits med ca 119 000 euro, som en följd av att staden erhållit stora statliga understöd. Däremot har hyresinkomsterna underskridits med ca 20 000 euro, som är en följd av att skolornas gymnastiksalar inte kunnat ha någon kvällsanvändning en stor del av året. Personalkostnaderna har överskridits med ca 114 000 euro till följd av ökade behov av personalresurser. Pandemin är också en bidragande orsak till att köp av tjänster underskridits med ca 30 000 euro eftersom det inte har uppstått resekostnader och kostnader för fortbildning.

Grundläggande utbildning, finska

Budget, 10 085 010, budgetförverkligande 9 845 180 (97,6 %)

Inkomsterna för understöd samt hemkommunersättningar underskreds med ca 23 000 euro, medan understöden överskreds med ca 77 000 euro. Hyresinkomsterna har underskridits med 19 400 euro när skolornas gymnastiksalar inte kunnat ha någon kvällsanvändning en stor del av året. Personalkostnaderna har underskridits med ca 128 000 euro. Resekostnader och fortbildning har underskridits med ca 22 000 euro med pandemin som huvudsaklig orsak.

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Verksamhetsbeskrivning

Gymnasieutbildningen ger allmänbildande utbildning av hög kvalitet och goda förutsättningar för fortsatta studier i högskolor och universitet. I utbildningen främjas kontinuiteten i ett livslångt lärande. Verksamheten ska fostra de unga till sund självkänsla och medmänsklighet, samt ge dem goda kunskaper och färdigheter för fortsatta studier och ett kvalitativt liv. Gymnasieutbildning ordnas i Ekenäs gymnasium, Karis-Billnäs gymnasium samt i Karjaan lukio.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Målet inom verksamhetsområdet är att erbjuda kvalitativ verksamhet och undervisning i en trygg och pedagogiskt relevant inläringsmiljö. Med ett målinriktat och medvetet stadieöverskridande arbete strävar vi efter att skapa en enhetlig och trygg lärtig för barn från småbarnspedagogik till grundläggande utbildning och andra stadiets utbildning. En grund för att uppnå målsättningen med arbetet är en välmående personal.

Tyngdpunkter:

- En enhetlig lärtig
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En enhetlig lärtig Vi sammanställer den enhetliga lärtigen och synliggör den visuellt för invånarna.	Sammanställningen presenteras för invånarna i november 2021.
	Arbetet med den enhetliga lärtigen är på hälft	
	En enhetlig lärtig Utvecklande av verksamhetskulturen	En gemensam lokal läroplan för kommunens gymnasier är godkänd i bildningsnämnden 6/2021
	Den lokala, gemensamma läroplanen för gymnasierna i Raseborg godkändes av bildningsnämnden 15.6 2021 och har tagits i bruk 1.8 2021.	
	Personalens och studerandes fysiska och psykiska välmående Utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för studerandes välmående	En handlingsplan för personalen har utarbetats 12/2021
	Studerandevårdens sakkunniga har sammankommit till ett gemensamt möte. Handlingsplanen för personalen är gjord	

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

	<p>Personalens och studerandes fysiska och psykiska välmående</p> <p>Verksamhetsmodell för förebyggande av sexuella övergrepp och ingripande i dessa samt de uppdaterade planerna för jämställdhet och jämlikhet implementeras i verksamheten</p>	<p>Fortbildning för personalen ordnas minst en gång. Det skolvisa arbetet beskrivs i läsårsplanen 2021-22</p>
	<p>Läsårsplanerna godkändes i bildningsnämndens finskspråkiga sektion 14.6 och i den svenskspråkiga sektionen 17.6 2021. Utbildningstillfället har inte hållits på grund av coronan.</p>	
	<p>Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående. Studerandevårdens verksamhet- och processbeskrivning preciseras. Verksamhetsmodeller och processerna är klara och personalen känner till dem.</p>	<p>Ett tillfälle där modellerna och processerna presenteras ordnas för rektorerna</p>
	<p>Ny läroplan är godkänd.</p>	
	<p>Hållbar utveckling</p> <p>Utveckla ett multimedialklassrum som möjliggör hybridundervisning med nätstudier</p>	<p>Utrustning för multimedialklassrum har införskaffats</p>
	<p>Utrustning för multimedialklassrum har införskaffats till alla gymnasier i Raseborg</p>	
	<p>Hållbar utveckling</p> <p>En plan för hållbar utveckling uppgörs</p>	<p>Handlingsplanen är godkänd i bildningsnämnden 11/2021</p>
	<p>Ett utkast för hållbar utveckling har utarbetats.</p>	
	<p>Främjande av samarbete med utbildningsanordnare som är verksamma inom regionen.</p>	<p>Konkret handlingsplan för samarbete mellan andra och tredje stadiets utbildningsanordnare har utarbetats</p>
	<p>Arbetet har inte påbörjats</p>	

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

Analys över åtgärder

Undervisningen i gymnasierna har i huvudsak skett som närundervisning. Corona-pandemin har förorsakat en betydande arbetsbelastning för bildningens administration, personal och studerande. Många delar av gymnasiernas verksamhet som befrämjar studerandes välmående har lidit av coronarestriktioner (gamlas dans, bänkskuddardagen, studiebesök, internationella studerandeutbyte). Trots utmaningarna har vårens och höstens studentskrivningstillfällen kunnat genomföras bra.

Även om alla målsättningar och mätare inte kunnat uppfyllas har verksamheten uppfyllt målen i läroplanen. Lärarnas och elevernas flexibilitet och samarbete har fungerat utmärkt.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
antal studerande totalt	418	438	427
nettoutgift/stud.i gymnasiet	9 259	9 889	9 680
gymnasiebenägenhet totalt, %	48	55	50
gymnasiebenägenhet, andel av årskullen som inleder studier i egna gymnasier, %	42	47	44
stud.examen och avgångsbetyg inom 3 år, %	55	90	78

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter						
Avgiftsintäkter	3 783				0	0,0%
Understöd och bidrag	19 661	76 000		105 009	29 009	138,2%
Övriga intäkter	11 846	3 300		18 604	15 304	563,8%
Intäkter totalt	35 290	79 300	0	123 613	44 313	155,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				250,3 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-2 656 406	-2 861 340		-2 807 263	54 077	98,1%
Köp av tjänster	-457 785	-576 110		-555 141	20 969	96,4%
Material och varor	-67 641	-239 600		-204 611	34 989	85,4%
Understöd					0	0,0%
Övriga kostnader	-723 826	-723 310	19 700	-689 776	13 834	98,0%
Kostnader totalt	-3 905 658	-4 400 360	19 700	-4 256 791	123 869	97,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				9,0 %		
Verksamhetsbidrag	-3 870 368	-4 321 060	19 700	-4 133 178	168 182	96,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				6,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	2 880	3 300		1 119		
Interna kostnader	-1 113 463	-1 189 810	19 700	-1 175 437		

Gymnasier

Förtroendeorgan: Bildningsnämnd

Ansvarsperson: Undervisningschef Elisabet Ehrstedt / Undervisningschef Jari Salminen

---

Analys av ekonomi och nyckeltal

Den utvidgade läroplikten för gymnasierna orsakade en stor osäkerhet ur en ekonomisk synvinkel inför 2021. Hösten 2021 gav en första indikation om ändringens inverkan och som gymnasiernas resultat visar, förverkligades inte de dyraste förväntningarna, tvärtom underskred gymnasierna de budgeterade anslagen. Orsaken till underskridningen är dock inte entydig. Flera återkommande kostnader, som t.ex. licenser för skolmaterial, erbjöds med rabatt det första året. Flexibla arrangemang med datorer, som erbjuds de nya studerandena, drog också ner på kostnaderna. Ovanstående faktorer kan inte med säkerhet förväntas återkomma under de följande åren och därmed bör man förhålla sig försiktig till att dra slutliga konklusioner gällande de totala kostnaderna för den utvidgade läroplikten på basen av höstens siffror.

Coronapandemin orsakade oförväntade kostnader, men största delen av dessa kostnader har täckts med beviljade understöd och som syns i intäkterna. Allt som allt uppgick gymnasiernas budgetförverkligande till 4 133 179 euro, vilket var 96 % av det totala budgeterade anslaget.

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi /Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Västra Nylands museum är en sakkunnigorganisation vars vision är att utgöra en kunskapsbank och ett kulturhistoriskt kunskapscentrum för västra Nyland i Raseborgs stad. Museet vill utgående från sina samlingar och sin verksamhet öka förståelsen och kunskapen om stadens och regionens historia och sålunda bidra till utvecklingen av samhället. Museet verkar som kunskapsförmedlare av det historiska kulturarvet sådant som det utformas i det byggda- och arkeologiska kulturarvet samt i föremål, fotografier, arkivalier och muntlig tradition. Målsättningarna uppnås genom en aktiv forsknings-, utställnings-, publikations-, informations-, rådgivnings- och undervisningsverksamhet.

Museet utgör Raseborg stads museum samt regionalt ansvarsmuseum för västra Nyland och enligt den nya museilagen är museet den myndighet som tar ställning till frågor som berör kulturmiljön och kulturarvet i Västra Nyland. Denna verksamhet omfattar dels sakkunniguppgifter i anslutning till stadsplanering och markanvändning, samt inspektioner, rådplågningar, skrivande av myndighetsutlåtanden samt rådgivande instans i fråga om sanering och reparation av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, markanvändning vid arkeologiska objekt samt att främja och koordinera museiverksamheten samt ge råd i museifrågor till de lokala museerna i regionen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Museets långsiktiga plan är att erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom tidsresor och klubbverksamhet. Museet är aktivt med inom bildningens styrgrupp för att utveckla en enhetlig lärtig med därtill hörande kulturläroplan inom Raseborg.

Den centrala målsättningen under år 2021 att planera och påbörja byggandet av ett nytt konstmuseum i samband med EKTA samt planering av verksamheten i denna.

Hållbar utveckling ingår i stadens strategi och utgör även ett tyngdpunktsområde inom bildningssektorn. Museet fortsätter med sorteringen och materialåtervinningen vid arbetspunkterna samt tar i beaktande det vid planeringen av det nya konstmuseet.

Bindande mål 2021

BS		Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
		Planera ett nytt konstmuseum med tillhörande verksamhet i samband med EKTA.	Planerna för ett nytt konstmuseum färdiga och förverkligandet av konstmuseet påbörjas.
		Planerna för det nya konstmuseet är klara och genomförandet av dem har förberetts för det kommande året. Till museiprojektet rekryterades en annan sakkunnig, en marknadsföringschef, i enlighet med vad som bestämts i samarbetsavtalet.	
		Erbjuda museipedagogisk verksamhet till barn och ungdomar bl.a. genom tidsresor.	Som en del av den enhetliga lärtigen med därtill hörande kulturläroplanen erbjuda tidsresor för barn.
		Under början av året var verksamheten satt på paus på grund av coronan. Efter att begränsningarna hade mildrats lyckades man i början av sommaren ordna program för två skolklasser före sommarlovet. Efter skolstarten tog museipedagogen igen emot elevgrupper. Under hösten ordnades program för tretton grupper och sammanlagt 207 elever. Planen för kulturföstran färdigställdes år 2021 i samarbete med kulturenheten.	

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi /Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys över åtgärder

Coronabegränsningarna påverkade museets verksamhet (1.1.2021–5.5.2021). Museet öppnade sina dörrar med iakttagande av begränsningarna 5.5, då museet hade en begränsning på 50 personer. Samtidigt öppnades utställningen Back to School. Under sommaren var museet öppet. Också Forngården var öppen under sommaren 23.6–28.8. Byggnadsarbetena för den nya konstmuseibygnaden har inletts och även rekryteringen av sakkunniga till konstmuseet framskred planenligt. Marknadsföringschefen valdes i slutet av 2021. På grund av byggnadsarbetena vid konstmuseet stängdes EKTAs Helene Schjerfbeck-utställning tillfälligt i slutet av sommaren, vilket påverkade antalet besökare på museet. Schjerfbeck-utställningen öppnades på nytt 29.10. Museipedagogen kunde på grund av coronabegränsningarna inte genomföra sina planerade tidsresor eller den planerade klubbverksamheten i den omfattning som det var tänkt. Efter skolstarten på hösten kunde museipedagogen ändå ordna program för flera elevgrupper igen.

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Utställningar: permanenta	7	7	2
Specialutställningar	4	3	2
Utställningsbesökare totalt	12 742	10 000	6 724
Utlåtanden totalt	350	300	452

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	28 291	40 000		24 584	-15 416	61,5%
Avgiftsintäkter	21 577	41 000		18 304	-22 696	44,6%
Understöd och bidrag	7 031			42 940	42 940	0,0%
Övriga intäkter	624			-52	-52	0,0%
Intäkter totalt	57 523	81 000	0	85 776	4 776	105,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				49,1 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-697 483	-690 620		-643 473	47 147	93,2%
Köp av tjänster	-121 989	-158 760	16 200	-106 815	35 745	74,9%
Material och varor	-35 060	-31 090		-31 282	-192	100,6%
Understöd						
Övriga kostnader	-331 431	-337 830	6 000	-333 406	-1 576	100,5%
Kostnader totalt	-1 185 963	-1 218 300	22 200	-1 114 976	81 124	93,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-6,0 %		
Verksamhetsbidrag	-1 128 440	-1 137 300	22 200	-1 029 200	85 900	92,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-8,8 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader	-361 314	-379 170	22 200	-362 990		

Muséer

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Museichef Lassi Patokorpi /Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Analys av ekonomi och nyckeltal

Museet blev påverkat av Covid-19 pandemin under året 2021, i synnerhet under den första årshalvan. Detta påverkade naturligtvis intäkterna och biljettintäkterna har underskridit budgeten med ca 20 000 euro. Däremot har museet varit aktivt med diverse projekt, vilka har blivit beviljade understöd. Kostnaderna för dessa projekt har täckts med understöd. Museet blev också beviljat ett understöd för att dämpa den negativa effekten av pandemin. Således har intäkterna nästan uppgått till den budgeterade summan.

Museet blev beviljad understöd enligt följande;

- 1) för att jämna ut följderna av de undantagsförhållanden som coronaviruset orsakat erhöles 8 000 euro
- 2) för projektet Raaseporin kaivaukset beviljades sammanlagt 32 000 euro

Museets budgetförverkligande uppgick till 1 029 200 euro, vilket var 92 % av det budgeterade anslaget. Orsaken till underskridningen är de tidigare nämnda understöden och kostnaderna som har blivit lägre än förväntat till följd av den begränsade öppethållningen under året.

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Biblioteket utformar sin verksamhet enligt bibliotekslagen, vars syfte är att främja befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgång till och användning av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheter till livslångt lärande och utveckling av kompetensen, ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

En enhetlig lärstyg är det ena av bildningssektorns två övergripande tyngdpunktsområden ännu inför budget 2021. En enhetlig lärstyg innebär en gemensam syn på vård, fostran, tillväxt och lärande i alla åldrar. Ur bibliotekets synvinkel betyder det att alla barn ska få samma information om och tillgång till bibliotekets resurser. Målsättningen för 2021 är att alla elever i årskurs ett besöker biblioteket under sitt första skolår för att bekanta sig med bibliotekets verksamhet.

Hållbar utveckling är ett annat tyngdpunktsområde inom bildningen. Materialåtervinningen har kartlagts och fungerar vad gäller bibliotekets egen verksamhet. Målsättningen för 2021 är att utvidga den till bibliotekens publika utrymmen, så att där finns sorteringskärl för papper, papp och plast, samt aktivt medvetandegöra besökarna om sorteringsmöjligheten.

Samarbetet inom Hellebiblioteken förbättras kontinuerligt och fokus för utvecklingen 2021 ligger vid anskaffningen av lånematerial genom en gemensamt framtagen beståndspolicy. Beståndspolicyn innehåller riktlinjer bl.a. för anskaffning, magasinering och avskrivning av lånematerial. Betalning av förseningsavgifter via nätet utreds inom Hellebiblioteken för att bli ett betalningsalternativ under året.

Som ett led i förbättrandet och upprätthållandet av personalens fysiska och psykiska välmående ordnas en gemensam fortbildning för hela bibliotekspersonalen under året och utvecklingssamtal hålls med alla.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	En enhetlig lärstyg	Alla elever har ett bibliotekskort då de går ut årskurs ett
	Eleverna har inte kunnat besöka biblioteken som vanligt under läsåret, men största delen av dem har fått bibliotekskort.	
	Personalens fysiska och psykiska välmående <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklande av verksamhetskulturen inom biblioteken 	Gemensam fortbildning ordnas en gång
	Den gemensamma fortbildningsdagen med temat marknadsföring, ordnades under september månad	
	Personalens fysiska och psykiska välmående <ul style="list-style-type: none"> - Utvecklingssamtal används konsekvent för att upprätthålla och utveckla strategier för välmående 	Förmanen håller utvecklingssamtal med personalen (100% hållna samtal)
	Utvecklingssamtal har hållits med hela personalen under året	

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Hållbar utveckling - Materialåtervinningen utökas vid biblioteken	Materialåtervinning (papper, papp, plast) fungerar i biblioteksutrymmen för kunder.
	Materialåtervinningen fungerar vid Ekenäs bibliotek. Kärll skaffas till Karis och Svartå i samband med flytten till nya utrymmen.	
	Utreda och utvärdera biblioteks bussens användning och funktion	Genomförd utredning
	Utredningen är genomförd. En användarenkät om bokbussen genomfördes i mars månad och resultaten från den presenterades i utredningen.	
	Utreda utökat meröppet på biblioteken	Genomförd utredning
	Utredningen är genomförd.	

Analys över åtgärder

Covid-19 pandemin präglade verksamheten även detta år och många planer måste revideras under året p.g.a. den. Skolklasser och andra grupper har inte kunnat besöka biblioteken i samma utsträckning som vanligt. Största delen av eleverna i årskurs ett har dock besökt biblioteket och fått bibliotekskort under året.

Materialåtervinningen har genomförts så långt som det är ändamålsenligt att göra. Sorteringskärll skaffades till de publika utrymmena på Ekenäs bibliotek, Karis och Svartå står i tur 2022 då de flyttar till nya utrymmen. Filialerna i Bromarv och Tenala har inget behov av ytterligare sortering då mängden sopor är så liten.

Hellebibliotekens gemensamma beståndspolicy blev färdig strax före årsskiftet och ett slutwebinarium för hela personalen ordnas i januari 2022 då riktlinjerna för anskaffning, magasinering och avskrivning går igenom.

Nätbetalningsmöjligheten tas i bruk från början av 2022.

Den gemensamma fortbildningsdagen ordnades i september under temat marknadsföring. Utvecklingssamtal har hållits med hela personalen under året.

Bokbussens användning och funktion utreddes under våren och en användarenkät genomfördes samtidigt för att kartlägga användarnas synpunkter om verksamheten. Bokbussens största kundgrupp är daghem och skolor och enkäten visade att bokbussen är viktig för läsförmedlingen bland barn och unga. Tack vare bokbussen får barnen mera böcker att läsa och som ett resultat av detta läser de mera. P.g.a. coronarestriktioner var bokbussverksamheten på paus under en lång tid av våren och detta resulterade i att läsningen och användningen av böcker minskade, enligt enkätresultaten.

En utredning om utökat meröppet genomfördes även under våren och visade att det inte är ändamålsenligt att göra om befintliga bibliotek till meröppna p.g.a. höga kostnader och olämpliga utrymmen.

Bibliotek

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Bibliotekschef Heidi Enberg/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Öppetimmor	7 530	9 300	8 055
Fysiska besök	119 655	200 000	90 206
Besök till hemsida	25 198	25 000	16 816
Anskaffning	8 959	6 100	6 126
Lån totalt	233 310	280 000	249 376

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	3 004	3 000		2 700	-300	90,0%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag	360			2 294	2 294	0,0%
Övriga intäkter	20 478	28 000		18 073	-9 927	64,5%
Intäkter totalt	23 842	31 000	0	23 067	-7 933	74,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-3,3 %
Kostnader						
Personalkostnader	-663 770	-673 490		-663 748	9 742	98,6%
Köp av tjänster	-197 971	-215 170	38 200	-156 014	20 956	88,2%
Material och varor	-223 803	-150 500		-155 595	-5 095	103,4%
Understöd						
Övriga kostnader	-428 077	-428 940	11 300	-419 216	-1 576	100,4%
Kostnader totalt	-1 513 621	-1 468 100	49 500	-1 394 573	24 027	98,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-7,9 %
Verksamhetsbidrag	-1 489 779	-1 437 100	49 500	-1 371 506	16 094	98,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						-7,9 %
Därav:						
Interna intäkter	5 395	10 000		1 120		
Interna kostnader	-550 839	-558 420	49 500	-499 803		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Biblioteksverksamheten har anpassat sig bra till de besynnerliga omständigheterna under året. I början av året tärde Covid-19 pandemin på utlåningsmängden och biblioteken var begränsat öppna, men under det andra halvåret har utlåningen uppnått ganska långt de normala mängderna. Det har heller inte funnits lika mycket behov av att besöka hemsidan då biblioteken varit stängda, därav ligger besöken till hemsidan även under budgeterade målen.

Intäkterna har underskridit budgeten främst på grund av mindre än förväntade interna hyresintäkter, som orsakats av pandemin. Samtidigt har kostnaderna underskridit budgeten, dels på grund av lägre städkostnader, dels på grund av kostnader som relaterar sig till bokbussen. Personalkostnaderna underskred också budgeten, på grund av pandemin som minskade vikariebehovet till följd av att biblioteken var begränsat öppna. Biblioteket underskred därmed budgeten med ca 16 000 euro.

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Fritidsavdelningen ansvarar för idrotts- och hälsomotionsverksamhet, ungdomsverksamhet, biblioteksverksamhet och museiverksamhet i staden.

Fritidsavdelningen erbjuder verksamhet som är riktad till alla invånare och stöder de föreningar och organisationer som idkar idrotts- eller ungdomsverksamhet i staden. Idrotts- och hälsomotionsverksamheten övervakar och erbjuder ledd verksamhet i Ekenäs simhall samt sköter stadens motionsrådgivning till personer med förhöjd hälsorisk. Idrotts- och hälsomotionsverksamheten fördelar användningstureorna till idrottsanläggningarna och upprätthåller bokningssystemet. Tekniska sektorn ansvarar för skötsel och underhåll av idrottsanläggningar.

Ungdomsverksamheten i Raseborg är förebyggande och strävar till att erbjuda intressant och rusmedelfri verksamhet till stadens ungdomar. Ungdomsverksamheten erbjuder tjänster i form av specialungdomsarbete, ungdomsgårds- och smågruppsverksamhet samt rastaktiviteter i skolorna, läger och utfärder. Ungdomsverksamheten är en viktig del i den enhetliga lärtigen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Tyngdpunkterna är:

- En enhetlig lärtig:
- Personalens och elevernas fysiska och psykiska välmående
- Hållbar utveckling

I september 2019 öppnade staden motionsrådgivningen riktad till alla kommuninvånare i alla åldrar med en förhöjd hälsorisk. Projektet har beviljats statsunderstöd för åren 2019 och 2020 och det är möjligt att söka fortsatt understöd ännu för år 2021. Utvecklandet av motionsrådgivningen pågår kontinuerligt och under året görs en plan för etablerandet och implementerandet av motionsrådgivningen som bestående serviceform upp.

Från och med 2021 ansvarar utrymmesförvaltningen för skötsel och underhåll av simhallen.

Ungdomsverksamheten bygger upp sin verksamhetsplan i enlighet med skolornas läsår. Verksamheten är uppdelad i specialungdomsarbetet och ungdomsarbete och tydliga arbetsmodeller utvecklas under verksamhetsåret, som också kommuniceras utåt till samarbetsparter, som stadens skolor. Fokus ligger på att utveckla stadens rusmedelsförebyggande arbete samt lindra effekterna av Coronapandemin.

Fritidschefen fungerar som handledare för stadens ungdomsfullmäktige tillsammans med en ungdomsledare.

Under år 2021 satsar idrott, motion och ungdomsverksamheten på hållbar utveckling genom att utveckla rutinerna kring materialåtervinning i alla enheter.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Personalens och elevernas/invånarnas fysiska och psykiska välmående: <ul style="list-style-type: none"> - den hälsofrämjande och förebyggande motionsrådgivningen etableras som en basverksamhet inom staden. 	En plan för implementeringen av motionsrådgivningen som bestående serviceform utarbetas av den mångsektoriella arbetsgruppen våren 2021. Målet är att träffa och hjälpa 60-80 personer/år.
	Planeringsarbete påbörjades internt och i budgeten för 2022 finns ett anslag för motionsrådgivningen intagen i idrottstjänsters driftsbudget. Ett styrgruppsmöte hölls i december. Antalet inskrivna klienter har varit ca 150. Motionsrådgivningen har gått från projektbaserad verksamhet 2019-2021 till ordinarie verksamhet 2022.	

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

		- utvecklandet och klargörandet av gemensamma arbetsstrukturer som stöd för barnets välmående.	En handlingsplan för personalen har utarbetats.
		Inom fritidsavdelningen har arbetsstrukturer klargjorts under året, och det har under året utvecklats ett starkare arbetsledarskap med utsedda arbetsledare inom idrottstjänster (från 1.1.2021) och ungdomstjänster (från 1.6.2021). Ungdomsarbetet och specialungdomsarbetet har genom utvecklingsarbetet inom enheten stärkts som stöd för barnets välmående.	
		En enhetlig lärtig: - Ungdomsverksamheten deltar aktivt i förebyggandet av de skadliga effekterna i och med Coronapandemin.	Via specialungdomsarbetet träffar och pratar ungdomsledarna med alla elever som går på åk 9 före skolavslutningen, för att stöda fortsatta studier.
		Läget var utmanande p g a distansstudier under våren och det var inte varit möjligt för specialungdomsarbetarna att träffa alla elever som går på åk 9 under budgetåret. Målsättningen kan därför inte uppfyllas.	
		Simhallens konditionsgranskning slutförs 2021. En renoveringsplan för simhallens grundrenovering uppgörs under åren 2022–2023.	En enkät till användarna om simhallens tjänster utförs 2021 och resultatet ingår i planeringsarbetet av grundrenoveringen.
		Simhallen har varit stängd under största delen av budgetåret (januari-augusti) och en enkät har inte kunnat genomföras. Målsättningen kommer inte att kunna uppfyllas under budgetåret. Enkäten kommer genomföras under budgetåret 2022.	

Analys över åtgärder

Verksamhetsåret 2021 blev utmanande på många sätt, dels för ungdomsarbetet men speciellt ur idrotts- och hälsomotionens synvinkel, då Covid-19 pandemin satte stopp för ordinarie verksamhet en stor del av året. Simhallen var stängd 1.1-5.9.2021, den ledda verksamheten inhiberad och en stor del av personalen var omplacerad till andra arbetsuppgifter. Motionsrådgivningen kunde glädjande nog genom olika lösningar upprätthålla kundkontakterna och uppnå sitt verksamhetsmål.

Även arbetet inom ungdomsarbetet med att utveckla och klargöra arbetsstrukturer lyckades. Däremot var det inte möjligt att via specialungdomsarbetet träffa och prata med alla elever som går på åk 9 före skolavslutningen, då det fanns begränsade möjligheter att besöka skolorna och arbetsinsatser behövdes på annat håll inom ungdomsarbetet. Även enkäten till användare av simhallens tjänster blev ogjort då simhallen var stängd större delen av året. Enkäten förverkligas i stället under våren 2022.

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021			
Simhallsbesök/år	52 926	97 000	32 141			
Simundervisning för skolor/antal deltagare per år	2 557	7 200	2 284			
Ungdomsgårdsbesök/år	6 964	14 500	12 064			
Ledd verksamhet/antal deltagare (vattenaktiviteter, gym, ej skolor)	11 549	21 000	5 269			
Ledd ungdomsverksamhet/antal Specialungdomsverksamhet/antal deltagare per år	1 739	2 500	3 243			
Driftsnettokostnad/invånare (idrott)	145	100	37			
			80,29			
Ekonomi						
Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	247 667	468 900	-331 900	181 116	44 116	132,2%
Avgiftsintäkter	6 739	33 000	-31 200	0	-1 800	0,0%
Understöd och bidrag	22 927			21 011	21 011	0,0%
Övriga intäkter	243 641	370 700	-99 000	47 034	-224 666	17,3%
Intäkter totalt	520 974	872 600	-462 100	249 161	-161 339	60,7%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-52,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-893 882	-742 810	130 710	-688 028	-75 928	112,4%
Köp av tjänster	-699 137	-855 360	91 950	-746 287	17 123	97,8%
Material och varor	-219 990	-39 560	11 040	-32 451	-3 931	113,8%
Understöd	-130 810	-160 000		-149 588	10 412	93,5%
Övriga kostnader	-862 022	-1 717 420	42 700	-1 469 208	205 512	87,7%
Kostnader totalt	-2 805 841	-3 515 150	276 400	-3 085 562	153 188	95,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				10,0 %		
Verksamhetsbidrag	-2 284 867	-2 642 550	-185 700	-2 836 401	-8 151	100,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				24,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	221 990	312 000		42 614		
Interna kostnader	-1 334 479	-2 438 230	94 300	-2 089 111		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Fritiden har påverkats i hög grad av Covid-19 pandemin. Både kostnaderna och intäkterna har avvikit betydligt från ett normalt år och därmed från de budgeterade anslagen. Avvikelserna var betydande redan under sommaren och i detta skede kunde man tydligt se att budgeten 2021 inte kommer att hålla. Därmed gjordes en budgetändring under hösten 2021, vilket ökade på fritidens anslag med 185 700 euro. Det rådande läget när budgetändringen gjordes var dock osäkert och denna osäkerhet fortsatte genom hela slutet av 2021. När idrottsverksamheten drog i gång i medlet av september, uppnådde verksamheten närapå normala kundmängder i september och oktober. I november och särskilt i december avtog kundmängderna betydligt på grund av det eskalerande pandemiläget.

Fritid

Förtroendeorgan: Fritidsnämnd

Ansvarsperson: Fritidschef Fredrika Åkerö/Bildningsdirektör Tina Nordman

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Endast bollhallens och simhallens förlorade intäkter uppgår till 422 000 euro i jämförelse till ett normalt år och 49 000 euro till den ändrade budgeten. Däremot har man också lyckats uppnå inbesparingar, främst i form av lägre städkostnader och interna hyror. Så oavsett de utmanande omständigheterna överskred idrotten sitt budgetanslag endast marginellt med ca 25 000 euro. Ungdomen underskred budgeten med ca 17 000 euro. Allt som allt överskred fritiden budgeten med ca 8 000 euro.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Grundläggande information om sektorn

Samhällstekniska sektorn är på stadsfullmäktiges bindningsnivå indelad i åtta bindningsnivåer: (stadsfullmäktiges bindningsnivåer) 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Mätning och fastighetsbildning 4) Planläggning 5) Bygg och miljö 6) Utrymmesförvaltning 7) Städning och kosthåll 8) Avfallsnämnden.

Tekniska sektorn består av följande verksamhetsavdelningar: 1) Administration 2) Samhällsteknik 3) Planläggning och miljö 4) Utrymmesförvaltning och 5) Avfallsnämnden

Tekniska nämnden ansvarar för hela sektorns funktioner, budgeten och personalen förutom för byggnads- och miljövårdens myndighetsverksamhet samt planläggningsverksamheten. Planläggningsnämnden är en expertnämnd i planläggningsfrågor, miljö- och byggnadsnämnden sköter byggnads- och miljötillstånd och Nylands avfallsnämnd är en myndighetsnämnd för 12 kommuner i Nyland. Planläggningsnämnden samt miljö- och byggnadsnämnden behandlar budgeten för sitt verksamhetsområde.

Huvudsakliga uppgifter:

- Främja tillväxt och trivsel i Raseborgs stad
- Ansvara för markpolitiken, fastighetsförsäljning och områdesplanering
- Ansvara för de allmänna områdenas skötsel och underhåll
- Främja och upprätthålla en trygg infrastruktur och goda trafikförbindelser
- Koordinera planeringen och förverkligandet av investeringar tillsammans med övriga sektorer
- Ansvara för underhållet av stadens byggda fastighetsbestånd/lokaliteter och verkställandet av fastighetsstrategin
- Ansvara för produktionen av stadens kosthålls- och städtjänster i enlighet med sektorernas behov.
- Ansvara för myndighetsverksamheten, byggnadstillsynen och miljöenheten som en del av sektorn

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

- De viktigaste målsättningarna för tekniska sektorn:
  - för kommuninvånarnas bästa; målet är en nöjd kund
  - tillsammans med övriga sektorer; målet är en nöjd beställare
  - sektorn internt; målet är fungerande interna arbets sätt
- Ett bra och tydligt ledarskap i den tekniska sektorn, tydliga befattningsbeskrivningar och ansvarsområden
- Ett intimt samarbete mellan tekniska sektorn och stadens övriga sektorer
- En till det ekonomiska läget rätt dimensionerad, motiverad och kunnig personal
- Rätt dimensionerad kundservice på avdelningarna och på stadens hemsida
- Tydlig planläggning, snabba bygglov samt marknadsföring och försäljning av tomter i rätt tid
- Förmåga att reagera på snabbt uppdykande behov och efterfrågan
- Fortlöpande projektutveckling, effektivt genomförande av utvecklingsprojekt
- Schemaläggning för genomförande av projekt och planering av arbetsmoment
- Verkställande av fastighetsstrategin och fungerande fastighetsutvecklingsåtgärder.
- Gott samarbete med tekniska centralen, Raseborgs Vatten, Raseborgs Energi och övriga nätverksbyggare:
  - Förverkligande av investeringar samtidigt med övriga aktörer då det är möjligt
  - Utvecklande av gemensamma upphandlingsförfaranden
- Gott samarbete med regionala och statliga myndigheter

Ekåsenområdet har en central roll i placeringen av stadens administration efter att stadshuset flyttade till området. Användningen av de 16 byggnaderna på området effektivteras genom att koncentrera stadens verksamheter dit. Utvecklandet av Ekåsenområdet till en s.k. administrationskluster kommer att vara en utmaning för de kommande verksamhetsåren! Det är ändamålsenligt att koncentrera kommunala funktioner och servicefunktioner till samma område, redan bara för att effektivt höja fastigheternas användningsgrad och förbättra den allmänna servicen.

Den interna kapitalhyran för stadens fastigheter motsvarar den gängse kommunala nivån. Ändringar i landskapsförvaltningen och eventuella ändringar i sote-verksamheten förutsätter att (den externa) hyresnivån för

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

stadens fastigheter ligger rätt. Principen för bestämmande av den interna kapitalhyran som följts i budgeten 2021 motsvarar beräkningsmodellen och principerna för landskapets utrymmescentral.

Planlägningsprogrammet och genomförandeplanerna för byggandet uppdateras till att motsvara det aktuella behovet. En av tyngdpunkterna under verksamhetsåret 2021 är planläggning av tomtmark för företagsverksamhet. När generalplanen mellan Karis och Ekenäs fastställs kommer den att främja planläggningen av arbetsplatsområden. Därtill ska områdena i Skogby och Horsbäck utvecklas. Förutsättningarna för utvecklingen av Läppområdet är gynnsamma i och med att trafikarrangemangen i området kan lösas före 2022. Enligt erfarenheterna från tidigare år ska tyngdpunkten i tomtbildningen (planläggningen) ligga på planläggningen av arbetsplats- och industritomter samt på utökningen av höghusreserven i Ekenäs och Karis centrum. Den förhärskande boendetrenden är att människor vill bo i centrum av tätorter nära service. Efterfrågan på egnahemstomter verkar öka efter några tysta år.

Stadsstyrelsen har utsett en boendepolitisk arbetsgrupp för att behandla ärenden i anslutning till uppgörandet av utvecklingsbilden för boende och markanvändning – här fungerar servicenätsutredningen som bakgrundsmaterial. Den utvecklingsbild för markanvändningen som inleds under 2021 baserar sig på verkställandet av servicenätsutredningen och fungerar som styrmaterial i general- och detaljplanläggningen.

Fastighetsförsäljningen av såväl obbyggda markområden som byggnader har koncentrerats till mättnings- och fastighetsbildningsavdelningen. Försäljningsprocessen förbereds så, att för försäljningen av ett objekt bör vid beslutsfattandet finnas nödvändig information, tillräckliga bakgrundsuppgifter både för säljbeslut och för köpkandidaten. Ett smidigt samarbete mellan anskaffning av råmark (markpolitik) – planläggning – tillståndshantering och fastighetsförsäljning är viktigt och det är kopplat till hela sektorns gemensamma verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar. Försäljningsvinsten från fastighetsförsäljningen har för år 2021 satts till 1,15 miljoner euro. Försäljningen av fastigheter genererar både direkta försäljningsinkomster och å andra sidan inbesparingar i underhållskostnader och den kalkylmässiga reparationsskulden minskar när fastighetsmassan krymper. Fastighetsförsäljningens operativa och ekonomiska mål hänger i praktiken samman med hela tekniska sektorns verksamhet.

Målet är att byggnadstillsynen och miljöbyrån verkar i nära samarbete med det övriga tekniska väsendet och hela sektorn försöker därmed utnyttja synergifördelarna mellan avdelningarna. Man förbereder sig för eventuellt samarbete i fråga om myndighetsfunktioner och Raseborg är redo att i samband med detta diskutera samarbete med Ingå och Hangö t.ex. i fråga om delande av resurs i VVSAE-kunnande.

Från början av år 2021 överförs simhalls- och bollhallsfastigheten till tekniska sektorn. Syftet med detta är att förenhetliga och koncentrera verksamhetssätten. Ägandet och underhållet av gatubelysningen har överförts till Raseborgs Energi och staden köper belysningen som köptjänst från ingången av verksamhetsåret 2021.

Raseborg fungerar som värdkommun för Nylands avfallsnämnd. Nya 'Nylands avfallsnämnds' verksamhet har beskrivits närmare i ett eget avsnitt under nämnda avdelning.

Viktiga utvecklingsprojekt för staden är trafikarrangemangen i Läpp (korsningsområdet mellan rv 25 och lv 111) samt elektrifieringen av och förbättringen av säkerheten på banavsnittet Hangö–Hyvinge. Dessa projekt genomförs som gemensamma projekt med Trafikledsverket. Båda projekten ingår i statsbudgeten för verksamhetsåret 2021 och en ekonomisk insats krävs av staden.

Tekniska sektorns åtgärder med hänsyn till den ekonomiska situationen

Den ekonomiska ramen för tekniska sektorn är vid budgetberedningen av driftskostnaderna för år 2021 cirka 1 050 000 euro mindre än förra året. För att den ekonomiska ramen ska kunna nås bör verksamheten anpassas inom praktiskt taget alla funktioner inom sektorn. Vid uppgörandet av budgetberedningen pågår samarbetsförhandlingar gällande personalen.

Åtgärderna för att balansera ekonomin jämte kostnadseffekter och påföljder presenteras i budgetdelen för varje ansvarig enhet.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Investeringarna 2021

Investeringarna finns presenterade i budgetens investeringsdel.

Förankrande av strategin i tekniska sektorns målsättningar

Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
Ändamålsenlighet och lobbning för att öka mängden arbetsplatser och möjliggöra förutsättningarna för tillväxt	Fungerande trafikarrangemang inom verkningsområdet för rv 25 och bantrafiken (kustbanan och Hangö–Hyvinge -banan), främjar förverkligandet av projekt inom handel och industri
Utvecklingen av Läpp-området ger nya möjligheter	Industri- och affärsområden (Läpp och Bäljars)
Bostadspolitiska satsningar i centrum	Bostadspolitiska programmet görs upp Följa megatrender Centrala bostadstomter Utarbetandet av utvecklingsbild för markanvändningen
Fortsatt tillämpning av fastighetsstrategin	Koncentration av verksamheten till egna byggnader. Ett rätt dimensionerat internt hyressystem, som kan användas också vid en eventuell landskapsreform. Obehövliga byggnader avyttras.
Tekniska sektorn deltar i verkställandet av servicenätsutredningen (serviceutbud, utbildning, daghem, grundtrygghet, administration osv.)	Beaktas i planeringen av investerings- och grundreparationer. På basis av servicenätsutredningen utarbetas en utvecklingsbild för markanvändningen (= plan), som fungerar som bakgrundsmaterial för generalplanläggningen.
Tekniska sektorns processbeskrivningar	Tekniska sektorns processer definieras och dessa upprätthålls och omformas vid behov. Huvudprocesserna samt processerna på avdelnings-, enhets- och verksamhetsnivå definieras.
Extern och intern information	Tekniska sektorn utvecklar den externa och interna informationen

Analys över åtgärder

Verksamhetsår 2021 förverkligades utan större avvikelser i verksamheten. Närmare förklaringar i fråga om sektorns ekonomi och anpassningsåtgärder finns skilt för varje enhet. Tyngdpunkten under det andra kvartalet ligger för tekniska sektorns del på att inleda och genomföra åtgärder enligt verksamhetsplan och budget (till exempel att förbereda arbeten enligt arbetsprogrammet) samt att precisera budgetarna och tidtabellerna för genomförandet av projekten. Under det andra kvartalet strävar man också efter att uppskatta eventuella avvikelser från budgeten.

Vid beredningen av bokslutet befinner man sig för andra året i rad i en exceptionell situation som orsakats av den s.k. corona-epidemin och dess efterverkningar. Arbetsuppgifterna inom tekniska sektorn har tills vidare kunnat utföras på ett ganska sedvanligt sätt. Pandemins funktionella och ekonomiska konsekvenser för verksamheten år 2021 riktar sig till de interna tjänsterna, närmast kosthålls- och lokalvårdsverksamheten. De interna försäljningsintäkterna blev ca 295 000 euro mindre än målsättningen, men å andra sidan var också kostnaderna lägre i motsvarande omfattning. Mest märks de ekonomiska konsekvenserna av coronaepidemin när det gäller dimensioneringen av kosthåll och städning i anslutning till skolverksamheten.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Förverkligandet av verksamhetsplanen och budgeten inleddes både i fråga om investeringar och i fråga om den egentliga verksamheten. Tekniska sektorns dispositionsplan godkändes av tekniska nämnden 26.1.2021 § 4. De årliga arbetsprogrammen för fastigheter/utrymmesförvaltning och trafikleder godkändes i §§ 5 och 9 (26.1.2021). Dispositionsplanen innehåller de åtgärder och ekonomiska ramar inom vilka tekniska sektorn fungerar. Vid sitt möte 16.2.2021 § 28 (Billnäs markanvändningsavtal) och 9.3.2021 § 56 (Fiskars markanvändningsavtal) godkände tekniska nämnden de planer för genomförande som baserar sig på markanvändningsavtalet i §§ 5 och 6.

Försäljnings- och överlåtelseåtgärder i enlighet med fastighetsstrategin är ständigt under arbete. Effektiviseringsåtgärder gällande koncentring av verksamheterna till stadens egna fastigheter ingår i åtgärdsprogrammet. Åtgärdena i den servicenätsutredning som utarbetades under 2019 och 2020 togs upp till behandling med separata beslutsförslag under 2021. Ändringar i fastighetsportföljen och verkställandet enligt målen (t.ex. försäljning) har förverkligats under verksamhetsåret. Anpassningsåtgärder i enlighet med tekniska sektorns verksamhetsplan uppnås när verksamheten i vissa fastigheter upphör och de avyttras. Likaså ska kostnaderna för verksamheten följas upp och på eventuella kostnadsöverskridningar bör reageras i god tid.

Under verksamhetsåret utarbetades en projektplan för Katarinaskolan och olika genomförandealternativ undersöktes. Om det slutliga genomförandealternativet ska beslutas i början av år 2022 för att tidtabellen för genomförandet av investeringsplanen ska kunna hållas.

I slutet av år 2021 satsade man på kommande ändringar i anslutning till bildandet av välfärdsområdet gällande det s.k. servicenätet av social- och hälsovårdsfastigheter. Servicenätet av sådana byggnader som föreslås överföras till välfärdsområdet granskades och beredningen av bestämmandet av hyran för övergångsperioden mellan kommunen och välfärdsområdet inleddes.

Fastighetsförsäljningen förverkligades avsevärt bättre än planerat. Den budgeterade försäljningsvinsten (1 550 000 euro) överskreds med cirka 830 000 euro. Ekonomiskt sett var gamla stadshuset, Tovö och Rödgrund stora försäljningsobjekt.

Av de fastställda målen för tekniska sektorn kan nämnas att arbetet i den regionala arbetsgruppen för kustbanan har varit både aktivt och resultatrikt. Kustbanan har fått synlighet och konkreta planer på att utveckla persontrafiken på kustbanan har gjorts upp. Persontrafiken kan utvecklas efter elektrifieringen av banavsnittet Hangö–Hyvinge. Dessutom har man aktivt efterlyst kompletterande planer för förbättring av kustbanan, genomförande av parallellspårsträckor på banavsnittet för att förbättra servicenivån.

Av föregående års investeringar är överlåtelsematerialen och dokumentationen angående entreprenaden för fiskvägen i Åminne inte klara. De egentliga byggnadsarbetena togs emot i samband med mottagningsmötet år 2020. I fråga om fiskvägen i Åminne är en utredning som hör till entreprenaden och som närmast hänför sig till geoteknik fortfarande öppen mellan beställaren och entreprenören. Beställaren, Raseborgs stad, har lämnat in en reklamation till entreprenören gällande arbetsprestationen i fråga om bottenkonstruktionerna vid fiskvägen i Åminne. Också tvisten med en tredje part gällande raset av en konstruktion vid kraftverket i Åminne och dess inverkan på de totala kostnaderna för entreprenaden är fortfarande öppen.

Stadsstyrelsen fattade beslut om den fortsatta finansieringen av fiskvägarna (den s.k. vattendragsvisionen 2030) för perioden 2022–2029 13.9.2021 § 348. I projektfinansieringen deltar dessutom Lojo, Vichtis, Högfors och Loppis. Syftet med projektavtalet är att samla s.k. motfinansiering för byggandet av fiskvägarna i Åkerfors och Svartåfors.

Investeringsprojekt som fortsätter år 2022 är bl.a. byggnadsarbetena för den nya Fokusbyggnaden. Avtalen med den stiftelse som administrerar byggnadsarbetet godkändes vid stadsstyrelsens möte 30.3.2020 § 100. Av stadens betalningsandel har år 2021 överförts 2,2 miljoner euro till fastighetsaktiebolaget. Stadens andel är sammanlagt 5 miljoner euro. Betalningsandelen överfördes till den s.k. byggnadsfonden i enlighet med projektet framskridande.

Byggarbetena vid fleraktivitetscentret i Svartå pågår och skolbyggnaden färdigställs våren 2022. Projektanslaget är 6 miljoner euro och för verksamhetsåret 2021 anvisades 3,6 miljoner euro, vars användning under verksamhetsåret understeg det budgeterade beloppet med 368 000 euro. Projektets totala anslag jämnas ut under år 2022 då projektet färdigställs, enligt uppskattning inom ramen för den totala budgeten.

I Svartå förbereds också borttagningen av plankorsningen på Hangö-Hyvinge banan samt byggandet av en ny underfart till Lindersvägen i samarbete med Trafikledsverket. Finansieringsavtalet mellan Raseborgs stad och Trafikledsverket undertecknas i oktober i enlighet med stadsstyrelsens beslut 7.12.2020 § 431.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Entreprenadarbetena för korsningsarrangemangen vid rv 25 i Läpp har påbörjats och tillfälliga trafikarrangemang togs i bruk i början av oktober. I statens s.k. tilläggsbudget anvisades i början av juni 2020 ett projektanslag för trafikarrangemangen vid rv 25 i Läpp. Enligt förslaget deltar staten i projektet med 3 miljoner euro och stadens betalningsandel är 2 miljoner euro. Projektavtalet mellan Raseborgs stad och Trafikledsverket undertecknades 11.9.2020 (stds 31.8.2020 § 274). Projektet är ett gemensamt projekt mellan Raseborgs stad och Trafikledsverket; kostnadsfördelning Trafikledsverket 60 % och staden 40 %.

I samband med vägarrangemangen för rv 25 och lv 111 har också gatuplaner för Doppinggränden utarbetats. Byggandet av Doppinggränden inkluderas i helhetsentreprenaden och tekniska nämnden har beslutat att reservera ett anslag för byggandet (15.6.2021 § 132). Det är ekonomiskt och tidsmässigt förmånligt att genomföra gatubyggnadsarbetena som en del av helhetsentreprenaden. Planeringen av förbättringsarbetena vid korsningen vid Snappertunavägen (lv 1102) och rv 25 har påbörjats i oktober. Korsningsarrangemangen genomförs om de kan genomföras inom ramen för anslagen.

Projektplanen och föravtalet om byggandet av en ny brandstation i Tenala behandlades i tekniska nämnden 13.4.2021 § 98 och i stadsstyrelsen 3.5.2021 § 166. Projektets planering framskrider i samarbete med Västra Nylands räddningsverk.,

Tekniska nämnden har fattat separata beslut om verkställandet av investeringsprogrammets dispositionsplan. En precisering av anslaget för bostads- och industriområden gjordes 13.4.2021 § 87 i fråga om utvecklandet av industriområdet i Horsbäck och utförandet av kommunaltekniska arbeten på en tomt vid Trollbergsgatan.

Under våren har man berett upphandlingen av saneringsentreprenaden för Raseborgsvägen 5; tekniska nämnden valde entreprenörerna 13.4.2021 (§§ 93–96).

Konstruktionsplaneringen av kajkanterna och planeringen av muddringen i Södra viken framskred under år 2021. Hanteringen och slutförvaringen av muddringsmassorna har visat sig vara synnerligen utmanande. I samband med ytterligare undersökningar har det framkommit att massorna innehåller s.k. sur sulfatjord, som utöver de föroreningar som redan upptäckts förutsätter tillstånd för mottagningsplatsen för muddringsmassorna i fråga. Genomförandet av projektet, kostnaderna och de tillstånd som krävs för mottagande av massorna preciseras under första hälften av 2022. Om tillstånd för mottagande fås, är avsikten att projektet inleds under hösten 2022. Det finns fortfarande öppna frågor gällande genomförandet av projektet.

Under verksamhetsåret färdigställdes en utredning om arrangemangen kring de hyresbostäder som staden besitter. Utredningen behandlades i stadsstyrelsen 16.12.2021 § 520. Åtgärderna enligt utredningen förbereds under år 2022.

Allmänt kan man konstatera att verksamhetsårets projekt huvudsakligen förverkligades som, planerat.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	9 909 715	11 177 450	-70 950	10 971 337	-135 163	98,8 %
Avgiftsintäkter	693 869	683 700	0	842 368	158 668	123,2 %
Understöd och bidrag	220 129	173 800	0	183 807	10 007	105,8 %
Övriga intäkter	23 606 861	23 864 880	-201 810	24 118 890	455 820	101,9 %
Intäkter totalt	34 871 425	36 305 330	-272 760	36 458 458	425 888	101,2 %
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,6 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-11 243 060	-11 297 200	-18 730	-11 359 195	-43 265	100,4 %
Köp av tjänster	-7 957 656	-8 682 850	17 500	-8 823 641	-158 291	101,8 %
Material och varor	-5 887 595	-6 803 770	-155 320	-6 524 479	434 611	93,8 %
Understöd	-226 257	-233 330	0	-233 013	317	99,9 %
Övriga kostnader	-5 624 122	-5 840 670	-266 190	-5 240 328	866 532	85,8 %
Kostnader totalt	-30 938 691	-32 857 820	-422 740	-32 180 657	1 099 903	96,7 %
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,0 %		
Verksamhetsbidrag	3 932 734	3 447 510	-695 500	4 277 802	1 525 792	155,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				8,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	26 093 727	27 831 310	-272 760	27 405 295		
Interna kostnader	-2 149 157	-2 127 250	54 500	-2 111 272		

Analys av det ekonomiska utfallet

Årets förlopte utan större avvikelser. De ekonomiskt mest kritiska verksamheterna är kostnaderna för vinterunderhåll samt de uppskattade inkomsterna av försäljningen av fastigheter. Trots corona-situationen har det för tekniska sektorns del inte skett några betydande avvikelser från budgeten. Närmare information om sektorns ekonomi finns under ifrågasvarande verksamhetsområden.

Tekniska sektorns resultat blev 1 525 792 euro bättre än budgeterat. År 2021 var ekonomiskt bättre än budgeterat inom så gott som alla verksamhetsområden. Det goda resultatet beror på intäkterna från fastighets- och virkesförsäljningen samt avgifter från lovhanteringen. Kostnadsinbesparingar kom bl.a. från nya leasingavtal för stadens fastigheter.

På grund av den ställvis kalla och snörika vintern var kostnaderna för vinterunderhållet av trafikleder högre än 2020. Kostnaderna var cirka 200 000 euro högre än under 2020, men lägre än under den snörika vintern 2019. Efter det första kvartalet var användningen av budgetmedel ytterst sparsam och ett tilläggsanslag i budgeten behövdes därför inte.

Man har lyckats anpassa kostnaderna för kosthåll och lokalvård i enlighet med budgeten. Tekniska nämnden gjorde 9.3.2021 §§ 51, 52 och 53 budgetändringar gällande den interna faktureringen. I budgetberedningen för 2021 beaktades inte de ekonomiska konsekvenserna av samarbetsförhandlingarna, eftersom resultaten av dessa blev klara först när budgetarbetet var under behandling. Fullmäktige godkände budgetändringarna gällande de interna posterna den 17.5.2021 § 36. Flera budgetändringar behövdes inte under verksamhetsåret.

Verksamheten i Brukets vårdhem (tid. Villa Pentby) överfördes till staden och tekniska nämnden godkände hyresavtalet den 11.5.2021 § 105. Den nya verksamheten medför kostnadsförändringar i utrymmesförvaltningens verksamhet, kostnaderna täcks genom intern fakturering.

Sektor: Teknik

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl

Coronakrisens effekter varierar inom den tekniska sektorns olika verksamhetsområden och effekterna beskrivs närmare under respektive bindningsnivå. Tekniska nämnden beslutade att bevilja hyresfrihet för företag och föreningar i stadens byggnader, områden och anläggningar, under perioden 8.3 – 30.6.2021, vilket minskar hyresintäkterna med cirka 30 000 euro. Utöver hyresintäkterna finns de största effekterna inom dimensioneringen av lokalvården och kosthålllet. De minskade kostnaderna beror främst på minskade livsmedelskostnader som uppstod som en följd av det minskade behovet av matportioner, främst inom bildningen.

Ändringarna i utrymmesförvaltningens verksamhet (bl.a. Brukets vårdhem) är kostnadsneutrala för tekniska sektorns del. Ändringarna har beaktats i driftsplanen och behandlats i nämnden.

Investeringsbudgetens utfall presenteras i en separat bilaga.

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Avdelningen ansvarar för den övergripande administrationen och stödfunktionerna inom hela sektorn samt för den avdelningsvisa administrationen inom sektorns avdelningar. Avdelningen leder och koordinerar ekonomiplaneringen samt ansvarar för sektorns totala ekonomiuppföljning. Avdelningen ansvarar dessutom för det sektoröverskridande samarbetet.

Kansliet ansvarar för ärendehantering, kundservice, sektorns ekonomiförvaltning inklusive fakturering och inköpsreskontra, prognoser och statistik samt controllerfunktion. Kansliet driver för hela sektorn gemensamma administrativa funktioner. De övriga avdelningarna har för sina egna och närstående kanslifunktioner egen administrativ personal.

Investeringsplaneringsenheten ansvarar för investeringarna för stadens alla sektorer. Detta innebär ansvar för uppgörande av budget samt koordinering och verkställande av stadens investeringsbudget i sin helhet.

Fordonsadministrationsenheten ansvarar för administrationen av stadens fordonspark. Bistår vid anskaffning, upprätthåller register samt följer upp kostnader för fordonsanvändningen.

Stadens småbåtshamnar drivs som en nettoenhet underställd avdelningen.

Räddningsväsendet sköts genom köptjänst av Västra Nylands räddningsverk / Esbo stad. Verksamheten administreras av avdelningen.

Miljöhälsovård

Sydspetsens miljöhälsönämnd i Hangö stad fungerar som kommunens hälsoskyddsmyndighet och anordnar lagstadgad veterinärvård. Verksamheten administreras av avdelningen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Personalstyrkan anpassas fortlöpande utgående från arbetsuppgifterna. Genom en kontinuerlig genomgång av arbetsprocesser effektiveras arbetsrutinerna och fördelningen av arbetsuppgifter blir optimal och heltäckande. En jämn fördelning av arbetsuppgifter möjliggör i högre grad välbefinnandet hos den enskilda arbetstagaren och arbetsteamet.

Arbetet med en effektiviseringsplan för småbåtshamnarna färdigställs under 2021. En omstrukturering av småbåtshamnens verksamhet i sin helhet bör göras med målsättningen att förbättra verksamheten samt separera hamnen från den ordinarie verksamheten. En målsättning kunde vara att förbättra ekonomin så att småbåtshamnens intäkter täcker alla kostnader, inklusive investeringarna. För Stallörsparkens och småbåtshamnens vidare utveckling har stadsstyrelsen utsett en styrgrupp med uppdrag att utarbeta en projektplan. Målet är att på lång sikt hitta en investeringsmodell för området och att områdets attraktivitet och tillgänglighet för invånare och turister ytterligare höjs.

Användningen av elbilarna utvärderas och anpassas så att den motsvarar behovet.

Anpassningsåtgärder

Som en del av anpassningsåtgärderna för att balansera ekonomin föreslås en prishöjning av båtplatserna med cirka 20 %. I samband med en uppdatering av taxan bör också nivån i andra kommuner granskas. Uthyrningssystemet för båtplatserna digitaliseras och görs smidigare för kunderna.

Antalet sammanträden för tekniska nämnden föreslås minska i jämförelse med tidigare år.

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Öka uthyrningen av båtplatserna	85 % av båtplatserna hyrs ut
	Uthyrningsgraden varierade en aning under året och var som högst i slutet av sommaren. I slutet av året har några båtplatsinnehavare sagt upp sina platser och uthyrningsgraden den 31.12.2021 är 81 %, vilket är en liten minskning i jämförelse med situationen den 31.12.2020 (82 %). Budgetmålet på 85 % nåddes inte, eftersom uthyrningsgraden i Södra viken och Barckens udde (248 båtplatser) endast är 54 %. Också bryggorna i Knipnäs (22 båtplatser) och Gumnäs (12 platser för uthyrning) har en lägre uthyrningsgrad än medeltalet. I övriga båthamnar sker uthyrningen enligt plan.	
	Investeringsprojekten genomförs inom utsatt tidtabell håller sig inom givet budgetanslag.	Andel av investeringsbudgeten som förverkligas
	Uppgifter om investeringsprojektens utfall redovisas separat. Investeringsbudgeten följs upp varje månad och investeringsplaneringsenheten styr och övervakar projekten så att de förverkligas enligt plan. Under 2021 förverkligades 79 % av nettoinvesteringsbudgeten, kostnaderna förverkligades till 87 %. De flesta investeringsprojekt blev klara eller pågår enligt utsatt tidtabell och hölls inom givet budgetanslag.	
	Användningsgraden för elbilarna stiger under året	Användningsgraden för bilarna uppgår till 33 %, alltså i snitt 8h per dygn
	Användningsgraden påverkades negativt av bl.a. covid-19 pandemin. Den totala användningsgraden för 2021 blev 10,6 %, alltså knappt 3h per dygn. Under tjänstetid var användningsgraden uppe i 31,2 %. Användningsgraden för paketbilen har fortsättningsvis varit lägre än för personbilen. Behovet av elbilar för gemensamt bruk utvärderas under 2022.	

Analys över åtgärder

Kanslifunktionerna anpassades för att motsvara personalstyrkan efter de slutförda samarbetsförhandlingarna hösten 2020. En rotation och omfördelning av flera kanslisters arbetsuppgifter gjordes. Då kansliresurserna har minskat har också betydelsen av att prioritera arbetsuppgifterna ökat. Personalresurseringen inom administrationen är snäv och det finns arbetsuppgifter för vilka inte det finns ersättare. Under corona-pandemin har en stor del av personalen arbetat på distans, vilket har fungerat bra. Hybridmodellen tillämpades under hösten och kommer sannolikt att bli den dominerande arbetsformen också i fortsättningen.

Arbetet med att uppgöra processbeskrivningar återupptogs under hösten då stadens ledningsgrupp fastställde en ansvarsfördelning för stadens processarbete. Stadens målsättning är att alla väsentliga processer är beskrivna i juni 2022.

Nya medlemmar i förtroendeorganen för mandattiden 9.8.2021-31.5.2025 utsågs i augusti och tekniska sektorns tre nämnder påbörjade mandatperiodens arbete.

Stadens fordonsförsäkringar har gått igenom och fordonskontrakten har uppdaterats. Några fordon vars leasingperiod har gått ut löstes in och registrerades hos staden. Nya fordon har införskaffats i de fall det är ändamålsenligt för verksamheten. Antalet registrerade fordon uppgår till 169.

Tekniska nämnden beslutade den 26.1.2021 § 8 att höja taxan för småbåtshamnarna i enlighet med budgetens målsättningar. Den justerade taxan tillämpades vid faktureringen av båtplatserna för säsongen 2021. Taxan kompletterades den 15.6.2021 § 139 med ett finansieringsvederlag för parkeringsplatsen vid bryggan i Rågö. Tekniska nämnden beslutade också den 16.2.2021 § 37 att höja gästhamnsavgifterna i Ekenäs gästhamn från och med

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

säsongen 2021 tills vidare. Arbetet med att digitalisera uthyrningssystemet för båtplatserna i såväl småbåtshamnarna som i gästhamnen har fortsatt och olika alternativ utreds. Beslut om ett ramavtal för utrustning till bryggor fattades på tekniska nämndens möte den 11.5.2021 § 107.

Den av stadsstyrelsen utsedda styrgruppen för Stallörsparkens och småbåtshamnens vidare utveckling avslutade sitt arbete på sommaren. Arbetet med att uppgöra en effektiviseringsplan för småbåtshamnarna fortsätter under 2022.

Avdelningen har också haft en central roll vid uppgörandet av principerna för tillfällig användning av allmänna områden, avgifter för behandling av tillstånd och grunderna för hyresfrihet. Tekniska nämnden har den 13.4.2021 § 79 godkänt principerna som förtydligar förvaltningen av allmänna områden och kompletterar det av stadsstyrelsen godkända hyresreglementet för utrymmen och idrottsanläggningar. Principerna trädde i kraft den 1.5.2021.

Avdelningen har också deltagit i planeringen av konstmuseet Kronan. Fullmäktige har den 25.1.2021 § 5 godkänt samarbetsavtalet mellan staden och Stiftelsen och därmed fortsätter planeringen av projektet.

Det årliga, avtalsenliga mötet mellan kommunerna för Sydspetsens miljöhälsa hölls den 31.5.2021. Miljöhälsovårdens arbete har försvårats av rekryteringssvårigheter och covid-19 pandemin, men fungerade trots det på en grundläggande nivå.

Nyckeltal			
	BS 2020	BU 2021	BS 2021
TN antal sammanträden / år	13	11	11
TN antal behandlade ärenden	228	200	248
Antal hanterade inköpsverifikat	18 951	20 000	17 953
Antal fakturor	15 320	16 000	15 236
Antal registrerade fordon*		170	169
Småbåtshamnar			
Antal småbåtsplatser	843	847	847
Andel uthyrda platser %	82	85	81
Regionalt räddningsverk			
Utryckningar, trafikolyckor	80	100	107
Utryckningar, terrängbränder	18	25	14
Utryckningar, fara för byggnadsbrand	11	24	19
Utryckningar, byggnadsbränder		13	9
Utryckningar, skadebekämpning	166	70	77
Utryckningar totalt, räddningsverket*	601	750	619
Utryckningar, akutsjukvården*	4 619	3 900	4 413
Miljöhälsovård			
Nettokostnader för miljöhälsovård	228 114	245 000	162 781
Veterinärvård			
Nettokostnader för veterinärvård	217 139	245 000	273 777

*nytt mätetal 2021

Administration

Förtroendeorgan: Teknisk nämnd

Ansvarsperson: Chef för administrativa tjänster Jens Rosendal

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	174 593	170 000		202 306	32 306	119,0%
Avgiftsintäkter		7 200		7 216	16	100,2%
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter	20 712	20 000		20 979	979	104,9%
Intäkter totalt	323 025	362 200	0	365 730	3 530	101,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				13,2 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-542 402	-520 420		-530 389	-9 969	101,9%
Köp av tjänster	-1 976 608	-2 506 370	1 700	-2 499 385	5 285	99,8%
Material och varor	-18 225	-19 780		-23 909	-4 129	120,9%
Understöd						
Övriga kostnader	-38 749	-37 890	740	-54 167	-17 017	145,8%
Kostnader totalt	-2 575 985	-3 084 460	2 440	-3 107 850	-25 830	100,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				20,6 %		
Verksamhetsbidrag	-2 252 960	-2 722 260	2 440	-2 742 120	-22 300	100,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				21,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	45 096			26 240		
Interna kostnader	-68 009	-54 770	2 440	-62 395		

Anslaget för miljöhälsovård och veterinärvård flyttades till administrationen 2021, vilket ökade summan för köptjänster.

Analys av ekonomi och nyckeltal

Intäkterna nådde upp till den budgeterade målsättningen. Taxan för småbåtshamnarna justerades i januari och den justerade taxan tillämpades vid faktureringen av båtplatserna för säsongen 2021. Båtplatsernas uthyrningsgrad uppgår till 81 %, att jämföra med målet på 85 %. För att få in mera intäkter och lyfta verksamhetsnettot inom småbåtshamnarna behöver uthyrningsgraden i Södra viken och Barckens udde öka. För tillfället är uthyrningsgraden i området endast 54 %.

I budgeten ingår också ett anslag på 165 000 euro för tillverkning för eget bruk, alltså kostnader som påförs investeringsbudgeten. Utfallet blev drygt 135 000 euro, eftersom en del av årets projekt förverkligades inom ramen för driftsbudgeten. Till dessa projekt hör bl.a. arbetet med konstmuseet Kronan och det nya äldreboendet i Ekenäs som förverkligas med finansieringsleasing.

Största delen av kostnaderna består av betalningsandelar för räddningsverket och miljöhälsovården. Räddningsverkets betalningsandelar överskred budgeten med drygt 30 000 euro, medan det för miljöhälsovårdens del blev en underskridning av budgeten med cirka 40 000 euro. Staden har under sommaren betalat årets andel av grundförbättringsarbetena på vägen mot Rågö småbåtshamn. Summan som uppgick till cirka 10 000 euro var inte beaktad i budgeten och ledde till att kostnaderna för småbåtshamnarna överskreds.

Stadens elbilar administreras av tekniska sektorns administration och förväntas vara kostnadsneutrala för staden. För tillfället är användningsgraden ändå för låg för att täcka kostnaderna för bilarna. Nettokostnaderna för elbilarna blev cirka 10 000 euro under 2021.

Covid-19 har inte påverkat administrationens verksamhet och ekonomi i någon större grad.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik xx

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsteknikens verksamhetsområde omfattar:

- gator, vägar och allmänna områden, parker, simstränder, hamnar samt avstjäpningsplatser och jordtippar samt deltagande i förverkligande av investeringar i anslutning till dessa
- koordinering av skötseln av närområdena för stadens fastigheter som en del av övrigt underhåll
- teknisk skötsel och underhåll av idrottsområdena i enlighet med bildningsväsendets nivådefinition
- skötsel av ekonomi- och parkskogar
- administrering av gatu- och grävstillståndsregister
- koordinering av tekniska verkets dejourverksamhet
- aktiv kundservice

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Anslagen sjunker inom alla verksamhetsområden inom sektorn, vilket på ett konkret sätt inverkar på underhållsnivån. Ur resurserna försvinner nu både personal och maskiner, samtidigt som anslaget för köpta tjänster och material sänks från det nuvarande anslaget. I budgeten har lagstadgade arbeten, arbeten som inletts genom kommunala beslut samt arbeten som utförs genom avtal mellan avdelningarna utvärderas och prioriteringar gjorts.

Produktionsmetoderna för underhåll utvecklas dock också och lönsamheten följs aktivt upp. Modellen med områdesentreprenader togs i bruk 2020 och det är dags att också utvärdera hur väl den fungerar.

Avdelningen är aktivt med i de projekt som NTM-centralen och Trafikledsverket har startat på området, bl.a. Hangö-Hyvinge järnvägsplan, planeringen av förverkligandet av de objekt som trafikarrangemangen vid rv 25 ger upphov till.

Gatubelysningen har överförs till Raseborgs Energi och anslag för användning och underhåll reserveras i enlighet med avtalet. Entreprenadpriserna för vinterunderhåll steg inför den nya perioden 2018–2022 och man bör förbereda sig på ytterligare höjningar, eftersom budgeten för vinterunderhållet befinner sig på riskgränsen och det bör beaktas att perioden 2019–2020 var mycket förmånlig. Priset på el och flytande bränsle samt byggnadsmaterialen inom markbyggnad beräknas stanna på nuvarande nivå år 2021.

I personalresursen ingår årligen sysselsatta och arbetstagare med läroavtal. År 2021 utreds möjligheterna att överföra personal från timarbetsavtal till avtal som baserar sig på månadslönen i fall där det är ändamålsenligt.

Aktuella upphandlingar år 2021 är bl.a. maskinarbetsavtal (markbyggnads-, transport- och skogsvårdsavtal, avtal om skötsel av trädbestånd och avtal för specialarbetsmaskiner) samt beredning av upphandlingen av avtalsentreprenader för vinterunderhåll för följande period.

Trafikleder

Vinterunderhållet av trafikleder är den mest betydande utgiftsposten för samhällsteknikens serviceproduktion. Vinterunderhåll produceras både som egen produktion och som köptjänster. Verksamheten samordnas och jouren ordnas i samarbete med utrymmesförvaltningen. Kostnaderna för vinterunderhållet har stigit under de senaste åren, vilket föranleder risk för överskridning av kostnaderna under snörika vintrar.

Beredskapsarrangemanget för vinterunderhåll minskar från och med perioden 2021–2022. I och med att kostnaderna för entreprenaderna ökar och den del av underhållet som utförs som eget arbete minskar uppstår det dock en ännu större kostnadsrisk under snörika vintrar. Inom skötseln av trafiklederna produceras under sommarsäsongen underhållsarbeten enligt olika årstider genom en kombination av egna resurser och köptjänstresurser. Personalen och stadens egen maskinpark deltar också i genomförandet av investeringarna. Rekrytering till övervakning av investeringsprojekt planeras 2021 eller 2022, då det totala antalet anställda minskar i och med pensioneringar i enlighet med resultatet av samarbetsförhandlingarna.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik xx

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Skötsel av grönområden och parker

Underhållet av parker och grönområden har som uppgift att upprätthålla Raseborgs stads tilltalande stadsbild med vackra och välskötta allmänna områden, parker och badstränder.

Parkpersonalen underhåller parkinventarier och maskinparken samt kvistar träd längs gatorna. Arbetsledarna för skötseln av parkerna har dessutom hand om vissa myndighetsuppgifter inom miljövärden som en del av sin arbetsuppgift.

Skötsel och underhåll av motionsområden

Kostnaderna för skötsel av motionsanläggningar uppkommer inom tekniska sektorn och fritidsväsendet reserverar motsvarande anslag i sin egen budget.

Gällande skötseln av motionsanläggningarna har man fått till stånd en avtalsbas med de lokala föreningsaktörerna. Kartläggningen av idrottsplatserna, deras skick och behov av underhåll samt alternativen för att producera underhåll fortsätter under verksamhetsåret 2021.

Anpassning och effektivisering

Inom gatuunderhållet förlängs i och med personalminskningen svarstiderna för underhållet och nivån på underhållet sänks bl.a. i fråga om vinterunderhåll. Personalresursen minskar, vilket inverkar på övervakningen av underhållet. Maskinresursen minskas gradvis.

Staden har genom beslut av samhällstekniska nämnden 19.11.2013 § 173 övertagit skötseln av vissa privata gångbanor. När kostnaderna för vinterunderhåll har stigit och den egna maskinparken och personalen som lämpar sig för uppgiften har minskat har stadens förutsättningar att sköta privata gångbanor försämrats. Således utvärderas de gatuavsnitt som avses i 19.11.2013 § 173 och skötseluppgifterna gallras så att endast absolut nödvändiga avsnitt kvarstår, alternativt slopas hela systemet.

Då sparåtgärderna riktas mot underhållet, sänks nivån på skötseln av grönområden där det inte skapar orimlig olägenhet och parkerna i centrum av stadsområdena prioriteras. I fråga om lekparkar och badstränder med låg nyttjandegrad görs en bedömning av underhållsbehovet och söks inbesparingar.

Parkpersonalens snöberedskapsverksamhet upphör, eftersom staden i och med gallringen av personalresurser inte har tillräckligt med personal för att bilda en journing. Således anpassas åtgärder för snöskottning och halkbekämpning.

Anslaget för skötsel av motionsområden sjunker och prioriteringarna bör planeras på nytt, dvs. arbetsprogrammet för underhåll bör uppdateras i enlighet med det minskade anslaget. I fråga om skötseln av motionsområden beslutar fritidsnämnden och fritidschefen om riktandet av sparåtgärder genom att ändra arbetsprogrammet för skötseln av motionsområdena (beskrivning av s.k. beställningsarbeten inom underhåll).

Antalet områden och objekt som ska underhållas ökar sakta samtidigt som resurserna minskar. Under pågående verksamhetsår utvärderas vinterunderhållets produktivitet, beredskapens omfattning i förhållande till behovet samt arbetstidsarrangemangen aktivt.

Kostnaderna för underhåll av allmänna områden sänks med 50 000 euro fördelat på följande åtgärder:

- underhållskostnader för trafikleder, t.ex. jordsavstjälpningar, fordonsbyten och underhåll, köp av material, planerings- och övriga tjänster.
- privata fastigheternas trottoarunderhåll ses över och en effektivisering sker med separata beslut.

Skogsbruk

Stadens skogar sköts i enlighet med skogsbruksplanen på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Det ekonomiska utfallet av ekonomiskogarnas verksamhet torde ungefär motsvara det resultat som man väntar sig av motsvarande privatägda skogar. Avverkningsvolymerna i ekonomiskogarna anpassas till förslaget i skogsbruksplanen för planeperioden.

I skötseln av parkskogar betonas trygghet, estetik och biodiversitet. Åtgärder i enlighet med skötselplanen för parkskogarna. Andelen maskinell avverkning i parkskogarna ökar.

Aktuella projekt: Trollbölestrandens och Gåsörens betesmarker.

Fredning av skogsområden görs med separat beslut under verksamhetsåret (Metso-programmet).

Enskilda vägar

Tekniska nämnden har i samband med budgetbehandlingen för 2019 slagit fast att nivån på bidragen till enskilda vägar ska vara 370 €/km. I Raseborg finns totalt 628 km bidragsberättigade enskilda vägar och de årliga bidragen för 2021 är 232 730 euro

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Områdesentreprenader inom fastighetsskötsel och skötsel av grönområden Utvärdering av områdesentreprenadsmodellen	Områdesentreprenaderna i fråga om fastigheternas utomhusområden och stadens grönområden fungerar kvalitativt sett bra och samarbete med arbetsledningen sker aktivt.
	Utvärdering har gjorts kontinuerligt, en mera ingående utvärdering gjordes efter sommaren. Grunderna för utvärderingen är uppgjorda. Kvalitativt sett har entreprenaderna fungerat på en god nivå. Kostnaderna har hållits på en måttlig nivå. Helhetsutvärdering som en del av beredningen av ny upphandling.	
	Elektronisk uppföljning av arbetstid och arbetsinsats	Aktivt utnyttjande av rapporter
	Personalen uppmuntras att använda programmet för arbetstidsuppföljning på ett mångsidigt sätt och att rapportera arbetsuppgifterna. Rapporterna utnyttjas vid löneräkningen. Brister har upptäckts under vårens utvärdering och dessa har korrigerats. Flera arbetsställen är tillsatta.	
	Utvecklingsobjekt för nya periodens vinterunderhåll	Styrning av lönsamhet Reparation av plogningsskador, övervakning Trafiksäkerhet
	Under vintern har användningen av GPS kontrollerats. Reparationen av plogningsskador har inletts i tid och några oklara fall har utretts med hjälp av GPS. I fråga om trafiksäkerheten har man övervakat fordonens hastigheter, som kan övervakas med hjälp av ett kartverktyg; inga avvikelser.	
	Säsongsbetoning och resursering av skötseln av trafikleder	Bedömning av beredskapsverksamheten i fråga om vinterunderhåll Uppskattning av behovet av vår-sommarresurser
	Planeringen av förändringarna i beredskapsverksamheten under perioden 2022–2023 har inletts. Vintern gick bra trots att beredskapsresursen minskade. Beredskapen för skötseln av motionsområden vintertid är i och med personalminskningen i kris. Det har förts en diskussion om sommarresurseringen och konstaterats att trafikledernas sommarresurser behöver stärkas (inget anslag).	
	Ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar skötsel av skogsområden. Skötselplan för när-, rekreations- och parkskogar.	Avverkningar enligt plan: Ekonomiskogar 11 000 m ³ Parkskogar 1 000 m ³
	Under året avverkades 8400 m ³ skog.	

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik xx

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Information om aktuella ärenden inom underhåll och projekt i stadens kanaler	Information om underhåll av gångvägar, vinterunderhåll, sandborttagning, avlägsnande av växtlighet, främmande arter
	På grund av personalbrist (tjänsten som chef för samhällsteknik lediglogs under slutet av året) har under våren endast grundläggande information getts ut. Under byggsäsongen har informationen utökats. Det har informerats om främmande arter och stadens åtgärder samt aktuella frågor gällande underhållet.	
	Marknadsföring av staden; stadens allmänna områdens attraktionskraft som evenemangsplats	Uthyrningsverksamheten utvecklas som en del av marknadsföringen av staden åt evenemangsarrangörer
	På grund av coronan har man inte satsat på detta i år. En reform av ansökningsprocessen för hyrande av stadens allmänna områden har inletts.	
	Anpassningsåtgärder Ny bedömning av underhållet av gångbanor som sköts av kommunen	Det bedöms vilka leder staden ska sköta och vilka fastighetsägarna ska återfå ansvaret för
	Har påbörjats under det andra kvartalet och en förteckning över objekten har gjorts. Många objekt hänförs till pågående vinterentreprenader, så det har konstaterats att ändringarna också förutsätter ändringar i entreprenaderna. Sparpotentialen har konstaterats vara ganska liten. Det har beslutats att ändringarna överförs till konkurrensutsättningen av vinterunderhållet.	
	Anpassningsåtgärder Anpassning av skötseln av trafikleder till anslaget	Planer för att minska vinterunderhållet, sänka nivån på skötseln av asfaltytor, vägrenar, vägmarkeringar och närområden
	På vintern har skötseln av gångbanor och parkgångar anpassats. På grund av mycket snö under vintern och den höga kostnadsnivån är det svårt att verifiera inbesparingarna. Under sommaren riktades anpassningsåtgärderna mot de tjänster som köps för slåttring av vägrenar. Åtgärder har vidtagits genom att göra en del av arbetet med egna resurser och samtidigt öka användningsgraden för egna maskiner. Användningen av övriga köptjänster har under sommarsäsongen begränsats. Gällande vägmarkeringarna har det uppgjorts inbesparingslistor och entreprenören har informerats. Under hösten har en del av projekten för underhåll gallrats bort, eftersom den höga kostnadsnivån på vintern fortfarande belastade driftsekonomin.	
	Anpassningsåtgärder Anpassning av skötseln av motionsområden till anslaget	Ändringar i skötseln av motionsområdena planeras i enlighet med fritidsnämndens beslut
	Saken har diskuterats på tjänstemannanivå och fritidsnämnden har i juni gett anvisningar om hur sparåtgärderna ska riktas. Verkställigheten har planerats och personalen är informerad. Största delen av inbesparingsåtgärderna riktas till vintersäsongen. Inbesparingsåtgärderna har föranlett en hel del respons.	
	Anpassningsåtgärder Omvärdering av vinterberedskapsverksamheten i och med att personalresurserna minskar	Plan för förutsättningarna för och prioriteringen av beredskapsverksamheten i och med den betydande personalminskningen
	Entreprenadupphandlingen för 2022–2023 bereds med beaktande av den betydligt mindre beredskapsverksamheten. Under 2021 lyckades man få ihop beredskapsgrupperna trots inbesparingsåtgärderna från föregående år. I fortsättningen antas detta bli utmanande.	

Analys över åtgärder

Vintern var snörik och kostnadsnivån för vinterunderhållet av trafiklederna har stigit från föregående år, men höll sig ändå på en lägre nivå än vintern 2018–2019. Sparåtgärderna riktades mot skötseln av gångbanor på sådana ställen där fotgängarna på andra sidan gatan har tillgång till en gång- och cykelled som staden sköter. Också de köpta tjänsterna för transport av snö har minskats och man har strävat efter att sköta dessa arbeten med egna resurser.

För sommarunderhållet eftersträvades inbesparingar inom slåttring av vägrenar samt vägmarkeringar. Slåttringen av vägrenar utfördes i huvudsak som eget arbete och största delen av områdena klipptes bara en gång. Gällande vägmarkeringarna utfördes endast det mest nödvändiga underhållsarbetet, bl.a. skyddsvägar och söndriga trafikmärken. På grund av den fortsatta torkan har man varit tvungen att utföra mera saltning än vanligt.

Skadegörelse har sysselsatt arbetsledningen på Karis resecentrums område, vilket har sysselsatt personalen inte bara på grund av städning utan också på grund av utredning av ärendena. Dessutom har reparationer av skador på grund av kraftiga regn/översvämningar under sommaren medfört extra kostnader.

Vinterunderhållet av parkerna har skötts dagtid, eftersom det inte fanns någon möjlighet till jourverksamhet i och med att personalen minskade. Parkernas personal har deltagit i en jourring för fastigheternas vinterunderhåll. Också för parkunderhållet har gräs- och ängsklippning varit föremål för inbesparingar. Grönområdesklassificeringen är på väg att färdigställas. Bekämpningen av främmande arter har kommit till som en ny arbetsuppgift i arbetsprogrammet för skötsel av parkerna.

I fråga om skötseln av idrottsområdena var vintern livlig. För första gången på länge var skidsäsongen lång och även skridskoplanerna har kunnat hållas öppna. Vintern var ändå sedvanlig i fråga om kostnaderna. De i medlet av juni beslutade inbesparingsåtgärderna har verkställts, men största delen riktar sig till vintersäsongen. Sommarsäsongen har varit normal. Personalens arbetsavtal har reviderats i början av hösten 2021. Avtal har gjorts med personalen om deltagande i beredskapsverksamheten för vinterunderhållet.

Tjänsten som chef för samhällsteknik lediganslogs under slutet av året och en rekrytering för att fylla tjänsten påbörjades omedelbart.

Stadsstyrelsen beslutade den 13.9.2021 § 351 att grunda naturskyddsområden i enlighet med NTM-centralens anbud. För försäljning av områden erhöll staden 134 030 euro och för fredning av skogsområden i enlighet med det statsfinansierade Kunta-Metso programmet erhöll staden en ersättning av staten på 401 080 euro. Förverkligad virkesförsäljning härrör sig i huvudsak från rotförsäljningskontrakt som ingicks 2020 och från avverkningar i egen regi i parkskogarna. Mängden energived från parkskogar och gatuområden uppgick till ca 13 000 m³, vilket motsvarar 10 400 MWh energi.

Samhällsteknik

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Chef för samhällsteknik xx

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Gatunät			
Gatunätets längd (km)	252,9	253,5	253,8
Lättrafiknätets längd (km)	54,3	53,3	61,85
Gatunät (€/km)**	6 708	8 286	8 554
Enskilda vägar, stöd (€/km)	360	370	365
Antal belysningspunkter (st)*	9 600	9 900	10 006
Gatubelysning (€/ljuspunkt)**	60,30	73,50	76,18
Parker			
Skötta grönområden (ha)	79,0	79,0	79,0
Skötta gångstigar (km)	13,0	13,0	13,0
Lekparker (st)	36	36	36
Simstränder (st)	19	19	19
Skogsbruk			
Skogsareal (ha)	3 384	3 400	3 384
Parkskogar (ha)	1 200	1 200	1 200
Såld virkesmängd skog+park m ³	12 390	12 000	8 400

* Belysningspunkterna överläts till Raseborgs Energi Ab fr.o.m. 1.1.2021

** Summan fr.o.m. 2021 innehåller elkostnader, driftsunderhåll samt avskrivningar

***Summan fr.o.m. 2021 innehåller också kostnader för arbetsledning och fordonsleasing

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	1 066 608	1 171 360	-40 000	1 210 502	79 142	107,0%
Avgiftsintäkter					0	0,0%
Understöd och bidrag	26 500					
Övriga intäkter	68 507	63 300		86 044	22 744	135,9%
Intäkter totalt	1 366 102	1 399 660	-40 000	1 388 193	28 533	102,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						1,6 %
Kostnader						
Personalkostnader	-1 557 246	-1 528 840		-1 549 982	-21 142	101,4%
Köp av tjänster	-1 406 100	-1 870 330	8 990	-1 966 064	-104 724	105,6%
Material och varor	-922 548	-858 480		-839 015	19 465	97,7%
Understöd	-226 257	-232 730		-233 013	-283	100,1%
Övriga kostnader	-504 916	-440 920	12 710	-351 727	76 483	82,1%
Kostnader totalt	-4 617 066	-4 931 300	21 700	-4 939 802	-30 202	100,6%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						7,0 %
Verksamhetsbidrag	-3 250 964	-3 531 640	-18 300	-3 551 609	-1 669	100,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)						9,2 %
Därav:						
Interna intäkter	380 241	421 360	-40 000	406 943		
Interna kostnader	-288 360	-277 260	21 700	-273 401		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Samhällsteknikens verksamhetsbidrag motsvarar det budgeterade. Intäkterna var knappt 30 000 euro högre än budgeterat, medan kostnaderna överskred budgeten med motsvarande summa. Det goda intäktutfallet beror främst på virkesförsäljningen, som inbringade drygt 400 000 euro, vilket överskred de budgeterade intäkterna med cirka 50 000 euro. Förverkligad virkesförsäljning härrör sig i huvudsak från rotförsäljningskontrakt som ingicks 2020 och från avverkningar i egen regi i parkskogarna. För fredning av ca 160 ha skogsområden i enlighet med det statsfinansierade Kunta-Metso programmet erhöll staden en ersättning av staten på 401 080 euro, vilket var i enlighet med budgeten. Användningen av egen personal inom olika investeringsprojekt var däremot drygt 70 000 euro lägre än budgeterat.

På grund av den ställvis kalla och snörika vintern var kostnaderna för vinterunderhållet av trafikleder högre än ifjol. Kostnaderna var cirka 200 000 euro högre än under 2020, men lägre än under den snörika vintern 2019. Efter det första kvartalet var användningen av budgetmedel ytterst sparsam och ett tilläggsanslag i budgeten behövdes därför inte. Kostnaderna för köptjänster steg märkbart i jämförelse med budgeten och tidigare år och verksamhetsbidraget för underhållet av trafikleder blev knappt 160 000 euro sämre än budgeterat.

Den övriga samhällstekniska verksamheten, bl.a. parkskötseln, höll sig inom givna budgetanslag och stöden för enskilda vägar betalades ut som planerat. Skogsbrukets kostnader blev 110 000 euro lägre än budgeterat, vilket beror på minskade personalkostnader och på att avverkningarna förverkligats som rotförsäljning. En stor andel fordon vars leasingperiod tog slut under 2020 löstes in och det möjliggjorde den budgeterade minskningen av kostnader för fordonleasing under 2021. Kostnaderna för underhållet av fiskvägar blev i sin tur drygt 30 000 euro lägre än budgeterat.

I budgeten gjordes, i jämförelse med budgetramen, inbesparingar på 40 000 euro i underhållet av idrottsanläggningar. Tekniska sektorn ansvarar för underhållet av stadens idrottsanläggningar och på grund av de gjorda inbesparingarna i nämnda verksamhetsområde justerades summan som bildningssektorn betalar för servicen. Budgetändringen godkändes av stadsfullmäktige den 17.5.2021 § 36. Beslut om hur inbesparingarna bör verkställas gjordes i juni och verksamheten lyckades anpassa ekonomin till den nya budgeten.

Corona-situationen har inte påverkat samhällstekniken i någon större grad. Tekniska nämndens beslut om att bevilja hyresfrihet under perioden 8.3 – 30.6.2021 för företag och föreningar i stadens byggnader, områden och anläggningar sänkte hyresintäkterna från allmänna områden med knappt 10 000 euro.

Gällande nyckeltalen tillkom 2,0 km lätttrafikled i samband med att Åvallen i Karis färdigställdes (varav 200m på Bruksvägen i Billnäs) och 5,0 km för den nya lätttrafikleden mellan Karis och Ekenäs (Åsen). Dessutom har det tillkommit ytterligare 550m lätttrafikled fördelat på Flemingsgatan i Ekenäs 350m och Läppåkersgatan i Karis 200m. Gatunätet har utvidgats med 900 meter fördelat på följande platser: Björnvägen i Österby, Ekenäsvägen, Doppingränd och Läppåkersgatan i Karis samt Gropvägen i Horsbäck. De förverkligade investeringarna innebär samtidigt ett utökat underhållsbehov. Raseborgs Energi har gjort en kontrollräkning av stadens belysningspunkter i gatubelysningsnätet och för tillfället uppgår antalet till 10 006. Försäljningen av gatubelysningsinfrastrukturen till Raseborgs Energi slutfördes i enlighet med fullmäktiges beslut 21.9.2020 § 81.

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Ansvara för stadens markpolitik, förvaltning av stadens markegendom, mätningens verksamhet, fastighetsbildning och kartservice. Tillhandahålla en tillräcklig och ändamålsenlig råmarksreserv för planläggning. Utföra fastighetsförrättningar och föra fastighetsregister på detaljplanerat område. Ansvara för uppgörande av avtal för inledande och förverkligande av detaljplanering och markanvändningsavtal. Utarbete kartprodukter samt upprätthålla stadens kartverk. Utföra terrängmätningar. Ansvara för inköp av markområden och försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Under 2021 ligger vikten på att fortsättningsvis vidareutveckla fastighetsinnehavet och skapa förutsättningar för företagsetableringar och bostadsbyggande. En av tyngdpunkterna år 2021 är att fortsätta försäljningen av byggnader som staden inte behöver för att erhålla försäljningsintäkter, uppnå inbesparing i byggnadernas driftsutgifter samt minska på stadens renoveringsskuld i gamla byggnader. Andra tyngdpunkter är att effektivisera sektorövergripande samarbete för att kunna koncentrera verksamhet, sälja fastigheter och minska driftskostnaderna. Försäljningsbeslut tas separat för varje objekt där balansvärde och övriga faktorer beaktas. Att uppnå det uppsatta målet för fastighetsförsäljningen är utmanande och det krävs att speciella utvecklingsprojekt kan säljas årligen. En förutsättning är att objekten kan förädlas genom detaljplanering så att staden kan erbjuda attraktiva tomter. Utvecklingsprojekt 2021 är Läpp företagsområde, Näckrosbågen, planering av Espingsgränden och förverkligande av Ollabågen.

En del av staden småhustomtreserv ligger på gamla detaljplaneområden ytterom centrumområden där intresset för byggande på dessa områden har varit lågt under många år. Likaså ligger en stor del av tomtreserven för radhus och våningshus längre bort från centrumområdena, efterfrågan på dessa har inte funnits under en längre tid. Utbudet av tomter i Karis-området är lågt och köp av strategisk råmark i området för bebyggelse bör utredas. Marksaneringsarbeten kräver ekonomiska resurser vilket föranleder behov av investeringsanslag. I bokslut 2019 återstår 157 783,75 euro av avsättningen för marksanering genom soptippar. Projektet kring det bostadspolitiska programmet slutförs under 2021.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Sträva efter ordinära bostadstomtöverlåtelser.	8 överlåtna tomter/år. 200 000 euro i försäljning, alternativt 10 000 euro i arrende.
	Under året har fyra nya bostadstomter arrenderats ut för 4697 euro/år. Tre bebyggda arrendetomter har sålts för 82 780 euro.	
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	1 550 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.
	Under året har en ingången fastighetsaffär hävts (Gamla stadshuset), vitessumman till staden uppgick till 97 300 euro. Försäljning har slutförts för åtta objekt (Ekkulla, Bäljars daghem, Köttkontrollen, Tovö, Ramskulla depå, Rödgrundsudden, Järnmagasinet i Billnäs och Gamla stadshuset) för totalt 2 831 516 euro. Sju företagsstomter har överlåtits för totalt 234 842 euro. Tre områden har sålt som naturskyddsområde för 96 272 euro.	

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Aktiv anskaffning av råmark och iståndsättande av egen mark för detaljplanering.	Inköp av markområden 500 000 euro / år i enlighet med markpolitiska programmet. Marksanering för byggnadsändamål.
	Under året har tre mindre inköp av markområden genomförts. Förhandlingar om ytterligare markköp förs kontinuerligt. Anslaget i reserveringsfonden för marksanering borde granskas.	
	Införskaffande av råmark för byggande i Karis.	Mark anskaffad.
	Förhandlingar om inköp av markområden pågår med markägare som innehar markområden som kunde lämpa sig för bostadsbyggande. För ett område har förhandlingarna på markägarens begäran flyttats till år 2022.	

Analys över åtgärder

Försäljningen av material följde i stort de uppsatta budgetmålen. Överlåtelse av bostadstomter ligger lite under, medan utmärkning av byggnader överstiger budgetmålet. Fyra nya bostadstomter och ett tillägsområde har arrenderats ut. Fem företagstomter, ett tillägsområde till företagstomt och en tomt för teleanläggningar har sålts. En stor företagstomt har utarrenderats. Förhandlingar om inköp av råmark och övriga områden pågår. Markanvändningsavtal och avtal om inledande av planläggning har utarbetats.

Nyckeltal			
	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Överlåtna tomter (arrende + sålda)	22	8	15
Tomtreserv, småhustomter	92	96	93
Tomtreserv, våningshustomter	13	12	12
Tomtreserv, företagstomter	38	38	32
Antal bildade tomter, förrättn./antal bildade	79/24	40/20	58/60
Tomter i tomtindelningar	39	20	55
Utmärkning av byggnader	52	40	71
Försäljning av registerutdrag	739	800	876
Försäljning av kartor	768	800	854
Stadens markegendom (ha)	5 590	5 780	5 744
Bruttoinkomst av markegendom (€/ha)	636	563	725
Vinst på försäljning av anläggningstillgångar (€)	1 796 239	1 550 000	2 379 444

Mätning- och fastighetsbildning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Teknisk direktör Jan Gröndahl / Mätningsschef Roger Nyberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	16 977	20 000		19 985	-15	99,9%
Avgiftsintäkter	141 221	81 500		105 588	24 088	129,6%
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter	3 397 479	3 149 880		4 033 811	883 931	128,1%
Intäkter totalt	3 557 328	3 251 880	0	4 162 046	910 166	128,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				17,0 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-428 187	-402 220		-412 422	-10 202	102,5%
Köp av tjänster	-106 644	-137 800	940	-91 449	45 411	66,8%
Material och varor	-3 575	-5 110		-2 177	2 933	42,6%
Understöd						
Övriga kostnader	-54 043	-42 210	800	-46 254	-4 844	111,7%
Kostnader totalt	-592 448	-587 340	1 740	-552 302	33 298	94,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-6,8 %		
Verksamhetsbidrag	2 964 880	2 664 540	1 740	3 609 745	943 465	135,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				21,8 %		
Därav:						
Interna intäkter	736 776	818 880		818 448		
Interna kostnader	-75 568	-76 370	1 740	-72 149		

Analys av ekonomi och nyckeltal

I summan för verksamhetsintäkter ingår hela stadens fastighetsförsäljning. För 2021 budgeterades en försäljningsvinst på 1 550 000 euro. Under året uppgick bruttoförsäljningen till 3 100 520 euro. Av den summan utgör försäljningsvinsterna 2 379 444 euro. I summan ingår bl.a. försäljningen av Ekkulla, Bäljars daghem, Köttkontrollen, Tovö, Ramskulla depå, Rödgrundsudden, Järnmagasinet i Billnäs och Gamla stadshuset. Dessutom såldes flera företags- och några bostadstomter. Tre områden såldes som naturskyddsområde.

Förutom vinster från fastighetsförsäljningen uppgick de externa arrendeinkomsterna till 835 929 euro. Det är en ökning på cirka 50 000 euro i jämförelse med 2020. Även intäkterna från den ordinarie verksamheten nådde för första gången på flera år upp till budgetens målsättningar, vilket också avspeglar sig i flera nyckeltal. På kostnadssidan uppstod inga större avvikelser och tack vare intäkterna blev verksamhetsbidraget drygt 940 000 euro bättre än budgeterat.

Corona-situationen påverkade inte mätningverksamheten i någon större grad. Tekniska nämndens beslut om att bevilja hyresfrihet under perioden 8.3 – 30.6.2021 för företag och föreningar i stadens byggnader, områden och anläggningar minskade arrendeintäkterna med drygt 5000 euro.

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, städning och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan städning och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Utrymmesförvaltningen svarar för den tekniska och ekonomiska planeringen av husbyggnadsinvesteringar och för organiseringen och uppföljningen av projekten. Resultatområdet svarar centraliserat för och utvecklar driften och underhållet av de för stadens verksamhet nödvändiga fastigheterna, tekniken och gårdsplaner.

Utrymmesförvaltningen ansvarar för stadens 183 byggnader omfattande 169 842 m², inkluderat leasingobjekt, idrottsbyggnader och 219 hyresbostäder.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Utrymmesförvaltningen har som målsättning att med de övriga sektorerna så effektivt som möjligt använda stadens byggnader, underhålla dem i enlighet med fastighetsportföljsindelning samt att förverkliga ändamålsenliga utrymmen åt användarna och påbörja försäljningsprocessen med de byggnader som inte är i optimal användning. Verksamheten styrs i hög grad av de övriga sektorernas beställningar till enheten och verksamhetspunkternas placering.

Med hjälp av det interna prissättningssystemet överförs de verkliga och faktiska kostnaderna som staden har för utrymmena till användaren. Avsikten är att kostnaderna överförs till användarna av utrymmen på ett så rättvist och tydligt sätt som möjligt. Den interna hyran består av driftshyra, kapitalhyra och markhyra.

Den växande reparationsskulden i fastigheter är en betydande framtida kostnad som inte direkt framgår av balansräkningen, men som belastar stadens egendom. En omfattande fastighetsmassa, delvis överdimensionerad, och begränsade budgetmedel för renoveringar har lett till att en reparationsskuld byggts upp under en lång period. Problematiken avhjälpes nu delvis lokalt genom byggandet av ett nytt skolcenter i Svartå.

Hanteringen av reparationsskulden i fastighetsmassan bygger nu delvis på en effektivisering av användningsgraden av fastighetsmassan. De byggnader som har en stor reparationsskuld och som lämpar sig dåligt för sitt avsedda ändamål ska avvecklas genom fastighetsportföljbyte. Avyttring av obehövlig fastighetsmassa genererar ekonomisk nytta i form av försäljningsvinst, minskade driftskostnader samt minskande av reparationsskulden som ger den mest betydande ekonomiska nyttan.

Fastighetsförvaltning

Fastighetsskötseln sköts med sex pooler. Underhållets upplägg baserar sig på dimensioneringsprogrammet för fastighetsunderhåll. Under 2020 infördes områdesentreprenad på området Bromarv - Tenala samt på området Fiskars - Svartå. En kontinuerlig uppföljning av servicebegäran och utfört arbete görs och en utvärdering av områdesentreprenad sker 2021–2022.

Alla stadens byggnader har granskats och införts i olika portföljer beroende på skick, användningsändamål och nyttjandegrad. Portföljerna är 7 till antalet. De är namngivna enligt följande; utveckling, användning, reparation, drift, avyttring, hyresbostäder och anskaffning. Denna portföljsklassifiering är som utgångsläge för hur en byggnad ska skötas och repareras i framtiden. Tomma fastigheter som finns till försäljning i avyttringsportföljen belastar utrymmesförvaltningens budget.

I arbetsprogrammet reserveras för 2021 ett öronmärkt anslag på 0,1 miljoner euro för åtgärder och utredningar gällande inomhusluft.

Effektiveringsåtgärder 2021

Den årligen återkommande listan över större drifts- och reparationsinvesteringar i byggnader är en del av arbetsprogrammet och den utgår från reparationsbehov som kommit fram i fastighetsbesiktningarna, användarnas önskemål och långsiktplanerna för stadens fastigheter. När arbetsprogrammet, enligt den godkända budgeten görs upp, övervägs genomförandehelheter och tidpunkter för genomförandet i syfte att åstadkomma bl.a. förnuftiga fastighetsspecifika renoveringar eller för stadens fastighetsmassa fördelaktiga teman, varvid entreprenader kan kopplas ihop.

Vid nybyggnation och renovering eftersträvas enkla ytsnåla och klimatsmarta lösningar som effektiveringsåtgärd med fokus på energisnålhet. Stadens strategi utgör en CO₂-neutral kommun före 2035 och genom att avveckla tre byggnader med fossil värmekälla vid genomförandet av Svartå skolcenter föregår staden med gott exempel samt förbättrar märkbart sina CO₂-resultat. Svartå skolcenter förverkligas under 2021–2022 och eftersträvbart är att flertal funktioner är gemensamma, till exempel fastighetsunderhåll, städning och bespisning. Användning av utrymmen effektiveras genom sam användning.

Eftersträvan är att i så hög grad som möjligt använda sig av stadens egna byggnader. En servicenätsutredning över verksamheterna i stadens byggnader har gjorts. I servicenätsutredningen presenteras olika effektiveringsalternativ, där verksamheter kunde flyttas inom befintliga byggnader eller ersättas med nya. I budgeten för 2021 har beaktats att Klinkbacka skolas verksamhet flyttar in i andra befintliga skolor sommaren 2021. Klinkbacka skola stängs 1.8.2021.

År 2021 flyttar Kulturverksamheten från Raseborgsvägen 5 till Ungdomsgården i Ekenäs. År 2022 flyttar Familjecenter från Ekåsen-området och rådgivningen från Ystadsgården till Raseborgsvägen 5. Social- och hälsovårdens verksamhet koncentreras till stenbyggnaden på Raseborgsvägen 5. Flyttrotationen medför omändringsarbeten och möjliggör försäljning genom detaljplaneändringar av fyra byggnader; O-huset, S-huset, P-huset på Ekåsen-området samt Ystadsgården.

Förberedelserna för nya Fokus är beaktade i bildningssektorns samt utrymmesförvaltningens budget. Under byggtiden 2021–2022 verkar biblioteket och del av musikskolan i Grabbegården.

Raseborgs stads simhalls- och bollhallsbyggnadernas underhåll övergår från bildningsväsendets fritidsavdelning till utrymmesförvaltningen i januari 2021. Byggnadsmassan som tillkommer omfattar en våningsyta på 3910 m². Fyra lokalvårdare samt en hallmästare övergår till utrymmesförvaltningens personal.

Staden undertecknade år 2020 Energieffektiveringsavtalet KETS. Gällande fastigheterna ligger tyngdpunkten på den byggda miljön, och avvecklandet av de fossila värmekällorna. Uppdatering av energi- och klimatprogrammet sker 2021 och 2022.

Anpassningsåtgärder 2021

Ökad avyttring av fastigheter.

I samband med att Klinkbacka skola stängs kommer driftskostnaderna att minska med 15 000 euro inom fastighetskötseln, 12 000 euro inom lokalvården och 14 000 euro inom kosthållet. Den totala inbesparingen under 2021, som berör Klinkbacka skola, blir alltså 41 000 euro. Försäljningen av fastigheter under 2020 (Tunabo, socialkanslierna, gamla stadshuset, gamla bastun och Sannäs skola) sänker i sin tur driftskostnaderna med 60 000 euro på årsnivå. Totalt minskar alltså driftskostnaderna med ca 100 000 euro.

Minska på köptjänster i anslutning till underhåll av fastigheter

För att balansera driftsbudgeten för fastighetsunderhållet för 2021 föreslås en sänkning av anslaget för underhåll och reparationer av byggnader med 350 000 euro. Åtgärderna är sänkning av inomhustemperaturen i byggnaderna, sänkt anslag för driftsreparationer, minskat underhåll av maskiner och apparatur, ytterligare sänkta elkostnader för Ekåsen-området och Klinkbacka skola, mindre externa övervakningstjänster, kameraövervakning, inga gamla fordon byts ut till nyare, personalrelaterade kostnader, såsom kostnader för arbetskläder och användning av egen bil, sänks då personalen minskar. Denna anpassning görs för att uppnå den ekonomiska ramen, vilket innebär att reparationskulden stiger, servicenivån sänks och användarna påverkas.

För att undvika att reparationsskulden ökar ytterligare föreslås ett tilläggsanslag på 200 000 euro i investeringsbudgeten under anslaget för grundrenoveringar av byggnader. Anslaget används bl.a. för behövliga takreparationer.

Effektivisering av fastighetsunderhåll

Stadsstyrelsen har den 31.8.2020 § 265 beslutat att ge stadsdirektören och tekniska sektorn i uppdrag att göra en utredning om utlokalisering av fastighetsskötseln och underhållet samt lokalvärden och att en marknadskartläggning ska göras för att definiera service- och kostnadsnivån.

Externt ägda utrymmen

Staden har verksamhet i externt upphyrda utrymmen. Som en del av budgetbehandlingen kommer användningen av externt upphyrda utrymmen att gås igenom. När hyresavtalen upphör kan verksamhet anvisas till stadens egna utrymmen.

Konsekvensbedömning av anpassningsåtgärder 2021

För att kunna nå inbesparingsmålen sänks fastigheternas yttre områdens underhållsnivå.

Underhållsarbeten i byggnaderna anpassas och arbetsbeställningar som stadens användare har möjlighet att göra kommer att utföras med längre fördröjning och alla arbeten kommer inte att utföras lika snabbt som tidigare. Fastighetsskötarnas uppgifter kommer att koncentreras till lagstadgade rutinuppgifter i byggnaderna.

Fastighetsmassan har anpassats genom att avyttra fastigheter med låg användningsgrad. I fastighetmassan kvarstår byggnaderna som har hög användning och de byggnader som fastighetsunderhållet riktat sina resurser till i högre grad. Underhållet koordineras endast till centrala byggnaderna/användningsportföljen, övriga byggnadernas skick försämras och fastighetsskötseln nivå sänks. Byggnader med leasingavtal kommer att underhållas i enlighet med leasingavtal och ansvarsfördelningstabell.

Användarna behöver informeras väl gällande fastighetsenhetens anpassningsåtgärder och dess konsekvenser, detta beaktas i den interna beställningen.

Investeringsprojekt 2021

Anslagsreserveringen för investeringar i fastighetsunderhåll, se separat stycke gällande investeringarna.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Fastighetsförsäljning, verkställande av försäljningsportföljen och icke ordinära objekt. Vidare utveckla processerna för fastighetsförsäljning.	1 550 000 euro försäljningsvinst. Försäljningsinkomster består av utvecklingsprojekt, egen tomtproduktion samt objekt ur försäljningsportföljen.
	Försäljning har slutförts för åtta objekt (Ekkulla, Bäljars daghem, Köttkontrollen, Tovö, Ramskulla depå, Rödgrundsudden, Järnmagasinet i Billnäs och Gamla stadshuset) för totalt 2 831 516 euro.	
	Regelbundna uppföljnings- och "respons"-möten med sektorerna med vikt på information om ändringar i den interna produktionen	<ul style="list-style-type: none"> - 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna
	Vår- och höstresponsmöte med sektorerna. Regelbunden månatlig ekonomiuppföljning. Förplanering av kommande ändringar som ett fortlöpande arbete. Feedback från sektorerna genom elektronisk servicebegäran på stadens intra och på responsmöten.	

	Införa en förnyelsebar och resurseffektiv elproduktion som samtidigt minskar koldioxiden	Ett konkret åtgärdsprogram för energieffektivisering tillhörande KETS-programmet
	KETS-rapportering utförd. Åtgärdsprogram uppgjort.	
	Genomförandet av effektiviseringsåtgärder enligt godkänd servicenätsutredning	Verkställighet av gjorda beslut
	Ombyggnation på Raseborgsvägen 5:s våning 2 slutförd. Flyttrotationen möjliggör försäljning av byggnaderna Ystadsgården och Portstugan. Nybyggnation Asker i Svartå pågår. Nybyggnation möjliggör avveckling av Svartå svenska och finska skola, Askersgårdens bibliotek samt leasad daghemsbyggnad i Svartå.	
	Utredning om att sammanföra samtliga bostäder under Raseborgs Hyresbostäder Ab	Genomförd utredning
	Utredning slutförd. Omfattar byggnaderna Bromarv radhus, Österby pensionärsbostäder, Svartå pensionärsbostäder, Kila radhus och Fiskars pensionärsbostäder.	

Analys över åtgärder

Fastigheter som såldes 2021; Ekkulla i Svartå, Bäljars gruppfamiljedaghem i Karis, Köttkontrollen i Karis, Rödgrund i Ekenäs, Tovö i Ekenäs, Järnmagasinet i Billnäs, Ramskulla depån i Pojo och Ekenäs gamla stadshus.

En utredning gällande utlokalisering gällande fastighetsskötsel och lokalvård utfördes under våren 2021, arbetet fortsätter i egen regi.

Tenala brandstations rivning startade i december 2021. Som ersättande utrymmen för Tenala brandstation (FBK) anskaffades pvc-hall och baracker som placerades invid Höjdens skola.

Corona vaccineringsställen förverkligades i Karis idrottshall, Ekenäs bollhall samt Hagahemmet.

Corona-läget gjorde att underhållsarbetet försvårades, arbeten som försvårades att utföras är bl.a. ventilationskanalputsningar, brandgranskningar, arbeten i byggnader där social- och hälsovården har verksamhet dygnet runt. Månadsträffarna med fastighetsskötarna kunde inte hållas som vanligt på grund av restriktionerna.

Arbetet med vinterunderhållet var utmanande på grund av den snörika vintern.

Inom fastighetsunderhållet gick sju personer i pension under 2021. Tre personer anställdes. Fastighetsskötseln är indelade i 7 pooler. Poolerna 1-5 sköts av egen personal emedan 6-7 sköts som områdesentreprenad, Svartå-Fiskars samt Tenala-Bromarf. Områdesentreprenadavtalen går ut 31.3.2022 och kommer att konkurransutsättas vintern 2022. Till områdesentreprenaden tillkommer Snappertuna-området. Fastighetsdejouren sköts av egen personal via helpdesk Caverion.

Staden låter utföra de flesta reparationsarbetena med ramavtalsentreprenörer. Ramavtal för målningsarbeten ingicks med tre entreprenörer, avtalsperioden 1.5.2021-31.12.2023 med option på ett år.

För inomhusluftsåtgärder fanns reserverat 100 000 euro år 2021. Åtgärderna i Karjaan yhteiskoulu fortsatte. Åtgärderna ledde till önskvärt resultat för under 2021 inkom endast två anmälningar. För övrigt har arbetet med inomhusluften i stadens byggnader förlöpt bra.

Större genomförda driftsreparationer under 2021:

Utrymmesförvaltning

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

- Ekenäs ungdomsgårds renovering för Kulturinstitutet och Ungdomsverksamheten
- Fasadmålning av Österbo daghem samt nytt staket till gården
- Fasadmålning av Tunahemmet
- Fasadmålning av Snappertuna nedre skola
- Ekenäs högstadieskola inomhusmålning
- Servicemålning av fönster, Ekenäs gymnasium
- Nya kemikaliepumpar till Simhallen
- Fasadmålning av nya Radiostudion i Ekenäs
- Fasadmålning av Inspektorsvillan på Västerby gård
- Rörsanering av bruksvattenrör Karis hälsovårdscentral
- Servicemålning av fönster Klockars daghem samt nytt staket till gården

Grundförbättringar genomförda under 2021, som tekniska nämnden disponerar över.

- Karis idrottshalls yttertak förnyades samt omklädningsrummen sanerades
- Gymnastiksalsgolvet i Karis svenska högstadium och gymnasium bekläddes med massagolv
- Jumbo lekparkens husfasader bekläddes med cembrit skivor i glada färger
- Fasadarbetet med Ekenäsgården fortsatte och färdigställs 2022
- Iloq nyckelinstallationer
- Ledbelysningar installerades i Seminarieskolan och Höjdens skola
- Automatbrandsalarmsystem installerades i Seminarieskolan
- Ekenäs bollhallstak förnyades
- Djupinsamlingskärl anskaffades till tre fastigheter
- Gymnastiksalsgolvet i Hakarinne skola bekläddes med massagolv
- Höjersgårdens fasadsanering slutfördes

Investeringar genomförda 2021, bindningsnivå fullmäktige:

- Svartå skolcenter, arbetet pågår i enlighet med tidtabell och kostnadskalkyl
- Katarinaskolan, arbetet med projektplanen färdigställdes inte
- Tenala brandstation, planering av brandstation pågår i enlighet med tidtabell
- Arkivutrymme till Ekåsen, projektplan och kostnadskalkyl färdigställd
- Raseborgsvägen 5, arbetet i enlighet med tidtabell och kostnadskalkyl
- Mariahemmet, planering utförd, arbeten upphandlas 2022
- Äldreboende Liljedalsgatan Ekenäs, val av planerare gjord och planering påbörjad
- Kosthållsutredning EHS, köksplanering pågår, arbeten upphandlas 2022
- Ekenäs simhall, konditionsgranskning, två stycken utförda
- Energieffektivering, Seminarieskolans fönsterbyten, arbetet utfört enligt tidtabell och kostnadskalkyl

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Fastighetsmassa, egen (m ²)	150 507	150 000	146 884
Externt upphyrda utrymmen (m ²)*	12 213	11 946	15 100
Leasade utrymmen (m ²)	15 730	15 730	15 730
Fastighetskostnader (€/m ² /mån)	6,00	6,02	5,82
Verksamhetsbidrag (€/m ² /mån)	3,66	3,45	3,60
Avskrivningar (€/m ² /mån)	1,60	1,47	1,58
Fastighetskostnader (€/inv/mån)	38,86	38,82	37,61

*Omfattar bl.a. Knipnäs snickeri (680 m²), Lyckebo (528 m²), Fiskars skola + eftis (3948 m²), Landskapsmuseum (2100 m²), Sisu-hallarna (506 m²), VNS G-huset (716 m²), Sophiahemmet (1025,5 m²), Hagahemmet (2073 m²) och Brukets vårdhem (2264 m²).

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	15 661	6 350		7 927	1 577	124,8%
Avgiftsintäkter				0	0	0,0%
Understöd och bidrag	27 437			16 598	16 598	0,0%
Övriga intäkter	20 093 834	20 608 300	-201 810	19 949 171	-457 319	97,8%
Intäkter totalt	20 217 422	20 684 650	-201 810	20 073 726	-409 114	98,0%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-0,7 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-1 473 611	-1 480 010		-1 411 152	68 858	95,3%
Köp av tjänster	-2 586 154	-2 739 710	6 620	-2 818 069	-84 979	103,1%
Material och varor	-3 474 682	-4 001 680		-3 990 439	11 241	99,7%
Understöd						
Övriga kostnader	-4 370 432	-4 617 370	-291 880	-4 183 763	725 487	85,2%
Kostnader totalt	-11 904 879	-12 838 770	-285 260	-12 403 422	720 608	94,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,2 %		
Verksamhetsbidrag	8 312 543	7 845 880	-487 070	7 670 304	311 494	104,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-7,7 %		
Därav:						
Interna intäkter	16 939 817	17 452 480	-201 810	17 307 511		
Interna kostnader	-1 097 042	-1 109 730	12 930	-1 122 626		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Utrymmesförvaltningens verksamhetsbidrag blev drygt 300 000 euro bättre än budgeterat. I budgeten gjordes, i jämförelse med budgetramen, inbesparingar på 500 000 euro i underhållet av fastigheter. En budgetändring där intäkterna från den interna driftshyran sänktes med 500 000 euro och inbesparingen fördelades på användarna godkändes av fullmäktige den 17.5.2021 § 36. Försäljningen av stadens aktieinnehav i FAB Knipnäs ledde till att de budgeterade externa hyrorna på 506 000 euro inte fakturerades Axxell Utbildning Ab. Stadens kostnader i form av hyresvederlag till FAB Knipnäs uteblev också och försäljningen av aktierna påverkade därför inte

verksamhetsbidraget. De interna hyresintäkterna överskred budgeten med ca 50 000 euro, vilket beror på ändringar i beställningarna under året.

Kostnaderna stannade cirka 720 000 euro under den budgeterade nivån, men var cirka 500 000 euro högre än under 2020. Det beror bl.a. på att kostnaderna för vinterunderhåll samt fastigheternas uppvärmningskostnader var högre än under den milda och snöfattiga vintern 2020. Under det andra kvartalet tog staden över verksamheten i Brukets vårdhem (tidigare Villa Pentby). Den årliga hyran för fastigheten uppgår till 492 000 euro och påverkade utfallet för 2021 med 298 190 euro. Summan faktureras social- och hälsovården. En ändring i dispositionsplanen gjordes och behandlades i berörda nämnder. Staden förnyade också fyra avtal för fastighetsleasing, vilket sänkte den årliga kostnadsnivån. De nya avtalen trädde i kraft fr.o.m. den 1.7.2021 och minskade kostnaderna för 2021 med ca 180 000 euro.

Nyckeltalen som beskriver ekonomin i förhållande till volymen är på en bättre nivå än budgeterat, vilket beror på kostnadsnivån och en förbättrad produktivitet. Avskrivningarna är på ungefär samma nivå som 2020, vilket beror på att flera större investeringsprojekt fortsätter in på 2022. Under 2021 uppgick summan för avskrivningar till 2,80 miljoner euro, i jämförelse med 2,77 miljoner under 2020. Dessutom gjordes en nedskrivning av bokföringsvärdet för Klinkbacka skola på 349 874,01 euro.

Under året har försäljningen av Ekkulla (233 m²), Köttkontrollen (161 m²), Bäljars daghem (239 m²), Tovö (381 m²), Rödgrund (100 m²), Ramskulla depå (384 m²), Järnmagasinet i Billnäs och Gamla stadshuset i Ekenäs (1180 m²) slutförts. Dessutom har taxistationen i Ekenäs (41 m²) och Svartå depån (231 m²) rivits. Den egna fastighetsmassan har således minskat med 2950 m², vilket är i enlighet med budgetens och fastighetsstrategins målsättningar. Under upphyrda utrymmen tillkom 2264 m² för Brukets vårdhem, 429 m² för flyktningbostäder i Karis, 256 m² för utrymmen som används av Nåvis boendestöd i Ekenäs och 166 m² för Tenala brandstations tillfälliga utrymmen. Externa utrymmen i den s.k. Valiofastigheten i Tenala (45 m²) har sagts upp.

Corona-situationen påverkade delvis möjligheterna att utföra reparationsarbeten. Tekniska nämndens beslut om att bevilja hyresfrihet för företag och föreningar i stadens byggnader, områden och anläggningar, under perioden 8.3 – 30.6.2021, minskade hyresintäkterna med knappt 15 000 euro.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Till utrymmesförvaltningsavdelningen hör fastighetsförvaltning, lokalvård och kosthåll. I budgetstrukturen utgör fastighetsförvaltningen en egen helhet, medan lokalvård och kosthåll tillsammans utgör den andra helheten.

Lokalvård

Utrymmesförvaltningsavdelningen ansvarar för 133 000 m² städya. Städningen styrs av verksamhetens hygiennivå. Lokalvårdens produktion är anknuten till verksamheten i fastigheterna och sektorernas beställningar.

Lokalvårdsverksamheten omfattar två olika lokalvårdspaket;

Lokalvårdspaket 1 omfattar städservice från måndag till fredag till priset av 22,15 euro/timme. Paketet används i alla skolor, daghem, hälsostationer, kansliutrymmen mm. Det innehåller även service av tvätt-linnekäddor och köksuppgifter gemensamt med kosthåll.

Lokalvårdspaket 2 innehåller städservice från måndag till söndag, d.v.s. sju gånger per vecka. Paketet omfattar helgtillägg, grundstädning, allt material så som soppåsar, wc-handpapper, tvål, maskinservice, handledning mm. Priset är 24,25 euro/timme. Beställningen av lokalvårdspaket 2 har ökat markant i och med att social- och hälsovårdssektorn har utökat sin beställning. Även bildningsväsendet använder sig av lokalvårdspaket 2 för sin verksamhet i Karis idrottshall.

Vid flytt utförs specialstädning av möbler som stödåtgärd för att främja god inomhusluft.

Kosthåll

Raseborgs stads kosthållsenhet har för närvarande 1 centralkök, 8 tillverkningskök och 32 utdelningskök av varierande storlek, vilka årligen tillsammans producerar ca 1 355 550 portioner. Därtill inköps årligen från HUS Asvia ca 88 100 portioner. Kosthållsenhetens huvudmålsättning är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris där personalkostnadernas andel i kosthållsenhetens totala budget inte överskrider 50 %, målsättningen att köken i mån av möjlighet använder närproducerade råvaror. Raseborgs stad har leveransavtal med Kuntahankinnat.

Kosthållsenheten tillreder den största delen av maten i Raseborg i egen regi. Till Hagahemmet och Raseborgs baddavdelning köps däremot maten av HUS Asvia. Då kosthållsenhetens kunder är allt från småbarn till äldre, som alla har olika behov och rekommendationer och äter olika stora och många portioner per dygn, betyder det att även måltidspriserna är rätt många till antalet. Samma måltidskostnader tillämpas oberoende av produktionskostnad. Detta betyder att variationen i produktionskostnaderna som finns inom Raseborg inte beaktas i den interna faktureringen.

Social- och hälsovårdsnämnden fattar beslut om måltidspriser som berör hemmaboende pensionärer som går och äter av staden tillverkade måltider på äldreboendet. Priserna (euro/portion) gäller morgonmål, lunch samt kvällsmål i verksamhetsenhet.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Lokalvård

Lokalvårdens tyngdpunkt ligger på effektivisering av städarbetstid, vilket omfattar städning på rätt tidpunkt med rätta redskap och metoder. Genom en rätt dimensionerad städning förvaltas fastigheten väl och materialens livslängd förlängs. Städdimensioneringen har utarbetats i enlighet med användarnas behov.

Lokalvårdens mål är att skapa en säker, hälsosam och trivsamt miljö i stadens lokaler samt att använda och öka användningen av miljövänliga städmedel. Av städmedel som används är målsättningen att ca 90 % ska vara svanmärkta, en förhöjning med 10% från år 2019.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Lokalvården påverkas av förändringar i strukturen. Städdimensioneringen uppdateras regelbundet och nya städdimensioneringar görs på äldreomsorgsenheterna med beaktande av verksamheten. Inomhusluften och dess kvalitet påverkar lokalvården verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Det elektroniska kvalitetsuppföljningsprogrammet ePuhtaus infördes år 2020. Med hjälp av programvaran kan man bl.a. följa att hygienivåerna upprätthålls, särskilt om det finns utmanande utrymmen som kräver en större hygienivå än vanligt. Kvalitetsuppföljningsprogrammet medför en bättre kundservice samt möjlighet att omgående åtgärda eventuella brister.

Lokalvårdsenheten anpassar sin städdimensionering enligt servicenätsutredningsbeslut. Karis bibliotekets flytt till Grabbegården under byggtiden av nya Fokus förorsakar inga extra kostnader för lokalvården. Genom stängning av Klinkbacka skola minskas städtyorna för bildningsväsendet.

Från bildningsväsendet tillkommer fyra medarbetare och underhållet av Ekenäs simhall och bollhall, sammanfattningsvis 3 910 m². Förändringen leder till att kostnader på ca 115 000 euro överförs till tekniska sektorn. En koncentrerad verksamhet med arbetsledning inom specialkunnande är mera resultat- och kostnadseffektiv, vilket påvisas när en större servicetjänst koncentreras till en plats. Underhåll och livslängden av byggnadernas ytmaterial förlängs även då materialen sköts med korrekta medel och maskiner.

Kosthåll

Målsättningen är att tillreda näringsrik och god mat till ett ekonomiskt fördelaktigt pris, men även att gallra och minska på tillsatserna samt välja ekologiska alternativ när det möjliggörs. Centrala förändringar inom kosthållet förverkligas i enlighet med stadsstyrelsens beslut gällande kosthållsstrukturen den 20.8.2018 § 315.

Stadsfullmäktige godkände kosthållspolicyn den 3.6.2019 § 67. Matsvinnet vägs dagligen i stadens alla skolor, målsättningen är att minska matsvinnet och fotavtrycket i miljön.

Andelen vegetariska luncher på enhetens matsedel är 1–2 per vecka, eftersom fisk- och grötdagar räknas som vegetariska dagar. Målet är att senast om fyra år alltid kunna servera ett vegetariskt alternativ till lunchen i skolor. Raseborgs stad är en HINKU kommun med målsättning att minska CO₂ utsläpp. Köttkonsumtionen påverkar CO₂ utsläpp. Staden undertecknade 2020 energieffektiveringsavtalet KETS. Målet är att utveckla nya vegetariska rätter och på basen av responsen införa dem på matlistorna och därigenom även göra en miljögärning. Ekologiska produkter används och målet är att andelen ekologiska produkter utökas kontinuerligt.

Råvaruavtal uppgjordes 2020 med Kuntahankinnat Oy. Kött och köttprodukter upphandlades skilt vid upphandlingen 2020, med samma kriterier som gäller för de finländska bönderna vid djurhushållningen. Kött-% enheten har specificerats vid upphandlingen. Halvfabrikat används i liten skala.

Ett initiativtagande från HUS Asvia har riktats till staden under 2020. Initiativtagandet är kopplat till sjukhusverksamheten och motiverar till att kosthållsstrukturens förverkligande framskjuts med 1 år. I praktiken betyder det att tidtabellen är följande: preliminärt Ekenäs högstadieskola 2022, Höjdens skola 2024 och Seminarieskolan 2026. Utdelningskökens saneringar förverkligas parallellt med tillverkningsköken.

HUS Asvia närmade sig staden med en prishöjning omfattande ca 10% som påförs från och med 2021. Prishöjningen motiveras med att Raseborgs stads avgifter nu höjs till samma nivå som de övriga områden som HUS Asvia betjänar.

Anpassningsåtgärder 2021

Stadsstyrelsen har den 31.8.2020 § 265 beslutat att ge stadsdirektören och tekniska sektorn i uppdrag att göra en utredning om utlokalisering av fastighetsskötseln och underhållet samt lokalvården och att en marknadskartläggning ska göras för att definiera service- och kostnadsnivån.

Städnivån kommer att sjunka med 10 % pga. minskningen av 7 årsverken. Det kommer att märkas både för personalen och även för invånarna i staden och kan leda till ineluftsproblem i fastigheterna, högre sjukfrånvaro pga. ökad arbetsbörda och att städdimensioneringen inte kan följas som tidigare.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Gällande Fiskarin koulus omändring från tillverknings- till utdelningskök bör det föras årliga diskussioner med fastighetsägaren och under våren 2022 utvärderas hur förändringen har påverkat verksamheten.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Nya arbetsmetoder och specialkunnande införs i lokalvården för att förbättra inomhusluften	5 % av personalen utbildas i nya metoder för specialstädningar
	En mindre arbetsgrupp inom lokalvården har utbildats och har nu specialkunnande inom isoleringsstädningar (coronastädning) och städning där inomhusluftproblem påtalas.	
	Effektivering genom större samarbete mellan kosthållet och lokalvården i centrala verksamhetspunkter	Effektivering av personaldimensioneringen
	Samarbete med kosthållet har utvidgats inom kundgruppen för dagvård. Lokalvård och kosthåll vikarierar varandra under semestrar och ledigheter då barngrupperna är mindre.	
	Matsvinnet mäts i alla stadens skolor	Matsvinnet i stadens skolor är max 10% av produktionen
	Mätning av matsvinnet har inte varit möjligt att utföra i samma omfattning som normalt pga corona-pandemin som föranlett distansstudier. Kosthållspolicyn omfattar mätning av matsvinn.	
	Regelbundna uppföljnings- och responsmöten med sektorerna med vikt på information om ändringar i den interna produktionen	<ul style="list-style-type: none"> - minst 2 gånger/år - rätt anpassad servicenivå - förplanering av kommande ändringar - ekonomiuppföljning - feedback från/till sektorerna
	Vår- och höstresponsmöte med sektorerna. Regelbunden månatlig ekonomiuppföljning. Förplanering av kommande ändringar som ett fortlöpande arbete. Feedback från sektorerna genom elektronisk servicebegäran på stadens intra och på responsmöten.	

Analys över åtgärder

Lokalvård

Städytan ökade under år 2021 från 129 000 m² till 133 500 m². Städytan har ökat p.g.a. att boll- och simhallens byggnader flyttades från bildningsväsendet till utrymmesförvaltningen samt på upphyrda utrymmen för corona-vaccinering.

Städdimensioneringens uppdatering har inte följts upp p.g.a. åtgärdsprogrammet för 2021, där lokalvården skall spara 210 000 euro. Städdimensioneringen går inte att följa, eftersom sparåtgärderna är så stora att de rubbar dimensioneringsmätningarna. Sparåtgärderna för år 2021 betyder att lokalvården tvingats minska städtimmar främst i bibliotek, ungdomsgårdar, stadshus och utrymmen för sysselsättningen m.fl.

I ett samarbete med Mehiläinen Ab har uppgjorts en plan, där en pilotgrupp går igenom arbetshälsa med målsättningen att minska sjukfrånvaron. Föreläsningar i ergonomi har hållits för lokalvårdens personal i Ekenäsområdet, föreläsningen har hållits på Teams som hela lokalvården strävar till att ha i användning.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Corona-städningen har föranlett att mera material, desinfektionsmaskin och arbetskyddskläder har upphandlats. Simhallens underhåll flyttade från bildningsväsendet till utrymmesförvaltningen 1.1.2021. Lokalvårdspersonalen flyttade till lokalvårdsenheten från bildningsväsendet. Simhallens verksamhet öppnade igen i början på september efter en längre tids stängning. Verksamheten i bollhallen har på grund av kvällsträningar och handbollsmatcher tilltagit mera än tidigare. Vaccinationspunkten har flyttat till gamla Hagahemmet och bollhallen är i normal användning. Vaccinationspunkterna medför mera städytor för enheten.

Grundstädningar har utförts utöver dimensioneringen, p.g.a. inomhusluftanmärkningar.

Kvalitetsuppföljningar underlättas av ett digitaliserat kvalitetsprogram.

Lokalvården har även detta år gjort samarbete med kosthålllet under sommarperioden, där man har kunnat klara sig utan vikarier med samarbetet inom kök-städ.

Utlökaliseringsutredningen, i enlighet med stadsstyrelsens beslut, har slutförts. Stadsstyrelsen beslutade att lokalvården fortsätter med städningen i egen regi.

Under det andra kvartalet (fr.o.m. den 24.5.2021) har staden övertagit verksamheten i Brukets vårdhem (tidigare Villa Pentby). För lokalvårdens del tillkom 38,25 nya städtimmar per vecka.

Kosthåll

Covid-19:s inverkan på kosthålllet är fortfarande tydlig i skolor och daghem, pandemin har medfört ett kostnadsbortfall för kosthålllet. Vägning av matsvinn går inte att utföra i samma utsträckning p.g.a. distansstudier och hämtmat.

Personalminskningar enligt budgeten 2021 har genomförts fr.o.m. 1.1.2021.

En av kosthålllets arbetspunkter har tagit i bruk Titania "Sähköinen asiointi", arbetet fortsätter med återstående arbetspunkter.

Under det andra kvartalet (fr.o.m. den 24.5.2021) har staden övertagit verksamheten i Brukets vårdhem (tidigare Villa Pentby). För kosthålllet tillkom 287 matportioner i veckan, som tillreds vid centralköket i Karis. Ruusula/Onnela i Pojo flyttade till Brukets vårdhem i oktober.

Klinkbacka skola stängdes i och med vårterminens slut. Samarbetsförfarande med kökspersonalen slutfördes i maj-juni och en förflyttning till ett annat kök har gjorts.

Stadens arbetarskyddschef, tillsammans med arbetarskyddsfullmäktige, har hållit månatliga skolningstillfällen via Teams, som kosthållschefen deltagit i.

Kosthållsenheten har uppmärksammat Östersjödagen i augusti genom att servera olika Östersjö fiskrätter.

Ekenäs Gymnasiums Green Team önskade en vegetarisk vecka för hela sitt gymnasium. Detta genomfördes under v.46

Samtliga skolor och daghem samt dagverksamheter serverades en jullunch. Valmöjlighet gällande lunchen gavs till användaren därav en variation i Raseborg.

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Lokalvård			
Städpaket 1 (€)	22,22	22,15	22,15
Städpaket 2 (€)	23,75	24,25	24,25
Antal städtimmar	167 201	165 300	168 634
Kostnader (€/inv/mån)	11,07	11,38	11,08
Kosthåll			
Kostnader (€/inv/mån)	14,89	16,16	15,94
<i>Portionsantal (st)</i>			
Daghem	358 092	351 890	436 762
Skolor	426 863	557 640	525 907
Åldringshem	313 385	310 800	346 322
Vård i hemmet	5 164	5 570	5 430
Övriga	92 388	217 750	107 971
Totalt	1 195 892	1 443 650	1 422 392
<i>Måltidspriser (€)</i>			
Daghem/heldagsvård*	6,32	5,60	5,60
Daghem/heldagsvård diet*	6,94	6,18	6,18
Skolor/lunch, lågstadier	3,46	3,46	3,46
Skolor/lunch, högstadier/gymnasier	3,65	3,66	3,66
Skolor/dietlunch	3,95	3,95	3,95
Åldringshem/dygnspris**	15,55-29,86	15,08-33,08	15,08-33,08
Pensionär lunch	5,80	5,80	5,80
Pensionär dagverksamhet	6,34-7,00	6,34-7,00	6,34-7,00
Vård i hemmet	5,80	5,80	5,80

*I priset ingår morgonmål, lunch och mellanmål

** I priset ingår morgonmål, lunch, eftermiddagskaffe, middag och kvällsbit

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	8 176 054	9 349 740	-30 950	9 014 392	-304 398	96,7%
Avgiftsintäkter					0	0,0%
Understöd och bidrag					0	0,0%
Övriga intäkter	19 745	23 400		26 229	2 829	112,1%
Intäkter totalt	8 208 979	9 373 140	-30 950	9 050 921	-291 269	96,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				10,3 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-5 621 088	-5 683 770	-18 730	-5 740 020	-37 520	100,7%
Köp av tjänster	-931 503	-921 090	-4 380	-991 493	-66 023	107,1%
Material och varor	-1 456 661	-1 872 280	-155 320	-1 656 883	370 717	81,7%
Understöd						
Övriga kostnader	-563 835	-613 210	9 470	-523 978	79 762	86,8%
Kostnader totalt	-8 573 087	-9 090 350	-168 960	-8 912 373	346 937	96,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				4,0 %		
Verksamhetsbidrag	-364 108	282 790	-199 910	138 547	55 667	167,2%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-138,1 %		
Därav:						
Interna intäkter	7 974 435	9 138 590	-30 950	8 830 583		
Interna kostnader	-433 748	-432 440	10 090	-404 420		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Verksamheten för lokalvård och kosthåll har påverkats av den pågående corona-pandemin, vilket också märks i verksamhetens ekonomi. Effekterna under 2021 var ändå mindre än under 2020. Verksamhetsbidraget blev 55 667 euro bättre än budgeterat. Intäkterna stannade drygt 290 000 euro under målet, medan kostnaderna blev drygt 345 000 euro lägre än budgeterat. Därmed blev också verksamhetsbidraget positivt i förhållande till budget.

För kosthållet märktes corona-pandemin i form av minskat portionsantal i skolorna och därmed också minskade intäkter. Kostnaderna inom kosthållet minskade också, men inte i samma takt, vilket ledde till att kosthållets verksamhetsbidrag blev cirka 50 000 sämre än budgeterat. Budgetöverskridningen motsvarar därmed den inbesparingsåtgärd som togs med i budgeten. Målsättningen i budgeten för 2021 var att förhandlingarna gällande produktionen i sjukhusköket (HUS Asvia) skulle generera en ekonomisk vinning på cirka 50 000 euro för staden, vilket inte förverkligades.

Under det andra kvartalet tog staden över verksamheten i Brukets vårdhem (tidigare Villa Pentby). För kosthållet tillkom 287 matportioner i veckan, som tillreds vid centralköket i Karis. Kostnaderna faktureras social- och hälsovården, i enlighet med fastslaget måltidspris. De interna intäkterna för 2021 uppskattades vara 152 180 euro. Intäkterna från Brukets vårdhem kompenserade delvis bortfallet från bildningssektorn, som beror på corona-pandemin. Ingen extra personal tillkom kosthållsenheten i samband med övertagandet av verksamheten, däremot en del kostnader för transportvagnar och annan köksutrustning. För lokalvårdens del medförde Brukets vårdhem att städtimmarna ökade med 38,25 per vecka och den interna intäkten för 2021 beräknades uppgå till 26 870 euro. En ändring i dispositionsplanen som beror på Brukets vårdhem gjordes och behandlades i berörda nämnder.

Inom lokalvården var de ekonomiska effekterna av corona-pandemin mindre och kostnaderna var t.o.m. lägre än budgeterat. Förutom de utmaningar som corona-pandemin medför hade lokalvården också ett inbesparingskrav på 210 000 euro i förhållande till budgetramen för 2021. Inbesparingen på 210 000 euro gjordes inte som en sänkning av

Lokalvård och kosthåll

Förtroendeorgan: Tekniska nämnden

Ansvarsperson: Utrymmesförvaltningschef Anna Friberg

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

städpriset, utan som en minskning av antalet städtimmar. De av tekniska nämnden fastslagna timpriserna för städservicen tillämpades alltså i enlighet med tidigare beslut. Då en ordinarie städtimme kostar 22,15 euro innebar inbesparingen i kostnaderna en minskning av antalet städtimmar med ca 9500 på årsnivå. Tekniska nämnden godkände i samband med behandlingen av dispositionsplanen den 26.1.2021 § 4 konsekvenserna av anpassningarna i lokalvården och den godkända städdimensioneringen beaktades i faktureringen. En budgetändring där intäkterna från interna städtjänster sänktes med 210 000 euro och inbesparingen fördelades på användarna godkändes av fullmäktige den 17.5.2021 § 36. Lokalvården lyckades anpassa verksamhetens kostnadsnivå så att den följde budgetens anpassningsåtgärder och verksamhetsbidraget blev drygt 100 000 euro bättre än budgeterat. Antalet städtimmar ökade i jämförelse med det budgeterade, vilket beror på ett ökat städbehov under året (t.ex. Brukets vårdhem). Det innebär också att lokalvårdens produktivitet ökade under 2021.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Planläggningens huvudmålsättning är att enligt de i budgeten uppställda måtetalen förverkliga det godkända planläggningsprogrammet, med strävan till ett tillräckligt stort och attraktivt tomtutbud i staden, såväl för bostäder, service som för företagsetablering. En ekonomiskt hållbar bostads- och näringslivspolitik förutsätter en långsiktig och tillräcklig produktion av tomter på stadens egen mark. Planläggningen deltar aktivt i projekt som berör bostads- och näringslivspolitik.

För att uppnå målen bör staden arbeta mot att utgöra en generalplan för hela Raseborg. Detta ger bättre möjligheter för staden att själv kunna styra sin markanvändning helhetsmässigt, samt påverka den detaljerade planeringen. I områden med rättsverkande generalplan kan staden planera utan direkt styrning från landskapsplanen och på så sätt effektivare utnyttja sitt planläggningsmonopol. Eventuella besvärprocesser blir kortare, då besvärsrätten till högre rättsinstans är begränsad inom områden med rättsverkande generalplan.

Behovet av att i högre grad gå igenom gällande detaljplaners aktualitet beaktas i resurseringen av planeringen. I avgränsningen av nya planprojekt beaktas alltid omkringliggande planers aktualitet och uppdateringsbehov.

En central målsättning är att i planeringsprocessen fördjupa samarbetet inom planeringen över sektor- och avdelningsgränserna. Avsikten är att i ett så tidigt skede som möjligt utreda planers totalekonomiska verkningar med beaktande av utbyggnad av infrastruktur och annan kommunal service.

Enheten ansvarar förutom för allmänna planläggningsuppgifter, som till exempel uppgörande av general- och detaljplaner också för lov enligt 171 §, 137 § och 137a §.

Enheten bevakar stadens intressen inom landskapsplaneringen.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Under budgetår 2021 inleds arbetet med att uppgöra en utvecklingsbild för markanvändningen för Raseborgs hela geografiska område (arbetet har på grund av resursbrist inte inletts under 2020, som planerat). Projektet är inskrivet i stadens strategi och skall enligt strategibeslutet basera sig bl.a. på en servicenätsutredning. Utvecklingsbilden ska fungera som vägledning för kommande generalplanering i staden. Utvecklingsbildsarbetet beaktas i planeringen av kommande planläggningsprogram.

Detaljplaneringen av Kärrby industriområde inleds som ett nytt planprojekt i enlighet med Horsbäck-Läpp delgeneralplan, då den vunnit laga kraft. Delgeneralplanen har godkänts i stadsfullmäktige 6.4.2020 § 34, besvär riktat mot planens godkännande behandlas i Helsingfors förvaltningsdomstol.

Målsättningen är att i Ekenäs fortsätter planeringen av Båssastranden, samt planändringarna för Stallörsparken, Stationsvägen 2, Trollbergsvägen, Björknäsgatan 27–39 och Gamla stadshuset.

I Karis –området fortsätter planeringen av Stationsbackens område och detaljplanen för Karis centrumområde. Arbetet med Torggatan-Volmarsvägen fortsätter. Utvecklingen av Läpp affärsområde fortgår. Nylandsplanen 2050 har godkänts under året 2020 och ersätter vid sin fastställelse gällande landskapsplaner. I Nylandsplanen 2050 finns för Läpp-området reservering på totalt 40 000 m²vy för handel. Läpps områdesbeteckning "utvecklingszon för tätortsfunktioner" i Nylandsplanen 2050 ströks av Helsingfors förvaltningsdomstol på hösten 2021 p.g.a. besvär. Raseborgs stad har anfört besvär över upphävningsbeslutet. Under året 2021 har påbörjats ombyggnaden av Läpps anslutning vid Hangövägen. Nylandsplanen 2050 och de nya trafiklösningarna skapar förutsättningar för en vidare utveckling av området.

Utvecklingen av området Åminnegård-Råbacka fortsätter som ett planområde. Planändringen av Pojo kyrkby fortsätter eventuellt, beroende på hur arbetet med servicenätsutredningen fortskrider och om beslut fattas om byns skolcenter. I Fiskars fortskrider Malcolmvägens detaljplaneändring och kan beredas för godkännande. Planändringen av Billnäs bruk II fortskrider med uppgörande och framläggande av planförslag.

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

I planeringen beaktas möjligheten att nyttja kollektivtrafik/pendling samt en strävan att förtäta centrum med tomter för bostadsvåringshus. Genom planeringsarbetet skapas förutsättningar för en hållbar och långsiktig bostadspolitik, utgående från det bostadspolitiska programmet. Strävan är ett nät med fungerande servicehelheter i städernas absoluta centrum där olika användargrupperns behov beaktas med olika former av boende.

I verksamheten ingår att aktivt bevaka stadens intressen i pågående landskapsplaneprocess.

Bland åtgärder för att balansera stadens ekonomi fortsätter pågående och nya projekt vid stränder såsom Bråtan, och Baggö.

Anslag för köp av planläggningstjänster bibehålls på 170 000 € för att kunna nå målen.

Inom beredningen av undantagslov och planeringsbehov har under 2021 fortsatt en personalrotation för att effektivisera lovhanteringen och kontakten mellan byggnadstillsynen och planläggningen. Under året utreds vidare hur planläggningen och byggnadstillsyn bäst kan samarbeta för att effektivisera resurserna.

Planläggningens av revisionsnämnden påpekade underbemanning utreds under år 2021 för att hitta lösningar för åren 2022–2023.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Projektplanen (del I) för Stallörens gästhamn/småbåtshamn uppgjord.	Beslut om godkännande av detaljplanen i fullmäktige och projektplan.
	Stallörparkens detaljplaneförslag behandlades av planläggningsnämnden den 24.3.2021 och remitterades för tilläggsutredningar. Ett uppdaterat detaljplaneförslag är under arbete. Ett uppdaterat detaljplaneförslag kommer att presenteras för planläggningsnämnden i mars/april 2022.	
	Godkännande av ett bostadspolitiskt program. I strategins handlingsprogram nämns som målsättning att åstadkomma hyreshus i centrum.	Bostadspolitiska programmet godkänns (2020 eller början på 2021)
	Bostadspolitiska programmet har handlats i stadsstyrelsen 1.3.2021 (§ 67). Stadsstyrelsen beslöt enhälligt remittera ärendet för vidare beredning och komplettering. Planläggningsnämndens utlåtande har inbegärts och det behandlas i Planläggningsnämnden i februari 2022.	
	Påbörjande av utarbetandet av utvecklingsbild, upphandling, PDB.	Beslut i nämnd och på tjänsteinnehavarnivå
	Beredningen har påbörjats på tjänstemannanivå med intervjuer av grannkommuner samt kommuner med gemensamma frågeställningar. Projektplanen för utvecklingsbilden har presenterats under 2021 för planläggningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, stadsstyrelsen och fullmäktige. Planen för deltagande och växelverkan har påbörjats under 2021 som ett konsultarbete.	
	Industri- och företagstomter	Beslut om påbörjande av detaljplanering i Kärrby Detaljplanering i Bäljars och Läpp
	Detaljplaneringen har inte påbörjats under 2021. Detaljplaneringen påbörjas med val av konsult i februari 2022.	

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Bostadspolitiska satsningar i centrum	Egnahemshustomter i Rävsnäs och Båssaböle (detaljplanering)
	Detaljplanerna för Rävsnäs (7793 och 7803) har godkänts under 2021. Detaljplanen för Båssaböle är under arbete.	

Analys över åtgärder

Planläggningsverksamheten har fortsatt som förut med tyngdpunkt på utarbetande av detaljplaner enligt det godkända planprogrammet, samt behandling av undantagslov och planeringsbehovsbedömningar.

Under 2021 första kvartal påbörjades arbetet med utvecklingsbilden, som utgör den största helhetsatsningen för stadens markanvändning. Arbetet har fortsatt under årets andra och tredje kvartal, och ett program om planerade teman samt preliminär tidtabell presenterades för planläggningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, stadsstyrelsen och fullmäktige under sommaren/hösten 2021.

Utöver ovannämnda fortsätter utvecklandet av verksamheten i aktivt samarbete med byggnadstillsynen och miljöenheten.

Nyckeltal	2021		
	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Anhängiggjorda planer	12	7	5
Delgeneral-/generalplaner, framlägningsperiod	0	2	0
Detaljplaner, framlägningsperioder	23	7	11
Godkända delgeneralplaner/generalplaner	0	1	0
Godkända detaljplaner	6	6	10
Nya byggplatser/tomter i planer	18	30	56
Undantagslov	66	100	85

Planläggning

Förtroendeorgan: Planläggningsnämnden
Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas

BOKSLUT 2021 DRIFTSHUSHÅLLNING Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	4 975			2 769	2 769	0,0%
Avgiftsintäkter	60 900	73 000		88 840	15 840	121,7%
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	66 995	73 000	0	91 609	18 609	125,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				36,7 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-412 491	-477 410		-483 838	-6 428	101,3%
Köp av tjänster	-200 626	-241 280	970	-143 824	96 486	59,8%
Material och varor	-1 816	-3 640		-445	3 195	12,2%
Understöd						
Övriga kostnader	-28 372	-28 440	640	-27 259	541	98,1%
Kostnader totalt	-643 306	-750 770	1 610	-655 366	93 794	87,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				1,9 %		
Verksamhetsbidrag	-576 311	-677 770	1 610	-563 757	112 403	83,4%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-2,2 %		
Därav:						
Interna intäkter	4 860			2 654		
Interna kostnader	-77 085	-75 560	1 610	-76 737		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Planläggningens verksamhetsbidrag blev drygt 110 000 euro bättre än budgeterat. Det beror främst på att kostnaderna för köptjänster var nästan 100 000 euro lägre än budgeterat. Intäkterna var i sin tur cirka 25 000 euro högre än under 2020 och överskred också budgetmålet.

Verksamheten nådde delvis budgeten i fråga om nyckeltalen. Antalet undantagslov var 19 flera än under 2020, men en aning under budgetens målsättning. Antalet godkända detaljplaner och nya byggplatser/tomter i planer överskred budgetmålet och nivån under 2020. Några av nyckeltalen stannade också under den budgeterade nivån. Corona-situationen har inte påverkat planläggningens ekonomi i någon större grad.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Miljöenheten

Miljöenheten sköter myndighetsuppgifter i enlighet med lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning och speciallagar (t.ex. miljöskyddslagen, avfallslagen, vattenlagen, naturvårdslagen, marktäktslagen, lagen om vattentjänster, terrängtrafiklagen samt markanvändnings- och bygglagen). Miljövårdsmyndigheten beviljar tillstånd (miljö- och marktäkttillstånd), registrerar verksamheter (t.ex. bränsledistributionsstationer, asfaltstationer, energiproducerande anläggningar), behandlar anmälningar (t.ex. bulleransmälan och klagomål) och besluter om avvikelse från krav på behandling av hushållsavloppsvatten, övervakar många olika typer av verksamheter (produktionsanläggningar, djurstall, bränsledistributionsstationer, stenbrott, behandling av avfall mm). Miljövårdsmyndigheten ger även utlåtanden gällande planer, bygg- och åtgärdstillstånd, undantagstillstånd, miljöstillstånd mm.

Rådgivning, uppföljning av miljöns tillstånd och att främja och utveckla miljövärden utgör en viktig del av uppgifterna. Miljömyndigheten samarbetar även med andra instanser, såsom NTM-centralen, räddningsverket, Sydspetsens miljöhälsa, polisen, Nylands avfallsnämnd m.fl.

Byggnadstillsynen

Enheten handhar byggnadstillsynsmyndighetens uppgifter enligt markanvändnings- och bygglagen. Byggnadstillsynsenhetens uppgifter omfattar rådgivning och övervakning för att styra byggandet enligt gällande planer och byggnadsordning. Den svarar för en behörig hantering av bl.a. byggnadslov, åtgärdstillstånd och utlåtanden i frågor som gäller byggande. Den utför granskningar och utpålningar på glesbygden.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Miljöenheten

Målsättningen är att trygga en hälsosam, trivsamt och stimulerande samt naturekonomiskt hållbar livsmiljö för kommunens invånare. Miljöenheten satsar i enlighet med stadens strategi på att främja hållbar utveckling i samarbete med stadens övriga sektorer. Miljöbyrån arbetar för att beakta och främja biodiversiteten i stadens verksamhet bl.a. genom att vara med i det interkommunala samarbetsnätverket Luontokunnat. Nya skötsel- och nyttjandeplaner för Hagen-Ramsholmens samt Hagalund-Stadsfjärdens naturskyddsområden görs upp med statligt bidrag. Restaurering av betesmarker i Hagalund planeras för åren 2021–2022 med statligt Kunta-Helmi bidrag som har beviljats åt staden.

Övervakning och förebyggande verksamhet samt tillståndsbehandling prioriteras. Övervakningen är riskbaserad och sköts planenligt. Avgifter tas ut för planerade inspektioner och för kontroll av rapporter i enlighet med miljöskyddslagen, avfallslagen och miljövårdsmyndighetens taxa. Ansökningar gällande miljöstillstånd och marktäkttillstånd behandlas inom 6 månader från att ansökan är komplett, registrering av verksamheter behandlas inom 90 dagar. Bulleransmälan behandlas inom 30 dagar. Ärenden gällande avloppssystem på glesbygden kommer att belasta enheten mycket i och med att tidsfristen att förnya gamla avloppssystem gick ut 31.10.2019. Med nuvarande resurser kan inte avloppssystem övervakas i den omfattning som skulle krävas.

Inspektioner av nedskräpade områden, med påföljande städningssupplanering är tidskrävande. Svåra fall och grundvattenområden prioriteras.

Projekt Raseborgs å är ett av regeringens spetsprojekt för vatten- och havsvård som startade 2018. Projektet har fått fortsatt extern finansiering på sammanlagt 163 800 euro och fortsätter med konkreta åtgärder. Syftet är att förbättra tillståndet i Barösunds kustvattenområde, som hör till de sämst mående havsområdena i Finland.

Förändringar i lagstiftningen kräver en betydande arbetsinsats och utbildning för att upprätthålla kunskapsnivån.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Byggnadstillsynen

Byggnadstillsynens målsättning är att i enlighet med stadens strategi upprätthålla en rätt resurserad och smidig lovhantering med korta behandlingstider. Under år 2018 har en ny byggnadsordning vunnit laga kraft, som möjliggör ett enklare lovförfarande än tidigare.

Den revidering av byggnadsordningen som planerats in 2020 har på grund av resursbrist inte utförts. I augusti 2019 överfördes 50 % av en tillståndsberedare till planläggningen för att bereda undantagslov. I och med detta har arbetsbördan på delområde 3 ökat. Antalet lovärenden har ökat markant år 2020 i jämförelse med år 2019. Detta har resulterat i längre behandlingstider. Under året utreds vidare hur resurserna inom planläggningen och byggnadstillsyn bäst kan utnyttjas och fördelas.

Under år 2021 strävar man fortsättningsvis efter att största delen av lovansökningarna lämnas in elektroniskt, via nätbaserade gränssnittet Lupapiste. Möjligheten att ansöka om lov i pappersformat kvarstår, men själva behandlingen och arkiveringen sker via Lupapiste. Tillståndsberedarna sköter numera om största delen av all lovberedning, medan byggnadsinspektörerna ansvarar för att loven beviljas, syneförrättningarna blir utförda samt allmän övervakning inom sina egna geografiska ansvarsområden. Tillståndsberedarna och byggnadsinspektörerna ska trots sina ansvarsområden vara flexibla och även kunna fördela resurserna till de delområden där byggverksamheten är som störst för att behandlingen av lovärendena och syneförrättningarna ska kunna optimeras.

Byggnadstillsynsmyndigheten kommer även år 2021 att minska på syneförrättningarna per byggnadsplats för att prioritera behandling av lovärenden. Det olovliga byggandet upptar även alltmera av byggnadsinspektörens tid idag än tidigare. Därtill har stadsstyrelsen den 2.3.2020 § 79 beslutat att ge miljö- och byggnadsnämnden i uppgift att utgående från befintliga personalresurser genomföra granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter utgående från det levererade materialet och via terrängbesök. Detta är ett stort projekt som kräver mycket resurser och som inte enbart kan utföras med befintliga personalresurser. Byggnadstillsynen har under dom senaste åren kämpat med personalbrist och långa behandlingstider.

Under år 2021 kommer enheten fortsättningsvis att satsa på skolning av personalen, därtill kommer byggnadstillsynen fortsätta med arbetet med att skanna in arkivhandlingarna.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Miljöenheten Miljötillstånd och marktäktstillstånd behandlas utan dröjsmål	Tillstånd beviljas inom 6 månader från att ansökan är komplett
	Beslut med anledning av anmälan enligt miljöskyddslagens 115 a § (motsvarar miljötillstånd) har beviljats inom 6 månader från att ansökan varit komplett.	
	Planenliga inspektioner görs enligt tillsynsplanen	10 st. miljötillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen görs
	15 planenliga inspektioner har gjorts.	
	Utlåtanden ges inom utsatt tid.	100 st. utlåtanden ges.
	112 utlåtanden har givits.	

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Byggnadstillsynen Uppnå måtetalen i budgeten vad gäller antalet bygglovsbeslut och granska att verksamhetens omfattning är i förhållande till antalet lov och ansökningar	320 st. bygglovsbeslut
	415 beviljade bygglov.	
	Uppnå måtetalen i budgeten vad gäller antalet åtgärdstillstånd	300 st. åtgärdstillstånd behandlat
	311 beviljade åtgärdstillstånd.	
	Uppnå måtetalen i budgeten vad gäller antalet anmälningsbeslut	250 st. anmälningar behandlat
	326 anmälningar behandlade.	
	Granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter	Initiera projektet med uppgörande av projektplan och förberedande arbete för grundutredningar och utgångsdata.
	Raseborgs stad har i november 2021 lämnat in en intresseanmälan till Lantmäteriverkets fastighetsskatteprojekt.	
	Byggnadsinspektörers och tillståndsberedares deltagande i skolningstillfällen minst två ggr/år	Två kurstillfällen genomförda
	Byggnadstillsynen har deltagit i fem webbseminarier, samt ett gemensamt skolningstillfälle med planläggningen.	
	Byggnadsordningen revideras till vissa delar med målet att åstadkomma smidigare byggande t.ex. för fritidsboende	Beslut om godkännande
	Har inte påbörjats.	

Analys över åtgärder

Miljöenheten

Under året utfördes totalt 100 miljöinspektioner, varav 15 är planenliga inspektioner i enlighet med tillsynsplanen. Många anmälningar och klagomål har behandlats och ett stort antal är som bäst under behandling. Rådgivningen har också krävt mycket resurser, speciellt gällande invasiva arter. Miljöbyrån har varit underbemannad flera månader på våren, vilket lett till förlängda behandlingstider för anmälningar och klagomål. Övervakning av avloppsvatten har gjorts enbart på basen av klagomål. Planmässig övervakning av avloppsvatten har inte kunnat utföras på grund av resursbrist. Miljöskydds föreskrifterna har godkänts och trätt i kraft och taxorna har uppdaterats. Nya skötsel- och nyttjandeplaner för Hagen-Ramsholmens samt Hagalund-Stadsfjärdens naturskyddsområden har gjorts med

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

finansiering från miljöministeriets livsmiljöprogram Helmi. Inom Raseborgs å projektet har man jobbat vidare med fyra olika åtgärds paket. Man har bland annat låtit bygga två våtmarker, främjat vattenvänligt jordbruk och vattenhushållning i huvudfåran samt fortsatt med uppföljningen av vattenkvaliteten.

Byggnadstillsynen

Antalet beviljade bygglov och anmälningsärenden ökade i jämförelse med år 2020 medan åtgärdstillstånden minskade aningen. Syneförrättningar som utförts på byggnadsplatserna har minskat på grund av coronapandemin. Många syneförrättningar kunde även utföras utgående från in begärda dokument samt fotografier. Totala antalet syneförrättningar ökade i jämförelse med år 2020. Byggnadsinspektörerna utförde under pandemin endast de mest nödvändiga syneförrättningar på byggplatserna och strävade till att i stället utföra mera beredningar än tidigare.

Det pågående corona-året har medfört ett markant ökat antal lovansökningar till byggnadstillsynen, vilket har till en viss del påverkat behandlingstiden samt personalens arbetsbelastning.

Stadsstyrelsen beslutade den 2.3.2020 att ge miljö- och byggnadsnämnden i uppgift att utgående från befintliga personresurser genomföra granskningsprojektet för fastighetsskatteuppgifter. För att förbättra registeruppgifternas kvalitet krävs en stor arbetsinsats, vilket är mycket tidskrävande arbete och som kräver resurser samt ett samarbete mellan de övriga avdelningarna/enheterna. Raseborgs stad har i november 2021 lämnat in en intresseanmälan till Lantmäteriverkets fastighetsskatteprojekt. Genom att koppla byggnadsuppgifterna i den nationella terrängdatabasen till registeruppgifter kan processen för förbättring prioriteras och göras till en del av det kontinuerliga arbetet. Byggnadsuppgifter från den nationella terrängdatabasen kan användas som grundläggande uppgifter för kommunens utredningar om fastighetsskatt.

Byggnadstillsynens taxa har uppdaterats och trätt i kraft 19.2.2021. En revidering av byggnadsordningen är ett mycket tidskrävande arbete som kväver resurser. Resurser som byggnadstillsynen just nu inte har.

Byggnadstillsynen har deltagit i fem olika skolningstillfällen (webbseminarier). Därtill har byggnadstillsynen tillsammans med planläggningen deltagit i ett gemensamt skolningstillfälle gällande mindre undantag.

Behovet av en sakkunnig VVS-inspektör har ökat i och med att allt större byggnadsprojekt byggs och är eventuellt även på kommande till Raseborg. Gemensamma möten med Raseborgs tekniska direktör, stadsarkitekten och ledande byggnadsinspektören har förts med Ingå kommun och Sjundeå kommun om ett eventuellt samarbete. Sjundeå kommun och Ingå kommun hade för tillfället inte behov av en gemensam VVS-inspektör. Möten och diskussioner har även förts med Lojo stad och troligtvis kan ett samarbete med en VVS-inspektör från Lojo stad förverkligas.

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Byggnadstillsyn			
Beviljade byggnadslov	344	320	415
Bruttokostnad/beviljat byggnadslov	1 707,84	1 821,81	1 440,63
Bruttokostnad/invånare	21,34	21,18	21,76
Åtgärdsstillstånd	341	300	311
Anmälningar	258	250	326
Utförda syner	677	650	711
Miljövård			
Miljöstillståndsinspektioner enligt tillsynsplanen	8	10	15
Marktäktsinspektioner	7	13	14
Inspektioner enligt avfallslagen	40	20	15
Övriga miljöinspektioner enligt miljöskyddslagen	57	50	56
Miljövårdsinspektioner, totalt	112	93	100
Behandlade tillstånd för miljöåtgärder	26	15	32
Utlåtanden	88	100	112
Beslut och registreringar	67	30	63
Utlåtanden och beslut, totalt	155	130	175
Behandlade anmälningar	53	150	100

Bygg och miljö

Förtroendeorgan: Miljö- och byggnadsnämnden

Ansvarsperson: Stadsarkitekt Johanna Backas / Miljöinspektör Maria Eriksson /

Ledande byggnadsinspektör Fredrik Wasström

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	9 114			34 707	34 707	0,0%
Avgiftsintäkter	491 749	522 000		640 723	118 723	122,7%
Understöd och bidrag	166 192	173 800		167 209	-6 591	96,2%
Övriga intäkter	6 584			2 657	2 657	0,0%
Intäkter totalt	685 840	700 800	0	847 483	146 683	120,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				23,6 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-827 231	-829 760		-826 748	3 012	99,6%
Köp av tjänster	-742 906	-245 270	2 660	-301 521	-58 911	124,3%
Material och varor	-10 089	-42 800		-11 560	31 240	27,0%
Understöd	0	-600		0	600	0,0%
Övriga kostnader	-63 730	-60 530	1 330	-53 180	6 020	89,8%
Kostnader totalt	-1 643 956	-1 178 960	3 990	-1 193 008	-18 038	101,5%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-27,4 %		
Verksamhetsbidrag	-958 116	-478 160	3 990	-345 525	128 645	72,9%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				-63,9 %		
Därav:						
Interna intäkter	12 502			12 916		
Interna kostnader	-109 345	-101 120	3 990	-99 544		

Anslaget för miljöhälsövård och veterinärvård flyttades till administrationen 2021, vilket minskade summan för köp av tjänster.

Analys av ekonomi och nyckeltal

Året förlöpte bra och största delen av nyckeltalen nådde upp till en högre nivå än det budgeterade. Byggnadstillsynens nyckeltal (antalet beviljade byggnadslov, anmälningar och utförda syner) är alla högre än år 2020. Endast antalet åtgärdstillstånd var en aning lägre. I enlighet med budgetens anpassningsåtgärder godkände miljö- och byggnadsnämnden den 10.2.2021 § 6 en uppdaterad taxa för byggnadstillsynen. Tack vare dessa faktorer överskred byggnadstillsynens intäkter också budgeten med cirka 155 000 euro. Då byggnadstillsynens kostnader i stort sett följde budgeten blev verksamhetsbidraget nästan 140 000 euro bättre än budgeterat.

Inom miljövärderna var verksamhetsbidraget cirka 10 000 euro under det budgeterade. I enlighet med budgetens anpassningsåtgärder godkände miljö- och byggnadsnämnden den 10.2.2021 § 7 uppdaterade taxor för miljövärdsmyndigheten. Intäkterna från olika avgifter stannade en aning under målsättningen i budgeten på grund av att färre miljö- och marktåktstillstånd söktes. Staten har tidigare beviljat ett bidrag på 163 800 euro för projektet Raseborgs å för åren 2020–2021. Dessutom beviljades projektet ett extra bidrag på 10 000 euro. Projektet förlöpte som planerat och understödet betalades ut i enlighet med de förverkligade kostnaderna. Även understöden för de projekt som finansieras från miljöministeriets livsmiljöprogram Helmi har betalats ut enligt plan. Miljövärdens kostnader motsvarade budgeten.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Verksamhetsbeskrivning

Nylands avfallsnämnd är en samnämnd för tolv kommuner (Askola, Borgnäs, Borgå, Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Lovisa, Raseborg, Sibbo, Sjundeå och Vichtis). Den ansvarar för myndighetsuppgifter som berör avfallshantering i medlemskommunerna.

Nämnden gör upp avfallshanteringsföreskrifter, ger allmänna anvisningar som grundar sig på avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna, fastställer avfallstaxan och avgifter för hushåll samt ger utlåtanden i avfallsärenden till andra myndigheter. Avfallsnämnden sköter om avfallshanteringens myndighetsärenden som enligt avfallslagen är på kommunernas ansvar och som kommunerna har gett över till avfallsnämnden att sköta. Avfallsnämnden övervakar att dess beslut följs och avfallshantering fungerar. Verksamheten sker i ett nära samarbete med avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab samt kommunernas miljövårdsenheter.

Raseborgs stad fungerar som ansvarskommun för avfallsnämnden, verksamheten är definierad i avtalet om den gemensamma avfallsnämnden. Personalen är stationerad i både västra- och östra Nyland.

Verksamhetens målsättningar, tyngdpunkter och centrala förändringar 2021 i enlighet med strategins handlingsplan

Avfallshantering i Nyland fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har ansvaret för över 228 000 invånares avfallshantering i västra och östra Nyland. Avfallsnämndens alla kostnader täcks med den grundavgift som det kommunala avfallsbolaget Rosk'n Roll Oy Ab indriver. För Raseborgs stad uppkommer det inga kostnader av avfallsnämndens verksamhet. Personalen består av fyra tjänstemän och två befattningar.

För tillfället pågår det nationellt förslag till att göra ändringar i avfallslagen. Den nya avfallslagen kommer att träda i kraft under året 2021. Enligt utkastet av avfallslagen bör Finland anpassa sin avfallsservice enligt de krav som EU-direktiven ställer för framtiden gällande materialåteranvändning och återvinning. Avfallsnämnden har godkänt avfallshanteringsföreskrifterna i vilka det ställs nya skyldigheter för t.ex. husbolag att separatinsamla återvinnbart avfall från boende. Avfallshanteringsmyndigheten måste binda fast resurser för att följa upp att den nya kraven i avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna följs och att t.ex. husbolagen ansluter sig till avfallsservicen enligt de nya kraven.

Enligt utkastet till den nya avfallslagen kommer avfallsnämnden även i framtiden att ha ansvar över avfallstransportregistret. Nämnden har från tidigare ett täckande register över de blandavfallstransporter som kommunen ansvarar för. Arbetet med att få ett nytt täckande avfallstransportregister för slamtransporterna fortgår. Upprätthållandet av slamtransportregistret kräver omfattande insatser. Det bör finnas personresurser till att föra in uppgifter till registret.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvad nivå / Mätare
	Avfallslagen och avfallshanteringsföreskrifterna uppfylls gällande skyldigheten att separatinsamla bio- och återvinnbart avfall från boende	Det har gjorts insatser för att uppnå avfallshanteringsföreskrifternas krav i samarbete med avfallsbolaget och kommunernas miljöskyddsenheter.
	Samarbetet med både avfallsbolaget och miljöskyddsenheter har framskridit väl. De flesta husbolag har anslutit till den separata insamlingen i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna, men det finns fortfarande fem husbolag som inte har anslutit sig till avfallshanteringens ens i enlighet med de tidigare avfallshanteringsföreskrifterna. Av dem ordnar fyra husbolag ännu insamlingen av plast på ett sätt som strider mot avfallslagstiftningen. Avfallshanteringsmyndigheten har flera gånger kontaktat husbolagen. Ärendet har nu överförs till tillsynsmyndigheterna (kommunens miljövårdsmyndighet) för vidare behandling enligt avfallsnämndens beslut.	

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

	Uppbyggandet av transportregistret för slamtransporter framskrider.	Arbetet med att föra in uppgifter i slamtransportregistret fortgår med de uppgifter som finns tillgängliga för avfallshanteringsmyndigheten.
	Uppgifterna för år 2020 har erhållits av 41 företagare och saknas för en företagare. De uppgifter som erhållits kräver fortfarande omfattande bearbetning och granskning innan de kan föras in i registret. Dessutom finns det ca 22 500 (utgångsläge 28 000) poster sammanlagt från alla år då uppgifterna begärts, som inte har kunnat föras in i registret på grund av bristfällig adress- eller namninformation. Alla dessa måste avfallshanteringsmyndigheten nu börja utreda och föra in i registret en och en.	

Analys över åtgärder

Avfallslagstiftningen har förnyats. Den förnyade avfallslagen trädde i kraft 19.7.2021 och den förnyade avfallsförordningen 1.12.2021. De utvidgade kraven i avfallslagen, avfallsförordningen och avfallshanteringsföreskrifterna har avsevärt ökat avfallshanteringsmyndighetens arbete. Personalresurserna måste ökas för att allt arbete ska bli gjort. Alla nuvarande personer måste på grund av den ökade mängden arbete prioritera sina arbetsuppgifter och lämna en del av arbetet o gjort för att hinna med mera brådskande arbete. Även förberedelserna för den nya avfallslagen har påbörjats. Eftersom den nya avfallslagen medför nya uppgifter för avfallshanteringsmyndigheten har förberedelserna för att anställa en till avfallsinspektör påbörjats. Detta för att avfallshanteringsmyndighetens alla lagstadgade uppgifter ska kunna göras. En ny tjänst inrättades i maj och rekryteringen sker i februari 2022.

Den nya avfallslagen ålägger också avfallshanteringsmyndigheten att fr.o.m. 1.1.2023 föra register över och rapportera all kompostering. Avfallshanteringsmyndigheten måste skapa ett register där det antecknas uppgifter om alla hushåll som komposterar. Delvis med tanke på den nya avfallslagstiftningen och delvis för att följa upp att avfallshanteringsmyndighetens beslut följs, har avfallshanteringsmyndigheten utfört komposteringsinspektioner på fastigheter vars innehavare meddelat att de komposterar sitt bioavfall och på den grunden fått längre tömningsintervall för blandavfallskärlet. Under maj, juni och augusti gjordes 198 inspektioner i östra Nylands kommuner. Inspektionerna kräver mycket förberedande arbete samt efterarbete, eftersom det till alla inspektioner görs upp inspektionsprotokoll med uppgifter om eventuella tilläggsåtgärder som behövs för respektive fastighet. Uppgifterna måste i framtiden rapporteras till EU, så det är viktigt att uppgifterna är korrekta i vårt register.

Nylands avfallsnämnd beslutade 24.8.2021 att man inom området övergår till kommunal transport av fällnings slam och slam från slutna tankar tidigast 26.8.2024 och senast 1.9.2026. Beslutet innebär att avfallshanteringsmyndighetens register över slamtransporter ska göras så täckande som möjligt så snart som möjligt. Enligt avfallslagen ska avfallshanteringsmyndigheten alltid ha ett uppdaterat register över avfallstransporter oberoende av transportsystem. I början av år 2021 gjordes det extra arbete för att uppdatera uppgifterna i transportregistret för slam. I slutet av 2020 bad vi kommunerna skicka uppgifter om alla fastigheter som har kommunalt avlopp och vattenandelslagen att skicka uppgifter om alla fastigheter som är anslutna till deras avloppsnät. På vårt område finns 47 vattenandelslag som också har avlopp. Vi fick uppgifter om ca 44 000 fastigheter. Därutöver gjordes det årliga arbetet med att få uppgifterna av transportföretagarna. Införandet av uppgifterna i registret är under arbete. Cirka 97 % av de uppgifter som kommunerna lämnat om fastigheter som anslutit sig till avloppsnätet kunde riktas, cirka 3 900 fastighetsuppgifter är ännu inte riktade. Uppgifterna innehåller eventuellt företags- eller industrifastigheter som inte ska vara i avfallshanteringsmyndighetens register. Projektarbetaren som jobbar med registret har börjat lära övriga i personalen att redigera och korrigera de bristfälliga transportuppgifterna för att få även dem i registret och därmed få ett mer täckande och uppdaterat register i vår användning. Arbetet är väldigt tidskrävande och kräver bl.a. att vi använder olika register (VRK, VTJ, Vingo) för att hitta felen i uppgifterna och kunna rätta dem. Kuljetusyrittäjiltä saaduista tiedoista on vielä noin 22 550 tietuetta kohdistamatta ja tämä kohdistustyö tehdään kaiken muun työn ohessa.

Avfallsnämnden

Förtroendeorgan: Nylands avfallsnämnd

Ansvarsperson: Avfallshanteringschef Christine Perjala

BOKSLUT 2021

DRIFTSHUSHÅLLNING

Sammandrag

Nyckeltal						
	BS 2020	BU 2021	BS 2021			
Antal sammanträden	4	5	5			
Antal behandlade ärenden	25	40	35			
Antal tjänstemannabeslut	160	200	134			
Ekonomi						
	BS 2020	BU 2021	Förändringar i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	445 733	460 000		478 750	18 750	104,1%
Avgiftsintäkter						
Understöd och bidrag						
Övriga intäkter						
Intäkter totalt	445 733	460 000	0	478 750	18 750	104,1%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				7,4 %		
Kostnader						
Personalkostnader	-380 804	-374 770		-404 791	-30 021	108,0%
Köp av tjänster	-7 115	-21 000		-11 836	9 164	56,4%
Material och varor						
Understöd						
Övriga kostnader	-45	-100		-50	50	50,0%
Kostnader totalt	-387 964	-395 870	0	-416 677	-20 807	105,3%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				7,4 %		
Verksamhetsbidrag	57 770	64 130	0	62 073	-2 057	96,8%
Förändring (BS 2021 vs BS 2020)				7,4 %		
Därav:						
Interna intäkter						
Interna kostnader						

Analys av ekonomi och nyckeltal

På grund av nya tjänster och ökade personalkostnader överskred verksamhetskostnaderna budgeten med cirka 20 000 euro. Kostnaderna för verksamheten faktureras Rosk'n Roll i enlighet med gällande avtal om fakturering av avfallsnämndens kostnader. Därmed motsvarar också Avfallsnämndens verksamhetsbidrag den uppgjorda budgeten. Corona-situationen har inte påverkat verksamhetens ekonomi i någon större grad.

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Mark- och vattenområden, fastigheter								
Utgifter / Inköp av markområden			-500 000	-500 000	-7 380	492 620		
Inkomster / Balansvärde för sålda markområden och byggnader			3 500 000	3 500 000	3 722 437	222 437		Köpta tomter och markområden: 3 st Sålda tomter och markområden: 15 st Sålda fastigheter: 8 st (Ekkulla, Bäljars daghem, Köttkontrollen, Tovö, Rödgrund, Ramskulla depå, Jämmagasinet i Billnäs och gamla stadshuset i Ekenäs)
Anslaget för 2021 innehåller försäljning av gatubelysningsinfrastruktur								Försäljningen av gatubelysningsinfrastrukturen till Raseborgs Energi har slutförts i enlighet med fullmäktiges beslut 21.9.2020 § 81.
Gatubelysningsinfrastruktur					3 001 361			
Bäljars daghem					7 640			
Tovö (anslutning)					6 900			
Jämmagasinet i Billnäs					26 735			
Gamla stadshuset i Ekenäs					410 797			
Markområden					269 004			
Netto			3 000 000	3 000 000	3 715 057	715 057		
Byggnader								
Svartå skolcentrum								Byggnadsarbetena inleddes vid årsskiftet 2020/2021 och byggnaden färdigställs sommaren 2022. Byggnadsarbetena följer enligt plan.
För förverkligandet av en nybyggnad för kommunal service för bägge språkgrupper anvisas ett anslag för 2021-2022. Byggnaden omfattar dagvård på två språk, förskola, skola för årskurs 1-6, bibliotek, barnrådgivning samt gymnastiksal. Byggnaden föreslås påbörjas i december 2020 och slutföras i juni 2022. Projektet förutsätter rivning av Askersgården som planeras ske i oktober-november 2020. Bildningsväsendet ansöker om finansiellt stöd för gymnastiksalen.								I bokslutet blev knappt 370 000 euro av anslaget för 2021 oförbrukat. För att anslaget 2022 ska räcka för projektet överförs det oförbrukade anslaget från 2021 till verksamhetsåret 2022. Överföringen av anslaget mellan verksamhetsåren görs med separat beslut och påverkar inte projektets totalbudget.
Utgifter	-6 000 000	-884 688	-3 600 000	-3 600 000	-3 231 625	368 375	-4 116 313	
Katarinaskolan								Projektanslaget för 2021 användes för att utarbeta behovsutredningen samt en projektplan, därtill utreds ersättande utrymmen som behövs under saneringsarbetet. Saneringens omfattning fastställs i samband med servicenätsutredningen och den fortsatta planeringen. I servicenätsutredningen presenteras olika alternativ för saneringen, ett nytt alternativ som kommer att presenteras är ett nybygge alternativt en s.k. hybridmodell, där den skyddade delen av byggnaden saneras och till övriga delar byggs nytt.
Konditionsutredning av Katarinaskolan är utförd 2019 och ligger till grund för kommande planering av saneringen och eventuell tillbyggnad. Behovsutredningen och projektplan utförs 2021. Teknisk planering börjar när projektplanen är godkänd. Omfattningen av saneringen avgörs i samband med utvärdering av servicenätet. Projektet är avsett att förverkligas under åren 2023-2024 i enlighet med godkänd projektplan.								Utrymmesbehovet och projektkostnaderna preciseras i samband med planeringen. Anslaget för nybygge, alternativt s.k. hybridmodell, kommer att vara i storleksklassen 10-12 miljoner euro. En lättare sanering av nuvarande skolbyggnad är ett förmånligare alternativ. Arbetsgruppen, som Bildningsnämnden tillsatt för att koordinera projektet, tar ställning till olika alternativ.
Utgifter	-10 600 000	-73 642	-75 000	-75 000	-4 301	70 699	-77 943	
J-huset, arkiv								Anslaget användes för att utreda de tekniska förutsättningarna för byggnaden i fråga och dess lämplighet som arkiv. Den tekniska planeringen samt kostnaderna för genomförandet av projektet behandlades i en separat projektplan som godkändes av tekniska nämnden den 31.8.2021 § 179 och som delgavs stadsstyrelsen den 18.10.2021. Projektplanen har utarbetats som ett gemensamt projekt mellan centralförvaltningen och sektorerna så att genomförandet av projektet kunde beaktas när investeringsbudgeten för 2022 gjordes upp. Enligt projektplanen kan ett arkiv inte förverkligas i J-huset, alternativt som presenteras är stadshusets källarvåning eller ett nybygge.
Stadens arkiv finns utspridda i flera olika fastigheter runtom i staden. I och med att förvaltningsverksamheten är koncentrerad till Ekåsen är det motiverat att koncentrera arkivet till Ekåsens område. En lämplig fastighet för ändamålet kunde vara J-huset/Kosthälli. Ett anslag för en utredning om sanering av utrymmen för ett centralarkiv anvisas för 2021. I samband med utredningen preciseras den totala kostnaden. Saneringen föreslås verkställas 2022 i enlighet med utredningen och fastslagen kostnadsberäkning.								
Utgifter	-1 550 000		-50 000	-50 000	-26 531	23 469	-26 531	
Servicenätsutredningen, skede 1								Stadsstyrelsen godkände den 19.1.2021 § 8 kostnadskalkylen för Raseborgsvägen 5 och beslutade att tekniska planeringen samt förberedelser av konkurrensutställningen kunde påbörjas. Ändringsarbetena inleddes i juni 2021 och slutförs i början av 2022. Arbetena i Mariahemmet utförs under 2022.
Stadsfullmäktige beslutade den 8.6.2020 § 60 att planeringen av omändringsarbeten kostnadsberäknas för Raseborgsvägen 5 och att planeringen påbörjas vintern 2020. Arbetena vid Raseborgsvägen 5 påbörjas under våren 2021 och färdigställs under vårvintern 2022. Mariahemmets planeringsarbeten utförs 2021 och arbeten utförs 2022. Förverkligandet kräver ett separat beslut av stadsstyrelsen.								
Utgifter	-1 600 000	-29 090	-750 000	-750 000	-751 841	-1 841	-780 931	
Äldreboende i Ekenäs								Projektplanen godkändes av tekniska nämnden den 16.2.2021 § 21, social- och hälsovårdsnämnden den 25.2.2021 § 27 och av stadsstyrelsen den 29.11.2021 § 472. Tekniska nämnden har valt planerare och projektet konkurrensutsätts våren 2022. Undantagslov gällande begränsningslagen beviljades av social- och hälsovårdsministeriet i juni. Staden ansöker inte om ARA-finansiering för projektet.
Social- och hälsovårdsnämnden har den 3.10.2019 föreslagit ett anslag för utredning av behovet av hinderfria bostäder samt ett resurserat serviceboende för äldre i centrum av Ekenäs. Målet bör vara att centret är verkställt 30.6.2024. För att tidtabellen ska hålla bör byggstarten ske våren 2022. Behovsutredningen och projektplan utförs 2021. Teknisk planering börjar när projektplanen är godkänd. Kostnadskalkylen preciseras i samband med projektplanen. Ett separat beslut om projektets påbörjande behövs, anslag anvisas för verksamhetsår 2022-2024.								Projektet finansieras med leasing och planeringskostnaderna som uppstått under åren 2020-2021 (62 727,60 euro) blir en del av leasingavtalet. Stadens egen arbetsinsats (19 300,00 euro) aktiveras som kostnader i resultaträkningen för 2021.
Utgifter	-11 000 000	0	-300 000	-300 000	0	300 000	0	

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Kosthållsutredning								Under 2021 utarbetades en utredning och planerna för dimensioneringen och det tekniska genomförandet av Ekenäs högstadieskolas tillredningskök. I dimensioneringen av Ekenäs högstadieskolas kök beaktas inte de sk sote portionerna, som i framtiden produceras av välfärdsområdet (ca 143 000 portioner/år). Beslut om produktionen av portioner för social- och hälsovården i sjukhusets utrymmen hör till välfärdsområdet.
Utgifter	-4 700 000	-1 149 646	-100 000	-100 000	-43 720	56 280	-1 193 365	
Simhallen								År 2021 konditionsbedömdes bassängernas betongkonstruktioner, arbetet blev klart i augusti och konditionsrapporten färdigställdes i oktober. Simhallen omfattas i kommande investeringsplaner och en större sanering föreslås genomföras 2024.
Utgifter	-850 000	-16 784	-50 000	-50 000	-31 923	18 077	-48 707	
Energieffektiveringsåtgärder								Under 2021 byttes fönster i Seminarieskolan ut. Åtgärderna för energieffektivisering behandlas i den s.k. Hinku-arbetsgruppen. Staden ingick år 2020 ett energieffektivitetsavtal (KETS) som syftar till att förbättra energieffektiviteten. Effekterna av energieffektivitetsåtgärderna följs upp inom ramen för nämnda avtal.
Utgifter			-200 000	-200 000	-156 812	43 188	-156 812	
Grundrenoveringar								Tekniska nämnden behandlade arbetsprogrammet för byggnader på sitt möte den 26.1.2021 § 9 och fördelade största delen av anslaget. Stadsstyrelsen godkände på sitt möte den 8.2.2021 § 29 att de föreslagna projekt vars anslag överstiger 200 000 euro får påbörjas. Karis idrottshalls tak; Arbetena färdigställdes i september. Karis idrottshalls omklädningsrum; Tekniska nämnden beslutade den 15.6.2021 § 148 att höja anslaget till 150 000 euro. Arbetena är färdigställda. Karis svenska högstadium och gymnasium, gymnastiksalens golv; Arbetena färdigställdes i augusti. Ekenäsgården; Arbetena pågår och fortsätter under 2022. Ekenäs högstadiums entreér; Tekniska nämnden beslutade den 15.6.2021 § 146 att avbryta upphandlingen. Arbetena utförs under 2022. Iloq-nyckelsystem; Tekniska nämnden beslutade den 19.10.2021 § 213 att höja anslaget till 130 000 euro. Installationer i Karjaan Yhteiskoulu, Höjersgården och mindre idrottsbyggnader utfördes under året. LED-armaturer; Tekniska nämnden beslutade den 19.10.2021 § 213 att göra ett armaturbyte i Seminarieskolan och höja anslaget till 110 000 euro. LED-belysning i Höjdens skola och Seminarieskolan installerades. Installationerna av LED-armaturer är en del av HINKU-projektet och fortsätter under 2022. Bulevarden 19; Arbetena färdigställdes i december. Seminariekolans automatbrandalarmsystem; Arbetena färdigställdes i september. Ekenäs bollhall; Arbetena färdigställdes i september. -15 807 Jumboparkens byggnad; Tekniska nämnden reserverade den 31.8 § 172 ett anslag på 25 000 euro för att snygga upp Jumbo parkens fasader. Arbetena är påbörjade och fortsätter under 2022. -90 676 Djupinsamlingskärl; Tekniska nämnden beslutade den 16.11.2021 § 226 att fördela 45 000 euro för djupinsamlingskärl till Langansböle och Solbacka daghem, Grabbegården och Raseborgsvägen 5. -64 422 Kärnen till Langansböle och Solbacka daghem samt Raseborgsvägen 5 monterades i december. -17 152 Hakarinne skola; Tekniska nämnden beslutade den 7.12.2021 § 236 att omfördela 30 000 euro från Ekenäs bollhall till Hakarinne skolas gymnastiksalsgolv. Arbetena färdigställdes i december. -91 088 Höjersgården; Tekniska nämnden beslutade den 15.6.2021 § 147 att utvidga projektet och höja anslaget till 250 000 euro. Arbetena är färdigställda.
Utgifter		-1 400 000	-1 400 000	0				
Karis idrottshall; förnyande av vattentaket				-200 000	-129 828	70 172	-129 828	
Karis idrottshall; omklädningsrum				-150 000	-178 763	-28 763	-178 763	
Karis svenska högstadium och gymnasium; gymnastiksalens golv				-55 000	-51 751	3 249	-51 751	
Ekenäsgården; Sigurd Snåresalen, stockbyten och fasader	-440 000	-192 368		-150 000	-129 470	20 530	-321 838	
Ekenäs högstadium; entréerna	-130 000			0	0	0	0	
Iloq-nyckelsystem		-300 925		-130 000	-154 249	-24 249	-455 174	
LED-belysning		-69 183		-110 000	-90 823	19 177	-160 006	
Bulevarden 19; fasader och fönster				-50 000	-15 807	34 193	-15 807	
Seminariekolans; automatbrandalarmsystem				-100 000	-90 676	9 324	-90 676	
Ekenäs bollhall; förnyande av yttertaket				-105 000	-64 422	40 578	-64 422	
Jumboparkens byggnad; fasaderna				-25 000	-17 152	7 848	-17 152	
Djupinsamlingskärl	-52 057			-45 000	-39 031	5 969	-91 088	
Hakarinne skola, gymnastiksalsgolv				-30 000	-27 681	2 320	-27 681	
Höjersgården; fasader	-64 575			-250 000	-240 124	9 876	-304 699	
Totalt			-1 400 000	-1 400 000	-1 229 776	170 224		
Tenala brandstation								Alternativa lösningar för placeringen av Tenala brandstation har utretts tillsammans med Västra Nylands räddningsverk. Projektplanen och föravtalet godkändes av stadsstyrelsen den 3.5.2021 § 166. Planeringen av brandstation fortsätter, byggstart i april 2022. Besked angående stöd från brandskyddsfonden inväntas i april 2022. Det oförbrukade anslaget från 2021 beaktas i samband med budgetbehandlingen för 2023.
Utgifter	-1 400 000	-20 119	-200 000	-200 000	-36 252	163 748	-56 372	
Byggnader totalt			-6 725 000	-6 725 000	-5 512 781	1 212 219		

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Infrastruktur								
Parkanläggningar och lekplatser								
Anslaget omfattar sanering och förnyandet av konstruktioner för allmänna områden. Aktuella projekt är förbättring av parkanläggningar i Tallmo, Fiskars, Bäljars och Österby samt förnyelse av simbryggorna i Svartå och Tenala Vikstranden. Därtill förnyas blomkrukor, bänkar och övrigt parkredskap. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								Anslaget disponerades av tekniska nämnden den 26.1.2021 § 4. Följande projekt förverkligades under året: Lekparkernas lekställningar förnyades i flera lekparker, de viktigaste av dessa är Fiskars, Bäljars och Österby. För Fiskars lekpark beviljades ett understöd på 20 000 euro. Badbryggan i Svartå och bron i Pumviken förnyades.
Utgifter			-100 000	-100 000	-121 472	-21 472		Resten av investeringsanslaget användes till att förnya och byta ut bänkar, planteringskrukor och mindre sopkärl i allmänna områden enligt behov.
Inkomster					20 000	20 000		
Netto			-100 000	-100 000	-101 472	-1 472		
Fritidsanläggningar								
Anslaget omfattar idrotts-, samt fritids- och motionsanläggningar. Aktuella projekt är grundrenovering av Flyets fotbollsplan, spånbanans belysning i Ekenäs samt deltagande i Pojo skateparkprojekt. Fritidsnämnden beslutar om prioriteringarna och tekniska nämnden förverkligar i enlighet med dessa. För rullskidnings/skidskyttebana i Västerby reserveras ett anslag på 48 750 euro för 2021 och 48 750 euro för 2022.								Fritidsnämnden har den 11.3.2021 § 25 och 10.6.2021 § 57 beslutat om årets prioriteringar, medan tekniska nämnden den 13.4.2021 § 86 och 31.8.2021 § 165 beslutade om fördelningen av anslaget. Följande projekt var aktuella under året: Spånbanan i Ekenäs (Dragsvik); Belysningen förnyades.
Utgifter			-248 750	0				Skatepark i Pojo ; Projektet har inte beviljats understöd och flyttades fram till 2022. Planeringen är påbörjad.
Spånbanan i Ekenäs (Dragsvik); förnyande av belysning				-40 000	-48 131	-8 131	-48 131	
Skatepark i Pojo	-60 000			0	-3 160	-3 160	-3 160	
Karis idrottspark; förnyande av höjdhoppsmadrass				-12 000	-10 815	1 185	-10 815	Ny höjdhoppsmadrass till Karis idrottspark införskaffades.
Simmis; förnyande av hopptornet, trampolinen och bryggorna	-85 000			-60 000	-61 082	-1 082	-61 082	
Motionstrappa i Västerby	-70 000			-58 000	-34 334	23 666	-34 334	Simmis ; Tekniska nämnden godkände den 11.5.2021 § 115 dispositionsplanen för arbetena. Bryggorna förnyades, medan byggandet av ett nytt hopptorn utförs 2022.
Utgifter		-103 095		-30 000	-33 136	-3 136	-136 231	Motionstrappa i Västerby ; Fritidsnämnden har den 6.5.2021 § 45 beslutat att en motionstrappa ska anläggas på Västerby friluftsområde. Tekniska nämnden har den 15.6.2021 § 138 beviljat placeringslov för motionstrappan. Arbetena pågår och fortsätter under 2022.
Inkomster		0		0	30 000	30 000	30 000	
Netto		-103 095		-30 000	-3 136	26 864	-106 231	
Utgifter				-48 750	-172 862	-124 112	-172 862	Rinken i Pojo ; Konstgräs installerades och det beviljade understödet på 30 000 euro betalades ut.
Rinken i Pojo; konstgräs								
Inkomster					80 000	80 000	80 000	Rullskid- och skyttebana i Västerby ; Stadsstyrelsen har den 29.3.2021 § 117 godkänt utkastet till finansieringsavtal mellan Raseborgs stad och Österby Sportklubb r.f. Tekniska nämnden har den 19.10.2021 § 209 valt entreprenör för markarbetena. Arbetena påbörjades i början av november och fortsätter under 2022.
Netto				-48 750	-92 862	-44 112	-92 862	
Totalt			-248 750	-248 750	-253 521	-4 771		
Småbåtshamnar								
Anslaget omfattar utvidgning av en brygga i Ormnäs samt smärre förbättringar i befintlig hamninfrastruktur. Tekniska nämnden disponerar anslaget. Användande av anslaget kräver förankring i arbetsgruppen för Norra hamnen och i stadsstyrelsen.								Tekniska nämnden har den 26.1.2021 § 7 beslutat om användningen av investeringsanslaget för småbåtshamnar. Under 2021 utfördes följande åtgärder: Den nya bryggan i Ormnäs förlängdes med 15 meter, installationen skedde i maj. Iloq-lås till alla bryggportar och iloq-nycklar till samtliga säsongspplatser införskaffades under hösten. De nya nycklarna tas i bruk inför säsongen 2022. Arbetena med att förlänga bryggor i Jägarbacken inför sommaren 2022 påbörjades. Dessutom utfördes smärre förbättringar i befintlig hamninfra.
Utgifter			-150 000	-150 000	-117 131	32 869		
Södra viken, muddring och kajer								
Regionförvaltningsverket har med beslut 18.3.2019 100/2019 beviljat lov för iståndsättning och muddring av Södra viken. Enligt miljölovens villkor ska projektet börjas senast den 1.10.2021 med förberedande arbeten. Iståndsättning av kajkanterna och muddringsarbete ska påbörjas i mars 2022 och vara färdigt senast i mars 2025, annars förfaller lovet. Muddring samt förbättring av befintliga kajkanter föreslås som ett treårigt projekt. År 1 förstärkning av kajkanter, år 2 förstärkning av kajkanter och muddring och år 3 fortsatt förstärkning av kajkanter och muddring. Kostnaderna för entreprenaden preciseras vid fortsatt planering.								Den 13.4.2021 § 82 har tekniska nämnden valt projektets byggnadsplanerare. Planeringsuppgiften omfattar byggnadsplanering av kajkonstruktionerna, muddring och planering för mottagning av muddermassor. Uppgörandet av lovsökna för deponering av muddermassor är påbörjat. Staden har 2 alternativa mottagningsplatser, i Karis eller vid Baggövägen. Slutplaceringen av kontaminerade muddermassorna samt lovsprocessen kring dem är utmanande. Förberedelser för upphandling av förnyande av kajkanterna samt muddring fortsätter, en förutsättning att projektet kan förverkligas, är att deponeringen av förorenade massor kan lösas ekonomiskt vettigt. Det oförbrukade anslaget från 2021 beaktas i samband med budgetbehandlingen för 2023.
Utgifter	-3 600 000		-100 000	-100 000	-36 276	63 724	-36 276	

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Svartån, fiskvägar								
För byggande av fiskvägar i Svartån reserveras för åren 2016-2021 totalt ett anslag på 1,3 miljoner euro. Fiskevägsprojektet är ett samprojekt tillsammans med NTM-centralen, kommunerna Raseborg, Lojo, Vihtis, Karkkila och Loppis. Dessutom ingår finansiering från staten och EU. Raseborgs stad fungerar som byggherre för projektet. För 2021 föreslås anslag för Billnäs fiskvägs nervandringsarrangemang (pontonbrygga) som fått statens spetsprojektstöd samt planering av Åkerfors fiskeväg.								Billnäs fiskvägs nervandringsarrangemang (pontonbrygga) färdigställdes under året. Projektet beviljades ett understöd på 49 000 euro. Stadstyrelsen beslutade den 13.9.2021 § 348 om fortsatt finansiering av fiskvägarna 2022-2029.
Utgifter	-4 420 000	-3 113 766	-70 000	-70 000	-132 676	-62 676	-3 246 442	
Inkomster	1 750 000	1 684 673			49 000	49 000	1 733 673	
Netto	-2 670 000	-1 429 092	-70 000	-70 000	-83 676	-13 676	-1 512 769	
Trafikleder, grundförbättringar och nybyggnad								
Anslaget används för grundförbättringar, nybyggnation och asfalteringar. Tonvikten ligger på att minska saneringssskuden. Ett skilt arbetsprogram för fördelning av anslaget uppgörs och separat beslut om fördelningen fattas av tekniska nämnden. Anslaget innehåller ett örönmärkt anslag för en lätttrafikled mellan Karis och Ekenäs (Åsen). Tekniska sektorn har ansökt om statligt stöd för lätttrafikleden.								Tekniska nämnden har den 26.1.2021 § 5 godkänt arbetsprogrammet för trafikleder för år 2021. Anslaget grupperades enligt följande: 1. Nybyggnad och omfattande ombyggnadsprojekt; Årets arbeten förverkligades huvudsakligen som planerat. 2. Asfaltering och mindre ombyggnadsprojekt; Årets arbeten förverkligades huvudsakligen som planerat. 3. Lätttrafikled Karis - Ekenäs; Staden beviljades ett understöd på 650 000 euro för byggandet av en lätttrafikled mellan Karis och Ekenäs. Årets arbeten färdigställdes enligt plan och projektet fortsätter under 2022.
Utgifter			-1 700 000	-1 700 000	-1 700 867	-867		
Landsbro bro								
Landsbro bro i Karis är i behov av grundlig sanering under inkommande åren. Under verksamhetsår 2021 utförs en konditionsgranskning av bron, ett preciserat anslag för sanering föreslås till 2023.								Under verksamhetsåret 2021 gjordes en konditionsbedömning av bron. På basen av undersökningen föreslås att bron förnyas och ett anslag för bron finns beaktat i ekonomiplanen för 2023-2024.
Utgifter	-1 050 000		-50 000	-50 000	-8 892	41 108	-8 892	
Nya bostads- och industriområden								
Utbyggande av bostads- och industriområden enligt behov och efterfrågan på tomter. Aktuella projekt 2021 är Gammelboda hamnområde, Ollabrinken i Svartå (i samband med nytt skolecentret samt ny underfart under banan beaktas ändringar i närmiljön) och förberedelser för Espingsgränd i Billnäs. Anslaget fördelas med separat beslut av tekniska nämnden.								Tekniska nämnden har den 26.1.2021 § 4 fördelat delar av anslaget och kompletterat fördelningen den 13.4.2021 § 87 och 16.11.2021 § 225.
Utgifter			-300 000	0				
Ollabågen	-70 000			-100 000	-49 702	50 298	-49 702	Gatuplanen för Ollabågen godkändes i tekniska nämnden den 19.10.2021 § 210 och arbetena påbörjades. Projektet slutförs under 2022.
Bäljars industriområde				-50 000	-60 355	-10 355	-60 355	Årets arbeten i Horsbäck, Bäljars och vid Trollbergsvägen samt Rödmosse utfördes som planerat.
Horsbäck industriområde	-350 000	-195 528		-92 000	-53 481	38 519	-249 010	Miljölovet för Gammelboda småbåtshamn har beviljats.
Trollbergsvägens industriområde				-15 000	-13 436	1 564	-13 436	
Rödmosse		-323 481		-35 000	-39 416	-4 416	-362 897	
Dragsvik				0	-30 173	-30 173	-30 173	
Gammelboda småbåtshamn		-40 311		-8 000	-7 880	120	-48 191	
Totalt			-300 000	-300 000	-254 444	45 556		
Markanvändningsavtal								
Projekt där staden ingått markanvändningsavtal. Aktuella projekt för 2021 är Billnäs, Fiskars och området vid Järnvägsgatan i Ekenäs. Planeringen av arbetena med anslutning till Karis centrum påbörjas 2021 och förverkligas 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								Tekniska nämnden har fördelat anslaget den 26.1.2021 § 4. Tekniska nämnden har den 16.2.2021 § 28 godkänt utbyggnadsprogrammet för år 2021 för Billnäs detaljplaneområde. Årets arbeten färdigställdes. Tekniska nämnden har den 9.3.2021 § 56 godkänt byggnadsprogrammet för år 2021 för Fiskars detaljplaneområde. Under året utfördes planering och arbeten i enlighet med byggnadsprogrammet. Raseborgs stad har förbundit sig att bygga kommunalteknik i enlighet med gatuplanen för Järnvägsgatan och Grönalundsgatan. På Grönalundsgatans gatuaavsnitt förnyades kommunaltekniken och överbyggnadskonstruktionerna.
Utgifter			-300 000	0				
Billnäs, gatubyggnad	-590 000	-370 675		-100 000	-137 456	-37 456	-508 131	
Fiskars, gatu- och broförbättring	-625 000	-274 837		-100 000	-76 740	23 261	-351 576	
Järnvägsgatan, Ekenäs	-295 000	-255 825		-70 000	-36 788	33 212	-292 613	För Fokus-kvarteret har det i detaljplanen förutsatts att en separat områdesplan utarbetas. En närömrådesplan har utarbetats och godkänts; genomförandet av grönområdet och de allmänna områdena sker i etapper i samband med det övriga genomförandet av området. Under året uppgjordes gatuplaner för området.
Fokus-kvarteret	-215 000			-30 000	-11 591	18 409	-11 591	
Totalt			-300 000	-300 000	-262 575	37 425		

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Projekt								
För 2021 föreslås ett anslag som omfattar Pojo centrum, fortsättning av en friluftsled som avser Billnäs - Pumpviken samt trafiksäkerhetsåtgärder. Förbättring av landsväg 104 i Fiskars, samprojekt med NTM-centralen. Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön enligt målsättningarna i trafiksäkerhetsplanen enligt nämndens prioritering. Anslag för en naturstig och bro för Ramsholmen-Gåsören föreslås under 2022. Anslaget fördelas med ett separat beslut av tekniska nämnden.								Tekniska nämnden har fördelat anslaget på sitt möte den 26.1.2021 § 4. För år 2021 reserverades investeringsanslag för genomförande av följande projekt: - Utveckling av området i Pojo centrum , förverkligandet av gatuplanen för busstationsområdet utfördes under hösten och fortsätter under 2022.
Utgifter			-250 000	0				
Pojo centrum, torgområdet	-250 000	-47 913		-100 000	-97 468	2 532	-145 381	- Förverkligande av friluftsleden mellan Billnäs och Pumpviken . Arbetena utfördes i enlighet med godkänd parkplan.
Friluftsleder	-395 000	-161 286		-100 000	-133 708	-33 708	-294 993	
Utgifter Trafiksäkerhetsåtgärder				-50 000	-19 169	30 831		- Trafiksäkerhetsåtgärderna innebär förbättringar av trafikmiljön i enlighet med målen i trafiksäkerhetsplanen på det sätt som tekniska nämnden prioriterat. Trafiksäkerhetsplanen har uppdaterats under år 2019 och under år 2021 utfördes smärre förbättringar i trafikmiljön. Ett statligt stöd på 8 869 euro beviljades för programmet för befrämjande av cykling.
Inkomster					8 869	8 869		
Netto	-170 000	-109 210		-50 000	-10 300	39 700	-119 510	
Totalt			-250 000	-250 000	-241 476	8 524		
Trafikledsarrangemang RV 25 / Läpp								
För förverkligande av trafikarrangemangen vid rv 25/landsväg 111 i Läpp reserveras ett anslag på 1,1 miljoner euro 2021 samt ett motsvarande anslag för 2022. Vägplanen gällande korsningsarrangemangen i Läpp har beviljats ett statligt anslag (Trafikledsverket/Väylävirasto) i juni 2020. Helhetsanslaget för projektet är 5,0 miljoner euro, varav till stadens andel reserveras ca 2,0 miljoner euro. Byggarbetena börjar enligt preliminär tidtabell sommaren 2021. Nämnda anslag omfattar endast utvecklingen av Läppområdet. Eventuella övriga förbättringsåtgärder som kräver separat finansiering från staden behandlas med separata beslut. NTM-centralen gör initiativ till utvecklingsåtgärder i anslutning till förbättring av riksväg 25 under 2020-2021.								Vägplanen för området har godkänts och konstruktionsplaneringen för projektet är klart. Projektet är konkurrensutsatt våren 2021. Efter upphandling kan konstateras att projektet kan genomföras inom ramen för anvisade anslag. Byggarbetena inleddes i juli 2021 och färdigställs i augusti 2022. Doppinggrändens ingår i entreprenaden och kommunen ansvarar för genomförandet av gatorna i enlighet med detaljplanen. Tekniska nämnden har den 15.6.2021 § 132 beslutat att anvisa ett anslag på 210 000 euro för byggande av Doppinggrändens och godkände förslaget till gatuplan för Doppinggrändens förlängning den 15.6.2021 § 133. Planeringen av korsningsområdet rv25/v1102 Snappertunavägen gjordes under hösten, beslut om byggande görs våren 2022.
Utgifter	-2 400 000	-181 758	-1 100 000	-1 100 000	-1 139 074	-39 074	-1 320 832	
Plankorsningar, banplan Hangö-Hyvinge banan								
Trafikarrangemang i anslutning till Hangö-Hyvinge järnvägens banplan. Åtgärderna för att avlägsna plankorsningar längs Hangö-Hyvinge banan kan föranleda deltagande i kostnader för staden. Anslaget reserveras för förverkligande av gator och kommunalteknik i anslutning till trafikarrangemangen (behandlats i stadens utlåtande av banplanen stds 15.6.2020 § 232). Arbetena i Svartå, underfart Lindersvägen, påbörjas 2021. Dessutom förverkligas smärre åtgärder i Skogby. Ovannämnda arbeten görs i samråd med Trafikledsverket.								Raseborgs stad (stds 7.12.2020 § 431) och Trafikledsverket har kommit överens om finansieringen av avlägsnandet av plankorsningarna på Lindersvägen i Svartå och i Skogby (tvåplanslösningar) enligt följande: Trafikledsverket har föreslagit att Raseborgs andel av kostnaderna för plankorsningen i Svartå (de vägararrangemang som ersätter Bredviksvägen och Lindersvägens influensområde samt byggandet av underfarten) ska vara 250 000 euro år 2021. Det totala priset för det s.k. parallellvägsarrangemanget har uppskattats till 210 000 euro och det totala priset för underfartsbron till 2 000 000 euro. Det totala priset på trafikarrangemangen inom Lindersvägens influensområde är enligt uppskattning 2 210 000 euro. Trafikledsverket har föreslagit att Raseborgs andel av bro- och vägararrangemangen i Skogbyområdet (avlägsnande av plankorsningarna Skogby hållplats och Predium) är 50 000 euro år 2021. Den beräknade kostnaden för genomförandet av objektet är ca 1 700 000 euro. I fråga om ovan nämnda objekt har staden ingått separata broavtal. I avtalen har det överenskommit om kostnadsfördelningen av entreprenaden inom ramen för stadens anslag, samt om bl.a. planeringen, byggandet, underhållet och ägandet av den färdiga konstruktionen. Det totala anslaget på 350 000 euro innehåller en reservering för trafiklösningarna i Svartå. Broavtalet mellan Trafikledsverket och staden har ingåtts i oktober då entreprenaden började.
Utgifter	-390 000	-82 687	-350 000	-350 000	-306 741	43 259	-389 428	
Infrastruktur totalt			-4 718 750	-4 718 750	-4 506 144	212 606		
Övrigt								
Numerisk baskarta								
Baskarta för planläggning och markdisponering.								Baskartan uppdateras till den del kartmaterialet är i behov av uppdatering eller för de områden som detaljplaneringen förutsätter. Under 2021 fanns det inte behov av att uppdatera baskartan.
Utgifter			-60 000	-60 000	0	60 000		

INVESTERINGAR	Senaste kostnadsberäkning	Användning under tidigare år	Ursprunglig budget 2021	Budget inkl. ändringar	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Total användning	Situationsrapport 31.12.2021
Placeringar								
Övriga aktier och andelar (Fokus)								
Stadsstyrelsen har den 17.6.2019 § 248 godkänt en projektplan för den s.k. nya Fokusfastigheten. Ett nytt kulturhus inkluderande bla bibliotek, utrymmen för musikinstitut samt teatersal ska förverkligas i Karis centrum under åren 2020-2023. Staden är minoritetsägare i ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag (49% ägoandel). För 2021 reserveras ett anslag på 2,2 miljoner euro och stadens andel av projektets totala kostnader är 5,0 miljoner euro. Stadens finansieringsandel förbrukas genom placering av anslag i fastighetsaktiebolagets byggnadsfond.								Stadens finansieringsandel användes genom att anslaget placeras i fastighetsaktiebolagets byggnadsfond. Fastighetsaktiebolaget fungerar som byggherre i projektet. Byggarbetena för den nya byggnaden inleddes under hösten 2020 och projektet färdigställs i juni 2022. Efter att stadsutvecklingssektionen den 25.10.2021 § 86 godkände förändringar i Fastighets Ab Fokus bolagsordning, gjorde staden också en inbetalning som gällde 740 nya aktier för värdet 1 euro/aktie.
Utgifter	-5 000 000	-2 800 900	-2 200 000	-2 200 000	-2 199 100	900	-5 000 000	
Övriga placeringar (aktier och andelar)								
Utgifter					-21	-21		21 st aktier i Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy införskaffades.
Bruttoinvesteringar			-14 203 750	-14 203 750	-12 413 295	1 790 455		
Inkomster			3 500 000	3 500 000	3 910 306	410 306		
Nettoinvesteringar			-10 703 750	-10 703 750	-8 502 989	2 200 761		
AFFÄRSVERK: Raseborgs Vatten		År 2016-2020						
Komplettering av vattentäcker								
Utgifter		-54 344	-30 000	-30 000	0	30 000		Ingen investering i vattentäcker har gjorts under 2021, uppdateringar som gjorts hör till driften
Utbyggnad av ledningsnät i bostads- och industriområden								
Utgifter		-1 170 053	-240 000	-240 000	-561 696	-321 696		Utbyggnad av vatten och avlopp vid von Julins väg, Degerbyvägen och Björnvägen samt utbyggnad av vatten, avlopp och ytvatten vid Tärnbygatan och Alingsåsgatan i Karis färdigställda. Utbyggnad vid Gropvägen i Horsbäck påbörjad. Gropvägens projekt inte med i fastställda utbyggnadsprogrammet för år 2021. Ny vattenledning mellan Lövkulla och Dönsby West färdigställdes. Ny tryckförhöjningsstation i Äminnefors.
Inkomster		66 837						
Netto		-1 103 216						
Sanering av ledningsnät, ytbyggnad av ytvattenledningar								
Utgifter		-2 947 830	-700 000	-700 000	-615 431	84 569		Sanering av ledningar skedde enligt följande: vattenledning vid Björknäs underfart och Bryggerigatan, vatten och avloppsledningar vid Domaregatan, Nabogatan, Alingsåsgatan, Läppgatan, Klockarsgatan, Grönalundsgatan, Västanbyvägen, Trollbergsvägen, korsningsområdet Gustav Wasas gata - Brunngatan samt Skogby station. Entreprenaden för Gumnäs-Äminne vattenledning upphandlad och påbörjad. Några strategiska ventiler utbyta. Ytvatten byggdes bl.a vid Svartå skolcentra samt i Dragsvik.
Komplettering av avloppspumpstationer								
Utgifter		-135 138	-30 000	-30 000	-45 183	-15 183		Automatik och övervakning i en pumpstation uppdaterad i april 2021, sanering av tak på pumpstation Äminne, förnyelse av Solbacka pumpstation.
Komplettering av reningsverk								
Utgifter		-289 938	-800 000	-800 000	-797 349	2 651		Byggnandet av väggar och tak till Skeppsholmens processbassänger påbörjad, färdigställs i februari 2022. Små investeringar i Snappertuna reningsverk. Karis-Pojos reningsverks slungas logik har förnyats. Skeppsholmens sandavskiljnings dörr har förnyats.
Raseborgs Vatten								
Utgifter			-1 800 000	-1 800 000	-2 019 659	-219 659		
Inkomster			0	0	0	0		
Netto			-1 800 000	-1 800 000	-2 019 659	-219 659		
Bruttoinvesteringar inkl affärsverken		0	-16 003 750	-16 003 750	-14 432 954	1 570 796		
Inkomster inkl affärsverken		0	3 500 000	3 500 000	3 910 306	410 306		
Nettoinvesteringar inkl affärsverken		0	-12 503 750	-12 503 750	-10 522 648	1 981 102		

6.5 Finansiering, skatteinkomster, statsandelar och budgetlån

Skatteinkomster

(1 000 euro)	BS 2020	BU 2021	BS 2021	avvikelse mot budget	utfall i %
Kommunalskatt	102 828	101 086	104 081	2 995	103 %
Samfundsskatt	4 138	4 848	5 804	956	120 %
Fastighetsskatt	10 330	11 494	11 547	53	100 %
Totalt	117 296	117 428	121 432	4 004	103 %

Statsandelar

(1 000 euro)	BS 2020	BU 2021	BS 2021	avvikelse mot budget	utfall i %
Statsandel för kommunal basservice (utan utjämningsar)	37 726	41 780	42 480	700	102 %
Utjämningsar av statsandelar på basis av skatteinkomster	9 700	10 086	10 086	0	100 %
Höjning av statsandelen enligt prövning	1 500		0	0	#DIV/0!
Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-1 057	-970	-1 528	-558	158 %
Kompensation för förlorade skatteinkomster	13 029	13 376	13 545	169	101 %
Övriga statsandelar	8 801			0	#DIV/0!
Totalt	69 699	64 272	64 583	311	100 %

Budgetlån

Lånekapital 31.12. (1 000 euro)	BS 2020	BU 2021	BS 2021	avvikelse mot budget	utfall i %
Raseborgs stad	63 573	75 004	75 004	0	100 %
Raseborgs Vatten	3 933	3 203	3 203	0	100 %
	67 506	78 207	78 207	0	100 %

6.6 Resultaträkning 31.12.2021

extern	INKL.AFFÄRSVERK	
	BS 2021	BS 2020
Verksamhetens intäkter	34 661 530,83	29 493 332,75
Försäljningsintäkter	10 024 169,54	9 961 888,41
Avgiftsintäkter	9 571 753,90	9 147 836,46
Understöd och bidrag	7 085 738,30	2 312 897,70
Övriga verksamhetsintäkter	7 979 869,09	8 070 710,18
Tillverkning för eget bruk	403 373,36	478 036,69
Verksamhetens kostnader	-208 268 944,11	-201 000 151,21
Personalkostnader	-89 558 983,66	-84 278 727,17
Löner och arvoden	-70 898 042,17	-66 867 471,86
Lönebikostnader	-18 660 941,49	-17 411 255,31
Pensionskostnader	-16 082 133,12	-15 219 800,73
Övriga lönebikostnader	-2 578 808,37	-2 191 454,58
Köp av tjänster	-92 600 743,63	-89 750 337,99
Material, förnödenheter och varor	-11 639 692,76	-10 887 222,36
Understöd	-8 931 351,12	-8 704 730,30
Övriga verksamhetskostnader	-5 538 172,94	-7 379 133,39
Verksamhetsbidrag	-173 204 039,92	-171 028 781,77
Skatteinkomster	121 432 000,22	117 296 177,17
Statsandelar	64 582 653,00	69 698 763,00
Finansiella intäkter och kostnader	2 210 977,10	1 305 854,08
Ränteintäkter	1 609 172,86	1 641 725,51
Övriga finansiella intäkter	1 134 892,71	484 809,11
Räntekostnader	-528 557,36	-816 093,43
Övriga finansiella kostnader	-4 531,11	-4 587,11
Årsbidrag	15 021 590,40	17 272 012,48
Avskrivningar och nedskrivningar	-7 395 038,19	-7 279 125,25
Avskrivningar enligt plan	-7 045 164,18	-7 156 733,54
Nedskrivningar	-349 874,01	-122 391,71
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 626 552,21	9 992 887,23

6.7 Balansräkning 31.12.2021

AKTIVA	31.12.2021	31.12.2020
BESTÄENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar	887 436,33	56 976,45
Immateriella rättigheter	887 436,33	56 976,45
Materiella tillgångar	134 239 161,61	134 185 815,07
Mark- och vattenområden	18 595 243,19	18 859 509,34
Byggnader	57 852 833,92	60 859 931,18
Fasta konststruktioner och anordningar	49 770 323,70	51 975 267,66
Maskiner och inventarier	305 867,82	292 775,50
Övriga materiella tillgångar		
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	7 714 892,98	2 198 331,39
Placeringar	43 251 565,33	41 022 469,33
Aktier och andelar	41 352 982,01	39 153 861,01
Övriga lånefordringar	1 221 812,68	1 221 812,68
Övriga fordringar	676 770,64	646 795,64
FÖRVALTADE MEDEL	1 242 636,34	1 238 466,77
Statens uppdrag		
Donationsfondernas särskilda täckning	1 242 636,34	1 238 466,77
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar	90 838,02	95 967,31
Material och förnödenheter	90 838,02	95 967,31
Fordringar	35 001 274,56	30 951 107,44
Långfristiga fordringar	27 287 000,00	25 287 000,00
Lånefordringar	25 287 000,00	25 287 000,00
Övriga fordringar	2 000 000,00	
Kortfristiga fordringar	7 714 274,56	5 664 107,44
Kundfordringar	2 612 792,80	2 654 895,65
Lånefordringar		1 017 250,00
Övriga fordringar	3 646 461,30	1 991 961,79
Resultatregleringar	1 455 020,46	0,00
Finansiella värdepapper	11 388,94	11 388,94
Aktier och andelar	11 388,94	11 388,94
Kassa och bank	9 333 889,65	5 367 410,64
AKTIVA TOTALT	224 058 190,78	212 929 601,95

PASSIVA	31.12.2021	31.12.2020
EGET KAPITAL	79 376 144,34	71 750 724,36
Grundkapital	71 555 877,43	71 555 877,43
Uppskrivningsfond	800 995,65	802 127,88
Övriga egna fonder	606 182,23	606 182,23
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	-1 213 463,18	-11 206 350,41
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 626 552,21	9 992 887,23
AVSÄTTNINGAR	205 418,84	225 083,75
Avsättningar för pensioner	67 300,00	67 300,00
Övriga avsättningar	138 118,84	157 783,75
FÖRVALTAT KAPITAL	1 242 636,34	1 238 466,77
Statens uppdrag		0,00
Donationsfondernas kapital	1 242 636,34	1 238 466,77
Övrigt förvaltad kapital		
FRÄMMANDE KAPITAL	143 233 991,26	139 715 327,07
Långfristigt	68 585 696,21	59 829 360,94
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	63 474 104,76	54 835 497,35
Lån från offentliga samfund	88 903,02	157 785,39
Lån av övriga kreditgivare		
Erhållna förskott	65 319,01	67 728,78
Övriga skulder	4 957 369,42	4 768 349,42
Kortfristigt	74 648 295,05	79 885 966,13
Masskuldebrevslån	33 000 000,00	43 000 000,00
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	14 575 678,62	12 464 726,50
Lån från offentliga samfund	68 882,39	70 401,96
Lån av övriga kreditgivare	693 338,69	640 891,74
Erhållna förskott	42 305,88	143 965,69
Skulder till leverantörer	9 411 272,57	6 690 421,85
Övriga skulder	4 657 588,24	5 150 176,55
Resultatregleringar	12 199 228,66	11 725 381,84
PASSIVA TOTALT	224 058 190,78	212 929 601,95

6.8 Finansieringsanalys

	2021	2020
		INKL. AFFÄRSVERK
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	15 021 590,40	17 272 012,48
Extraordinära poster		
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 400 566,98	-941 604,72
	<u>12 621 023,42</u>	<u>16 330 407,76</u>
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	-14 388 271,65	-12 737 792,53
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	187 869,00	425 953,09
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	6 102 206,88	2 249 365,82
	<u>-8 098 195,77</u>	<u>-10 062 473,62</u>
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	4 522 827,65	6 267 934,14
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen	0,00	20 240,11
Minskning av utlåningen	-29 975,00	
Minskning/Ökning av övriga fordringar/anslutningsavgifter		
	<u>-29 975,00</u>	<u>20 240,11</u>
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	25 000 000,00	10 000 000,00
Minskning av långfristiga lån	-16 430 274,96	-12 836 114,25
Förändring av kortfristiga lån	-7 838 120,50	-1 786 879,49
	<u>731 604,54</u>	<u>-4 622 993,74</u>
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	0,00	0,00
Förändring av omsättningstillgångar	5 129,29	956,21
Förändring av fordringar	-4 050 167,12	1 671 978,52
Förändring av räntefria skulder	2 787 059,65	-1 387 665,90
	<u>-1 257 978,18</u>	<u>285 268,83</u>
Kassaflödet för finansieringsdelen	-556 348,64	-4 317 484,80
Förändring av likvida medel	3 966 479,01	1 950 449,34
Förändring av likvida medel		
Likvida medel 31.12.	9 345 278,59	5 378 799,58
Likvida medel 1.1.	-5 378 799,58	-3 428 350,24
	<u>3 966 479,01</u>	<u>1 950 449,34</u>

6.9 Koncernresultaträkning

RESULTATRÄKNING (tusen euro)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Verksamhetens intäkter	134 383 695,03	120 769 809,70
Verksamhetens kostnader	-296 496 907,86	-281 697 781,45
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	4 796,07	-5 708,59
Verksamhetsbidrag	-162 108 416,76	-160 933 680,34
Skatteinkomster	121 368 045,47	117 232 242,34
Statsandelar	64 582 653,00	69 698 763,00
Finansiella intäkter och kostnader	-430 201,92	-696 443,79
Ränteintäkter	52 608,30	42 018,62
Övriga finansiella intäkter	545 699,67	495 938,78
Räntekostnader	-636 032,28	-935 179,16
Övriga finansiella kostnader	-392 477,61	-299 222,03
Årsbidrag	23 412 079,79	25 300 881,21
Avskrivningar och nedskrivningar	-14 081 485,74	-13 601 987,01
Avskrivningar enligt plan	-13 731 611,74	-13 473 985,20
Räkenskapsperiodens över- och underparivärden		
Nedskrivningar	-349 874,00	-128 001,81
Extraordinära poster		
Räkenskapsperiodens resultat	9 330 594,05	11 698 894,20
Bokslutsdispositioner	9 403,97	10 780,65
Räkenskapsperiodens skatter	-72 751,79	-74 114,38
Latenta skatter	-48 515,22	-48 940,35
Minoritetsandelar	-8 986,43	7 264,73
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 209 744,58	11 593 884,85
Nyckeltal		
Verksamhetsink./-utgifter, %	45,3	42,9
Årsbidrag, / Avskrivningar, %	166,3	186,0
Årsbidrag, euro/invånare	851,9	919,0
Antal invånare vid årets slut	27 481	27 530

6.10 Koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2021	31.12.2020
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar	3 191 288,88	2 412 690,14
Immateriella rättigheter	1 067 858,75	387 942,39
Övriga utgifter med lång verkningstid	2 123 430,13	2 024 747,75
Förskottsbetalningar		
Materiella tillgångar	223 892 438,52	218 038 750,62
Mark- och vattenområden	20 866 843,10	21 008 481,21
Byggnader	94 770 781,39	96 842 438,48
Fasta konstruktioner och anordningar	52 829 289,89	55 185 336,76
Maskiner och inventarier	27 100 651,25	24 364 060,17
Övriga materiella tillgångar	10 644 195,50	10 962 200,28
Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	17 680 677,39	9 676 233,72
Placeringar	13 210 984,63	10 643 395,17
Andelar i intressesamfund	1 047 450,39	934 339,32
Övriga aktier och andelar	11 738 752,03	9 261 049,02
Övriga lånefordringar	411 471,31	434 695,93
Övriga fordringar	13 310,90	13 310,90
FÖRVALTADE MEDEL	1 700 621,55	1 710 138,97
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar	2 559 188,70	2 735 425,32
Fordringar	17 045 456,46	11 799 461,28
Långfristiga fordringar	412 700,29	581 961,90
Kortfristiga fordringar	16 632 756,17	11 217 499,38
Finansiella värdepapper	941 040,89	669 110,16
Kassa och bank	17 104 379,87	15 397 923,08
AKTIVA TOTALT	279 645 399,50	263 406 894,74
PASSIVA		
EGET KAPITAL	80 177 408,71	71 015 621,67
Grundkapital	71 555 877,76	71 555 877,74
Uppskrivningsfond	800 995,65	802 127,88
Övriga egna fonder	1 557 364,34	1 566 310,58
Överskott (underskott) från tidigare perioder	-2 946 573,63	-14 502 579,38
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	9 209 744,59	11 593 884,85
MINORITETSANDELAR	63 711,14	76 929,17
AVSÄTTNINGAR	1 210 288,10	1 195 186,35
Avsättningar för pensioner	81 272,64	87 145,72
Övriga avsättningar	1 129 015,46	1 108 040,63
FÖRVALTAT KAPITAL	1 711 336,83	1 720 026,30
FRÄMMANDE KAPITAL	196 482 654,72	189 499 131,25
Långfristigt	102 339 036,84	92 661 895,98
Kortfristigt	94 143 617,88	96 837 235,27
PASSIVA TOTALT	279 645 399,50	263 506 894,74
Nyckeltal		
Soliditetsgrad, %	29,1	27,4
Relativ skulsättningsgrad, %	61,3	61,6
Ackumulerat överskott/underskott	6 263 171	-2 908 695
Ackumulerat överskott/underskott, €/invånare	228	-106
Koncernens lån, €/invånare	5 093	5 026
Koncernens lånestock 31.12, 1 000 €	139 947	138 378
Lån och hyresansvar, 31.12	163 010	165 788
Lån och hyresansvar, €/invånare	5 932	6 022
Koncernens lånefordringar 31.12, 1 000 €	411	435
Kommunens invånarantal	27 481	27 530

6.11 Koncernens finansieringsanalys

Finansieringskalkyl (1 000 euro)	2021	2020
Kassaflöde av egentlig verksamhet		
Arsbidrag	23 412 079,79	25 300 881,19
Extraordinära poster		
Korrektivposter till internt tillförda medel	-2 523 830,30	-1 154 561,75
	20 888 249,49	24 146 319,44
Kassaflöde av investeringar		
Investeringsutgifter	-25 074 825,29	-24 450 643,17
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	218 056,30	565 927,58
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 075 620,73	2 359 728,76
	-20 781 148,26	-21 524 986,83
Kassaflöde av egentlig verksamhet och investeringar	107 101,23	2 621 332,61
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning av utlåningen (inkl. ansl.avg.)	-30 475,49	-130 496,72
Minskning av utlåning	191 293,84	213 688,46
Förändringar i lånebeståndet		
Ökning av långfristiga lån	27 273 780,00	16 859 928,64
Minskning av långfristiga lån	-16 765 989,85	-14 006 880,96
Förändring av kortfristiga lån	-10 634 148,86	-4 932 056,38
Förändring i eget kapital		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av förvaltade medel och förvaltad kapital	10 765,68	919,48
Förändring av omsättningstillgångar	176 236,59	-1 021 307,01
Förändring av fordringar	-4 033 986,69	4 427 255,31
Förändring av räntefria skulder	5 683 811,07	399 898,59
	1 836 826,65	3 806 766,37
Finansieringens kassaflöde	1 871 286,29	1 810 949,41
Förändring av likvida medel	1 978 387,52	4 432 282,02
Förändring av likvida medel	1 978 387,52	4 432 282,02
Likvida medel 31.12	18 045 420,80	16 067 033,28
Likvida medel 1.1.	16 067 033,28	11 634 751,26 *)
Nyckeltal		
Verksamhetens o investeringarnas kassaflöde, €	-3 774	-2 189
Intern Finansiering av investeringar, %	94,2	105,9
Låneskötselbidrag	1,4	1,8
Likviditet, kassadagar	19,3	18,2

*) Eliminering i ingående balans pga försäljning av Fastighets Ab Knipnäs och att Kårkulla samkommun inte uppgör koncernbokslut fr o m 2020.

7. Noter

7.1. Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder

PRINCIPER OCH METODER FÖR UPPGÖRANDE AV BOKSLUTET

Jämförande uppgifter med tidigare år

Stadsfullmäktige godkände en ny förvaltningsstadga 17.5.2021. Den nya förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.6.2021. Organisationen är indelad i fyra sektorer; Koncerttjänster, Social- och hälsovård, Bildning och Teknik. Sektorerna är indelade i sammanlagt 32 verksamhetsområden med bindande nettoanslag på stadsfullmäktiges bindningsnivå. Uppgifterna mellan åren 2021 och 2020 är jämförbara frånsett de poster som hänför sig till pandemin. Dessa poster har redogjorts för i den allmänna ekonomiska översikten samt i bokslutsbokens sektorvisa delar.

Värdering av tillgångar bland bestående aktiva

Stadsfullmäktige godkände 26.10.2009 § 177 avskrivningsplanen "Planenliga avskrivningar av bestående aktiva för Raseborgs stad". Avskrivningsplanen justerades av stadsfullmäktige 20.5.2013 i enlighet med bokföringsnämndens anvisningar så att en ny grupp "Grundrenovering av byggnader" med avskrivningstid om 20 år intogs i planen under "materiella tillgångar", "byggnader och konstruktioner". Avskrivningsplanen kompletterades av stadsstyrelsen 4.10.2021 § 359 med en ny tillgångsgrupp "Gemensamma vägprojekt" under gruppen "Övriga utgifter med lång verkningstid" och en avskrivningstid på 10 år. Tillgångarna bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningspriset minskat med avskrivningar enligt plan och bokförs under sin ekonomiska verkningstid som kostnad för räkenskapsperioden enligt en på förhand uppgjord avskrivningsplan. Avskrivningsplanen finns i noterna under 7.4 och de planenliga avskrivningarna under 7.5.

Värdering av placeringar

Aktier har bland bestående aktiva upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften.

Värdering av omsättningstillgångar

Omsättningstillgångarna (lager) har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften.

Värdering av finansieringstillgångar

Fordringarna har i balansräkningen upptagits till sitt nominella värde.

Prestationsprincipen

Väsentliga bokningar enligt kontantprincipen har rättats och bokförts enligt prestationsprincipen.

PRINCIPER OCH METODER FÖR UPPGÖRANDE AV KONCERNBOKSLUT

Koncernbalansräkningen följer kommunens värderings- och periodiseringsprinciper. Kommunens och dottersamfundens inbördes innehav har eliminerats med tillämpning av parivärdemetoden. Alla väsentliga inbördes fordringar och skulder har eliminerats. Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens eget kapital. Dottersamfundens avskrivningsplaner har tillämpats som sådana i koncernen fr.o.m. 2014. Avskrivningsplanerna är anpassade till den verksamhet som bolagen bedriver och följer därmed koncernens redovisningsprinciper.

7.2 Verksamhetens intäkter

	Kommun	
	2021	2020
Koncerttjänster	1 371 703,69	1 259 824,95
Social- och hälsovård	14 632 022,11	10 623 019,69
Bildning	4 322 928,95	3 827 393,23
Teknik	8 711 106,94	8 336 848,29
Raseborgs Vatten		
Omsättning	6 106 872,12	5 871 192,57
Övr.intäkter av ordinarie verks.	44 138,04	50 695,06
Elimineringar		
Raseborgs stad	-220 659,98	-167 395,70
Raseborgs Vatten	-306 581,04	-308 245,34
Totalt	34 661 530,83	29 493 332,75

Specifikation av statsandelar och kompensation för förlorade skatteinkomster

	2021	2020
Statsandelar för kommunal basservice	52 565 974,00	57 726 625,00
<i>därav</i> : Utjämning av statsandel på basis av skatteinkomster (+/-)	10 085 724,00	9 699 684,00
<i>därav</i> : Höjning av statsandel enligt prövning	0,00	1 500 000,00
Statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	-1 528 609,00	-1 057 030,00
Kompensation för förlorade skatteinkomster	13 545 288,00	13 029 168,00
Statsandelar och ersättning för förlorade skatteinkomster totalt	64 582 653,00	69 698 763,00

Köp av tjänster

	2021	2020
Köp av kundtjänster	72 279 521,11	70 715 317,41
Köp av övriga tjänster	20 321 222,52	19 035 020,58
Totalt	92 600 743,63	89 750 337,99

7.3 Extraordinära poster samt försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva

Försäljningsvinster och -förluster från anläggningstillgångar

Försäljningsvinster och -förluster	BS 2021	BS 2020
Vinst vid försäljning av		
mark- och vattenområden	433 784,89	915 589,75
byggnader	1 945 658,68	880 649,73
fasta konstr. o anläggningar		
maskiner o. inventarier	6 450,00	14 399,00
aktier och andelar		236 133,09
Försäljningsvinster totalt	2 385 893,57	2 046 771,57
Förlust vid försäljning		
mark- och vattenområden	4 763,04	
byggnader		
fasta konstr. o anläggningar	1 360,69	
övr. aktier o andelar		1 105 366,85
Försäljningsförluster totalt	6 123,73	1 105 366,85

Extraordinära intäkter och kostnader

Extraordinära intäkter och kostnader	BS 2021	BS 2020
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
	0,00	0,00

7.4 Avskrivningsplan

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid (år)	Avskrivnings- metod	Avskrivnings- rekommendation (år)
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter	4	lineär	2 - 5
Immateriella rättigheter	10		5 - 20
<i>Övriga utgifter med lång verkningstid</i>		lineär	
Grundläggnings- och organisationsutgifter			
Forsknings- och utvecklingsutgifter			
Koncerngoodwill			
Goodwill	4		2 - 5
Adb-program	4		2 - 5
Övriga	4		2 - 5
Gemensamma skolor	20		
Gemensamma vägprojekt	10		10
Kretsalarmentalerna, andel i inventarie-anskaffn.			
Materiella tillgångar			
<i>Mark- och vattenområden</i>	ingen avskrivning		ingen avskrivning
<i>Byggnader och konstruktioner</i>		lineär	
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	40		20 - 50
Fabriks- och produktionsbyggnader	25		20 - 30
Ekonomibyggnader	18		10 - 20
Fritidsbyggnader	25		20 - 30
Bostadsbyggnader	40		30 - 50
Grundrenoveringar av byggnader	20		20 - 50
<i>Fasta konstruktioner och anordningar</i>		lineär	
Gator, vägar, torg och parker	18		15 - 20
Broar, kajer och badinrättningar	20		10 - 30
Övriga jord- och vattenkonstruktioner	25		15 - 30
Vattendistributionsnät	35		30 - 40
Avloppsnät	35		30 - 40
Fjärrvärmenät	25		20 - 30
Elledningar, transformatorer, utomhusbelysning	18		15 - 20
Telefonnät, central och abonnentcentraler	11		10 - 12
Naturgasnät	22		20 - 25
Övriga rör- och kabelnät	18		15 - 20
Maskinerier o anordn. vid el-, vatten- o. dyl verk	15		10 - 20
Fasta lyft- och flyttanordningar	18		15 - 20
Trafikregleringsanordningar	12		10 - 15
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstr.	12		10 - 15
<i>Maskiner och inventarier</i>			
Fartyg av järn	18		15 - 20
Fartyg av trä och andra flytande arbetsmaskiner	11		8 - 15
Person-, paket- och lastbilar			
Brandbilar och ambulanser			
Övriga transportmedel	6		4 - 7
Övriga rörliga arbetsmaskiner	7		5 - 10
Traktorer och schaktningsmaskiner			
Övriga tunga maskiner	12		10 - 15
Övriga lätta maskiner	7		5 - 10
Sjukhus-, hälsovårds- och dyl. anordningar	10		5 - 15
Adb-utrustning	4		3 - 5
Arbetsmaskiner och anordningar			
Övriga anordningar och inventarier	4		3 - 5
<i>Övriga materiella nyttigheter</i>			
Naturresurser			
Konst- och värdeföremål	ingen avskrivning		
Pågående nyanläggningar	ingen avskrivning		
Placeringar			
Aktier och andelar	ingen avskrivning		

7.5 Bestående aktiva
FÖRÄNDRINGAR I BESTÅENDE AKTIVA

Bestående aktiva	Immateriella tillgångar		Totalt	Materiella tillgångar						Totalt
	Immateriella rättigheter	Övr. utg. med lång verkningstid (ADB-progr.)		Mark- & vattenområde	Byggnader	Fasta konstruktioner & anl.	Maskiner & inventarier	Övr. mat. tilg.	Förskotts bet. o pågående nvanläggningar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	7 877,24	49 099,21	56 976,45	18 859 509,34	60 859 931,18	51 975 267,66	292 775,50	0,00	2 198 331,39	134 185 815,07
Ökningar under räkenskapsperioden	11 655,04	852 315,17	863 970,21	11 638,06	1 046 686,34	3 871 187,34	165 063,89	0,00	6 254 196,81	11 348 772,44
Finansieringsandelar under räkenskapsperiod	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	107 869,00	0,00	0,00	80 000,00	187 869,00
Minskningar under räkenskapsperiod	0,00	0,00	0,00	275 904,21	445 172,14	3 001 360,69	0,00	0,00	23 592,00	3 746 029,04
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	634 043,22	0,00	0,00	-634 043,22	0,00
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	5 553,26	27 957,07	33 510,33	0,00	3 258 737,45	3 600 944,83	151 971,57	0,00	0,00	7 011 653,85
Nedskrivningar och deras återföringar	0,00	0,00	0,00	0,00	349 874,01	0,00	0,00	0,00	0,00	349 874,01
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	13 979,02	873 457,31	887 436,33	18 595 243,19	57 852 833,92	49 770 323,70	305 867,82	0,00	7 714 892,98	134 239 161,61
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12	13 979,02	873 457,31	887 436,33	18 595 243,19	57 852 833,92	49 770 323,70	305 867,82	0,00	7 714 892,98	134 239 161,61
Elimineringar (staden-affärsverk)	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12.	13 979,02	873 457,31	887 436,33	18 595 243,19	57 852 833,92	49 770 323,70	305 867,82	0,00	7 714 892,98	134 239 161,61

Bestående aktiva	Placeringar					Övriga låne- och övriga fordringar			
	Aktier o andelar i dottersamf.	Samkommun- andelar	Aktier o.andelar i int.o.ägar- samf.	Andelar i affärs- verkgrund.kap	Övriga aktier o. andelar	Totalt	Övriga låne- fordringar	Övriga fordringar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	7 030 647,68	39 153 861,01	1 221 812,68	782 110,39	2 003 923,07
Ökningar under räkenskapsperioden	0,00	0,00	0,00	0,00	2 199 121,00	2 199 121,00	0,00	21 090,00	21 090,00
Finansieringsandelar under räkenskapsperiod	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Minskningar under räkenskapsperiod	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överföringar mellan poster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedskrivningar och deras återf.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	9 229 768,68	41 352 982,01	1 221 812,68	803 200,39	2 025 013,07
Uppskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bokföringsvärde 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	9 229 768,68	41 352 982,01	1 221 812,68	803 200,39	2 025 013,07
Elimineringar (staden-affärsverk)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	-126 429,75	-126 429,75
Bokföringsvärde 31.12.	20 721 054,29	11 402 159,04	0,00	0,00	9 229 768,68	41 352 982,01	1 221 812,68	676 770,64	1 898 583,32

7.6 Aktier och andelar

Aktier och andelar	BS 2021	Antal	BS 2020
Dottersamfund, konto 1201			
Bostads Ab Dönsbyvägen	47 136,92	111 330	47 136,92
Fastighets Ab Bäljars Park	6 896,00	1 293	6 896,00
Fastighets Ab Karis stads hyreshus	1 218 521,53	1 449	1 218 521,53
Fastighets Ab Tranan	8 438,44	15 000	8 438,44
Karis Industrifastigheter Ab	33 637,58	20	33 637,58
Fastighets Ab Koskenkylänraitti	35 319,47	1 500	35 319,47
Fastighets Ab Pojovägen	126 921,50	15 000	126 921,50
Raseborgs hyresbostäder Ab	123 632,85	2 001	123 632,85
Raseborgs Energi Ab	19 118 050,00		19 118 050,00
Raseborgs Utveckling Ab	2 500,00	100	2 500,00
Dottersamfund totalt	20 721 054,29		20 721 054,29
Samkommuner konto 1203			
HNS	9 219 057,05		9 219 057,05
Kårkulla	662 453,22		662 453,22
Länsi-Uudenmaan Ammattikoulutus kuntayhtymä	976 026,12		976 026,12
Eteva	163 832,74		163 832,74
Västra Nylands Folkhögskola	379 018,88		379 018,88
Nylands Förbund	1 771,03		1 771,03
Samkommuner totalt	11 402 159,04		11 402 159,04
Intressesamfund, konto 1205			
Intressesamfund, totalt	0,00		
Samägt samfund, konto 1207			
	0,00		
Samägt samfund totalt	0,00		0,00

Aktier och andelar	BS 2021	Antal	BS 2020
Övriga aktier och andelar, konto 1210			
Bostads Ab Gumnäsvägen	14 127,79	338	14 127,79
Bostads Ab Såg	13 510,28	389	13 510,28
Bostads Ab Ringvägen	4 271,96	254	4 271,96
Bostads Ab Björknäsgatan 24	92 113,37	86	92 113,37
Bostads Ab Björknäsgatan 37	38 262,75	73	38 262,75
Bostads Ab Jaktvägen 11	44 031,60	311	44 031,60
Bostads Ab Prästängsgatan 11-13	43 560,67	37	43 560,67
Bostads Ab Raseborgsvägen 20	27 919,20	224	27 919,20
Bostads Ab Torngatan 4	42 383,36	40	42 383,36
Bostads Ab Tuna	10 292,09	658	10 292,09
Bostads Ab Kilavägen 29	8 913,96	53	8 913,96
Bostads Ab Karis Nabogatan 26	15 439,65	918	15 439,65
Fab Fokus, investeringsfond	5 000 000,00		2 800 900,00
Fastighets Ab Kaptensvägen 8	1 681,88	10	1 681,88
Fastighets Ab Axxell	768 152,63	5 950	768 152,63
Axxell Utbildning Ab	203 200,00	200	203 200,00
Kunta-Asunnot Oy	1 154 960,73	6 867	1 154 960,73
Rosk'n Roll Oy Ab	289 619,61	4 305	289 619,61
Varuboden-Osla	26,91	8	26,91
Ab Det finlandssvenska kompetenscentret	1 600,00	20	1 600,00
Sosiaalitalaito Oy	6 000,00	30	6 000,00
Andelsbanken Raseborg	100,00		100,00
Kommunfinans Abp	27 276,22	25 630	27 276,22
Karis Telefon Ab	40 410,35	2 820	40 410,35
Karis TV	3 027,38	18	3 027,38
Ekenäs TV	504,56	3	504,56
Lojo Telefon	5 524,97	55	5 524,97
Salon seudun puhelin	50,46	1	50,46
Pohjan näyttelyosuuskunta	840,95		840,95
Metsäliitto	30 000,00		30 000,00
Pojo Servicebostadsstiftelse	36 496,35		36 496,35
Skäldö vattenandelslag	500,00		500,00
Kuntien Tiera Oy	29 065,00	29 065	29 065,00
Novago Ab Oy / Yrityspalvelut Oy	56 854,20	29 156	56 854,20
Raseborgs Ishall Ab Oy	650 000,00		650 000,00
Katternö Kärnkraft Oy Ab	561 529,25	230	561 529,25
Sarastia Oy	4 375,00	25	4 375,00
KOHA Suomi Oy	3 124,55		3 124,55
Egentliga Finlands Sjukvårdsdistrikt	21,00	21	
Övriga aktier och andelar, totalt	9 229 768,68		7 030 647,68
Aktier och andelar totalt	41 352 982,01		39 153 861,01

Placeringar i penningmarknadsinstrument	Antal	BS 2021	Marknadsvärde 31.12.		Skillnad
			€/ st	totalt	
Aktia (A)	25 308	0,00	12,28	310 782,24	310 782,24
Metsä Board Oyj (B)	1 260	2 829,00	8,61	10 848,60	8 019,60
Reka Industrial (B)	100	66,50	3,87	387,00	320,50
Sampo Oyj	100	94,19	44,06	4 406,00	4 311,81
Nordea	5 062	8 399,25	10,78	54 568,36	46 169,11
Placeringar i penningmarknadsinstrument totalt		11 388,94		380 992,20	369 603,26

7.7 Rörliga aktiva, fordringar

Specifikation över fordringar	BS 2021		BS 2020	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Raseborgs stad				
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar		13 531,11		2 264,94
Lånefordringar	25 287 000,00	0,00	25 287 000,00	1 017 250,00
Övriga fordringar				
Resultatregleringar	2 000 000,00			
Totalt	27 287 000,00	13 531,11	25 287 000,00	1 019 514,94
Fordringar på samkommuner, i vilka kommuner är medlem				
Kundfordringar		18 332,46		17 554,41
Lånefordringar				
Övriga fordringar				
Resultatregleringar				
Totalt	0,00	18 332,46	0,00	17 554,41
Fordringar på intresse- och andra ägarintressesamfund				
Kundfordringar				
Lånefordringar				
Övriga fordringar				
Resultatregleringar				
Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordringar totalt	27 287 000,00	31 863,57	25 287 000,00	1 037 069,35

7.8 Förändringar i eget kapital

Förändringar i eget kapital	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad		
Grundkapital 1.1.	71 555 877,43	71 555 877,43
Ökning/minskning av grundkapital under räkenskapsperioden		
Grundkapital 31.12.	71 555 877,43	71 555 877,43
Uppskrivningsfond 1.1.	800 878,42	801 078,42
Förändring	-1 132,23	-200,00
Uppskrivningsfond 31.12.	799 746,19	800 878,42
Fastighetsfond 31.12.	507 742,26	507 742,26
Ekenäs 450-års jubileums fond 1.1.	97 876,41	97 876,41
Förändring		
Ekenäs 450-års jubileums fond 31.12.	97 876,41	97 876,41
Ekenäs seminariums minnesfond 31.12.	563,56	563,56
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	-6 291 565,34	-15 840 632,08
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 101 566,54	9 549 066,74
Eget kapital totalt (Raseborgs stad)	73 771 807,05	66 671 372,74
Raseborgs Vatten		
Grundkapital 1.1.	9 975 546,53	9 975 546,53
Ökning av grundkapital under räkenskapsperioden		
Grundkapital 31.12.	9 975 546,53	9 975 546,53
Uppskrivningsfond 31.12.	1 249,46	1 249,46
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	5 078 102,16	4 634 281,67
Räkenskapsperiodens över-/underskott	524 985,67	443 820,49
Eget kapital totalt (Raseborgs Vatten)	15 579 883,82	15 054 898,15

Förändringar i eget kapital	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad inkl. affärsverk		
Grundkapital 1.1	71 555 877,43	71 555 877,43
Ökning/minskning av grundkapital under räkenskapsperioden		
Grundkapital 31.12.	71 555 877,43	71 555 877,43
Uppskrivningsfond 1.1.	802 127,88	802 327,88
Förändring	-1 132,23	-200,00
Uppskrivningsfond 31.12.	800 995,65	802 127,88
Fastighetsfond 31.12.	507 742,26	507 742,26
Ekenäs 450-års jubileumsfond 1.1.	97 876,41	97 876,41
Förändring	0,00	0,00
Ekenäs 450-års jubileumsfond 31.12.	97 876,41	97 876,41
Ekenäs seminariums minnesfond 31.12.	563,56	563,56
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	-1 213 463,18	-11 206 350,41
Räkenskapsperiodens över-/underskott	7 626 552,21	9 992 887,23
Eget kapital totalt (Raseborgs stad inkl. affärsverk)	79 376 144,34	71 750 724,36
Uppskrivningsfond	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad		
Uppskrivningsfond 1.1.		
Jord- och vattenområden 1.1.	800 878,42	801 078,42
Förändring	-1 132,23	-200,00
Jord- och vattenområden 31.12.	799 746,19	800 878,42
Aktier och andelar 31.12		
Uppskrivningsfond totalt (Raseborgs stad)	799 746,19	800 878,42
Raseborgs Vatten		
Uppskrivningsfond 1.1.	1 249,46	1 249,46
Jord- och vattenområden 31.12.	1 249,46	1 249,46
Uppskrivningsfond totalt (Raseborgs Vatten)	1 249,46	1 249,46
Uppskrivningsfond 1.1		
Jord- och vattenområden 1.1.	802 127,88	
Förändring	-1 132,23	-200,00
Jord- och vattenområden 31.12.	800 995,65	-200,00
Aktier och andelar 31.12.	0,00	0,00
Uppskrivningsfond totalt (Raseborgs stad inkl. affärsverk)	800 995,65	-200,00

7.9 Avsättningar

Avsättningar	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad		
Avsättning för pensioner 1.1.	67 300,00	67 300,00
Förändring under året	0,00	0,00
Avsättning för pensioner 31.12.	67 300,00	67 300,00
Uppgifterna baserar sig på Kommunernas Pensionsförsäkrings beräkning 17.2.2020 gällande förändringar år 2019.		
Avsättningar för pensioner totalt	67 300,00	67 300,00
Raseborgs stad		
Övriga obligatoriska avsättningar 1.1.	157 783,75	157 783,75
Förändring under året - förorenad mark, Kronan - Tekn. nämnd 16.2.2021 § 27	-19 664,91	
Övriga obligatoriska avsättningar 31.12.	138 118,84	157 783,75
Ekenäs fge beslöt 17.10.2005 § 17 inta ett anslag om 1 400 000 € i driftsbudg. för eftervården av f.d soptippen i Österby.		
Karis fge beslöt 20.6 2005 § 51 inta ett anslag om 680 000 € i driftsbudgeten för eftervården av f.d soptipparna i både Bäljars och Svartå.		
Detta i enlighet med bokföringsnämndens kommunsektions rekommendation.		
Avsättningen upplöses mot realiserade utgifter.		
Avsättning om 2 100 000 € för eftervård av f.d soptippen i Österby reserverat 2010		
Övriga obligatoriska avsättningar totalt	138 118,84	157 783,75

7.10 Främmande kapital

Långfristigt främmande kapital	01.01.2021	Nya lån	Amortering	31.12.2021	
Lån från finans. institut o försäkr.anst.					
Inhemskadepositionsbanker					
Staden	27 803 958,81		4 544 967,28	23 258 991,53	
Raseborgs Vatten	1 052 624,02		274 846,22	777 777,80	
	28 856 582,83	0,00	4 819 813,50	24 036 769,33	
Kommunfinans Ab					
Staden	35 540 564,00	25 000 000,00	8 953 084,00	51 587 480,00	
Raseborgs Vatten	2 903 075,00		477 541,00	2 425 534,00	
	38 443 639,00	25 000 000,00	9 430 625,00	54 013 014,00	
Lån från offentliga samfund					
Staten	111 562,32		23 731,95	87 830,37	
Kommunernas pensionsförsäkrin	116 625,00		46 670,00	69 955,00	
	67 528 409,15	25 000 000,00	14 320 840,45	78 207 568,70	
Långfristigt främmande kapital, amorteringar 2022					
Staden				14 167 019,79	
Raseborgs Vatten				477 541,22	
				14 644 561,01	
Lån som förfaller till betalning efter 5 år eller längre tid				Saldo 31.12.2026	31.12.2025
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter					
Staden				9 411 900,30	12 785 595,76
Raseborgs Vatten				893 620,00	1 148 939,00
				10 305 520,30	13 934 534,76
Lån från offentliga samfund				0,00	
				10 305 520,30	13 934 534,76
Kortfristigt främmande kapital				31.12.2021	31.12.2020
Checkräkningslimit 10 000 000 €, Andelsbanken Raseborg				0,00	0,00
Koncernkonto, Andelsbanken Raseborg				693 338,69	640 891,74
Nordea (kommuncertifikat)				0,00	18 000 000,00
Danske Bank Abp (kommuncertifikat)				0,00	18 000 000,00
OP Yrityspankki Oyj (kommuncertifikat)				10 000 000,00	0,00
Handelsbanken (kommuncertifikat)				23 000 000,00	0,00
Kommunfinans Ab (kommuncertifikat)				0,00	7 000 000,00
				33 693 338,69	43 640 891,74

7.11 Passiva resultatregleringar

Specifikation av passiva resultatregleringar	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad		
Förskott på statsandelar		
Periodisering av räntor	84 198,76	120 223,63
Periodiseringar av löner och lönebikostnader	11 377 911,20	10 761 388,16
Periodisering av skatter		
Resultatregleringar totalt	11 462 109,96	10 881 611,79
Raseborgs Vatten		
Periodiseringar av löner och lönebikostnader	198 957,68	204 152,44
Periodisering av räntor	445,42	27 303,51
Resultatregleringar totalt	199 403,10	231 455,95
Totalt	11 661 513,06	11 113 067,74

7.12 Ansvarförbindelser hyresansvar och övriga ekonomiska ansvar

Ansvarförbindelser	BS 2021	BS 2020
Borgensförbindelser för andra		
Ursprungligt kapital	12 375 563,78	20 053 302,05
Återstående kapital	5 968 516,29	6 580 335,28
Borgensförbindelse / Kommunernas garanticentral		
Borgensansvar	194 628 999,00	183 682 156,00
Borgensansvar utan täckning		
Täckning för eventuellt ansvar för fond	127 493,00	114 451,00
Finansieringsansvar (andel av ansamlad underskott)		
HUS samkommun	0,00	336 051,47
Hyresansvar	BS 2021	BS 2020
Leasingansvar		
Danske Finance Oy Ab		
-leasingansvar totalt	4 832 023,72	3 043 650,96
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	1 365 921,70	1 746 839,61
-varav finansieringsleasingansvar i anslutning till fastigheter	3 541 267,62	1 551 238,83
Kommunfinans Abp		
-leasingansvar totalt	1 804 675,80	6 917 923,90
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	300 799,30	300 799,30
-varav finansieringsleasingansvar i anslutning till fastigheter	6 617 144,60	6 917 923,00
3 Step IT (OP-Bank)		
-leasingansvar totalt	1 350 689,31	1 374 519,28
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	649 560,74	622 648,79
Övriga		
-leasingansvar totalt	35 580,65	75 952,63
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	31 168,44	43 211,28
Övriga hyresansvar		
- övriga hyresansvar totalt	1 065 948,36	1 013 504,92
-andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	1 065 948,36	592 303,92
Hyresansvar totalt	9 088 918	12 425 551,69
Derivatavtal	BS 2021	BS 2020
Ränteswapavtal 1 (Raseborgs Vatten), 74842		
Avtalets begynnelseidag 1.8.2006		
Återstående kapital 31.12	0	1 375 000
Avtalets utgångsdatum 2.8.2021		
Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför)		
Fast ränta 4,25 % (staden utför)		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	0	-64 096
Säkring av ränterisken för enskilt lån, Raseborgs Vatten		
Ränteswapavtal 2, 32066		
Avtalets begynnelseidag 19.2.2013		
Återstående kapital 31.12	1 894 752	3 157 908
Avtalets utgångsdatum 20.2.2023		
Rörlig ränta 3 mån. Euribor (banken utför)		
Fast ränta 1,341 % (staden utför)		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-22 415	-68 273
Säkring mot stadens kommuncertifikat		

Derivatavtal	BS 2021	BS 2020
Ränteswapavtal 3, 396448 Avtalets begynnelse­dag 22.5.2015 Återstående kapital 31.12	2 947 376	3 789 480
Avtalets utgångsdatum 23.5.2022 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,508 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	-15 547	-52 694
Ränteswapavtal 4, 1525822/2090283 Avtalets begynnelse­dag 30.6.2015 Återstående kapital 31.12	0	437 500
Avtalets utgångsdatum 31.12.2021 Rörlig ränta 3 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,275 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring av ränterisken mot enskilt lån	0	-2 722
Ränteswapavtal 5, 1525825/2090286 Avtalets begynnelse­dag 30.9.2015 Återstående kapital 31.12	105 263	315 789
Avtalets utgångsdatum 30.3.2022 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,398 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring av ränterisken mot enskilt lån	-488	-2 857
Ränteswapavtal 6, 1482848 Avtalets begynnelse­dag 24.5.2017 Återstående kapital 31.12	2 368 425	2 894 740
Avtalets utgångsdatum 24.5.2022 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,194 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	-8 617	-28 532
Ränteswapavtal 7, 3108723 Avtalets begynnelse­dag 24.5.2017 Återstående kapital 31.12	2 368 425	2 894 740
Avtalets utgångsdatum 24.5.2022 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,110 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	-7 615	-25 162
Ränteswapavtal 8, 50880193SA-BHCO Avtalets begynnelse­dag 15.6.2018 Återstående kapital 31.12	3 157 901	3 684 215
Avtalets utgångsdatum 19.11.2025 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,731 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	-85 073	-166 747
Ränteswapavtal 9, 108437 Avtalets begynnelse­dag 19.11.2020 Återstående kapital 31.12	8 000 000	8 000 000
Avtalets utgångsdatum 19.11.2025 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,801 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	-284 145	-518 280

Derivatavtal	BS 2021	BS 2020
Ränteswapavtal 10, 2041373/3573450 Avtalets begynnelse­dag 29.10.2019 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 29.3.2029 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta - 0,119 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring av ränterisken mot enskilt lån	5 666 667	6 422 222
Ränteswapavtal 11, 58990573SA-BPB1F Avtalets begynnelse­dag 27.2.2020 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 30.11.2027 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta - 0,285 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring av ränterisken mot enskilt lån	6 315 789	7 157 895
Ränteswapavtal 12, 60382962SA-BQB8H Avtalets begynnelse­dag 25.6.2020 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 12.12.2028 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta - 0,307 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring av ränterisken mot enskilt lån	5 157 895	5 894 737
Ränteswapavtal 13, 3884143 Avtalets begynnelse­dag 15.07.2023 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 16.09.2030 Rörlig ränta 3 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,654 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommuncertifikat	10 000 000	10 000 000
Ränteswapavtal 14, 65757809SA Avtalets begynnelse­dag 01.08.2022 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 01.08.2030 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,154 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommande budgetlån	10 000 000	0
Ränteswapavtal 15, 63057378SA Avtalets begynnelse­dag 01.07.2021 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 01.07.2031 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta -0,1474 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommande budgetlån	10 000 000	0
Ränteswapavtal 16, 63420239SA Avtalets begynnelse­dag 01.04.2025 Återstående kapital 31.12 Avtalets utgångsdatum 02.04.2035 Rörlig ränta 6 mån. Euribor (banken utför) Fast ränta 0,557 % (staden utför) Gångse värde (enligt bankens meddelande) Säkring mot stadens kommande budgetlån	20 000 000	0
	69 979	0
Övriga ekonomiska ansvar		

Stadsfullmäktige beslöt 4.12.2017 § 139 att Raseborg stad deltar i basfinansieringen för Forskarkollegiet inom bioekonomi vi yrkeshögskolan Novia med högst 150 000 euro per år under tiden 2018-2022. Villkor för stadens betalningsandel är att Novia erhåller 250 000 euro per år i övrigt basfinansiering för forskarkollegiet. Stadens betalningsandel bestäms utgående från en total basfinansiering om 400 000 euro per år.

7.13 Löneutgifternas utveckling

Löneutgifternas utveckling (Enligt skatteredovisn.)	BS 2021	BS 2020	
Löner för huvudsyssla			
Raseborgs stad	70 691 606	66 385 050	
Raseborgs Vatten	1 019 480	999 600	
Löner för bisyssla			
Raseborgs stad	30 756	17 136	
Raseborgs Vatten	1 129		
Naturaförmåner			
Raseborgs stad	345 195	292 535	
Raseborgs Vatten	240	200	
Pensioner			
Raseborgs stad	0	16 411	
Raseborgs Vatten	0		
Arbetsersättningar	2 598 049	2 472 716	
Källskattepliktiga löner	0	0	
Löneutgifter totalt	74 686 455	70 183 648	
Personalkostnader	BS 2021	BS 2020	+/- %
Personalkostnader			
Löner och arvoden	72 190 721,94	68 076 283,92	6,0
Till löner hörande ersättningar	-1 292 679,77	-1 208 812,06	6,9
	70 898 042,17	66 867 471,86	6,0
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	16 082 133,12	15 219 800,73	5,7
Övriga lönebikostnader	2 578 808,37	2 191 454,58	17,7
Totalt enligt resultaträkningen	89 558 983,66	84 278 727,17	6,3
Aktiverade personalkostnader	53 132,33	63 398,00	-16,2
Personalkostnader totalt	89 612 115,99	84 342 125,17	6,2

7.14 Personalkostnader

Personalkostnader	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad		
Löner och arvoden	71 215 042,82	67 101 835,10
Personalbikostnader		
Pensionskostnader	15 886 150,28	15 024 490,90
Övriga personalbikostnader	2 543 414,89	2 159 732,94
Personalersättningar	-1 285 716,29	-1 203 476,82
Personalkostnader totalt enligt resultaträkningen	88 358 891,70	83 082 582,12
Raseborgs Vatten		
Löner och arvoden	975 679,12	974 448,82
Personalbikostnader		
Pensionskostnader	195 982,84	195 309,83
Övriga personalbikostnader	35 393,48	31 721,64
Personalersättningar	-6 963,48	-5 335,24
Personalkostnader totalt enligt resultaträkningen	1 200 091,96	1 196 145,05
Elimineringar		
Raseborgs Vatten		
Totalt	0,00	0,00
Totalt enligt resultaträkningen	89 558 983,66	84 278 727,17
Aktiverade personalkostnader		
Raseborgs stad		
Raseborgs Vatten	53 132,33	63 398,00
Totalt	53 132,33	63 398,00
Personalkostnader totalt inkl. aktiverade kostnader	89 612 115,99	84 342 125,17

7.15 Arvoden till revisorer

Revisionsammanslutning BDO Audiator Ab	BS 2021	BS 2020
revisionsarvoden	30 287,53	32 648,09
utlåtanden av revisorer	0,00	90,00
uppgifter som sekreterare för revisionsnämnden	4 427,10	3 746,50
övriga arvoden		2 880,00
Totalt	34 714,63	39 364,59

7.16 Övriga noter

1. Beträffande befintliga tillgångar bland bestående aktiva, d.v.s. tillgångar för vilka avskrivning påbörjats före 1.1.2009, tillämpas respektive tidigare kommuns avskrivningsplan, och för tillgångar som aktiveras från och med 1.1.2009 tillämpas Raseborgs stads avskrivningsplan. Planen har till vissa delar ändrats och kompletterats genom stadsfullmäktiges beslut 20.5.2013.

2. Staden har följande avtal gällande markanvändning, planeringsreserveringar samt föravtal som innehåller ekonomiska förpliktelser:

Fiskars Abp, avtal om utbyggande av kommunalteknik, 26.4.2011, ingen markanvändningsavgift, årlig utbyggnad av infra, som finansieras ur stadens investeringsbudget. Uppdatering av utbyggnadsprogrammet sker årligen. Utbyggnad av infran har skett i tio år. Under 2021 utfördes planering och arbeten i enlighet med utbyggnadsprogrammet, utgifterna 76 739,50 euro. Utbyggnaden har på det hela taget skett i långsammare takt än planerat p.g.a. utgivningen av byggplatser varit mindre än planerat. Avtalet är fullgjort då planen är förverkligad.

Handelshamnen, ändring av detaljplan, planprojekt 7727, planen i kraft 1.6.2018. Planeringsreserveringsavtal och föravtal (2014 och 2015) med aktör. Genomförande av detaljplanen inte kommit igång p.g.a. att aktören dragit sig ur projektet. Staden har ingått tomt-/planeringsreserveringsavtal för i stort sett samma område med ny aktör under 2020.

Handelshamnen, ev. kostnader för bortförande av förorenade jordar från tomt, innan den bebyggs (enligt villkor i köpebrev daterat 23.11.2015).

Billnäs bruk, planprojekt 7659. Markanvändningsavtal 28.8.2015, markanvändningsavgiften uppbyren tidigare, staden förbundit sig att förbättra områdets gator och lätta trafikleder enligt årligt utbyggnadsprogram, som godkändes av tekniska nämnden 16.2.2021 (§ 28). Utgifterna under år 2021 var 137 456,30 euro. Under budgetåret 2021 genomfördes bl.a. en gång- och cykelled längs Bruksvägen, installerades gatubelysning, förbättrades torrläggningen av området m.m. Genomförandet av detaljplanen fortsätter under kommande år enligt godkända utbyggnadsprogram.

Detaljplaneändring för Västra Nylands yrkesskolas område, planprojekt 7691 (Kustregionens utbildningsfastigheter), markanvändningsavtal 18.3.2015, stadens förpliktelser gällande byggande av gator är knutna till beviljade bygglov. Markanvändningsavgiften är fakturerad i sin helhet. Inga budgetmedel använda under 2021. Inga utgifter att vänta under det kommande året.

Gammelboda Stranden, detaljplan, planprojekt 7619, markanvändningsavtal 12.2.2018. Detaljplanen ikraft 10.4.2018. Markanvändningsavgift fakturerad under tidigare år. Inga budgetmedel använda under 2021.

Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag, ändring av detaljplan, planprojekt 7757, markanvändningsavtal (17.5.2019). Detaljplanen ikraft 16.8.2019. Motparten har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av rondell (Järnvägsgatan) om 70 000 euro (markanvändningsavgift), som fakturerats under 2020. Utgifterna under 2021 var 36 787,60 euro, varvid på Grönlundsgatans gatuavsnitt förnyades kommunaltekniken och överbyggnadskonstruktionerna. Projektet slutförts för stadens del under 2021.

Knipnäs f.d. sjukhus med angränsande område, detaljplaneändring (7786), Rentto Oy (eller ubv), föravtal 21.12.2020. Staden utreder i samband med planläggningen möjlighet att bygga en ny anslutning från Baggövägen till den sålda fastigheten. Projektet har inte framskridit under 2021.

Rävnäs, Mårdgränd, planprojekt 7793, markanvändningsavtal ingånget 22.9.2021. Byggande av fortsättningen av Mårdgränd. Inga utgifter ännu under budgetåret 2021. Markanvändningsavgift om 55 000 euro faktureras 2022.

3. Staden har totalt sex fastigheter som hyrs via finansieringsleasingavtal. Därtill utnyttjas finansiell leasing för stadens fordon, IT och övriga anskaffningar.

Fyra av fastigheterna hyrs via finansieringsleasingsavtal med Danske Finance Abp. Till dessa fastigheter hör tre fastigheter i Karis (Villa Anemone, Karis seniorbostäder och Karis brandstation) samt en fastighet i Ekenäs (psykiatri och mentalvård i Ekenäs). Leasingavtalen för samtliga fyra fastigheter utgår 30.06.2026. De fyra fastigheterna har ett restvärdesansvar per 31.12.2021 om 18 155 065,63 euro. Karis brandstation hyrs av Västra Nylands Räddningsverk för en period om 25 år och HNS hur 86 % av fastigheten i Ekenäs för en period om 30 år.

Stadshuset (Ekåsens huvudbyggnad) hyrs via ett finansieringsleasingavtal med Kommunfinans Abp. Leasingtiden är 25 år och utgår år 2042, räntevillkoren granskas år 2029. Avtalets restvärdesansvar per 31.12.2021 är 8 745 487,49 euro.

Det sammanlagda restvärdeansvaret för ovanstående fem fastigheter per 31.12.2021 är 26 903 553,12 euro.

7.17 Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikat

Dagbok
Huvudbok
Resultaträkning
Balansräkning
Bokslutsspecifikationer

Använda verifikattyper

Raseborgs stad

		verifikatnummer
001	Huvudbokens IB	000001 - 000000
002	Memorialverifikat	004001 - 005254
009	Anläggningsstillgångar	009001 - 009018
015	Kontoutdragshändelser	015001 - 015382
030	Löner	030001 - 030091
035	Utkomststöd	035001 - 035262
047	Inköpsreskontra, utbetalningar	047001 - 049265
100	Försäljningsreskontra, ekonomiavdelningen	100001 - 100199
210	Inköpsreskontra, Rondo R8	210001 - 254370
300	Försäljningsreskontra, socialkansliet	300001 - 301032
315	Försäljningsreskontra, hälsovård	315001 - 330168
320	Försäljningsreskontra, utsocknes besök	110001 - 110403
360	Försäljningsreskontra, musikinstitutet	520001 - 521123
380	Försäljningsreskontra, tandvård	380001 - 398886
400	Försäljningsreskontra, mbi	540001 - 541034
430	Försäljningsreskontra, bildningskansliet	430001 - 430541
450	Försäljningsreskontra, int.serv.övrigt	450001 - 450429
460	Intern fakturering	460001 - 470443
500	Försäljningsreskontra, museiverksamhet	500001 - 500017
510	Försäljningsreskontra, kulturverksamhet	511001 - 511006
520	Försäljningsreskontra, åldringsvård	350001 - 365835
530	Försäljningsreskontra, hyror Sophiehemmet	115001 - 115222
540	Försäljningsreskontra, dagvård (barn)	400001 - 406621
550	Försäljningsreskontra, eftermiddagsvård	116001 - 117326
560	Försäljningsreskontra, idrottsbyrån	560001 - 560190
600	Försäljn.resk., samhällstekniska kansliet	600001 - 604268
700	Försäljningsreskontra, hyror	700001 - 703082
801	Försäljningsreskontra, inbetalningar	800001 - 802528

Raseborgs Vatten

001	Ingående saldon	000001 - 000000
002	Memorialverifikat	002001 - 002093
009	Anläggningsstillgångar	009001 - 009012
013	Sonet lager Ekenäs	013060 - 013146
015	Kontoutdragshändelser	015001 - 015275
030	Löner	030001 - 030060
047	Inköpsreskontra, utbetalningar R8	049001 - 049249
210	Inköpsreskontra, Rondo R8	210001 - 212315
601	Försäljningsreskontra, inbetalningar	600001 - 600556
800	Försäljn.res.,vattenfakturering, Komartek	800001 - 827696
810	Försäljningsreskontra, övr. arbetsfakturering	860001 - 860293

8. Noter till koncernen

PRINCIPER OCH METODER FÖR UPPGÖRANDE AV KONCERNBOKSLUT

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har eliminerats. Intäkter och kostnader samt fordringar och skulder mellan koncernsamfunden och de samkommuner där kommunen är delägare har eliminerats förutom i fråga om transaktioner av ringa betydelse. Väsentliga interna bidrag har eliminerats.

Eliminering av intern innehav

Kommunens och dottersamfundens inbördes innehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Låneamorteringsfonden 750 000,- i Fab Knipnäs har i balansen i sin helhet avräknats från egna kapitalet till minoritetsandelar eftersom kapitalet i låneamorteringsfonden betalats av minoriteten.

Planmässiga avskrivningar

Dottersamfundens avskrivningsplaner har tillämpats som sådana i koncernen fr o m 2014.

Avskrivningsplanerna är anpassade till den verksamhet som bolagen bedriver och följer därmed koncernens redovisningsprinciper.

Avskrivningsdifferenser och reserver

Avskrivningsdifferenser och reserver i dottersamfundens balansräkningar har i koncernbalansräkningen uppdelats i eget kapital och latent skatteskuld och förändringar i dem har i koncernresultaträkningen uppdelats i latent skatteskuld och räkenskapsperiodens resultat.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Verksamhetets intäkter

	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad totalt (inkl tilliv för eget bruk 2020) (se 7.2.)	34 661	29 971
Omsättning		
Samkommuner	81 571	75 078
Raseborgs Energi + övriga bolag	21 169	18 083
Hysesintäkter och andra fastighetsintäkter i fastighetsbolag	2 930	2 878
Elimineringar i koncernen		
Raseborgs stad	-466	-336
Fastighetsbolag	-151	-115
Samkommuner	-1 735	-1 636
Raseborgs Energi + övriga bolag	-3 595	-3 153
Totalt	134 384	120 770

Försäljningsvinster och förluster

	BS 2021	BS 2020
Raseborgs stad	se 7.3.	
Raseborgs Energi Ab		
övriga	50	12
Samkommuner		
mark- och vattenområden	0	0
byggnader	10	0
övriga	40	117
Försäljningsvinster totalt	100	129
Försäljningsförluster	5	42

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN
Materiella och immateriella tillgångar

	Immateriella tillgångar Immat. rättigheter o. övr.utg. med lång v.tid	Materiella tillgångar						Förskottsbet. och påg. nyanlägg.	Totalt
		Mark och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstr. och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar			
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1. *)	2 413	21 010	96 943	55 185	24 365	10 962	9 675	218 140	
ökning under räkenskapsperioden	888	150	2 080	3 914	6 522	324	11 657	24 647	
finans.andelar under räkenskapsper.	28	15	0	108	0	0	82	205	
minskningar under räkenskapsperiode	47	278	711	3 001	633	0	516	5 139	
överföringar mellan poster	527	0	1 880	685	456	0	-3 052	-30	
räkenskapsperiodens avskrivning	562	0	5 071	3 847	3 609	642	0	13 169	
nedskrivningar och eliminering av bolagiseringsvinst	0	0	350	0	0	0	0	350	
Oavskriven ansk.utgift 31.12.	3 191	20 867	94 771	52 829	27 101	10 644	17 681	223 893	
Uppskrivningar									
Bokföringsvärde 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tilläggsavskrivning i koncernbokslut	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koncernbokslut 31.12.	3 191	20 867	94 771	52 829	27 101	10 644	17 681	223 893	

Placeringar

	Placeringar			Övriga lånefordringar och övriga fordringar		Totalt
	Sam-kommun-andelar	Aktier o. andelar i int. o. ägarsamf.	Övriga aktier o. andelar	Övriga lånefordringar	Övriga fordringar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1. *)	0	934	9 262	435	-8	10 623
ökning under räkenskapsperioden	0	113	2 508	0	21	2 642
finans.andelar under räkenskapsper.	0	0	0	0	0	0
minskningar under räkenskapsperioden	0	-1	31	24	0	54
överföringar mellan poster	0	0	0	0	0	0
räkenskapsperiodens avskrivning	0	0	0	0	0	0
nedskrivningar och återföreningar av dem	0	0	0	0	0	0
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	0	1 047	11 739	411	13	13 210
Uppskrivningar						
Bokföringsvärde 31.12.	0	0	0	0	0	0
Bokföringsvärde 31.12.	0	1 047	11 739	411	13	13 210

Dotterfund, samkommunandelar samt ägar intressesamfund

Namn	Hemort	Kommunens ägarandel	Koncernens ägarandel	Kommunkoncernens andel		
				av eget kapital	av främmande kapital	av räkensk. per. vinst/förlust
Dotterfund						
FAb Karis hyresbostäder	Raseborg	100 %	100 %	1 262	2 174	0
FAb Dönsby	Raseborg	100 %	100 %	319	3 685	0
FAb Pojovägen	Raseborg	100 %	100 %	234	2 294	0
Raseborgs Hyresbostäder Ab	Raseborg	100 %	100 %	116	72	-15
Karis Industrifastigheter Ab	Raseborg	100 %	100 %	77	1	0
Raseborgs Energi Ab	Raseborg	100 %	100 %	19 090	36 934	229
FAb Bäljarspark	Raseborg	86,2 %	86,2 %	16	184	0
Raseborgs Utveckling Ab	Raseborg	100 %	100 %	525	0	8
			Totalt	21 638	45 345	222
Samkommuner						
HNS	Helsingfors	2,407 %	2,407 %	9 471	31 719	387
Kårkulla samkommun	Pargas	7,53 %	7,53 %	568	2 994	-44
Nylands Förbund	Helsingfors	2,68 %	2,68 %	52	45	12
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	1,6 %	1,6 %	297	790	0
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Lojo	7,88 %	7,88 %	3 321	1 502	241
Västra Nylands Folkhögskola	Raseborg	56,255 %	56,255 %	597	131	-65
			Totalt	14 306	37 182	532
Övriga samägda samfund (icke sammanställd)						
Pojo servicebostadsstiftelse	Raseborg					

Specifikation över fordringar	BS 2021	BS 2020
Långfristiga fordringar totalt	413	582
Övriga fordringar		
Raseborgs stad		
Samkommuner	10	11
Raseborgs Energi + övriga bolag	403	571
Kortfristiga fordringar totalt	16 633	11 218
Kund- o övriga fordringar		
Raseborgs stad	6 245	4 645
Fastighetsbolag	55	30
Samkommuner	3 549	2 614
Raseborgs Energi + övriga bolag	4 361	3 231
Resultatregleringar	2 423	698
Totalt	17 046	11 800

Specifikation av väsentliga resultatregleringar inom kortfristiga fordringar	BS 2021	BS 2020
Kortfristiga fordringar totalt	16 633	11 218
varav aktiva resultatregleringar	2 423	698
varav Raseborgs stad	1 455	0
övriga väsentliga aktiva resultatregleringar i koncernen		
FPA ersättningar för arbetsplats hälsovård	121	112
Samkommuners projektfordringar (bl.a EU understöd)	22	28

Specifikation av eget kapital	BS 2021	BS 2020
Grundkapital 1.1.	71 556	71 556
Ökningar		
Minskningar		
Grundkapital 31.12.	71 556	71 556
Uppskrivningsfond 1.1.	802	802
Ökningar	0	0
Minskningar	1	0
Uppskrivningsfond 31.12.	801	802
Övriga fonder 1.1.	1 566	1 617
Ökningar	0	0
Minskningar	9	51
Övriga fonder 31.12.	1 557	1 566
Överskott från tidigare verksamhetsperioder	-2 947	-14 502
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	9 210	11 594
Eget kapital totalt	80 177	71 016

Avsättningar	BS 2021	BS 2020
Avsättningar för pensioner		
Raseborgs stad (se närmare 7.9.)	67	67
Övriga, HUS	14	20
	81	87
Övriga avsättningar		
Raseborgs stad (se närmare 7.9.)	138	158
Övriga, HUS		
patientskadeförsäkring	928	909
övriga	63	41
	1 129	1 108
Avsättningar totalt	1 210	1 195

Specifikation över övriga skulder	BS 2021	BS 2020
Långfristiga totalt	102 339	92 662
Anslutningsavgifter		
Raseborgs stad	4 953	4 764
Samkommuner	0	0
Raseborgs Energi Ab	5 098	5 125
Latent skatteskuld		
Raseborgs Energi Ab	567	542
Fastighetsbolag	853	829
Samkommuner	39	37
Övriga skulder		
Raseborgs stad	63 628	55 061
Fastighetsbolag	5 899	6 498
Samkommuner	21 302	19 806
Raseborgs Energi Ab + övriga bolag		
Kortfristiga totalt	94 144	96 837
Totalt	196 483	189 499

Specifikation av väsentliga resultatregleringar inom kortfristigt främmande kapital	BS 2021	BS 2020
Kortfristigt främmande kapital totalt	94 144	96 837
varav passiva resultatregleringar	20 529	19 446
varav Raseborgs stad (se not 7.11)	12 199	11 725
övriga väsentliga passiva resultatregleringar inom kortfristigt främmande kapital		
periodisering av löner och lönebikostnader	7 135	6 923
periodisering av räntor	25	27
övriga resultatregleringar	1 168	771

Specifikation av koncernbolagens ansvarsförbindelser samt leasingansvar	BS 2021	BS 2020
Ansvarsförbindelserna specificerade enligt specifikationer i bolagens egna bokslut.		
Intecknade pantbrev för		
byggnader	11 940	13 098
legorätt på byggnader	6 570	6 570
Hysesansvar	13 658	14 872
varav Raseborgs stad (not 7.12)	1 066	1 014
Leasinghyresavtalsansvar	9 406	12 538
varav Raseborgs stads (not 7.12)	8 023	11 412
Ospecificerade samt diverse andra ansvarsförbindelser	4 790	4 338
Raseborgs stads borgen till koncernbolag	1 535	1 657

Väsentliga förändringar i samkommunandelar 31.12.2021

Samkommun	Balansvärde 01.01.	%	Ökn. under räkenskapsperioden	Minskn. under räkenskapsperioden	Balansvärde 31.12.	Kommunens andel av samkommunens grundkap.	Skillnad
HNS	9 219 057,05	2,407 %			9 219 057,05	9 417 462,71	-198 405,66
Eteva kuntayhtymä	163 832,74	1,60 %			163 832,74	257 890,45	-94 057,71
Kårkulla samkommun	662 453,22	7,530 %			662 453,22	662 836,38	-383,16
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskeskus	976 026,12	7,88 %			976 026,12	1 034 916,48	-58 890,36
Västra Nylands Folkhögskola	379 018,88	56,255 %			379 018,88	379 018,01	0,87
Nylands Förbund	1 771,03	2,68 %			1 771,03	2 726,30	-955,27
	11 402 159,04				11 402 159,04	11 754 850,33	-352 691,29

9. Underskrifter och revisionsanteckningar

Stadsstyrelsen i Raseborgs stad den 28 mars 2022

Anita Westerholm
Ordförande

Camilla Grundström
I vice ordförande

Mikael Borgman

Johan Berglund

Ulf Heimberg

Linnéa Henriksson

Frank Holmlund

Mikael Nylund

Annika Prähl

Kati Sointukangas

Harri Yltävä

Ragnar Lundqvist
stadsdirektör

Över utförd revision har idag avgivits revisionsberättelse.

Raseborg den 28 mars 2022

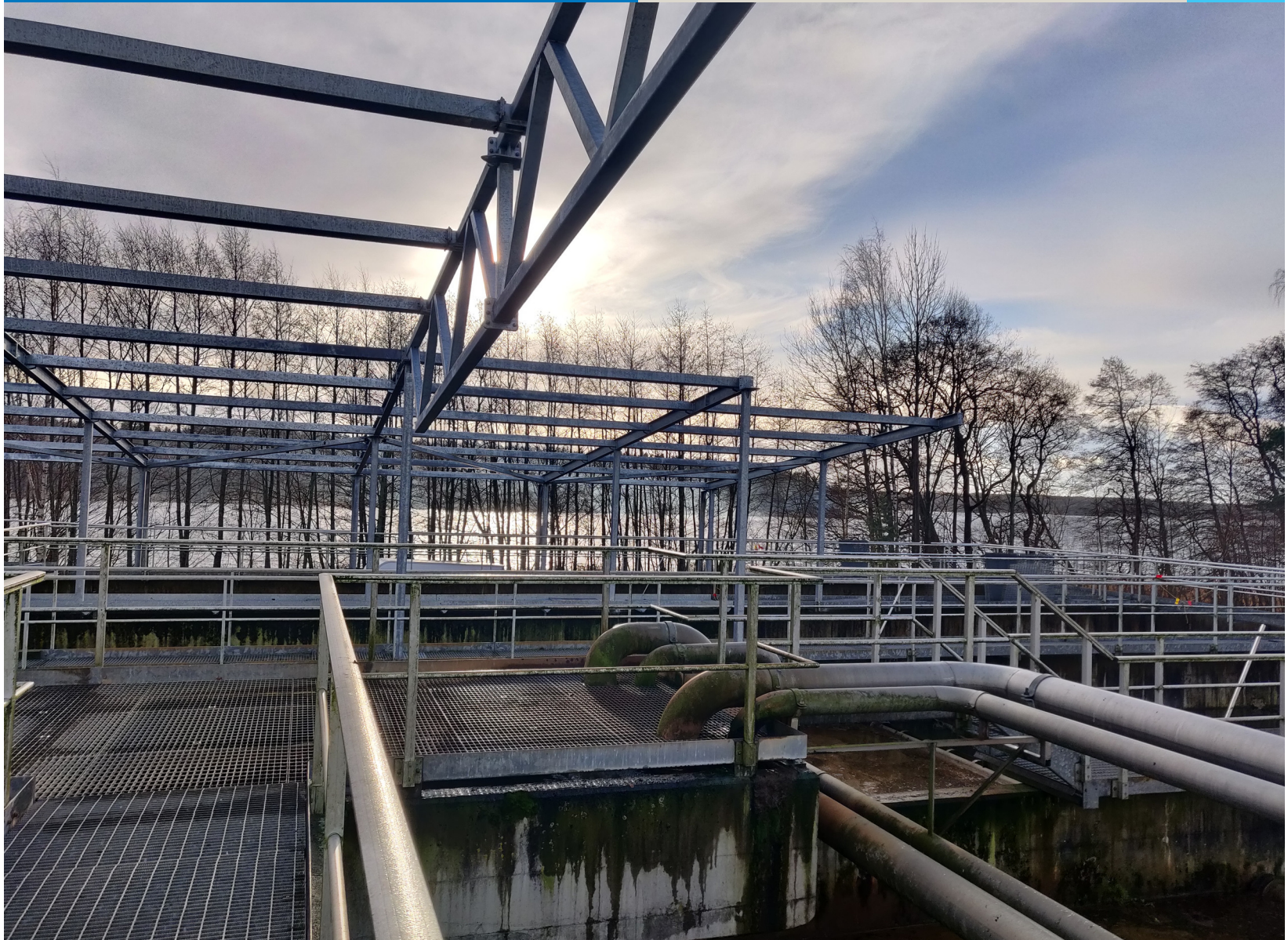
OOO Audiator Oy

Helge Uusik
OFAR, GR

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

BOKSLUT 2021

Raseborgs Vatten

Innehållsförteckning

1. Verksamhetsberättelse år 2021	
1.1. Verksamhetsidé, vision	1
1.2. Vattenverksdirektörens översikt	2
1.3. Organisation och personal	3
1.4. Ekonomi	5
1.5. Intern kontroll och riskhantering	6
1.5.1. Förverkligande av den interna kontrollen och riskhanteringen	6
1.5.2. Bedömning av risker och osäkerhetsfaktorer	6
1.6. Vattenanskaffning	7
1.7. Vattendistribution och avloppsavledning	9
1.8. Dagvattenhantering	10
1.9. Utbyggnad och saneringar	10
1.10. Avloppsvattenrening	12
2. Resultaträkning	15
3. Balansräkning	16
4. Verksamhetssammandrag	17
5. Tablå över investeringar	20
6. Finansieringsanalys	21
7. Noter	
7.1. Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder	22
7.2. Verksamhetens intäkter	22
7.3. Extraordinära poster samt försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva	
7.4. Bestående aktiva	23
7.5. Rörliga aktiva, fordringar	24
7.6. Eget kapital	24
7.7. Främmande kapital	24
7.8. Lån som förfaller till betalning senare än efter fem år enligt amorteringsplan	25
7.9. Passiva resultatregleringar	25
7.10. Antal anställda	25
7.11. Personalkostnader	25
7.12. Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikat	26
8. Särredovisning av dagvatten	
8.1. Särredovisad resultaträkning	27
8.2. Särredovisad balansräkning	28
8.3. Särredovisad finansieringsanalys	29
9. Noter till särredovisade bokslutskalkyler	
9.1. Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder	30
9.2. Förändringar i bestående aktiva	30
10. Underskrifter	31

1. Verksamhetsberättelse år 2021

1.1 Verksamhetsidén, vision

Raseborgs Vatten sköter om vattentjänster inom de av fullmäktige fastslagna verksamhetsområdena.

Vår verksamhet grundar sig på:

- hög funktionssäkerhet
- stabil ekonomi
- kunnig och motiverad personal
- god service

Vi utvecklar vår verksamhet enligt kundernas behov och utvecklingen i Raseborgs stad.

- Vi utvecklar vår yrkeskunnighet.
- Vi stöder en rättvis och motiverad lönepolitik.
- Vi tar initiativ beträffande vattentjänster i Raseborg.
- Vi förbättrar vår:
  - teknik på ett hållbart sätt
  - kostnadseffektivitet
  - riskhantering

1.2 Vattenverksdirektörens översikt

Affärsverket Raseborgs Vattens verksamhetsår förlöpte bra trots den rådande corona-epidemin. Vattenanskaffning, vattendistribution, avloppsavledning och avloppsvattenhantering fungerade som helhet mycket bra. Epidemin påverkade inte i nämnvärd grad affärsverkets verksamhet vilket delvis kan förklaras med god beredskap och riskhantering men främst av att personalen arbetat dynamiskt och flexibelt.

Två viktiga investeringar påbörjades planenligt under året: byggandet av väggar och tak för Skeppsholmens reningsverks processbassänger samt byggandet av en förbindelseledning mellan Gumnäs och Åminne. Båda projekten slutförs under början av år 2022. Därtill färdigställdes en stor mängd andra projekt främst kopplade till ledningsnätet. De utförda projekten har förverkligats både i affärsverkets egen regi och som gemensamma projekt med andra aktörer.

Det ekonomiska resultatet är bra. Överskottet är högre än det budgeterade överskottet. Detta främst tack vare förbättrad ekonomisk effektivitet i verksamheten. Inte endast ekonomiskt utan också verksamhetsmässigt är resultatet starkt. Det renade avloppsvattnet vid reningsverken uppfyller alla krav, det distribuerade hushållsvattnet håller hög nivå och läckprocenten har minskat.

Fullmäktige beslöt höja affärsverkets avkastningskrav till staden för år 2021. Detta orsakade under året mycket diskussion i flera etapper. Höjningen av avkastningskravet var av engångsnatur och det finns nu beslut på återgång till samma nivå som tidigare för ett antal år framöver. Detta underlättar planeringen av verksamheten.

Verksamheten under kommande år kommer att domineras av åtgärder för att minska affärsverkets stora saneringssskuld. Ett långsiktigare saneringsprogram byggs upp som bäst och kommer att ge riktlinjer för kommande investeringsbehov. Det är entydigt att saneringstakten behöver ökas och då krävs både mer investeringar samt mer personalresurser.

Det valdes nya medlemmar till affärsverket Raseborgs Vattens direktion under år 2021 och vi har fortsättningsvis en direktion med aktiva medlemmar. Det här är en bra utgångspunkt för att fortsätta utveckla affärsverkets verksamhet för att garantera bra vattentjänster även i framtiden. Jag ser fram emot ett gott samarbete!

Alla i personalen och direktionen förtjänar ett stort tack för gott arbete under år 2021! Det är vårt gemensamma arbete som möjliggör verksamheten; rent och gott hushållsvatten levereras till kunderna och avloppsvattnet behandlas på ett ändamålsenligt sätt dygnet runt.

Raseborg den 8.2.2022

Klara Eklund
vattenverkets direktör

Fotografierna i årsberättelsen tagna av Sofia Flythström, Piia Hasselberg, Dennis Nyman

1.3 Organisation och personal

Raseborgs Vattens ordinarie personal bestod vid årets slut av 20 st heltidsanställda samt 2 st deltidsanställda. Antalet anställda med månadslön är 18 st, medan 4 st har timlön.

På grund av restriktioner orsakade av corona-epidemin fanns få möjligheter till gemensam rekreation för personalen. En del utbildning ordnades, bland annat deltog en del av arbetsledningen i arbetsledarutbildning och säkerhetskoordinatorkurs. Utvecklingssamtal fördes med personalen. En ny heltidsanställd anställdes och en person avslutade sin anställning vid affärsverket. Under sommaren hade vi en sommaranställd som hjälpmontör.

Personalens medelålder är 47 år. I tabellen nedan illustreras ålders- och lönefördelningen mellan de anställda.

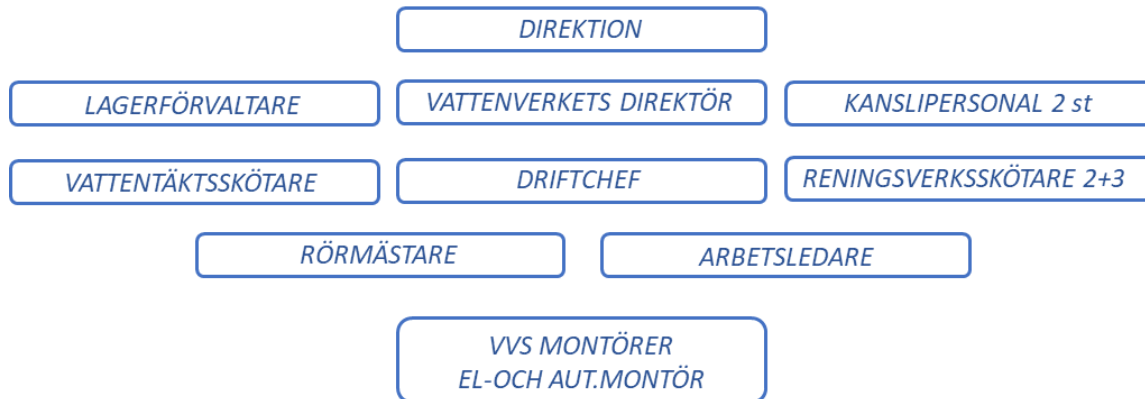
Åldersfördelning	Månadslön	Timlön	Totalt
20-29	4		4
30-34			
35-39	2		2
40-44	2		2
45-49	1		1
50-54	2	1	3
55-59	2	2	4
60-64	3	1	4
Totalt	15	4	20

De två deltidsanställda (5 %) är inte beaktade i ovanstående åldersfördelning.

Bild 1 Jonny, Guy, Robert och sanering av ledningar, Domaregatan, Karis

ORGANISATIONSSCHEMA

Två reningsverksskötare arbetar med arbetsledaransvar. Organisationen arbetade i ett skift och ytterom arbetstid fungerade dejoursberedskap.

Direktionens sammansättning 31.12.2021

Ordinarie	Ersättare
ordf. Werner Orre	Michael Nyberg
viceordf. Kimmo Koivunen	Kerstin Gottberg
Niklas Weckman	Sven Holmberg
Pia Franzén	Linnéa Henriksson
Lea Adolfsson	Britt-Marie Granström
Monika Fagerholm	Jouni Stordell
Leo Puhakka	Harri Burtsov

Mikael Nylund är stadsstyrelsens representant.

Direktionen sammanträdde 9 gånger under året.

1.4 Ekonomi

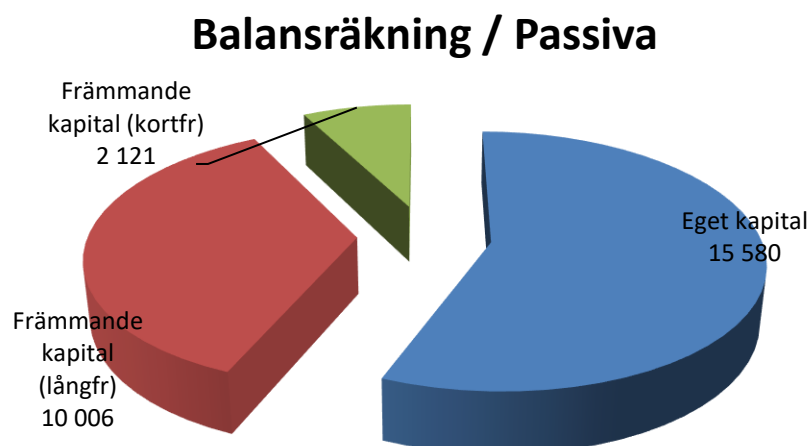
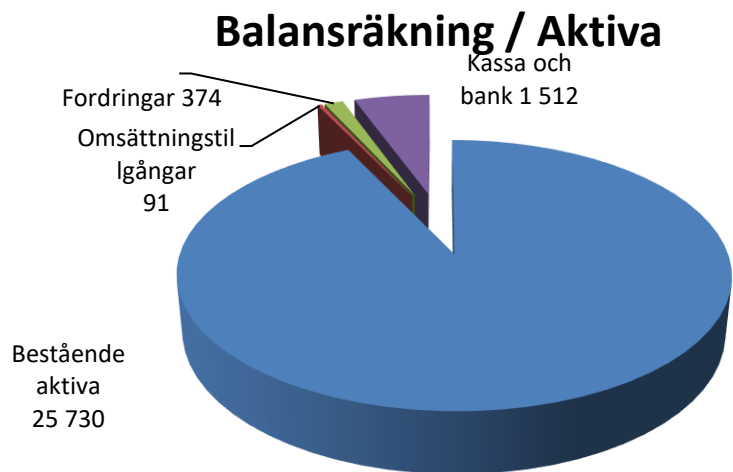
Vattenförsäljningen uppgick till 1 370 635 m³ och omsättningen till 6 149 532 €.

Årets överskott är 524 986 €.

Vid jämförelse med mätare i uppgjord budget kan det konstateras att intäkterna på 4,56 €/m³ är 23 cent under budget, medan utgifterna på 2,39 €/m³ är 2 cent över budget.

Överskottet om 524 986 € överförs till kontot räkenskapsperiodens över/underskott i affärsverkets balansräkning under eget kapital.

Raseborgs Vattens avkastning till staden	949 000 €
Räntekostnader	55 542 €
Långfristigt främmande kapital	10 006 192 €

1.5 Intern kontroll och riskhantering

1.5.1 Förverkligande av den interna kontrollen och riskhanteringen

Affärsverket Raseborgs Vattens interna kontroll och riskhantering har förverkligats i enlighet med myndigheternas krav, övriga centrala riktlinjer samt stadens styrdokument.

Affärsverkets verksamhet övervakas för hushållsvattnets del av Sydspetsens miljöhälsa och Regionförvaltningsverket och för avloppsvattnets del av Närings-, trafik och miljöcentralen. Verksamheten följer miljölov samt godkänt provtagningsprogram och affärsverket rapporterar månatligen till myndigheterna. Under år 2021 fungerade verksamheten i helhet bra; distribuerat hushållsvatten uppfyllde uppställda krav och reningskraven på avloppsvattenreningen vid reningsverken uppfylldes likaså.

Raseborgs Vattens beslut har följt stadens förvaltningsstadga och övriga styrdokument. Upphandlingar har gjorts enligt stadens upphandlingsdirektiv. Ansvarspersoner (attesterare) och kontrollörer har utsetts för samtliga utbetalningar och samtliga investeringsprojekt har haft utsedda ansvarspersoner. Ikraftvarande avtal har följts och övervakats. Reklamationer har gjorts så snart som möjligt vid avvikelser.

Arbetet med att kartlägga och beskriva verksamheten i processer för att stöda kontrollen av verksamheten och garantera ett ändamålsenligt och effektivt arbetssätt har påbörjats. De bindande målsättningarna för verksamheten och ekonomin har följts upp kvartalsvis.

1.5.2 Bedömning av risker och osäkerhetsfaktorer

Riskhanteringen är en del av affärsverkets interna kontroll och omfattar identifiering, bedömning, prioritering och hantering av risker som utgör ett hot eller en möjlighet för verksamheten. Syftet med riskhantering är att i rimlig utsträckning trygga att målsättningarna nås och att inget som äventyrar verksamheten inträffar.

Riskhanteringen är en central del av affärsverkets verksamhet. Kraven på hushållsvatten av hög kvalitet samt effektiv rening av avloppsvatten bör uppnås konstant. För att öka riskhanteringsnivån gjorde Raseborgs Vatten år 2020 en riskbedömning enligt WSP (Water Safety Plan) för hushållsvattnets del och under år 2021 en riskbedömning enligt SSP (Sewage Safety Plan) för avloppsvattnets del. Riskbedömningarna resulterade i åtgärdsprogram enligt vilka man kan styra åtgärderna till de största riskerna först. Under år 2021 har åtgärder enligt åtgärdsprogrammen påbörjats. Riskbedömningarna går årligen igenom.

Strategiska risker är de hot och möjligheter som påverkar affärsverkets långsiktiga målsättningar och framgångsfaktorer. Det föreligger två märkbara strategiska risker som samtidigt är ekonomiska risker. Den första är kommunens befolkningsutveckling och möjliga etableringar av ny industri eller utvidgning av nuvarande industri. Befolkningsutvecklingen och industrietableringar påverkar direkt åtgången på vatten i området och har således antingen en positiv eller negativ inverkan på affärsverkets inkomster. Den andra strategiska risken är klimatförändringen och dess påverkan på nederbörd och vattenreserver. Ökar nederbörden krävs investeringar i ytvattenhantering.

En operativ risk är tillgången på kompetent personal då nuvarande personal når pensionsåldern. En annan både operativ och ekonomisk risk är ledningsnätets saneringsskuld samt möjliga åtgärder för att minska den. Under år 2021 har uppbyggnaden av ett långsiktigare saneringsprogram för sanering av ledningsnätet påbörjats.

Arbetskyddsrisiker bedöms regelbundet genom riskkartläggningen för personalen. Under år 2021 färdigställdes riskkartläggningen för affärsverkets personals del. Dess syfte är att bedöma, och genom det kunna minska eller eliminera faror för de anställda. Arbetsplatsens riskkartläggning uppdateras vid behov.

Affärsverkets skade- och ansvarsrisker begränsas genom försäkringar. Affärsverket har, förutom lagstadgade försäkringar, även försäkringar för fastigheter och inventarier samt ansvarsförsäkringar för verksamheten.

1.6 Vattenanskaffning

Bild 2 Vattentornet i Karis

Under året pumpades grundvatten från 12 st. vattentäkter. Den totala vattenpumpningen uppgick till 1 645 577 m³ (år 2020: 1 671 832 m³), vilket ger ett medeltal på 4 508 m³ (år 2020: 4 580 m³) per dygn. Den sålda vattenmängden under året var 1 370 635 m³ (år 2020: 1 297 284 m³).

Skillnaden mellan pumpad och försäld vattenmängd, som uppgår till 274 942 m³ (år 2020: 374 548 m³) eller 16,7 % (år 2020: 22,4 %) består av vatten som använts vid underhåll av ledningsnätet, vatten som använts t.ex. vid brandtillbud samt läckvatten.

Vid alla vattentäkter förutom Mjölmarby justerades råvattnets pH med lut eller kalksten. Mjölmarby råvatten pumpas genom aktivkolfilter för reduktion av bekämpningsmedel. Vid Finnäs vattentäkt fortsatte skyddskloreringen för att säkerställa vattenkvaliteten. Vid Manibacka vattentäkt uppdaterades automatiken. UV lampor finns installerade i Ekerö, Björknäs, Västervik, Landsbro, Brödorp, Korsnäs, Nyby och Mjölbolsta vattentäkter. Vatten från Lindnäs vattentäkt används enbart som tekniskt vatten av vägförvaltningen.

Vattentäkt	Pumpad mängd m ³ / år			
	2018	2019	2020	2021
Ekerö	511400	407858	481424	512084
Landsbro	207536	216712	111531	139648
Mjölbolsta	229492	225463	225500	182080
Björknäs	307186	390118	364709	314033
Brödorp	140335	136585	154389	142384
Nyby	71263	69646	126535	108093
Korsnäs	98863	158651	67169	102439
Mjölmarby	26289	25085	27275	28464
Västervik	89330	63894	90748	88479
Finnäs	4350	4067	4280	3945
Kansjerf	15255	19037	17349	23302
Manibacka	705	1384	923	626
Totalt m³	1702004	1718500	1671832	1645577

Sammanställning av analysresultat:

		Sammanställning av analysresultat, Karis området													
År 2021 (V=kvalitetskrav, T=kvalitetsmål)	Escherichia coli	Clostridium perfringens, sporer medräknade	Koliforma bakterier	Lukt	Smak	Grumlighet	Färg	pH	Ledningsförmåga	Järn	Mangan	Aluminium	Ammonium	Nitrit	Nitrit i utgående vatten
	0 pmy/100 ml	0 pmy/100 ml	0 pmy/100 ml	1=godkänd för användarna, ingen ändring, 2=är inte godkänt, är ändring			6,5 - 9,5	< 2500 µS/cm	< 200 µg/l	< 50 µg/l	< 200 µg/l	< 0,50 mg/l	0,50 mg/l	0,10 mg/l	
	V	T	T	T	T	T	T	VT	T	T	T	T	T	V	V
Sammandrag av distributionsområdets resultat															
Antal analyser (st)	28	9	28	20	20	20	20	20	20	20	20	3	4	4	3
Antal analyser som uppfyller krav/rekommendationer (st)	28	9	28	20	20	20	20	20	20	17	19	3	4	4	3
Antal analyser som inte uppfyller krav/rekommendationer (st)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0
Antal analyser som uppfyller krav/rekommendationer (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	85,0	95,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Variabelns analysresultats medeltal	0	0	0					7,9	243	57	7	0	0,00	0,00	0,00
Medeltal för analyser som ej uppfyller krav/rekommendation										337	94				
Största analysresultat	0	0	0					8,6	260	350	94	0	0,00	0,00	0,00
Minsta analysresultat	0	0	0					7,6	227	0	0	0	0,00	0,00	0,00
pH <6,5	Antal resultat							0							
pH >9,5	Antal resultat							0							
pH <6,5	Summan av resultat							0,0							
pH >9,5	Summan av resultat							0,0							
Summan av analysresultaten								157,6							
Summan av resultat som ej uppfyller krav/rekommendation								0,0							

		Sammanställning av analysresultat, Ekenäs området													
År 2021 (V=kvalitetskrav, T=kvalitetsmål)	Escherichia coli	Clostridium perfringens, sporer medräknade	Koliforma bakterier	Lukt	Smak	Grumlighet	Färg	pH	Ledningsförmåga	Järn	Mangan	Aluminium	Ammonium	Nitrit	Nitrit i utgående vatten
	0 pmy/100 ml	0 pmy/100 ml	0 pmy/100 ml	1=godkänd för användarna, ingen ändring, 2=är inte godkänt, är ändring			6,5 - 9,5	< 2500 µS/cm	< 200 µg/l	< 50 µg/l	< 200 µg/l	< 0,50 mg/l	0,50 mg/l	0,10 mg/l	
	V	T	T	T	T	T	T	VT	T	T	T	T	T	V	V
Sammandrag av distributionsområdets resultat															
Antal analyser (st)	42	12	42	30	30	30	30	30	30	29	29	3	6	12	6
Antal analyser som uppfyller krav/rekommendationer (st)	42	12	42	30	30	30	30	30	30	29	29	3	6	12	6
Antal analyser som inte uppfyller krav/rekommendationer (st)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal analyser som uppfyller krav/rekommendationer (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Variabelns analysresultats medeltal	0	0	0					7,7	187	0	1	6	0,00	0,00	0,00
Medeltal för analyser som ej uppfyller krav/rekommendation															
Största analysresultat	0	0	0					8,0	267	0	8	17	0,02	0,00	0,00
Minsta analysresultat	0	0	0					6,9	102	0	0	0	0,00	0,00	0,00
pH <6,5	Antal resultat							0							
pH >9,5	Antal resultat							0							
pH <6,5	Summan av resultat							0,0							
pH >9,5	Summan av resultat							0,0							
Summan av analysresultaten								231,4							
Summan av resultat som ej uppfyller krav/rekommendation								0,0							

1.7 Vattendistribution och avloppsavledning

Verksamhetsområdet omfattar med nuvarande indelning 7 st. separata områden. De största är Karis, Pojo, Ekenäs och Svartå. Dessa områden omfattar både vatten- och avloppsvattenhantering. Avloppsvattnet renades centralt i Karis-Pojo reningsverk i Äminnefors eller i Skeppsholmens reningsverk i Ekenäs. I Snappertuna, Bromarv och Manibacka finns separata distributionsnät. I Bromarv renades avloppsvattnet i ett lokalt reningsverk, medan det i de två övriga separata områdena distribuerades vatten. Under år 2021 övertog Raseborgs Vatten skötseln av Raseborgs stads utrymmesförvaltnings lilla reningsverk i Snappertuna.

Bild 3 Kommunalteknik vid Linväwaregatan, Ekenäs

På hösten 2021 påbörjades installationen av en ny ledning mellan Gumnäs och Äminne eftersom den gamla vattenledningen en längre tid varit ur bruk. Installationen slutförs i början av år 2022. En ny vattenledning mellan Lövkulla och Dönsby West i Karis byggdes planenligt under året. Dessa ledningar stärker försörjningsberedskapen i respektive områden. Tillsammans med Trafikledsverket förnyades ledningen under väg 25 i Björknäs och ledningen under nya underfarten i Skogby samt ändringsarbetena i Läpp-området i Karis påbörjades. En ny tryckförhöjningsstation installerades i nybyggt område i Äminnefors. Förnyelsen av Solbacka pumpstation påbörjades.

Under året anslöts 21 nya kunder till vårt ledningsnät.
35 st läckage på huvudvattenledningar reparerades och 37 st. anslutningar förnyades.

Utbyggd teknik per 31.12.2021	
Vatten	403 km
Avlopp	425 km
Tryckförhöjningsstationer	9 st.
Vattentorn	3 st.
Avloppspumpstationer	146 st
Reningsverk	3 st.

1.8 Dagvattenhantering

Med dagvatten avses smält- och regnvatten från fastigheter, gator och övriga allmänna områden, som leds in i stadens ledningsnät för dagvatten. Enligt lagen om vattentjänster skall dagvattentjänsterna avskiljas från de övriga verksamheterna inom kommunens bokföring, likaledes bör överenskommelse fattas angående ansvarsfördelningen mellan staden och vattenverket angående det tekniska ansvaret för utbyggnad och underhåll.

Under år 2021 sköttes dagvattenhanteringen av vattenverket enligt överenskommelse. Kostnaderna för dagvattenhanteringen fakturerades stadens samhällstekniska avdelning.

Under året investerades i nya dagvattenledningar totalt 289 306,92 € och för underhåll av befintliga ledningar användes 72 600,79 € (ingår avskrivn. 38 068,22 €).

I Ekenäs vid Trollbergsvägen och i Dragsvik, i Karis vid Alingsåsgatan, Domaregatan, Läppgatan och Tårnbygatan samt i Svartå vid Svartå skolcentra gjordes kompletteringar av ytvattenledningar. Totalt byggdes ca 1350 m nya ytvattenledningar under året och ca 160 m ytvattenledningar sanerades.

Dagvattenledningsnätets bokföringsvärde per 31.12.2021 uppgick till 3 524 992,51 €.

1.9 Utbyggnad och saneringar

Bild 4 Jussi och René och sanering av ledningar, Klockarsgatan, Karis

Under året sanerades teknik vid bl.a Gustav Wasas gata, Bryggerigatan, Grönlundsgatan, Västanbyvägen och Trollbergsvägen i Ekenäs, Alingsåsgatan, Nabogatan, Domaregatan, Klockarsgatan och Läppgatan i Karis samt Skogby station i Skogby. Totala mängden sanerad ledning var ca 2,0 km (vatten 1,35 km, avlopp 0,7 km) under år 2021 (1,9 km under år 2020).

Gällande nybyggnad färdigställdes Lövkulla-Dönsby West förbindelseledning. Därtill gjordes kompletteringar vid Degerbyvägen och Gropvägen i Ekenäs, Tårnbygatan och Alingsåsgatan i Karis samt von Julins väg i Fiskars. Totalt byggdes ca 1,2 km nya vattenledningar och 1,2 km nya avlopps- samt tryckavloppsledningar under år 2021.

Totalt investerades i sanering av ledningsnät samt utbyggnad av ytvattenledningar under året 615 431 € av årets budget på 700 000 €. Totalt investerades under året 2 020 000 € (budget 1 800 000 €) varav den största enskilda investeringen var de nya väggarna och taket vid processbassängerna vid Skeppsholmens reningsverk (ca 750 000 €).

Bild 5 Byggandet av väggar och tak vid Skeppsholmens reningsverk närmar sig slutskedet

1.10 Avloppsvattenrening

Bild 6 Bygandet av väggar och tak vid Skeppsholmens processbassänger påbörjat

Vid avloppsreningsverken renades under året 2 737 476 m³ avloppsvatten (3 174 264 m³ under år 2020, en minskning på 13,8 %). Tekniken i reningsverken varierar, medan huvudprincipen för reningen är densamma. Avloppsvattnet renades mekaniskt, biologiskt och kemiskt.

Totalt komposterades 3 936 ton (3906 ton år 2020) slam från reningsverken vid Gasums anläggningar, främst i Åbo. Gasums anläggningar framställer biogas, elektricitet och fjärrvärme.

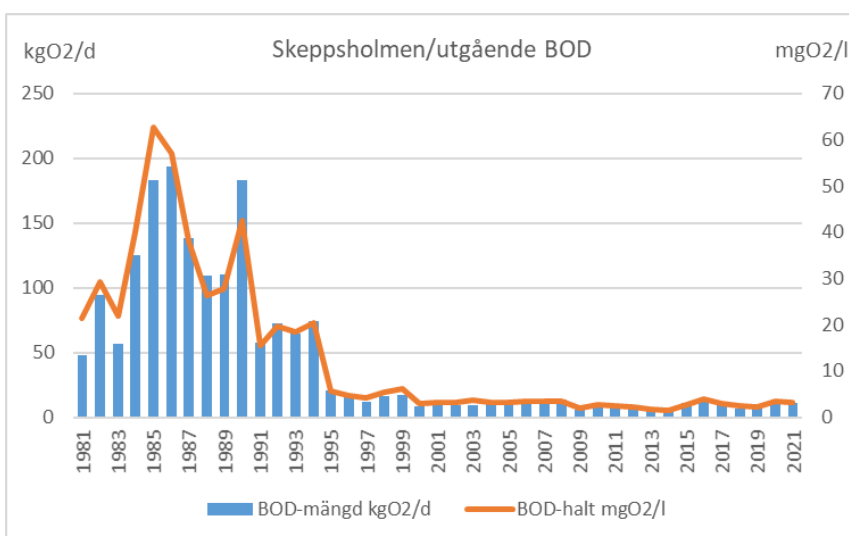
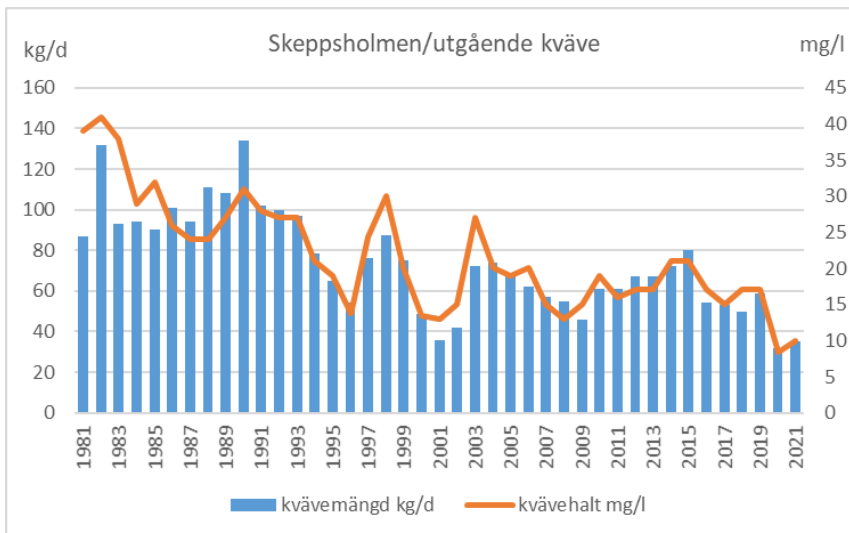
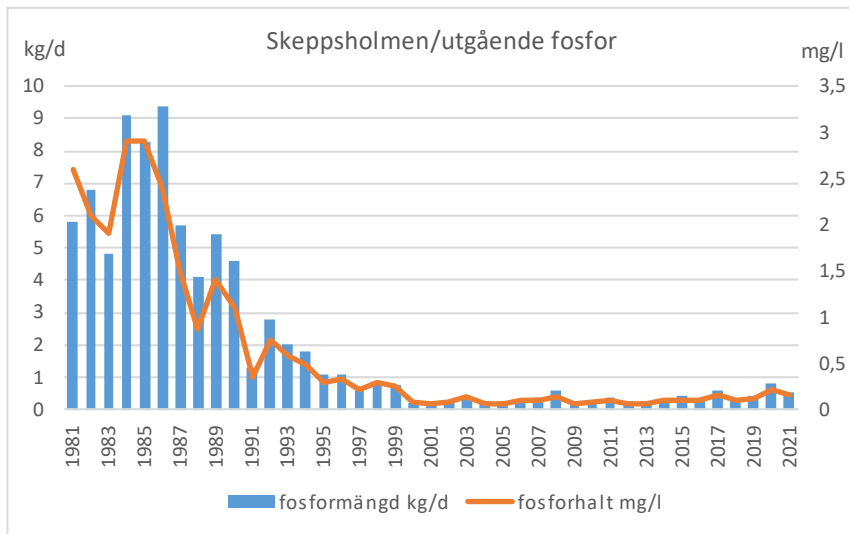
Reningsverken uppfyllde alla ställda reningskrav. Under sommaren 2021 påbörjades byggandet av väggar och tak för processbassängerna i Skeppsholmens reningsverk. Projektet slutförs i början av år 2022. Reningsresultat för år 2021 som årsmedelvärde kan ses från tabellen nedan.

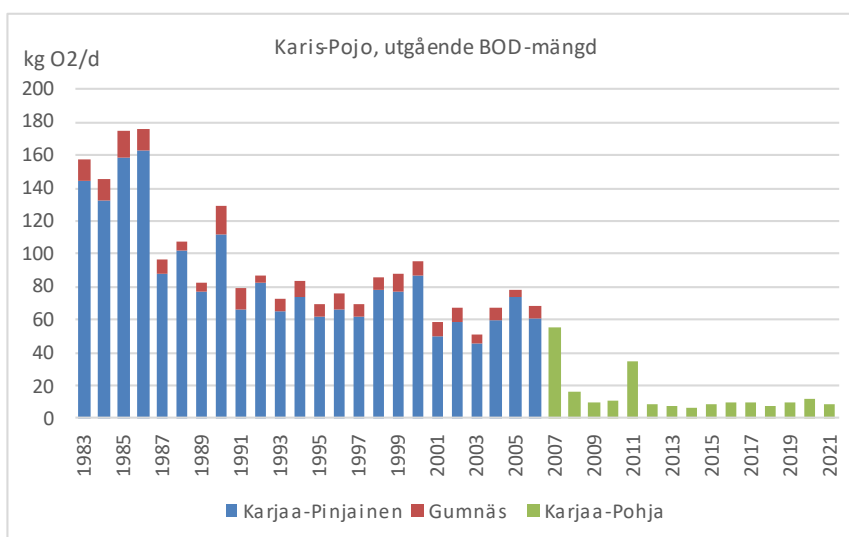
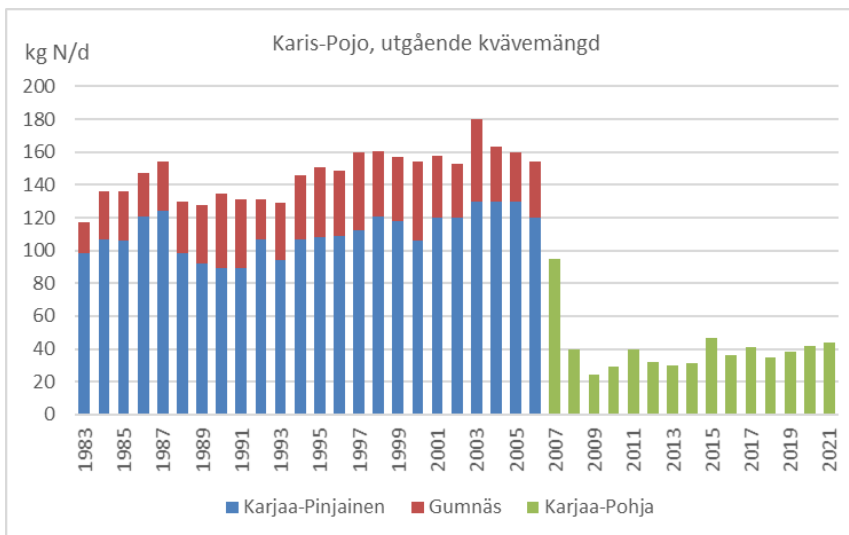
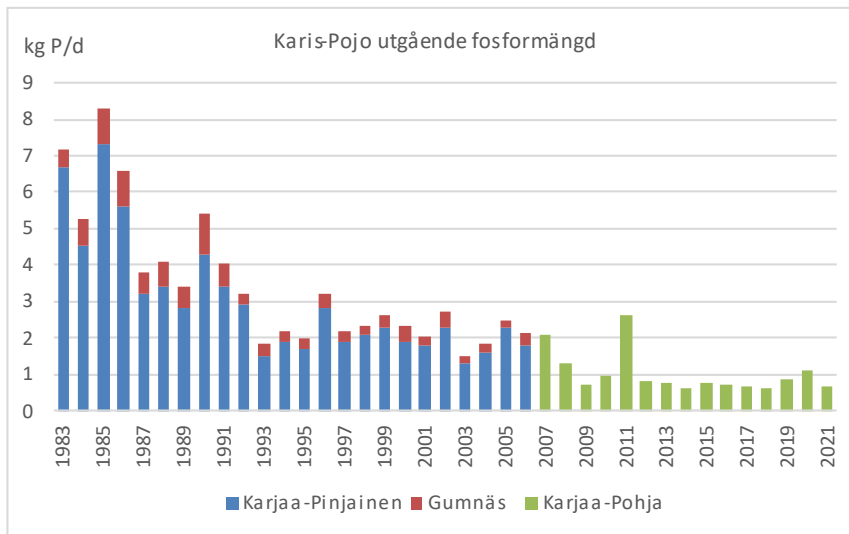
Reningsverk	Q _{med.} m ³	BS ₇ %	P %	N %	Q _{tot} m ³
Karis-Pojo	4 000	99	97	72	1 459 651
Skeppsholmen	3 460	99	98	85	1 263 118
Bromarv	40	99	99	61	14 707

Reningskraven som årsmedelvärde kan ses från tabellen nedan.

Reningskrav	BS ₇ %	P %	N %
Karis-Pojo	95	95	70
Skeppsholmen	95	95	60
Bromarv	90	90	40

I diagrammen nedan och på följande sidor (sida 14-15) illustreras reningseffekten vid Skeppsholmen samt Karis-Pojo reningsverk och utvecklingen för fosfor, kväve och syreförbrukande ämnen under de senaste årtiondena.

Exkl. interna kostn. och intäkter

2. Resultaträkning

	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Omsättning	6 106 872,12		5 871 192,57	
Tillverkning för eget bruk	61 316,81		37 187,19	
Övriga rörelseintäkter	44 138,04		50 695,06	
Material och tjänster				
Material, förnödenheter och varor				
Inköp under räkenskapsperioden	-776 837,20		-825 164,38	
Ökning/minskning av lager				
Köp av tjänster	<u>-1 170 937,56</u>		<u>-1 223 003,03</u>	
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-968 715,64		-969 113,58	
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-195 982,84		-195 309,83	
Övriga lönebikostnader	<u>-35 393,48</u>		<u>-31 721,64</u>	
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-1 452 960,88		-1 471 067,51	
Övriga rörelsekostnader	-84 856,29		-102 131,58	
Rörelseöverskott	1 526 643,08		1 141 563,27	
Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	0,00		0,00	
Övriga finansiella intäkter	3 205,83		3 842,33	
Till kommunen betalda räntekostnader	-10 529,38		-24 684,27	
Till övriga betalda räntekostnader	-45 012,60		-78 295,25	
Ersättning för grundkapitalet	-949 000,00		-598 532,80	
Övriga finansiella kostnader	<u>-321,26</u>		<u>-72,79</u>	
Överskott (underskott) före extraordinära poster	524 985,67		443 820,49	
Extraordinära intäkter och kostnader				
Extraordinära intäkter				
Räkenskapsperiodens överskott	524 985,67		443 820,49	
Resultaträkningens nyckeltal	2021		2020	
Avkastning på placerat kapital, %	7,20 %		5,24 %	
Avkastning på kommunens placerade kapital, %	8,48 %		6,10 %	
Vinst, %	8,60 %		7,56 %	

3. Balansräkning	31.12.2021		31.12.2020	
Aktiva				
Bestående aktiva				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter		13 979,02		7 877,24
Materiella tillgångar				
Mark- och vattenområden	51 437,70		51 437,70	
Anslutningsavgifter	73 577,15		71 448,12	
Byggnader	6 226 119,29		6 673 319,81	
Fasta konstruktioner och anläggningar	18 006 280,29		18 119 233,60	
Maskiner och inventarier	0,00		0,00	
Förskottsbetalning och pågående nyanläggningar	1 335 965,01	25 693 379,44	217 344,22	25 132 783,45
Placeringar				
Anslutningsavgifter		22 773,29		22 773,29
Rörliga aktiva				
Omsättningstillgångar				
Material och förnödenheter		90 838,02		95 967,31
Fordringar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	274 071,00		289 047,94	
Fordringar hos kommunen	75 395,36		62 078,71	
Övriga fordringar	25 220,49		22 769,99	
Resultatregleringar	0,00	374 686,85	0,00	373 896,64
Kassa och bank		1 511 609,56		1 623 316,64
		€ 27 707 266,18		€ 27 256 614,57
Passiva				
Eget kapital				
Grundkapital	9 975 546,53		9 975 546,53	
Uppskrivningsfond	1 249,46		1 249,46	
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	5 078 102,16		4 634 281,67	
Räkenskapsperiodens överskott	524 985,67	15 579 883,82	443 820,49	15 054 898,15
Främmande kapital				
Långfristigt				
Lån från finansiella inst o försäkr. anst.	2 725 770,58		3 203 311,80	
Lån från kommunen	2 188 649,20		2 188 649,20	
Erhållna förskott	7 972,75		7 621,25	
Räntefria skulder till kommunen/ansl.avg.	181 747,25		160 657,25	
Anslutningsavgifter och övriga skulder	4 902 051,92	10 006 191,70	4 743 006,92	10 303 246,42
Kortfristigt				
Lån från finansiella inst o försäkr. anst.	477 541,22		752 389,22	
Lån från kommunen	0,00		310 000,00	
Erhållna förskott	0,00		0,00	
Leverantörsskulder	827 450,30		295 361,75	
Räntefria skulder till kommunen	451 055,65		280 390,23	
Övriga skulder	149 092,46		5 694,47	
Resultatregleringar	216 051,03	2 121 190,66	254 634,33	1 898 470,00
		€ 27 707 266,18		€ 27 256 614,57
Balansräkningens nyckeltal				
Soliditetsgrad, %		56,25 %		55,25 %
Relativ skuldsättningsgrad, %		204,65 %		205,92 %
Akkumulerat överskott (underskott)		5 603 087,83		5 078 102,16
Länestock 31.12 €		5 391 961,00		6 454 350,22

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Klara Eklund

Verksamhetsbeskrivning

Raseborgs Vatten producerar vattentjänster för invånare och företag i Raseborg. Inom verksamhetsområdet, som godkänts i fullmäktige, är ca 6 750 fastigheter anslutna till vattenförsörjningen. Verksamheten finansieras i helhet via avgifter från kunderna.

Verksamhetens målsättningar tyngdpunkter och centrala förändringar 2021

Verksamhetens strategiområden är hög funktionssäkerhet, stabil ekonomi, kunnig och motiverad personal samt god service. Målet är att hålla en hög nivå på distribuerat vatten, avloppsvattenhantering och service på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Största investeringen under år 2021 kommer att vara byggandet av väggar och tak vid processbassängerna på Skeppsholmens reningsverk samt installation av solpaneler på taket. Därtill kommer en hel del mindre investeringar i nätverk och distribution så som Gumnäs-Åminne vattenledning samt planering och uppdatering av Björknäs vattentäkt. Gällande riskhanteringen gör vi under år 2021 upp ett riskhanteringssystem för avloppsvattnet SSP (Sewage Safety Plan). Vi arbetar med att göra upp ett långsiktigt saneringsprogram av våra befintliga rör. Under år 2021 påbörjar vi också en uppdatering av Raseborgs Vattens verksamhetsområde. För personalens del lägger vi tyngd på att hindra olycksfall samt utveckla arbetsprocesser. Vår kundservice förbättrar vi genom att vidareutveckla våra nätsidor och våra digitala tjänster.

Bindande mål 2021

BS	Verksamhetsmål	Eftersträvd nivå / Mätare
	Hög funktionssäkerhet Vattenanskaffning, vattendistribution och avledande av avlopp, avloppsvattenhantering	Skeppsholmens reningsverks processbassängers väggar och tak byggda samt solpaneler på taket installerade. Björknäs vattentäkts sanering färdigställd. Vattenledningen Gumnäs – Åminne färdig. Riskhanteringssystem för avloppsvatten SSP uppgjort.
	 Byggandet av Skeppsholmens processbassängers väggar och tak påbörjat, slutförs i början av år 2022. Installation av solpaneler uppskjutet till år 2022. Entreprenaden för Gumnäs – Åminne vattenledning påbörjad, färdigställs i början av år 2022. Riskhanteringssystemet SSP uppgjort. Sanering av Björknäs vattentäkt inte påbörjad, skjuts framåt.	
	Stabil ekonomi	Effektiv budgetuppföljning. Förbättrad riskhantering.
	 Budgeten följs upp per kvartal. Riskhanteringen förbättras då WSP gjordes under 2020 och SSP färdigställdes 2021. Riskkartläggningen för personalens del färdigställdes också år 2021.	
	Kunnig och motiverad personal	Utvecklingssamtal genomförs med hela personalen. Minska antalet sjukfrånvarodagar till följd av olycksfall genom uppföljning. Deltagande i relevant utbildning.
	 Utvecklingssamtal genomfördes med personalen. Sjukfrånvarodagar till följd av olycksfall under hela året 2021: 0 dagar. Några i personalen har deltagit i utbildning men annan utbildning har skjutits framåt pga. corona-restriktionerna	
	God service	Utveckling av digitala tjänster: möjlighet att göra bruksavtal digitalt. Vattenavgiften skall hållas på en skälig nivå.
	 Möjlighet att göra bruksavtal digitalt utreddes och ibruktageandet påbörjades. Vattenavgiften hölls på samma nivå under år 2021 som tidigare.	

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Klara Eklund

Analys över åtgärder

Under år 2021 höll vattenförsörjningen en hög funktionssäkerhet. Det skedde endast kortvariga avbrott i vattendistributionen i enstaka områden. Det distribuerade hushållsvattnet samt det renade avloppsvattnet uppfyllde myndighetskraven i de regelbundna provtagningarna.

Två större investeringar påbörjades planenligt under året: byggandet av väggar och tak för Skeppsholmens processbassänger samt installation av förbindelsledningen Gumnäs-Åminne. I Raseborg har Trafikledsverket under året påbörjat större infraprojekt, så som förberedelsearbeten för elektrifieringen av Hangö-Hyvinge-banan samt förnyandet av trafiklösningen i Läpp-området. I dessa projekt har Raseborgs Vatten också deltagit.

Saneringen av befintliga vatten- och avloppsledningar fortsatte enligt planerat arbetsprogram. Komplettering av ytvattenledningar har främst gjorts i samband med sanering av övriga rörledningar. Uppbyggnad av ett långsiktigt saneringsprogram av befintliga rörledningar påbörjades. Kommande investeringar, som installation av solpaneler på Skeppsholmens nybyggda tak samt byte av Skeppsholmens reningsverks kompressorer, planerades. Riskhanteringssystemet för avloppsvatten SSP (Sewage Safety Plan) färdigställdes under hösten 2021. Våra nätsidor utvecklas kontinuerligt; under år 2021 drev vi vidare utvecklingen av ett elektroniskt bruksavtal.

Nyckeltal

	BS 2020	BU 2021	BS 2021
Prestationer			
Antal anslutningar st	6 775	6 800	6 796
Såld vattenmängd m ³	1 297 284	1 290 000	1 370 635
Såld avloppsvattenmängd m ³	1 223 051	1 220 000	1 283 305
Vattenledning km	402	404	403
Avloppsledning km	424	426	425
Dagvattenledning km	147		148
Vattentäcker st	12	12	12
Avloppspumpstationer st	146	146	146
Avloppsreningsverk st	3	3	3
Bindande mätetal			
Utgifter (€/m ³)	2,60	2,37	2,39
Inkomster (€/m ³)	4,61	4,79	4,56

Övriga nyckeltal

Driftkostnader per fakturerad vattenmängd 2,39 €/m³ (år 2020 2,60 €/m³)
(ju mindre tal desto effektivare har driftresurserna använts)

Totala kostnader per fakturerad vattenmängd 3,45 €/m³ (år 2020 3,73 €/m³)
(ju mindre tal desto effektivare har driftresurserna använts)

Rörelseöverskott/omsättning = 24,4 % (år 2020 19,1 %)

Förtroendeorgan: Direktionen för Raseborgs Vatten
Ansvarsperson: Klara Eklund

Ekonomi	BS 2020	BU 2021	Förändring i budgeten	BS 2021	Avvikelse	Utfall i %
Intäkter						
Försäljningsintäkter	5 896 247	6 110 000		6 149 532	39 532	100,6 %
Övriga intäkter	87 882	63 800		105 455	41 655	165,3 %
Intäkter totalt	5 984 130	6 173 800	0	6 254 986	81 186	101,3 %
Förändring (BS 2020 vs BS 2019)				4,5 %		
Kostnader						
Material, förnödenheter och varor	-834 801	-815 170		-792 987	22 183	97,3 %
Köp av tjänster	-1 238 421	-1 101 380		-1 197 448	-96 068	108,7 %
Löner och arvoden	-969 114	-940 300		-968 716	-28 416	103,0 %
Lönebikostnader	-227 031	-228 620		-231 376	-2 756	101,2 %
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 471 068	-1 583 100		-1 452 961	130 139	91,8 %
Övriga rörelsekostnader	-102 132	-127 630		-84 856	42 774	66,5 %
Kostnader totalt	-4 842 566	-4 796 200	0	-4 728 343	67 857	98,6 %
Förändring (BS 2020 vs BS 2019)				-2,4 %		
Rörelseöverskott	1 141 563	1 377 600	0	1 526 643	149 043	110,8 %
Förändring (BS 2020 vs BS 2019)				33,7 %		
Ränteintäkter					0	0,0 %
Övriga finansiella intäkter	3 842	3 000		3 206	206	106,9 %
Till kommunen bet. räntekostn.	-24 684	-10 600		-10 529	71	99,3 %
Till övriga bet. räntekostnader	-78 295	-44 000		-45 013	-1 013	102,3 %
Ersättning för grundkapital	-598 533	-949 000		-949 000	0	100,0 %
Övriga finansiella kostnader	-73			-321	-321	0,0 %
Räkenskapsperiodens överskott	443 820	377 000	0	524 986	147 986	139,3 %
Förändring (BS 2020 vs BS 2019)				18,3 %		

Analys av ekonomi och nyckeltal

Pandemiläget fortsatte under år 2021 så året var såtillvida ett annorlunda år. Resultatmässigt hade affärsverket Raseborgs Vattens ett ekonomiskt bra år. Den största ekonomiska förändringen som inträffade under året jämfört med år 2020 var att affärsverkets ersättning för grundkapital till Raseborgs stad höjdes med 350 000 € till 949 000 €.

Hushållsvatten av god kvalitet levererades till våra kunder och avloppsvattenreningen höll en bra nivå. Antalet nya anslutningar var på samma nivå som år 2020. Läckmängden minskade, så också avloppsvatten-mängden som renades vid reningsverken, trots att mängden sålt vatten och sålt avloppsvatten ökade. Avloppsvattenmängden vid reningsverken minskade med 13,8 % jämfört med år 2020. Detta påverkar direkt driftskostnaderna eftersom åtgången av t.ex. elektricitet och kemikalier blir mindre. En orsak till minskningen är mindre nederbörds mängd och en kallare vinter år 2021 jämfört med vintern år 2020, men även affärsverkets långsiktiga arbete för att effektivera verksamheten bedöms ha en betydelse.

Vattenförsäljningen ökade jämfört med år 2020. Inkomsterna från vattenförsäljningen under året var lite högre än budgeterat, så också övriga inkomster, vilket resulterar i högre totala intäkter än budgeterat. Driftskostnaderna var lägre än budgeterat, så också avskrivningarna. En orsak till de lägre avskrivningarna var att några större projekt, så som Skeppsholmens processbassängers väggar och tak inte färdigställdes under år 2021 som planerat, utan färdigställs i början av 2022. Affärsverket Raseborgs Vattens ekonomiska resultat år 2021 är ett överskott på 524 986 € vilket är ca 150 000 € högre än budgeterat och ca 80 000 € högre än överskottet år 2020.

5. Investeringar 2021

Verksamhetsenhet	Nyanskaffningar	Budget inkl. ändringar	Utfall i %	Skillnad
Vattentag				
Komplettering av vattentäkter	0,00	-30 000	0,0	30 000,00
	0,00	-30 000	0,0	30 000,00
Ledningsnät (vatten, avlopp, ytvatten)				
Utbyggnad av bostads- och industriområden	-561 695,75	-240 000	234,0	-321 695,75
Sanering av ledningsnät och utbyggnad av ytvattenledningar	-615 431,37	-700 000	87,9	84 568,63
	-1 177 127,12	-940 000	125,2	-237 127,12
Pumpstationer, avlopp				
Komplettering av avloppspumpstationer	-45 182,79	-30 000	150,6	-15 182,79
Reningsverk				
Komplettering av reningsverk	-797 348,74	-800 000	99,7	2 651,26
Utgifter	-2 019 658,65	-1 800 000	112,2	-219 658,65
Inkomster	0,00	0		0,00
Netto	-2 019 658,65	-1 800 000	112,2	-219 658,65

6. Finansieringsanalys

	2021		2020	
Verksamhetens kassaflöde				
Rörelseöverskott	1 526 643,08		1 141 563,27	
Avskrivningar och nedskrivningar	1 452 960,88		1 471 067,51	
Finansiella intäkter och kostnader	-1 001 657,41		-697 742,78	
Rättelseposter till internt tillförda medel	-6 450,00	1 971 496,55	0,00	1 914 888,00
Investeringarnas kassaflöde				
Investeringsutgifter	-2 019 658,65		-1 567 097,06	
Finansieringsandelar för investeringsutgifter				
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	6 450,00	-2 013 208,65		-1 567 097,06
Verksamhetens och investeringsarnas kassaflöde		-41 712,10		347 790,94
Finansieringens kassaflöde				
Förändring i utlåningen				
Ökning av övriga fordringar / anslutningsavgifter				
Förändringar i lånebeståndet				
Ökning av långfristiga lån från kommunen				
Ökning av långfristiga lån från övriga				
Minskning av långfristiga lån från kommunen	-310 000,00		-310 000,00	
Minskning av långfristiga lån från övriga	-752 389,22		-805 027,22	
Förändringar av kortfristiga lån från kommunen		-1 062 389,22		-1 115 027,22
Övriga förändringar av likviditeten				
Förändring av omsättningstillgångar	5 129,29		956,21	
Förändring av fordringar på övriga	12 526,44		145 110,59	
Förändring av fordringar på kommunen	-13 316,65		-27 942,43	
Förändr. av räntefria skulder till kommunen	191 755,42		-309 146,19	
Förändringar av räntefria skulder	796 299,74	992 394,24	224 871,14	33 849,32
Finansieringens kassaflöde		-69 994,98		-1 081 177,90
Förändring av likvida medel		-111 707,08		-733 386,96
Förändring av likvida medel				
Likvida medel 31.12	1 511 609,56		1 623 316,64	
Likvida medel 1.1	-1 623 316,64	-111 707,08	-2 356 703,60	-733 386,96
Finansieringsanalysens nyckeltal		2021		2020
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år		3 478 282		5 153 753
Intern finansiering av investeringar, %		97,62 %		122,19 %
Kalkylmässigt låneskötselbidrag		2,79		2,22
Låneskötselbidrag		1,82		1,63
Likviditet, kassadagar		78		89
Quick ratio		0,89		1,05
Current ratio		0,93		1,10

NOTER TILL BOKSLUTET

7.1 Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder

Principer och metoder för uppgörande av bokslutet

Jämförande uppgifter med tidigare år

Från och med bokslutet för år 2016 särredovisades dagvattenhanteringen i Raseborgs Vatten så att separat balans- och resultaträkning samt finansieringsanalys uppgjorts. Raseborgs Vatten fakturerar tekniska centralen för kostnaderna för hanteringen under året inklusive det årliga avskrivningsbeloppet.

En separat taxa för dagvattenhanteringen har inte införts.

Finansieringstillgångar

Hantering av derivatavtal

Med derivatavtal avses avtal om ränteväxling. Avtalen ingås i säkringssyfte. 31.7.2006 har för Karis Vatten (nu Raseborgs Vatten) ingåtts ett avtal om ränteväxling till ett belopp om 3 000 000 €. I avtalet har den rörliga räntan bundits till fast ränta. Avtalet gäller fram till och med 2.8.2021.

7.2 Verksamhetens intäkter

	2021	2020
Omsättning	6 149 531,50	5 896 247,33
Tillverkning för eget bruk	61 316,81	37 187,19
Övriga rörelseintäkter	44 138,04	50 695,06
Intäkter inkl. interna	6 254 986,35	5 984 129,58
Interna intäkter	-42 659,38	-25 054,76
Intäkter av affärsverksamheten totalt	6 212 326,97	5 959 074,82

7.3 Extraordinära poster samt försäljningsvinster för tillgångar bland bestående aktiva

	2021	2020
Försäljningsvinster och -förluster från anläggningstillgångar		
Vinst vid försäljning av maskiner o. inventarier	6 450,00	0,00
Försäljningsvinster totalt	6 450,00	0,00

7.4 FÖRÄNDRINGAR I BESTÅENDE AKTIVA

Redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan

Avskrivningarna på förslitning underkastade tillgångar bland bestående aktiva har fastställts på basis av en på förhand uppgjord avskrivningsplan. Avskrivningarna enligt plan har beräknats utgående från tillgången bland bestående aktivas anskaffningsutgift enligt beräknad ekonomisk användningstid.

De beräknade avskrivningstiderna vilka följer Raseborgs stads avskrivningsplan och de mot dessa svarande avskrivningsprocenterna samt avskrivningsmetoderna är:

Lineära avskrivningar	Mark- och vattenområden	Byggnader		Fasta konstruktioner & anläggningar
		Ekonomi	Fabriks- och produktion	(Vattendist.nät, avloppsnät)
År	Ingen	18 år	25 år	35 år

Små anskaffningar av tillgångar, vilkas anskaffningsutgift är under 10.000 €, har upptagits som årskostnad.

Bestående aktiva

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar					Placeringar	Sammanlagt	
	Immateriella rättigheter	Mark- och vattenområden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anläggningar	Maskiner och inventarier	Förskottsbetal. och pågående nyanläggningar	Totalt		Övriga fordringar / anslutningsavgifter
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	7 877,24	122 885,82	6 673 319,81	18 119 233,60		217 344,22	25 132 783,45	22 773,29	25 163 433,98
Ökningar under räkenskapsperioden	11 655,04	2 129,03		739 898,36		1 265 976,22	2 008 003,61		2 019 658,65
Finansieringsandelar under räkenskapsperiod							0,00		0,00
Minskningar under räkenskapsperiod									
Överföringar mellan poster	utg int			147 355,43		147 355,43	0,00		
Räkenskapsperiodens avskrivningar	5 553,26		447 200,52	1 000 207,10			1 447 407,62		1 452 960,88
Nedskrivningar och deras återf.									
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	13 979,02	125 014,85	6 226 119,29	18 006 280,29		1 335 965,01	25 693 379,44	22 773,29	25 730 131,75

7.5 Rörliga aktiva, fordringar

Specifikation över fordringar	2021	2020
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	274 071,00	289 047,94
Fordringar hos kommunen	75 395,36	62 078,71
Övriga fordringar	25 220,49	22 769,99
Resultatregleringar	0,00	0,00
Kortfristiga fordringar totalt	374 686,85	373 896,64

7.6 Eget kapital

Förändringar i eget kapital	2021	2020
Grundkapital	9 975 546,53	9 975 546,53
Uppskrivningsfond	1 249,46	1 249,46
Överskott från tidigare räkenskapsår	4 634 281,67	4 018 904,46
Föregående års överskott	443 820,49	615 377,21
Överskott från tidigare räkenskapsår 31.12	5 078 102,16	4 634 281,67
Räkenskapsperiodens överskott	524 985,67	443 820,49
Eget kapital totalt	15 579 883,82	15 054 898,15

7.7 Främmande kapital

Långfristigt främmande kapital	2021	2020
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	2 725 770,58	3 203 311,80
Lån från kommunen	2 188 649,20	2 188 649,20
Erhållna förskott	7 972,75	7 621,25
Räntefria skulder från kommunen / ansl.avg.	181 747,25	160 657,25
Anslutningsavgifter och övriga skulder		
Anslutningsavgifter	4 902 051,92	4 743 006,92
Långfristigt främmande kapital totalt	10 006 191,70	10 303 246,42
Kortfristigt främmande kapital	2021	2020
Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	477 541,22	752 389,22
Lån från kommunen / amortering	0,00	310 000,00
Erhållna förskott	0,00	0,00
Leverantörsskulder	827 450,30	295 361,75
Räntefria skulder från kommunen	451 055,65	280 390,23
Övriga skulder	149 092,46	5 694,47
Resultatregleringar	216 051,03	254 634,33
Kortfristigt främmande kapital totalt	2 121 190,66	1 898 470,00
Främmande kapital totalt:	12 127 382,36	12 201 716,42

7.8 Lån som förfaller till betalning senare än efter fem år enligt amorteringsplan

	2021 Saldo 31.12.2026	2020 Saldo 31.12.2025
Lån från finansiella institut o försäkringsanstalter	1 148 939,00	1 404 258,00
Lån från kommunen	0,00	0,00
	1 148 939,00	1 404 258,00

7.9 Passiva resultatregleringar

Specifikation av passiva resultatregleringar	2021	2020
Periodiserade räntor	445,42	27 303,51
Periodisering av löner och lönebikostnader	16 647,93	23 178,38
Periodisering av semesterlöneskuld och lönebikostnader	198 957,68	204 152,44
Passiva resultatregleringar totalt	216 051,03	254 634,33

7.10 Antal anställda

	2021	2020
Heltidsanställda	20	20
Deltidsanställda	0	0
Antal anställda totalt	20	20

7.11 Personalkostnader

Personalkostnader	2021	2020
Löner och arvoden	975 679,12	974 448,82
Till löner hörande ersättningar	6 963,48	5 335,24
	968 715,64	969 113,58
Personalbikostnader		
Pensionskostnader	195 982,84	195 309,83
Övriga lönebikostnader	35 393,48	31 721,64
	231 376,32	227 031,47
Totalt enligt resultaträkningen	1 200 091,96	1 196 145,05
Aktiverade personalkostnader	53 132,33	63 416,00
Personalkostnader inkl aktiverade personalkostn. totalt:	1 253 224,29	1 259 561,05

7.12 Förteckning över använda bokföringsböcker och verifikat

DAGBOK
HUVUDBOK
RESULTATRÄKNING
BALANSRÄKNING
BOKSLUTSSPECIFIKATIONER

ANVÄNDA VERIFIKAT

Verifikationslag	Verifikat nr
001 Ingående balans	
002 Memorialverifikat	2 001 - 2 093
009 Anläggningstillgångar	9 001 - 9 012
013 Sonet lager	13 060 - 13 146
015 Kontoutdragshändelser	15 001 - 15 275
030 Löneverifikat	30 001 - 30 060
047 Inköpsreskontra, prestationer R8	46 001 - 49 249
210 Inköpsreskontra, Rondo	210 001 - 212 315
601 Förs.reskontra, prestationer	600 001 - 600 556
800 Förs.reskontra, vattenfakt. Vesikanta	800 001 - 827 696
810 Förs.reskontra, övrig arbetsfakt.	860 001 - 860 293

Exkl. interna kostn. och intäkter

8.1 Särredovisad resultaträkning

	Raseborgs Vatten	Vatten- försörjning	Dagvatten
	1.1-31.12.2021	1.1-31.12.2021	1.1-31.12.2021
Omsättning	6 106 872,12	6 034 271,33	72 600,79
Tillverkning för eget bruk	61 316,81	61 316,81	
Övriga rörelseintäkter	44 138,04	44 138,04	
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor			
Inköp under räkenskapsperioden	-776 837,20	-776 233,48	-603,72
Ökning/minskning av lager			
Köp av tjänster	-1 170 937,56	-1 140 006,72	-30 930,84
	<u>-1 947 774,76</u>	<u>-1 916 240,20</u>	<u>-31 534,56</u>
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-968 715,64	-967 508,27	-1 207,37
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-195 982,84	-195 737,98	-244,86
Övriga lönebikostnader	-35 393,48	-35 349,84	-43,64
	<u>-1 200 091,96</u>	<u>-1 198 596,09</u>	<u>-1 495,87</u>
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	-1 452 960,88	-1 414 892,66	-38 068,22
Övriga rörelsekostnader	-84 856,29	-83 354,15	-1 502,14
Rörelseöverskott	1 526 643,08	1 526 643,08	0,00
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	0,00	0,00	
Övriga finansiella intäkter	3 205,83	3 205,83	
Till kommunen betalda räntekostnader	-10 529,38	-10 529,38	
Till övriga betalda räntekostnader	-45 012,60	-45 012,60	
Ersättning för grundkapitalet	-949 000,00	-949 000,00	
Övriga finansiella kostnader	-321,26	-321,26	
	<u>-1 001 657,41</u>	<u>-1 001 657,41</u>	<u>0,00</u>
Överskott (underskott) före extraordinära poster	524 985,67	524 985,67	0,00
Extraordinära intäkter och kostnader			
Extraordinära intäkter			
Räkenskapsperiodens överskott	524 985,67	524 985,67	0,00

8.2 Särredovisad balansräkning	Raseborgs Vatten	Vatten- försörjning	Dagvatten
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Aktiva			
Bestående aktiva			
Immateriella tillgångar			
Immateriella rättigheter	13 979,02	13 979,02	
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden	51 437,70	51 437,70	
Anslutningsavgifter	73 577,15	73 577,15	
Byggnader	6 226 119,29	6 226 119,29	
Fasta konstruktioner och anläggningar	18 006 280,29	14 594 580,78	3 411 699,51
Maskiner och inventarier	0,00	0,00	
Förskottsbetalning och pågående nyanläggningar	1 335 965,01	1 222 672,01	113 293,00
	<u>25 693 379,44</u>	<u>22 168 386,93</u>	<u>3 524 992,51</u>
Placeringar			
Anslutningsavgifter	22 773,29	22 773,29	
Rörliga aktiva			
Omsättningstillgångar			
Material och förnödenheter	90 838,02	90 838,02	
Fordringar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	274 071,00	274 071,00	
Fordringar hos kommunen	75 395,36	75 395,36	
Övriga fordringar	25 220,49	25 220,49	
Resultatregleringar	0,00	0,00	
	<u>374 686,85</u>	<u>374 686,85</u>	<u>0,00</u>
Kassa och bank	1 511 609,56	1 511 609,56	
	<u>27 707 266,18</u>	<u>24 182 273,67</u>	<u>3 524 992,51</u>
Passiva			
Eget kapital			
Grundkapital	9 975 546,53	9 975 546,53	
Uppskrivningsfond	1 249,46	1 249,46	
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	5 078 102,16	1 553 109,65	3 524 992,51
Räkenskapsperiodens överskott	524 985,67	524 985,67	0,00
	<u>15 579 883,82</u>	<u>12 054 891,31</u>	<u>3 524 992,51</u>
Främmande kapital			
Långfristigt			
Lån från finansiella inst o försäkr. anst.	2 725 770,58	2 725 770,58	
Lån från kommunen	2 188 649,20	2 188 649,20	
Erhållna förskott	7 972,75	7 972,75	
Räntefria skulder fr kommunen/ansl.avg.	181 747,25	181 747,25	
Anslutningsavgifter och övriga skulder	4 902 051,92	4 902 051,92	
	<u>10 006 191,70</u>	<u>10 006 191,70</u>	<u>0,00</u>
Kortfristigt			
Lån från finansiella inst o försäkr. anst.	477 541,22	477 541,22	
Lån från kommunen	0,00	0,00	
Erhållna förskott		0,00	
Leverantörsskulder	827 450,30	827 450,30	
Räntefria skulder från kommunen	451 055,65	451 055,65	
Övriga skulder	149 092,46	149 092,46	
Resultatregleringar	216 051,03	216 051,03	
	<u>2 121 190,66</u>	<u>2 121 190,66</u>	<u>0,00</u>
	<u>27 707 266,18</u>	<u>24 182 273,67</u>	<u>3 524 992,51</u>

8.3 Särredovisad finansieringsanalys

	Raseborgs Vatten 1.1-31.12.2021	Vatten- försörjning 1.1-31.12.2021	Dagvatten 1.1-31.12.2021
Verksamhetens kassaflöde			
Rörelseöverskott	1 526 643,08	1 526 643,08	0,00
Avskrivningar och nedskrivningar	1 452 960,88	1 414 892,66	38 068,22
Finansiella intäkter och kostnader	-1 001 657,41	-1 001 657,41	
Rättelseposter till internt tillförda medel	-6 450,00	-6 450,00	
	<u>1 971 496,55</u>	<u>1 933 428,33</u>	<u>38 068,22</u>
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	-2 019 658,65	-1 730 351,73	-289 306,92
Finansieringsandelar för investeringsutgifter			
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	6 450,00		
	<u>-2 013 208,65</u>	<u>-1 730 351,73</u>	<u>-289 306,92</u>
Verksamhetens och investeringsarnas kassaflöde	-41 712,10	203 076,60	-251 238,70
Finansieringens kassaflöde			
Förändring i utlåningen			
Ökning av övriga fordringar / anslutningsavgifter			
Förändringar i lånebeståndet			
Ökning av långfristiga lån från kommunen			
Ökning av långfristiga lån från övriga			
Minskning av långfristiga lån från kommunen	-310 000,00	-310 000,00	
Minskning av långfristiga lån från övriga	-752 389,22	-752 389,22	
Förändringar av kortfristiga lån från kommunen			
	<u>-1 062 389,22</u>	<u>-1 062 389,22</u>	<u>0,00</u>
Övriga förändringar av likviditeten			
Förändring av omsättningstillgångar	5 129,29	5 129,29	
Förändring av fordringar på övriga	12 526,44	12 526,44	
Förändring av fordringar på kommunen	-13 316,65	-13 316,65	
Förändr. av räntefria skulder till kommunen	191 755,42	191 755,42	
Förändringar av räntefria skulder	796 299,74	796 299,74	
	<u>992 394,24</u>	<u>992 394,24</u>	<u>0,00</u>
Finansieringens kassaflöde	-69 994,98	-69 994,98	0,00
Förändring av likvida medel	-111 707,08	133 081,62	-251 238,70
Förändring av likvida medel			
Likvida medel 31.12	1 511 609,56		
Likvida medel 1.1	<u>-1 623 316,64</u>		
	-111 707,08		

NOTER TILL SÄRREDOVISADE BOKSLUTSKALKYLER

9.1 Värderings- och periodiseringsprinciper och metoder

Noter till resultaträkningen

Driftskostnaderna för dagvatten innehåller direkt bokade kostnader för materialanskaffning, köp av tjänster och lönekostnader. Avskrivningar enligt plan från och med år 2016.

Noter till balansräkningen

I den inledande balansen har värdet på dagvattennätet bestämts enligt en beräkning att dagvatten finns på 40% av området och dagvattnets andel är 33%. Ledningsnätets balansvärden per 31.12.2015 18 096 723,74 gav ett värde för dagvattenledningarna per 31.12.2015 på 2 412 655,21€.

9.2 Förändringar i bestående aktiva

Bestående aktiva

	Materiella tillgångar		Totalt
	Fasta konstr. och anläggningar	Förskottsbet. och pågående nyanläggningar	
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	3 259 146,96	14 606,85	3 273 783,81
Ökningar under räkenskapsperioden	289 306,92		289 306,92
Finansieringsandelar under räkenskapsperiod			
Minskningar under räkenskapsperiod			
Överföringar mellan poster	utg. 14 606,85	-14 606,85	0,00
	utg. -113 293,00	113 293,00	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	38 068,22		38 068,22
Nedskrivningar och deras återf.			
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	3 411 699,51	113 293,00	3 524 992,51

10 Underskrifter

Direktionen för Raseborgs Vatten den 9 mars 2022

Werner Orre
ordförande

Lea Adolfsson

Kimmo Koivunen

Monika Fagerholm

Niklas Weckman

Leo Puhakka

Pia Franzén

Klara Eklund
Vattenverkets direktör